

Programmabegroting 2014

Colofon

Dit is een uitgave van de gemeente Veldhoven.

Meer weten over de programmabegroting 2014 of over Veldhoven? Kijk op onze website www.veldhoven.nl of bel met 040 – 25 84 411.

Bezoekadres: Meiveld 1, 5501 KA Veldhoven

Postadres: postbus 10101, 5500 GA Veldhoven

E-mail: gemeente@veldhoven.nl

Alle cijfers onder voorbehoud van besluitvorming door de gemeenteraad

Veldhoven, september 2013

Inhoudsopgave

Deel 1 **Algemeen**

1.1	Inleiding	1
1.2	Primitieve begroting	2
1.2.1	Actualisatie meerjarenperspectief 2014-2017	2
1.2.2	Structurele bijstellingen en nieuw beleid	3
1.2.3	Financieel resumé	5
1.3	Opzet van de programmabegroting (en de productenraming)	6
1.4	Autorisatie door de Raad op programmaniveau	7
1.5	Leeswijzer	8
	Kengetallen	9
	Vaststelling	11
	Bijlage I: Stand van zaken Aspecten en planning coalitieakkoord	13

Deel 2 **Beleidsbegroting** 31

2.1	<i>Programmaplan</i>	
2.1.1	Stedelijke ontwikkeling	33
2.1.2	Wonen	39
2.1.3	Veiligheid	43
2.1.4	Beheer openbare ruimte	47
2.1.5	Bereikbaarheid	51
2.1.6	Individuele voorzieningen maatschappelijke participatie	57
2.1.7	Collectieve voorzieningen maatschappelijke participatie	63
2.1.8	Milieu en duurzaamheid	71
2.1.9	Economie en arbeidsmarktbeleid	77
2.1.10	Onderwijs en jeugd	83
2.1.11	Kunst en cultuur	91
2.1.12	Sport en recreatie	95
2.1.13	Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	101
2.1.14	Publieksdienstverlening	105
2.1.15	Natuur- en recreatiebeheer	109
2.1.16	Algemene dekkingsmiddelen en financiering	113
2.2	<i>Paragrafen</i>	
2.2.1	Lokale heffingen	119
2.2.2	Weerstandsvermogen	127
2.2.3	Beheer kapitaalgoederen	131
2.2.4	Financiering	133
2.2.5	Bedrijfsvoering	139
2.2.6	Verbonden partijen	149
2.2.7	Grondbeleid	155

Deel 3 **Financiële begroting** 159

3.1	<i>Inleiding</i>	161
3.2	<i>Overzicht baten en lasten en de toelichting</i>	161
3.2.1	Inleiding	161
3.2.2	Overzicht baten en lasten per programma (exclusief mutaties reserves)	161
3.2.3	Overzicht algemene dekkingsmiddelen	162

3.2.4	Bedrag voor onvoorzien	162
3.2.5	Overzicht mutaties in reserves per programma	163
3.2.6	Resultaat voor en na bestemming	164
3.2.7	Incidentele baten en lasten	165
3.3	<i>Uiteenzetting financiële positie</i>	166
3.3.1	Inleiding	166
3.3.2	Raming financiële gevolgen bestaand en nieuw beleid	166
3.3.3	Jaarlijks terugkerende arbeidskosten	167
3.3.4	Investerings 2014	168
3.3.5	Stand en verloop van de reserves	176
3.3.6	Stand en verloop van de voorzieningen	177
3.3.7	Financiering	178
	Bijlagen:	
A.	Meerjarensaldi per product	179
B.	Nieuw beleid	181
C.	Bijstellingen bestaand beleid	182
D.	Grafiek overzicht lasten per programma	184
E.	Grafiek overzicht baten per programma	185
F.	Specificatie baten	186
	Bouwgrondexploitatie:	
-	Meerjarenperspectief bouwgrondexploitaties	187
-	Bijlage A: overzicht resultaten bouwgrondexploitaties	211
-	Bijlage B: overzicht investeringen en opbrengsten bouwgrondexpl.	213
-	Bijlage C: herijking investeringen voorziening BoVO en reserve Grote werken	215

1.1 Inleiding

Met de gemeenteraadsverkiezingen van 2014 in zicht presenteren wij de laatste meerjarenbegroting van deze collegeperiode. Deze begroting hebben wij het thema "Samen keuzes blijven maken" gegeven.

De afgelopen jaren hebben regelmatig in het teken gestaan van bezuinigingen. Samen met uw raad hebben wij steeds de juiste keuzes gemaakt om de bezuinigingen vorm te geven. Moeilijke keuzes in lastige tijden. In deze tijden heeft Veldhoven laten zien bestuurlijk krachtig genoeg te zijn om samen de keuzes te maken. Zo worden belangrijke besluiten veelal unaniem door uw raad genomen.

Keuzes maken we niet alleen samen met uw raad. Ook onze inwoners betrekken wij bij het maken van keuzes. Via ons praktijkprogramma Samenspraak geven wij vorm aan het proces van het betrekken van de relevante (maatschappelijke) partijen bij grote, complexe of anderszins relevante beleidstrajecten van de gemeente.

Om geen problemen door te schuiven naar de toekomst, naar het volgende college, presenteren wij een meer dan sluitende begroting. Een verantwoorde en gezonde basis voor het volgende college. Met een fors pakket aan bijstellingsmaatregelen zijn wij erin geslaagd een sluitende begroting te presenteren. Deze maatregelen hebben wij genomen binnen de bestuurlijke visie die in 2011 door uw raad is vastgesteld.

Bezuinigingen doorvoeren blijft, zoals gezegd, een lastig proces. Ondanks dit gegeven willen wij aan de bezuinigingen en keuzes die we hebben gemaakt niet alleen een negatieve kleur geven. Wij hebben in deze begroting kunnen bezuinigen en toch de te leveren prestaties op het niveau van de Veldhovense kwaliteit kunnen houden. Belangrijk voor de toekomst van Veldhoven is dat wij in deze begroting grote geplande investeringen en ontwikkelingen kunnen voortzetten. Dit heeft wel een negatieve invloed op de solvabiliteitsratio. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het project Kempenbaan en de ontwikkeling van de MFA's midden en zuid. Een ander positief punt is dat binnen project Oerle-Zuid de grondverkoop op gang komt..

In de toekomst komen er nog grote opgaven op Veldhoven af. Op het gebied van de overheidsfinanciën is er nog steeds veel onzekerheid dus ook voor de gemeentefinanciën. Daarnaast zijn ook de decentralisaties een flinke opgave voor Veldhoven. Door mensen in hun eigen kracht te zetten en erop in te zetten dat zorg en voorzieningen dicht(er)bij de mensen komen te staan op het niveau van woonservicezone zijn wij ervan overtuigd dat de goede keuzes wordt gemaakt. Bij de invulling hiervan komt nadrukkelijk de vraag naar voren wat de rol van de gemeente is en wat de rol van maatschappelijke partners is en wordt.

Door de gemaakte keuzes staat Veldhoven sterk om de aangegeven opgaven aan te pakken. Onze economische infrastructuur is sterk, onze bestuur wordt regionaal gewaardeerd en onze wisselwerking met Brainport is groot. Een andere belangrijke pijler om de opgaven aan te pakken is regionale samenwerking. Veldhoven heeft de keuze gemaakt om actief samen te werken. Met de gemeente Best werken wij samen om de bedrijfsvoering efficiënt en minder kwetsbaar in te richten, ook worden in dit kader gesprekken gevoerd met gemeente Oirschot. Met de Campusgemeenten (Eindhoven, Helmond, Best en Veldhoven) wordt samengewerkt om de economische structuur te versterken. Met de Stedelijk Gebied

gemeenten (Best, Eindhoven, Geldrop, Helmond, Nuenen, Son en Breugel, Veldhoven en Waalre) wordt vooral samengewerkt op het gebied van wonen, werken en financiën.

Met de bijstellingen en het voorgestelde nieuwe beleid komen wij tot een sluitende meerjarige begroting. Hierbij zijn wij verheugd dat de stijging van de OZB opbrengst beperkt is tot de inflatie, zodat de woonlasten voor de inwoners van Veldhoven niet buitensporig stijgen, maar zelfs dalen

Wij zijn ervan overtuigd dat we samen de juiste keuzes voor Veldhoven kunnen blijven maken.

1.2 Primitieve begroting

De financiële uitgangspunten voor de meerjarenbegroting 2014-2017 vinden hun oorsprong in de Voorjaarsnota 2014. De vertaling van genoemde uitgangspunten in totstandkoming van de primitieve begroting heeft verder geleid tot een aantal technische bijstellingen, die in dit hoofdstuk worden gepresenteerd en toegelicht.

Wij hebben bijstellingen gedaan binnen de gebieden bedrijfsvoering, indexering, investeringen en subsidies. Hiermee komen wij tot een sluitende begroting en een positieve vrije reservepositie.

In deze primitieve begroting is een voorstel opgenomen voor bijstellingen van het meerjarenbudget. Daarnaast is er (beperkt) sprake van voorstellen nieuw beleid. Deze voorstellen zijn vertaald in een geactualiseerd meerjarenperspectief.

1.2.1 Actualisatie meerjarenperspectief 2014 - 2017

Voor de actualisatie van de begrotingsjaren 2014-2017 gaan we terug naar het gepresenteerde meerjarenperspectief zoals dat voor de voorjaarsnota en de structurele gevolgen bestuursrapportage I-2013 is gepresenteerd. In deze paragraaf worden deze begrotingssaldi aan de hand van diverse invalshoeken geactualiseerd en dat leidt tot onderstaand bijgesteld meerjarenperspectief en vormt het vertrekpunt voor deze begroting.

Begrotingssaldi 2014 t/m 2017 als vertrekpunt

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2014	2015	2016	2017
Meerjarenperspectief 2014-2017 voor voorjaarsnota	1.513	923	1.684	1.684
- Structurele doorwerking bestuursrapportage I-2013	-551	-1.391	-1.647	-1.476
- Bijstelling rekenrentepercentage	-592	-584	-612	-724
- Effect van de bijstelling technische uitgangspunten	-33	-248	-404	-1.130
Subtotaal bijstelling VJN 2014	-1.176	-2.223	-2.663	-3.330
Meerjarenperspectief 2014-2017 als vertrekpunt	337	-1.300	-979	-1.646

Na verwerking van alle bijstellingen en voorstellen uit de voorjaarsnota resulteerde een voordelig saldo van € 337.000 in 2014, in 2015 een nadeel van € 1,3 miljoen, in 2016 € 979.000 nadeel en in 2017 een nadeel van € 1,6 miljoen. Dit meerjarenperspectief is het vertrekpunt bij deze begroting. In deze paragraaf worden deze begrotingssaldi aan de hand van 'technische' invalshoeken geactualiseerd en dat leidt tot onderstaand bijgesteld meerjarenperspectief (na verwerking van de technische bijstellingen)

Geactualiseerd meerjarenperspectief 2014-2017 incl. "technische" bijstellingen

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2014	2015	2016	2017
Meerjarenperspectief 2014-2017 als vertrekpunt	337	-1.300	-979	-1.646
- Gemeentefonds (meicirculaire 2013)	1.171	253	36	-139
- Bestuursrapportage II-2013	-1.360	-1.057	-1.156	-1.173
- Bijstellingen (urenplanningen, personeelsbegroting, liquiditeitsprognose, kostendekkendheid tarieven)	64	-335	-755	-569
Meerjarenperspectief 2014-2017 na technische bijstellingen	212	-2.439	-2.854	-3.527

Bij het opstellen van de begroting 2014 is rekening gehouden met de meicirculaire 2013. Om een volledig financieel beeld in de primitieve begroting te kunnen presenteren hebben wij de structurele bijstellingen uit de bestuursrapportage II-2013 verwerkt in de primitieve begroting 2014. In 2014 is er sprake van een negatieve bijstelling van € 1,3 miljoen evenals in 2015, in 2016 en in 2017 van respectievelijk € 1,0 miljoen, € 1,1 miljoen en € 1,1 miljoen. Voor een toelichting op de structurele bijstellingen verwijzen wij u naar de genoemde bestuursrapportage.

De derde bijstelling bestaat uit meerdere componenten. Op basis van de urenplanning voor 2014 is een nieuwe kostenverdeling gemaakt. Er vindt op basis van deze planning een verschuiving plaats t.l.v. de exploitatie en t.g.v. de investeringen en bouwgrondexploitatie. Dit heeft een negatief effect op het begrotingssaldo. In de meerjarenbegroting is een groot aantal structurele bijstellingen (zie 1.2.2.) doorgevoerd om begrotingsoverschotten te krijgen. Eén onderdeel daarvan is een bezuiniging op de personeelsformatie. Aangezien een behoorlijke bijstelling van de structurele formatie heeft plaatsgevonden is de kostenverdeling opnieuw gemaakt. Dit heeft nogmaals gevolgen voor het exploitatiesaldo, hiertegenover staan de structurele positieve bijstellingen uit 1.2.2.

Een tweede grote component is de bijstelling van de rente naar aanleiding van het aanvalsplan bouwgrondexploitatie (inclusief BOVO investeringen), verschuivingen / eventuele bijstellingen van investeringen uit de jaarrekening 2012, burap I-2013 en burap II-2013.

Een derde component heeft betrekking op de bijstelling in het kader van het kostendekkend maken van de legesproducten. De nieuwe kostenverdeling en de nieuwe geraamde aantallen van legesproducten leveren een bijstelling op in de meerjarenbegroting.

1.2.2 Structurele bijstellingen en nieuw beleid

In deze paragraaf worden voorstellen gedaan om de begrotingssaldi aan de hand van structurele bijstellingen en nieuw beleid te actualiseren en dat leidt tot onderstaand bijgesteld meerjarenperspectief (na verwerking van deze bijstellingen).

Gegeven het vertrekpunt van de primitieve begroting inclusief de meicirculaire 2013 zagen wij ons geconfronteerd met een negatieve saldo ontwikkeling. Een opdracht van uw raad is om een sluitende meerjaren begroting aan te bieden. Dit was voor ons de aanleiding en uitdaging om bijstellingen te formuleren waarmee de negatieve saldi konden worden omgebogen in begrotingsoverschotten. In deze paragraaf presenteren wij u onze voorstellen om genoemde opdracht in te vullen voor deze meerjarenbegroting.

In volgend overzicht komt naar voren dat na accorderen van deze voorstellen aan de raadsopdracht is voldaan.

Met de lijn die wij met Burap II hebben ingezet, is ook de vrije reserve meerjarig positief. Dit is voornamelijk bereikt door een beleidsaanpassing van de dekkingsreserve voortgezet. Deze reserve is vrijgevallen ten gunste van de algemene vrije reserve.

Meerjarenperspectief 2014-2017 begroting 2014

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2014	2015	2016	2017
Meerjarenperspectief 2014-2017 na technische bijstellingen	212	-2.439	-2.854	-3.527
Effect voorstellen bezuinigingen op exploitatie	1.205	2.900	4.390	6.117
Effecten exploitatie nieuw beleid	-374	-375	-360	-343
Meerjarenperspectief 2014-2017 begroting 2014	1.043	86	1.176	2.247

Voorstellen bijstellingen 2014 – 2017

In onderstaand overzicht geven wij u per programma de bijstellingen weer. Voor een toelichting verwijzen wij u naar de afzonderlijke programma's.

Progr. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
1	Stedelijke ontwikkeling	84	134	9	9
4	Beheer openbare ruimte	17	17	18	18
5	Bereikbaarheid	40	52	52	52
6	Individuele voorzieningen maatschappelijke participatie	100	150	150	150
7	Collectieve voorzieningen maatschappelijke participatie	312	312	642	822
8	Milieu en duurzaamheid	72	87	30	30
9	Economie en arbeidsmarktbeleid	75	150	150	150
10	Onderwijs en jeugd	74	193	165	157
11	Kunst en cultuur	-3	-3	-3	-3
12	Sport en recreatie	121	151	162	160
13	Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	115	115	115	115
14	Publieksdienstverlening	15	10	5	5
15	Natuur- en recreatiebeheer	124	124	124	124
16	Algemene dekkingsmiddelen en financiering	59	1.408	2.772	4.328
	Saldo (- = nadeel)	1.205	2.900	4.391	6.117

Voorstellen van nieuw beleid

Zoals gezegd vinden wij het belangrijk om keuzes te maken, prioriteiten te stellen die passen in deze tijd. Daarbij horen ook bepaalde investeringen die nu noodzakelijk zijn voor Veldhoven.

Daarom presenteren wij in deze begroting ook voorstellen om te investeren in nieuwe ontwikkelingen en plannen, die passen bij onze bestuurlijke speerpunten en van essentieel belang zijn voor de voorzieningen in Veldhoven.

De financiële impact van de voorstellen van het college voor het beschikbaar stellen van nieuwe middelen is in volgend overzicht weergegeven.

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6501	Centrum Ontwikkelings Programma: uitvoering maatregelen	-180	0	0	0
6501	Centrum Ontwikkelings Programma: dekking algemene vrije reserve	180	0	0	0
6163	effect regionalisering brandweer	-166	-137	-115	-93
6200	centrummanagement	-50	0	0	0
6200	masterplan De Run	-25	-25	-25	-25
6141	investering bestrijding ID-fraude € 15.000 in 2014	-2	-3	-3	-3
5440	onderhoud en licenties applicaties	-100	-140	-144	-153
5690	investering basisregistraties € 80.000 in 2014	-8	-18	-18	-18
5690	investering aansluiting WOZ-systeem € 80.000 in 2014	-8	-18	-17	-17
5690	investering basisregistratie GBA € 60.000 in 2014	-6	-14	-13	-13
5690	investering doorontwikkeling intranet € 60.000 in 2014	-6	-14	-14	-13
5690	investering doorontwikkeling website € 50.000 in 2015	0	-5	-11	-11
	Saldo (- = nadeel)	-371	-374	-360	-346

Voor een toelichting verwijzen wij u naar de afzonderlijke programma's.

Voor een gedetailleerde toelichting op de voorstellen nieuw beleid wordt verwezen naar de programmabegroting.

1.2.3 Financieel resumé

Onze visie heeft geleid tot keuzen in voorstellen om Veldhoven op lange termijn financieel gezond te houden. Financieel leiden alle voorstellen tot het volgende, resumerende overzicht, dat een beeld geeft van het meerjarenperspectief conform het raadsbesluit.

bedragen x € 1.000,- - = tekort (nadeel)	2014	2015	2016	2017
Meerjarenperspectief 2014-2017 voor voorjaarsnota	1.513	923	1.684	1.684
- Structurele doorwerking bestuursrapportage I-2013	-551	-1.391	-1.647	-1.476
- Bijstelling rekenrentepercentage	-592	-584	-612	-724
- Effect van de bijstelling technische uitgangspunten	-33	-248	-404	-1.130
Subtotaal bijstelling VJN 2014	-1.176	-2.223	-2.663	-3.330
Meerjarenperspectief 2014-2017 als vertrekpunt	337	-1.300	-979	-1.646
- Gemeentefonds (meicirculaire 2013)	1.171	253	36	-139
- Bestuursrapportage II-2013	-1.360	-1.057	-1.156	-1.173
- Bijstellingen (urenplanningen, personeelsbegroting, liquiditeitsprognose, kostendekkendheid tarieven)	64	-335	-755	-569
Meerjarenperspectief 2014-2017 na technische bijstellingen	212	-2.439	-2.854	-3.527
Effect voorstellen bezuinigingen op exploitatie	1.205	2.900	4.390	6.117
Effecten exploitatie nieuw beleid	-374	-375	-360	-343
Meerjarenperspectief 2014-2017 begroting 2014	1.043	86	1.176	2.247

Dit overzicht laat zien dat er sprake is van een begrotingsoverschot in 2014 tot en met 2017 van respectievelijk € 1.043.000, € 86.000, € 1.176.000 en € 2.247.000 in 2017, wanneer alle voorstellen van het college worden overgenomen.

1.3 Opzet van de programmabegroting (en de productenraming)

1.3.1 Algemeen

Met de programmabegroting stelt de gemeenteraad de kaders vast waarbinnen het college van burgemeester en wethouders het beleid dient uit te voeren. De productenraming in de programmabegroting is voor het college een instrument om deze beleidsuitvoering op meer gedetailleerd niveau te volgen en (bij) te sturen.

Voorliggende programmabegroting 2014 is conform de richtlijnen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgebouwd uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de zeven verplichte paragrafen. Binnen het programmaplan treft u de zestien begrotingsprogramma's, het overzicht van algemene dekkingsmiddelen en het bedrag voor onvoorzien aan.

Een begrotingsprogramma bevat voor één of meerdere met elkaar samenhangende beleidsterreinen de beantwoording van de drie "W-vragen": "wat willen we bereiken?", "wat gaan we daarvoor doen?" en "wat gaat dat kosten?". De "wat willen we bereiken?"-vragen. Deze vragen zijn ingevuld met de kaderstelling die uw raad op 25 juni 2013 heeft vastgesteld.

Een begrotingsprogramma is opgebouwd volgens een piramidestructuur. Een programma bestaat namelijk uit diverse producten. De producten zijn zodanig ingedeeld dat een product slechts in één programma voorkomt.

Naast de programma's bestaat de programmabegroting uit paragrafen. Deze paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de begroting weer vanuit een bepaald perspectief en zijn over het algemeen programmaoverstijgend.

Deze programmabegroting vormt een onderdeel van de planning en controlcyclus van de gemeente Veldhoven, waarin de verschillende instrumenten qua opzet en opbouw op elkaar aansluiten. In de jaarstukken worden eveneens de drie W-vragen belicht. Tijdens het begrotingsjaar wordt de uitvoering van het in de programmabegroting opgenomen beleid gevolgd en gestuurd via 4 kwartaalrapportages. Deze werkwijze is vastgelegd in de Nota P&C cyclus 2014 die door uw raad 26 maart 2013 is vastgesteld.

Tot slot is BBV gewijzigd. Deze wijzigingen die vanaf begrotingsjaar 2014 ingaan hebben wij in deze begroting verwerkt. Het gaat om de volgende wijzigingen:

- Paragraaf weerstandsvermogen heet Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Van verbonden partijen wordt de financiële positie aangegeven.

1.3.2 Wijzigingen in de productenstructuur

In deze begroting stellen wij een aantal wijzigingen voor in programmablad 7 Collectieve voorzieningen Maatschappelijke Participatie voor ten opzichte van de begroting 2013.

Vanaf 2014 worden de volgende producten ondergebracht bij het product 6408 (algemeen beleid maatschappelijke ondersteuning):

Was	Wordt
6150 kwaliteit woon- en leefomgeving	6408 maatschappelijke ondersteuning
6401 ouderenbeleid	6408 maatschappelijke ondersteuning
6402 maatschappelijke dienstverlening	6408 maatschappelijke ondersteuning
6407 lokaal gezondheidsbeleid/kwetsbarenbeleid	6408 maatschappelijke ondersteuning
6422 vrijwilligersbeleid	6408 maatschappelijke ondersteuning
6424 welzijnsaccommodaties	6408 maatschappelijke ondersteuning

Verder is binnen programma 1 Stedelijke ontwikkeling een nieuw collegeproduct opgenomen, 6514 Projecten derden (niet-BGE) geïntroduceerd. Hierop verantwoorden wij de baten en lasten van particuliere plannen waarvoor geen BGE is opgesteld. Voorheen werden deze geldstromen op product 6501 Stedenbouw verantwoord.

1.4 Autorisatie door de raad op programmaniveau

De raad autoriseert met de vaststelling van de programmabegroting het college tot het doen van uitgaven op programmaniveau. Met de instrumenten van planning en control (programmabegroting en kwartaalrapportages) en het controle-instrumentarium (rekenkamercommissie, recht van onderzoek, rechtmatigheidonderzoek door accountant) zijn hiervoor voldoende waarborgen ingebed. Vanwege het incorporeren van de productenraming binnen deze programmabegroting sinds de begroting 2009 hechten wij er aan om voor alle duidelijkheid in onderstaand schema nogmaals de verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden tot het doen van uitgaven voor de begroting 2014 weer te geven, waarmee de gemeenteraad zijn autorisatiefunctie ten behoeve van de opdracht aan het college uitoefent.

Gemeenteraad	<u>Exploitatie:</u> Totale (bruto-)lasten en baten per programma	- Programmabegroting - Begrotingswijzigingen, die leiden tot bijstelling van de raming van de totale lasten en/of baten van een programma
	Investerings: Totale (bruto-)uitgaven en inkomsten per investeringskrediet	- Programmabegroting - Begrotingswijzigingen, die leiden tot bijstelling van de raming van de totale (bruto-)uitgaven en/of inkomsten op een investeringskrediet
	Bouwgrondexploitatie: Totale (bruto-)uitgaven en inkomsten op bge-complexen in totaliteit	- Meerjarenperspectief bouwgrondexploitatie
College B&W	Exploitatie: Totale lasten en baten per product	- Productenraming - Begrotingswijzigingen, die verschuivingen binnen programma's bevatten

	Investerings: (Bruto-) uitgaven en inkomsten binnen totale investeringskrediet	- Productenraming - Begrotingswijzigingen die leiden tot bijstelling van de raming van (bruto-) uitgaven en/of inkomsten op een investeringskrediet
	Bouwgrondexploitatie: Per complex de totale (bruto-) uitgaven en inkomsten	- Bijstellingen exploitatieopzet per complex

Met de autorisatie op programmaniveau worden geen begrotingswijzigingen door de raad vastgesteld, die betrekking hebben op verschuivingen tussen producten binnen één programma. Deze wijzigingen, die door het college worden goedgekeurd, worden wel ter inzage voor de gemeenteraad gelegd.

1.5 Leeswijzer

Alle programma's zijn volgens dezelfde indeling opgebouwd:

- 1) Wat willen we bereiken?
 - Hoofdkader
 - Doelstellingen
 - Meetindicatoren
- 2) Wat gaan we daarvoor doen?
- 3) Wat gaat dat kosten
 - Productenraming
- 4) Voorstellen nieuw beleid (waar van toepassing)
- 5) Bijstellingen (waar van toepassing)

Ad Productenraming: Per product zijn (meerjarig) de lasten en baten gepresenteerd die voortvloeien uit de activiteiten die binnen het product worden verricht. Daarnaast wordt per programma het totaalsaldo aangegeven. Vanwege de overzichtelijkheid van het programmaplan wordt het saldo per product afzonderlijk als bijlage bij de financiële begroting aangegeven.

Bij het aangeven van de samenstelling van de lasten en baten is de volgende indeling gehanteerd:

- Directe lasten
- Bedrijfsvoeringskosten
- Kapitaallasten; deze bestaan uit rentekosten en afschrijvingen
- Investerings Maatschappelijk Nut (MN); dit zijn investeringen zoals bijvoorbeeld wegen en bruggen. Volgens het financieel beleid worden deze investeringen niet geactiveerd, maar in één keer afgeschreven. Deze investeringen worden gedekt vanuit een bestemmingsreserve.
- Stortingen in reserves en voorzieningen
- Directe baten
- Onttrekkingen reserves en voorzieningen

Kengetallen sociaal

kengetallen sociaal	1-1-2013	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017
Aantal inwoners:	44.094	44.500	44.700	44.900	45.100
waarvan:					
- 0 t/m 4 jaar	2.172	2.250	2.260	2.270	2.280
- 5 t/m 14 jaar	5.054	5.150	5.173	5.196	5.219
- 15 t/m 64 jaar	28.800	28.900	29.030	29.160	29.290
- 65 jaar en ouder	8.068	8.200	8.237	8.274	8.311
Aantal eenouderhuishoudens	2.096	2.100	2.110	2.110	2.115
Aantal inwoners < 20 jaar	9.756	9.800	9.844	9.844	9.866
Aantal inwoners > 20 en < 64 jaar	26.270	26.300	26.414	26.414	26.471
Aantal inwoners > 64 jaar en < 75 jaar	4.660	4.700	4.720	4.720	4.730
Aantal ouderen 75-85 jaar	2.906	3.000	3.012	3.012	3.018
Aantal uitkeringsgerechtigden: ¹					
- Wwb & Wij	406	422	425	433	447
- BBZ	4	3	3	3	3
- IOAW	21	26	26	26	26
- IOAZ	2	2	2	2	2
Aantal WSW'ers:					
- aantal fte	186	193	186	175	164
- aantal SE ²	158	163	158	149	140
- aantal personen op wachtlijst	30	24	nvt	nvt	nvt
Aantal leerlingen per 1/10:					
- primair onderwijs:	3.654	3.654	3.654	3.654	3.654
. openbaar onderwijs	638	638	638	638	638
. bijzonder basisonderwijs	3.016	3.016	3.016	3.016	3.016
. speciale school voor basisonderwijs	69	69	69	69	69
- speciaal onderwijs (ZMLK)	145	145	145	145	145
- speciaal onderwijs (LZK)	69	69	69	69	69
- voortgezet onderwijs	2.228	2.228	2.228	2.228	2.228
Samenstelling gemeenteraad:					
- VSA	7	7			
- VVD	5	5			
- GBV	5	5			
- CDA	4	4			
- PvdA	2	2			
- D66	2	2			
- Samenwerkend Veldhoven	1	1			
- Fractie Hexspoor	1	1			
totaal	27	27	27	27	27

¹ Cijfers 1-1-2013 komen niet overeen met in Jaarrekening 2012 opgenomen cijfers per 31-12-2012. Reden zijn in 2013 toegekende uitkeringen met terugwerkende kracht, aangezien de startdatum in 2012 lag.

² SE = Standaard Eenheid: Dit is de eenheid die overeenkomt met een arbeidsplaats van 36 uur voor een werknemer die op grond van de indicatie of herindicatie is ingedeeld in de arbeidshandicapcategorie "matig".

Kengetallen fysiek

kengetallen fysiek	1-1-2013	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017
Oppervlakte gemeente in hectaren:	3.192	3.192	3.192	3.192	3.192
waarvan:					
- binnenwater	11	11	11	11	11
- historische stads- of dorpskern	-	-	-	-	-
Aantal woningen:	18.979	18.984	19.111	19.248	19.442
waarvan:					
- huurwoningen	6.153	6.155	6.196	6.240	6.303
- eigen woningen	12.826	12.829	12.915	13.008	13.139
Wegen en fietspaden in m²					
- totaal wegen en fietspaden	2.798.678	2.845.643	2.874.099	2.902.840	2.931.869
- gemiddeld belaste wegen	357.148	382.513	386.338	390.202	394.104
- licht belaste wegen	182.041	182.041	183.861	185.700	187.557
- wegen in woongebied	1.337.593	1.337.593	1.350.969	1.364.479	1.378.123
- wegen in verblijfsgebied	691.673	693.645	700.581	707.587	714.663
- fietspaden	230.223	249.851	252.350	254.873	257.422
Aantal hectaren openbaar groen:	274	274	274	274	274

**Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente
Veldhoven in zijn vergadering van 12 november 2013,**

de griffier,

de burgemeester,

Stand van zaken

Aspecten & planning coalitie akkoord

Hieronder volgen de belangrijkste aspecten & planning van het nieuwe coalitieakkoord. In onderstaande tabel presenteren wij u ter informatie op beknopte wijze de stand van zaken per 30 augustus 2013. Tevens wordt via een kleur de status aangegeven.

: niet gerealiseerd / ontwikkelingen hebben geleid tot een andere keuze

: gerealiseerd / continu proces

: mee bezig

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
1 	Er wordt een plan van aanpak opgesteld voor de Stedelijke As. Voor de "parels" High Med Campus en Centrum is de planontwikkeling al gestart. Voor de overige onderdelen van de Stedelijke As wordt een projectopzet (inclusief planning/fasering, partners, financiële aspecten) opgesteld.	2011	In het kader van de bezuinigingen zijn de gereserveerde middelen voor een uitwerking van de thema's uit de ruimtelijke structuurvisie (waaronder Stedelijke As) geschrapt. De consequentie hiervan is dat de uitwerking pas na 2014 aan de orde zou kunnen komen, indien daar opnieuw budget voor beschikbaar wordt gesteld. Indien zich in de praktijk binnen het gebied van de Stedelijke As ontwikkelingen voordoen, worden deze getoetst aan de uitgangspunten van de Stedelijke As, zoals opgenomen in de Ruimtelijke Structuurvisie Veldhoven.
1 	Binnen 2 jaar wordt de ontwikkelstrategie voor het Centrum Ontwikkelings Plan uitgewerkt, inclusief Strip der Muzen	2012	Na het beëindigen van de centrumprojecten (fase 1 en fase 2) en het COP2010 is er een CentrumOntwikkelingsProgramma (COPr) vastgesteld. Zie ook onderstaand aspect. Voor wat betreft de Strip der Muzen: de verwachte invulling middels beeldende kunsttoepassingen kan niet worden gerealiseerd vanwege bezuinigingen op het product beeldende kunst.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
1 	Voor Lijnen en Pleinen ligt de prioriteit met name bij fase 2a. De bestaande planning hiervan wordt aangehouden. Besluitvorming over fase 1 vindt plaats als de onderzoeken mbt de Schalm zijn afgerond. Dit is te verwachten eind 2010.	2010	In de tweede helft van 2012 heeft de ontwikkelaar van fase 2a (Corio) zich teruggetrokken uit het project. Dit kan daardoor geen doorgang vinden. Omdat fase 1 deels gefinancierd zou worden uit de opbrengst van fase 2a, is ook dit project stopgezet. Het volledig stoppen met alle projecten in het Centrum heeft consequenties voor de economische ontwikkeling van het Centrum (en daarmee het voorzieningenniveau in Veldhoven). De raad heeft eind 2012 daarom besloten tot een "heroriëntatie" waarbij er wordt ingezet op een verschuiving van plan naar programma, waarbij "share- en stake-holders" intensief betrokken worden. Het COPr is door de raad vastgesteld en ondertekend door alle shareholders. Het programma is het richtgevende kader voor de ontwikkelingen in het centrum. Voor wat betreft het theater: Zie daarvoor programma 11.
1 	Het particuliere initiatief om te komen tot een High Med Campus ondersteunen wij van harte. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol. De deelnemende partijen (MMC, Brainport en ASML) werken aan een intentieovereenkomst, daarna zal het tijdspad nader geconcretiseerd worden.	continu	Intentieverklaring met MMC/HTP is getekend (2010). Hierin is opgenomen dat we de ambitie onderschrijven. Concrete werkafspraken moeten nog worden overeengekomen in een intentieovereenkomst (IOK). De IOK is in 2012 in concept voorgelegd aan Health Technology Park (HTP). HTP heeft in 2012 een ontwikkelaar geselecteerd voor de aanpak van het gebied. De uitwerking tussen HTP en de ontwikkelaar hebben nog niet geleid tot een overeenkomst. De verwachting is dat in 2014

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
			concrete plannen aan de gemeente worden voorgelegd op basis waarvan afspraken gemaakt kunnen worden over verdere planvorming (bestemmingsplan) en het kostenverhaal (samenwerkings/ exploitatieovereenkomst).
1 	De planning van Zilverackers, de 3 dorpen wordt in beeld gebracht. In het eerste dorp wordt gezocht naar een contingent energieonafhankelijke woningen en worden collectieve aardwarmte voorzieningen aangelegd. Het stedenbouwkundig plan dient zo te worden opgesteld dat er goed gebruik gemaakt kan worden van alternatieve vormen van energie, waaronder zonne-energie. In ruimtelijke procedures wordt rekening gehouden met fasering en marktontwikkelingen.	2010	In het kader van het Aanvalsplan Crisisaanpak Woon-werklocaties is de start bouw uitgesteld naar 2018. Uitvoeringsfasering in nauwe afstemming met overige woningbouwprojecten (waaronder Oerle-Zuid) op basis van marktsituatie. Dit betekent dat het eerste dorp (Huysackers) zal worden gerealiseerd na Oerle-Zuid. Stedenbouwkundig plan is vastgesteld in 2011. Op 10 april 2012 is door het college besloten om af te zien van het collectieve energiesysteem, in verband met te grote financiële risico's. In plaats daarvan wordt het initiatief bij de marktpartijen gelegd.
1 	Het doortrekken van de Oersebaan; eind 2010 neemt de Raad van State een besluit. Afhankelijk daarvan kan de realisatie in 2011 starten indien alle gronden kunnen worden verworven.	2010	Het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. De start van de werkzaamheden is in het najaar 2012. Dit betreft de eerste fase tot en met de Zandoerleseweg (gereed mei 2013). De tweede fase wordt gelijktijdig gerealiseerd met de Verlengde Heerbaan en is in september 2013 opgeleverd. Een deel van het groen wordt voorjaar 2014 aangelegd.
	Zilverbaan tot Knegselseweg, bestemmingsplan eind 2010 in raad, realisatie in 2012 mits geen	2011	De Raad van State heeft op 18 juli 2012 een positieve uitspraak gedaan inzake het bestemmingsplan. Daarmee is het plan

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	procedurele vertraging en indien alle gronden verworven kunnen worden. Zilverbaan vanaf Knegseweweg, aansluiting op Kempenbaan en A67, uiterlijke aanvang werkzaamheden 2014, mits geen procedurele vertraging en indien alle gronden verworven kunnen worden.	2012	onherroepelijk. In het kader van het onteigeningsplan worden momenteel de resterende gronden verworven. De start van de realisatie is als gevolg van een aangenomen amendement uitgesteld tot 2016/2017, gekoppeld aan de realisatie van De Drie Dorpen. De Zilverbaan wordt gefaseerd aangelegd. De planvoorbereiding voor het noordelijk deel wordt zodanig ingericht dat realisatie in 2016-2017 mogelijk is, vooruitlopend op de realisatie van Huysackers. De planvoorbereiding, grondverwerving en realisatie is uitgesteld. Planning is gekoppeld aan de realisatie van de woningbouwopgave in de Drie Dorpen. Wegvak is onderdeel van optimalisatiestudie A67 / Kempenbaan. Ontwerp en planning worden aangepast aan realisatie Kempenbaan en Zilverbaan.
2	 Alle woningen in Zilverackers worden levensloopbestendig gebouwd en mogelijkheden worden gecreëerd voor het toepassen van Domotica. Het levensloopbestendig bouwen wordt opgenomen in af te sluiten projectovereenkomsten en prestatieafspraken.	continu	Uitgangspunt is dat alle woningen die in Veldhoven projectmatig worden gebouwd levensloopbestendig zijn. Deze eis is niet van toepassing op woningen voor de doelgroep jonge starters.
2	 De rol van woningcorporaties bij bestaande en nieuwe wijken wordt meegenomen in de prestatieafspraken, met betrekking tot beheren, ontwikkelen en herstructureren van (nieuwe) wijken. Tevens	2010	Na evaluatie van de periode 2005-2009 is besloten geen allesomvattende prestatieafspraken meer te sluiten. In 2013 is gestart met nieuwe gesprekken met de woningbouwcorporaties die er toe moeten leiden dat er eind

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	worden gesprekken gestart om meerdere woningcorporaties binnen onze gemeente actief te krijgen.		2013 afspraken gemaakt zijn over 5 thema's. Naast de reeds jarenlang actieve corporaties (Thuis en Woonbedrijf) zijn inmiddels ook Mooiland Vitalis en Wooninc actief in Veldhoven.
3 	Om onveiligheid aan te pakken worden gezamenlijk met bewoners van wijken veiligheidsscans doorgevoerd. Medio 2011 dienen deze scans te zijn afgerond. Aansluitend op de veiligheidsscans worden in de openbare ruimte aanpassingen uitgevoerd die het veiligheidsgevoel bevorderen.	2011	De veiligheidsscans zijn uitgevoerd en er is een rapport wijkveiligheidsanalyse opgesteld. De aanbevelingen uit het rapport worden meegenomen als mogelijke acties in de verdere ontwikkeling van wijkgerichte maatregelen in het openbaar gebied en op sociaal vlak.
3 	Binnen jeugdbeleid geven we in 2011 prioriteit aan het beleid rondom overlastveroorzakende jongeren.	2011	In 2011 is een aantal maatregelen genomen die gericht zijn op de aanpak overlastgevende jongeren: o.a. aanpak vindplaatsen drugs dealers/-gebruikers, doelgroepgerichte voorlichting (jongeren én ouders), onderzoek naar drugsgebruik in Veldhoven. Het CJG is gestart en er wordt aangesloten bij het Veiligheidshuis Eindhoven om t.a.v. onder andere het thema jeugd de samenwerking te versterken en kennis te delen.
4 	Waar mogelijk worden bestuurlijke boetes ingezet voor het handhaven op het schoon houden van de omgeving, deze boetes dienen in ieder geval kostenneutraal te zijn voor de gemeente. Dit wordt opgenomen in het HUP.	2011	Afgerond
4 	In het najaar van 2010 zal gestart worden met de voorbereiding van de herinrichting van het centrum Zeelst. Hierbij worden	2010	De civieltechnische uitvoering is zo goed als afgerond. Diverse groentechnische werkzaamheden moeten nog uitgevoerd worden, deels was dit uitgesteld i.v.m. de

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	belanghebbenden en bewoners betrokken. Uitvoering vindt plaats in de jaren daarna.		kermis in Zeelst om de schade aan het groen te voorkomen.
5 	De realisatie van de rotonde Dom-Heike vindt plaats in het najaar 2010.	2010	Het project is afgerond.
5 	Realisatie (overkapte) fietsenstallingen bij bushaltes, waar relevant, uitvoering in najaar 2010.	2010	Het project is afgerond en de subsidie van SRE is ontvangen.
5 	Verlengde Heerbaan gereed in 2012	2012	In combinatie met 2 ^e fase Verlengde Oersebaan. Aanbesteding vindt plaats in december 2012. Deze fase is inmiddels gestart (februari 2013) en zal rondom de zomervakantie 2013 opgeleverd worden. Het groen wordt aangelegd in voorjaar 2014 in verband met de temporisering van Oerle-Zuid.
5 	Werkzaamheden t.b.v. de reconstructie en aansluiting op de A67 starten in 2014	2014	Proces loopt volgens planning. De MER wordt in 2012 afgerond. Mogelijk knelpunt is de aantakking van N69 op de A67 (financiering van de meerkosten). Inmiddels zijn er eerste afspraken gemaakt met de provincie over de kosten verdeling.
5 	In verband met de aanleg van kruispunt "Hovenring" vóór aanvang van de werkzaamheden een duidelijk verkeersplan ontwikkelen en presenteren, om de verkeersoverlast voor bewoners en bedrijven in Veldhoven tijdens de ombouw te minimaliseren. De voorbereiding is gaande en de uitvoering van fase 1	2010 2012	Aanleg van voorgenomen rotonde is afhankelijk van de doorloop wijziging bestemmingsplan. De besteksvoorbereiding is afgerond. Er kan gestart worden met de aanbesteding, zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is. Op dit moment ligt er een zaak bij de Raad van State m.b.t. een zienswijze welke is ingediend.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	(Meerenakkerweg) is gestart. Voor fase 2 (kruispunt Heerbaan) is de start van de uitvoering gepland in najaar 2010 en de verwachte afronding in najaar 2012 (= planning gemeente Eindhoven)		
5 	De planvoorbereiding voor de aanleg van rotondes aan de Sterrenlaan loopt. De start van de uitvoering is gepland in het najaar 2010 en wordt afgerond in het voorjaar 2011. Op de Sterrenlaan komt geen vrije busbaan. (In de nieuwe opzet wordt ervoor gezorgd dat de doorstroming voor de bus zo optimaal mogelijk is).	2010 2011	De werkzaamheden zijn uitgevoerd zodat tot financiële afwikkeling (tijdens Burap II – 2013) is overgegaan.
6 – 7 	Om meer transparantie te krijgen mbt effectiviteit en kosten mbt zorg en welzijn worden er kengetallen ontwikkeld	2011	Per 1 april 2011 is het systeem hiervoor operationeel.
6 – 7 	Wij gaan een integrale WMO paraplunota opstellen waarin de volgende deelbeleidsterreinen worden geïntegreerd: - maatschappelijke structuurvisie - de Veldhoven Pas - het Centrum Jeugd en Gezin - mantelzorg - maatschappelijke participatie (met focus op dementie) - zorgzame wijken - vrijwilligersbeleid Hieronder worden een aantal aspecten nader uitgewerkt	2011	In september 2011 zijn aan de gemeenteraad twee kadernota's voorgelegd: de kadernota Maatschappelijke Participatie en de kadernota Maatschappelijke Structuurvisie. De eerste biedt kaders voor het maken van uitvoeringsnotities op diverse beleidsterreinen zoals vrijwilligersbeleid, zorgzame wijken, mantelzorg, dementie, gezondheidsbeleid. De tweede geeft de kaders voor de in 2012 uit te werken structuurvisie. Deze is eind 2012 door de raad vastgesteld. Het beleid rond CJG is onderdeel van het integraal jeugdbeleid. Uitgangspunt is dat samen met het educatief beleid één integrale nota zal worden opgesteld. Dit is

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
			mede afhankelijk van ontwikkelingen rond de transitie jeugdzorg. Hierbij zullen Maatschappelijke Participatie-kaders en kaders van bijvoorbeeld Brede School natuurlijk meespelen. De Veldhoven Pas: zie hieronder.
6 – 7 	De Veldhoven Pas breed, integraal en multidisciplinair aanpakken binnen de organisatie. Er loopt momenteel al een onderzoek naar ervaringen (ook financieel) in andere gemeenten (vergelijkbaar met de omvang van Veldhoven) met een dergelijke pas. De resultaten daarvan zullen nog in 2010 worden voorgelegd, op grond waarvan een keuze gemaakt kan worden voor een concrete uitwerking.	2010	In september 2011 heeft de raad ingestemd met het beschikbaar stellen van middelen om de opzet van een Veldhoven Pas in 2012 en 2013 nader uit te werken. In 2013 is een business case opgeleverd met aandacht voor inhoudelijke, technische en organisatorische randvoorwaarden. De Veldhoven Pas blijkt niet aan de vooraf gestelde financiële kaders te voldoen. Eind 2013 neemt de gemeenteraad een besluit bij de integrale afweging van de meerjarenbegroting 2014.
6 – 7 	Het Centrum Jeugd en Gezin moet fysiek operationeel zijn voor 2012, de planning van de opening staat op oktober 2010, later zal het ingepast worden in MFA Midden, in 2013.	2010 2013	Volgens planning, 6 november 2010 is het CJG geopend. De oplevering van de MFA Midden is voorzien in 2014.
6 – 7 	Het beleid inzake actieve participatie, Zorgzame wijken en mantelzorg onverkort voortzetten. In 2010 zal, als laatste stap in het WMO-beleid, een nota maatschappelijke participatie worden opgesteld met als uitgangspunt: hoe kunnen we de eigen sociale kracht van mensen versterken? Specifieke aandacht gaat in deze uit naar het verantwoord zelfstandig wonen voor dementerende mensen	2010	Gebeurt continu. Vanuit het traject Veldhoven Vernieuwend Vitaal is in 2013 gewerkt aan drie projectlijnen: wijkondernemerschap, integrale zorg en ondersteuning en verbinden van nulde, 1 ^e en 2 ^e lijn. Het versterken van de eigen sociale kracht is ook daar een leidend thema. Aandacht voor dementerende mensen krijgt specifieke aandacht in het kader van het R(egionaalD(ementie)O(ndersteu-

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	(deelname aan project RDO)		ningsnetwerk). In mei 2013 is een nieuw, tweede convenant Veldhoven Vernieuwend Vitaal ondertekend en zijn 3 nieuwe partners toegetreden.
6 – 7 	In 2010 wordt onderzocht of het mogelijk is de bestaande regeling Afhankelijk wonen te verbreden door ook het plaatsen van tijdelijke losse units ten behoeve van mantelzorg toe te staan en dat algemeen van toepassing te verklaren. Tevens gaan we communicatie over de verbreding van mantelzorg uitbreiden en stimuleren/ faciliteren we collectieve diensten mantelzorg.	2010 2011	Afgerond Volgens planning, continu. In 2013 zijn de zorgsite, de zorgvoorelkaar-site en buurtsites geïntroduceerd. Vooral de zorgsite is een belangrijke tool bij ondersteuning van de mantelzorg.
6 – 7 	De huidige nota vrijwilligersbeleid loopt tot en met 2010. Omdat de kaders waarbinnen het vrijwilligersbeleid nu wordt uitgevoerd eigenlijk nog steeds gelden en niet direct om aanpassing vragen, is het voorstel om in plaats van het vaststellen van een nieuwe nota een zo concreet mogelijk actieprogramma op te stellen. Dit kunnen acties zijn die nu goed lopen en om continuering vragen, acties die om extra inzet vragen of nieuwe acties vanwege actuele maatschappelijke ontwikkelingen. Tot de laatste categorie kan behoren het meer inzetten van ICT (denk aan een digitale marktplaats) ter facilitering van vrijwilligersorganisaties.	2011	Volgens planning In 2013 is de digitale marktplaats gelanceerd, zorgvoorelkaar, en wordt een tweede beursvloer georganiseerd. Hierop kunnen mensen/verenigingen/instellingen op allerlei manieren hun netwerk inzetten om aanbod te vinden bij hun vraag (op het brede terrein van zorg en welzijn). Het vrijwilligersbureau Stimulans en Goedvoorelkaar zijn onderdeel geworden van zorgvoorelkaar.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
8 	In het kader van het principe "de vervuiler betaalt" wordt onderzoek verricht naar de mogelijkheden om in winkelcentra de winkeliers en op de weekmarkt de kooplui, financieel verantwoordelijk te maken voor het schoonhouden van de omgeving. Eind 2010 afronden zodat dit in 2011 in werking kan treden.	2010 2011	Afgehandeld. Memo is in het najaar van 2011 ter kennisgeving aan de raad gestuurd.
8 	Bij ontwikkelingen zoeken we naar de meest duurzame variant in balans People, Profit, Planet.	continu	Actieve uitvoering, is geborgd in integraal projectmatig werken.
8 	Voor de zomervakantie 2010 een uitvoeringsplan (2010-2011) van het MilieuBeleidsPlan afronden en ter info naar de raad sturen. Hierin voorlichting opnemen aan burgers en bedrijven over duurzaamheid en rendement hiervan.	2010	Het MUP 2010-2011 is afgerond. De evaluatie van 2011 is klaar. Voor 2012-2013 is door B&W een nieuw MUP vastgesteld.
9 	Vermindering van regels is een continu punt van aandacht. We gaan jaarlijks communiceren welke lokale wet- en regelgeving we hebben afgeschaft.	continu	Volgens planning
9 	Centrummanagement wordt ingevoerd als winkeliers en vastgoedeigenaren meedoen en meebetalen. In de Kromstraat is centrummanagement al operationeel, zij het in de opstartfase. Centrummanagement voor het City Centrum wordt samen met de KvK opgepakt, dit jaar zal een stimuleringsbijdrage worden aangevraagd.	2010	In zowel de Kromstraat als het City Centrum is het centrummanagement operationeel.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
9 	Het bestrijden van jeugdwerkloosheid heeft hoge prioriteit. Dit wordt in regionaal verband aangepakt.	2010	Op regionale schaal zijn er weinig activiteiten. Lokaal hebben wij de jongeren als prioritaire groep aangemerkt en betrokken bij de klanten waarvoor actief een traject wordt ingezet. Bij de beoordeling van mogelijkheden geldt naast toeleiding naar werk óók de mogelijkheid van toelating (terug) naar onderwijs.
9 	Het creëren van stageplaatsen binnen bedrijven wordt gestimuleerd; indien dit vanuit regionale samenwerking onvoldoende oplevert, wordt lokaal een initiatief opgezet.	2010	Tot de reguliere aanpak van de uitvoering en re-integratie activiteiten behoort ook het zoeken en creëren van banen en leerwerk- en stageplaatsen binnen met name lokale bedrijven en instellingen.
9 	Vanuit de nota Economisch beleid heeft het verminderen van kwetsbaarheid en werk bieden voor alle doelgroepen (door een gevarieerd aanbod van bedrijven) hoge prioriteit.	continu	Het Economisch Actieprogramma 2011-2014 bevat 17 acties die direct of indirect bijdragen aan een verbreding van de economische structuur
9 	Voortzetting van het lokale Economisch beleid is van groot belang dit jaar passen we de uitwerkingsnota aan	2010	Economisch Actieprogramma 2011-2014 is op 1 maart 2011 vastgesteld.
9 	We participeren actief binnen de Brainportregio.	continu	De gemeente is zeer actief binnen de Brainportregio. Recent nog (september 2013) is de raad gevraagd input te leveren voor het jaarplan 2014 van Brainport.
9 	Revitalisering van bedrijventerrein De Run heeft blijvende aandacht, we zullen het masterplan De Run blijven uitvoeren conform de	continu	Het bestemmingsplan De Run, herziening 1, 2010 (correctieve herziening van De Run 2008) is begin 2012 onherroepelijk geworden. Daarmee is het

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	afgesproken planning.		ruimtelijk-juridisch kader voor het bedrijventerrein actueel. Samen met grondeigenaren op De Run 2000 is een stedenbouwkundig plan gemaakt dat wordt doorgerekend. Gemeente, Brabantse Ontwikkelings Maatschappij en VOC hebben gezamenlijke Masterplan De Run 2.0 opgesteld. Dit is nieuw ontwikkelingskader voor De Run. De hieraan gekoppelde samenwerkings- en participatieovereenkomst met de BOM is vernieuwd. De kademuur van de Gender is afgebouwd. De zonnepanelen zijn inmiddels ook geplaatst.
9 	Kleinschalige bedrijvigheid in en om bestaande en nieuwe kernen wordt gestimuleerd en blijven we stimuleren. In 2011 zullen we een effectmeting doen	2011	Er is een accountmanager startende bedrijven. Op het moment dat ondernemersbelangen spelen wordt EZ ingeschakeld bij het interne vrijstellingenoverleg. In 2011 is onderzocht op welke wijze de regeling omtrent "bedrijvigheid aan huis" vereenvoudigd kan worden. De gewijzigde regeling zal met de actualisering van de diverse bestemmingsplannen voor de kom worden geïmplementeerd.
10 	Met de begrotingsbehandeling in november 2010, wordt de kredietvotering van MFA Midden en MFA Zuid aan de raad voorgelegd. De investeringsuitgaven worden kritisch gevolgd. Waar mogelijk	2010	De gemeenteraad heeft 5 juli 2011 middelen beschikbaar gesteld voor MFA Midden en Zuid. Aanbestedingsproces is in 2012 afgerond en opdrachten voor realisatie zijn gegund.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	wordt samengewerkt met derden die ook investeren.		Aanbestedingsvoordelen zijn aan de raad gecommuniceerd en verwerkt in de meerjarenbegroting. De bouw van beide MFA's is gestart in 2013. De MFA's worden in het najaar van 2014 in gebruik genomen.
10 	In 2010 komt een voorstel met oplossing voor problemen met de financiering van het verbeteren van het binnenmilieu van scholen.	2010	Met uitzondering van de twee hiernagenoemde scholen is bij alle scholen het binnenmilieu aangepast. De maatregelen op dit gebied bij basisschool Dick Bruna aan de Roek en bij De Zwengel aan de Platanenlaan, worden in 2013 uitgevoerd.
10 	Vroegtijdig schoolverlaten, schoolverzuim, onderwijsachterstanden en maatschappelijke stages blijven nadrukkelijke aandacht krijgen. Beleid is in uitvoering en zal goed gemonitord worden.	continu	Medio maart 2011 zijn de cijfers gepubliceerd over het voortijdig schoolverlaten van het schooljaar 2009/2010. Deze cijfers zijn verwerkt in het jaarverslag leerplicht dat in het voorjaar van 2011 door het college is vastgesteld. In 2012 is een tussenevaluatie opgesteld van het actieplan voortijdig schoolverlaten. In 2013 is een eindevaluatie van het actieplan opgesteld en besproken in de oordeelsvormende raadsvergadering van 26 maart 2013. Het actieplan wordt vanaf 1 augustus 2013 niet gecontinueerd, met uitzondering van het beleid op het gebied van Time-Out en VCBA-aanpak. Dit beleid is verlengd tot 31 december 2013.
11 	De uitkomsten van de onderzoeken naar de Schalm komen in november 2010 in de raad.	2010	Op grond van een studie naar de toekomstbehoudigheid van het theater, werd aanvankelijk besloten de daarin opgenomen variant 3 nader uit te werken. In juli 2010 besloot de raad uit financiële overwegingen te stoppen met verder onderzoek naar variant 3 en de zogenaamde minimumvariant uit te voeren.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
			Middelen daarvoor werden in de begroting opgenomen. De minimumvariant richt zich op het uitvoeren van de noodzakelijke arbo- en veiligheidsaanpassingen. Ten tijde van het opnemen van die middelen in de begroting werd er nog van uitgegaan dat Lijnen en Pleinen bouwkundige consequenties voor het theater zou hebben. Inmiddels is duidelijk geworden dat er geen sprake van invlechting zal zijn maar dat het theater stand-alone zal blijven. Dit betekent dat eerder gemaakte RI&E rapportages op dat nieuwe gegeven aangepast moesten worden. In 2013 zal besluitvorming plaatsvinden over een plan waarin de verplichte (arbo- en bouwbesluit, brandveiligheidsvoorschriften) maatregelen zijn opgenomen.
11 	Cult en Tumult ontwikkelt zich in 4 jaar tijd tot een onafhankelijke rechtspersoon met een normale subsidierelatie. Het tijdspad wordt dit jaar nader uitgewerkt.	2014	Er is inmiddels een stichting opgericht. In 2013 is de financiële administratie overgedragen aan de stichting.
11 	Aan de onderzoeksvragen over de informatienota Evenementenbeleid wordt zo snel mogelijk (eind 2010 begin 2011) uitsluitsel gegeven zodat nieuw beleid vorm kan krijgen.	2011	Alle onderzoeksvragen zijn onderzocht en op diverse terreinen zijn activiteiten opgestart. In 2012 is gewerkt aan een nieuwe notitie, die zich toespitst op het wenselijke aantal evenementen in Veldhoven ondersteund door de gemeente. Gebleken is dat het huidige evenementenbeleid voldoende kaders biedt, aangevuld met de kaders van duurzaamheid, maatschappelijke participatie etc.
11 	Bij grote culturele en welzijnsinstellingen wordt ondernemerschap gestimuleerd door het WBP her in te richten,	2011	Dit gebeurt in het kader van het traject modernisering subsidies, waarover in 2011 besluitvorming heeft plaatsgevonden. In de

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	prestatieafspraken te maken, samenwerking te stimuleren etc.		inmiddels overeen gekomen budgetafspraken 2013-2015 wordt ondernemerschap bij alle instellingen gestimuleerd. Vanuit de gemeente worden informatie avonden georganiseerd. Diverse instellingen hebben een beroep gedaan op de deelverordening bevordering ondernemerschap.
12 	Het onderzoek naar het zwembad komt in november 2010 in de raad.	2010	Afgerond Het zwembadbestuur gaat trachten private partners te vinden voor hun plan inzake de modernisering van het complex Den Ekkerman. Ook vanuit de gemeente zal onderzocht worden of een commerciële aanpak kan leiden tot het in standhouden van voldoende zwemmogelijkheden in Veldhoven met een aanzienlijke lastenverlichting voor de gemeente.
12 	Eind 2010, begin 2011 leveren we een meerjarenplan sportaccommodaties op, met daarin de verwachte uitgaven aan voorzieningen in de komende jaren.	2011	Inmiddels is een extern rapport gereed. Het rapport dient nog beoordeeld te worden op haar financiële consequenties en bovendien zal nog een uitvoeringplan moeten worden opgesteld. Gezien de prioritering van werkzaamheden kan e.e.a. pas najaar 2013 worden uitgevoerd De rapportage zal t.z.t. (eind 2013) ter inzage worden gelegd voor de raad.
12 	Er wordt voortzetting gegeven aan het beleid dat in gang is gezet met de BOS-impuls en de Breedtesportimpuls: een aantal projecten zullen worden gecontinueerd en nieuwe projecten zullen worden opgezet. Onderzoek zal worden verricht naar de mogelijkheden om op budgettair neutrale basis gebruik	2010	Afgerond

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
	te maken van de rijksbijdrageregeling inzake combinatiefuncties.		
13 	Veldhoven speelt een belangrijke rol binnen de stuurgroep Brainport Avenue, en beheert daarbinnen de portefeuille Duurzaamheid.	continu	Portefeuillehouder maakt deel uit van stuurgroep. In portefeuille Duurzaamheid is Cradle-2-Cradle instrumentarium ontwikkeld en zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd.
13 	Wijkbeheer, burgerparticipatie en diverse gebruiksraden worden tot een goed functionerend geheel gesmeed. Planvoorbereiding in 2010.	2010	Dit onderdeel is integraal opgenomen in de kadernota Samenspraak, die in 2012 door de raad is vastgesteld voorgesteld. In 2013 is het praktijkprogramma Samenspraak (uitwerking van de kadernota) opgesteld. Hierbij is het proces van Samenspraak direct toegepast.
14 	Het kwaliteitsniveau van dienstverlening wegen we af tegen beschikbare budgetten.	continu	Er is een continue monitoring van budgetten versus het kwaliteitsniveau van de dienstverlening
14 	Het melden van klachten effectiever afhandelen. De werkwijze van het KCC optimaliseren. Uitwerking door middel van het dienstverleningsbeleidsplan.	2013	In 2010 hebben we binnen het project Antwoord [®] invulling gegeven aan de prioritering en monitoring van de meldingen (klachten). We hebben de werkwijze vastgelegd in een ISO gecertificeerd proces. De afdeling BOR, PZ en OZ (Stadstoezicht) krijgen maandelijks managementrapportages.
15 	Biodiversiteit wordt bevorderd als onderdeel van toekomstige en/of huidige projecten en beleid.	continu	Het stimuleren van de biodiversiteit wordt met name opgepakt binnen de projecten: aanleg park Muggenhol, aanleg bos- en natuurcompensatie WOR, etc. In 2012 is als concrete actie een wedstrijd bijenhotel gehouden. Ook wordt er gedifferentieerd groenbeheer

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
			toegepast. In 2013 worden oa informatiepanelen over biodiversiteit geplaatst in het buitengebied.
15 	Het Groenbeleidsplan wordt uitgewerkt, hiertoe wordt een uitwerkingsplan opgesteld. Dit zal eind 2010 gereed zijn.	2010	Uitwerken groenbeleidsplan in onderdelen zoals het stoppen met het gebruik van chemische onkruid bestrijdingsmiddelen op verhardingen in onderhoudsbestekken, meer natuurlijke bermen en opstellen boomcontrolesysteem en omvormen groen.
16 / KVS 	We benutten de mogelijkheden van het aantrekken van subsidies en cofinanciering vanuit externe partijen	continu	Dit heeft onze continue aandacht. Alle projecten worden door de subsidie-coördinator gescreend op mogelijkheden voor subsidies en/ of cofinanciering
16 / KVS 	We doen geen grote investeringen die leiden tot verhoging van structurele lasten, dit zal consequenties hebben tav de ambities mbt het zwembad en de Schalm	continu	Dit heeft onze continue aandacht
16 / KVS 	Om de kosten en opbrengsten structureel in balans te krijgen cq te houden, wordt nauwlettend gekeken naar de inzet en/ of toepassing van instrumenten als hogere eigen bijdragen naar draagkracht, ketenverkortung, bevorderen van samenwerking van partijen binnen Veldhoven en/ of regionale samenwerking, slim aanbesteden, niet één op één repareren van bezuinigingen door het Rijk en het aantrekken van subsidies/ bijdragen/ geldstromen van derden. We kijken kritisch naar de rol van de gemeente.	continu	Dit heeft onze continue aandacht en is verwerkt in de bestuurlijke visie, die als leidraad bij bezuinigingen wordt gehanteerd.

Prog.	Aspect	Planning	Stand van zaken
16 / KVS 	Voorsortierend op de te verwachten bezuinigingen (vooral nog ingeschat op € 6,5 miljoen) wordt op een transparante manier en in samenspraak met de raad en betreffende (maatschappelijke) organisaties gewerkt aan een geactualiseerde visie op Veldhoven en daarbij passende (kern)taken en kwantitatieve en/of kwalitatieve invulling van deze (kern)taken hetgeen financieel vertaald, resulteert in een sluitend meerjarenperspectief. Hierbij wordt geput uit een lijst bezuinigingsvoorstellen ter grootte van € 10 miljoen. Speerpunten van beleid zijn/ blijven duurzaamheid, veiligheid, onderwijs, infrastructuur en ook minima zullen zo veel mogelijk worden ontzien. Overeengekomen bezuinigingsvoorstellen worden vervolgens geïmplementeerd.		De voorgestelde bezuinigingen zijn verwerkt in deze begroting, inclusief de bezuiniging van € 1,4 miljoen op bedrijfsvoering. Over de bezuinigingen op de bedrijfsvoering is in het GO een akkoord gesloten tussen OR en WOR-bestuurder over de lijnen waarlangs de bezuinigingen worden ingevuld. Omdat de crisis nog steeds niet voorbij is, is er continu aandacht voor mogelijke bezuinigingen en het op niveau houden van de reservepositie. Het college kiest telkenmale voor een robuuste begroting die (ook meerjarig) tegen een stootje kan. Nauwlettend wordt het lopende begrotingsjaar gemonitord zodat overschotten aan de reserve toegevoegd kunnen worden.

DEEL 2
BELEIDSBEGROTING 2014

2.1 Programmaplan

2.1.1 Stedelijke ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Wij ontwikkelen een aantrekkelijke, duurzame en sociaal veilige woon-, werk- en leefomgeving. Veldhoven heeft voldoende voorzieningen en is een prettige gemeente om in te wonen.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	De oude dorpscentra (Oerle, Veldhoven-dorp en Zeelst) van Veldhoven krijgen een kwaliteitsimpuls. De wijken worden goed onderhouden.	De dorpskernen zijn opgeknapt in 2014. Zonderwijk wordt opgeknapt tussen 2011 en 2015; Het Look tussen 2013 en 2016.
2.	Het City Centrum krijgt een kwaliteitsimpuls.	Het Centrumontwikkelingsprogramma wordt samen met belanghebbenden ingevuld in 2013. De uitvoering wordt in 2014 bepaald.
3.	De ontwikkeling van Zilverackers verloopt afhankelijk van demografische ontwikkelingen en marktvraag. Het aanvalsplan woningbouw is leidend.	Oerle zuid wordt gebouwd in 2013-2015. De verdere ontwikkeling wordt afhankelijk gesteld van de marktvraag. Het aanvalsplan wordt jaarlijks geactualiseerd.
4.	Duurzaamheid heeft hoge prioriteit. De gemeente faciliteert en stimuleert duurzaamheid.	In 100% van de projecten wordt duurzaamheid afgewogen.
5.	Veldhoven heeft een groene uitstraling. We kiezen voor aaneengesloten groen. Aantal ha. groen blijft minimaal gelijk.	Aantal ha. groen.
6.	Industrie terreinen hebben een goede uitstraling. Het is voor ondernemers aantrekkelijk om zich in Veldhoven te vestigen.	De revitalisering van De Run wordt uitgevoerd in 2014-2022. Er komt actualisatie van de mogelijkheden en plan van aanpak in 2014 van alle industrieterreinen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 *(De oude dorpscentra (Oerle, Veldhoven-dorp en Zeelst) van Veldhoven krijgen een kwaliteitsimpuls. De wijken worden goed onderhouden.):*

In 2014 zal worden gestart met de laatste fase van de herinrichting van het openbaar gebied binnen Zonderwijk: het opknappen van de hoofdwegen. Daarnaast zal in 2014 worden gestart met de uitvoering van de eerste fase van de herinrichting van de wijk 't Look. De uitvoering zal (geografisch) worden opgeknapt in een aantal fases zoals dat bij de wijk Zonderwijk ook heeft plaatsgevonden. De periode van uitvoering start in 2014 en zal als gevolg van een langere fasering pas in 2018 worden afgerond (wat een verschuiving van investeringen met zich meebrengt en daarmee kosten verschoven worden naar 2018), dit in tegenstelling tot 2016 zoals genoemd in de meetindicator.

Deze activiteiten worden (voornamelijk) verantwoord op collegeproduct(en) 6173 Wegen (programma 5), 6505 Herinrichting Openbaar Gebied (programma 4).

Doelstelling 2 *(Het City Centrum krijgt een kwaliteitsimpuls):*

In 2014 wordt met externe partners het werkprogramma, de prioriteitstelling en investeringsruimte uitgewerkt. We geven een kwaliteitsimpuls aan de noordentree van het Meiveld. Nieuwe plannen en benodigde gemeentelijke investeringen aan het COPr worden ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.. Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6501

Doelstelling 3 *(De ontwikkeling van Zilverackers verloopt afhankelijk van demografische ontwikkelingen en marktvraag. Het aanvalsplan woningbouw is leidend):*

In de gemeentelijke woningbouwplanning is rekening gehouden met de negatieve effecten van de crisis, concurrentie van lokale en regionale ontwikkelingen, bevolkingsprognoses en demografische ontwikkelingen. Voor de ontwikkeling van Zilverackers wordt prioriteit gelegd bij Oerle Zuid. Vrije kavels wordt gefaseerd en gesegmenteerd op de markt gebracht. De ontwikkeling van de Drie Dorpen zal volgen in aansluiting op de realisatie van Oerle Zuid. De planvorming en het meerjarenperspectief BGE is hierop aangepast.

In 2014 worden voor Oerle Zuid concrete deelplannen gerealiseerd. Er worden vrije kavels verkochte, afspraken gemaakt met ontwikkelaars voor de realisatie van 100 woningen en met een woningcorporatie voor de realisatie van het zorgcluster. Voor Begraafplaats Hoge Boght zullen de initiatieven worden vertaald in een bestemmingsplan en bouwplan.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6503 bouwgrondexploitatie

Doelstelling 4 *(Duurzaamheid heeft hoge prioriteit. De gemeente faciliteert en stimuleert duurzaamheid):*

In 2014 zal aandacht zijn voor zowel duurzame stedelijke ontwikkeling/stedenbouw als duurzaam bouwen. Het eerste aspect zal worden meegenomen bij nieuwe projecten. Ten aanzien van duurzaam bouwen wordt in alle gemeentelijke projecten en de nieuwbouwprojecten waarbij de gemeente grond verkoopt het instrument GPR-gebouw toegepast. Veldhoven hanteert hierbij een hoger ambitieniveau dan regionaal is vastgesteld.

Doelstelling 5 *(Veldhoven heeft een groene uitstraling. We kiezen voor aaneengesloten groen. Aantal ha. groen blijft minimaal gelijk):*

Bij het ontwerp van projecten en bij de stedenbouwkundige toetsing van plannen van derden (principeverzoeken, niet-BGE-projecten) specifiek aandacht zijn voor de groene uitstraling en de uitgangspunten die daarover zijn opgenomen in de Ruimtelijke Structuurvisie Veldhoven.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproducten 6501 Stedenbouw en 6506 Eigendommen/gebouwen.

Doelstelling 6 (*Industrie terreinen hebben een goede uitstraling. Het is voor ondernemers aantrekkelijk om zich in Veldhoven te vestigen*):

Om invulling te geven aan deze doelstelling gaan wij in samenwerking met Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) en het verenigd bedrijfsleven (VOC) de ambities uit het geactualiseerde Masterplan De Run 2.0 uitwerken. In het masterplan is omschreven hoe deze uitwerking wordt aangepakt. De ontwikkelingen van het bedrijfsleven op de bedrijventerreinen gaan we zo goed mogelijk faciliteren en investeringen voor verbeteringen stimuleren. BOM Bedrijfslocaties heeft hiervoor een investeringskapitaal beschikbaar gesteld.

In 2014 zal het bestemmingsplan Habraken worden geactualiseerd in verband met de actualiseringsplicht bestemmingsplannen. Daarbij zal aandacht zijn voor een verdere verruiming van de mogelijkheden op dit bedrijventerrein.

Overig:

Verder verrichten wij activiteiten op het gebied van eigendommen/grond (6500), stedenbouw en ruimtelijke ordening (6501) de bouwgrondexploitaties (6503) nader toegelicht in de meerjarenbegroting BGE verderop in deze begroting, maar ook afbouw- cq. nazorgcomplexen (6508/6509), wettelijke taken, beheer, bedrijfsvoering.

Het bereiken van doelstellingen in dit programma kost in totaal € 18.782.000,-. De opbrengsten bedragen € 20.453.000,-. Onderdeel hiervan is de bouwgrondexploitatie, dit is binnen de begroting een gesloten systeem en het effect daarvan is dat het budgettair neutraal is voor de begroting. Het saldo van deze balans bedraagt in 2014 € 15.7963.000. De overige kosten betreffen met name het beheer van gemeente eigendommen en het opstellen en begeleiden van ruimtelijke plannen. De baten betreffen met name de bouwgrondexploitatie en de verkoop van eigendommen.

Toelichting bouwgrondexploitatie

De economische crisis heeft ingrijpende gevolgen voor de resultaten van de bouwgrondexploitaties en de verkoop van grond voor woningen en bedrijven. De investeringen en de opbrengsten van diverse projecten zijn een aantal jaar doorgeschoven. Enkele projecten verschuiven door tot na de planningsperiode van de voorliggende begroting (2014-2017).

De projectenportefeuille is geanalyseerd om adequaat in te kunnen spelen op de ontstane situatie en de gevolgen hiervan te beperken. Ten behoeve van de begroting 2014 zijn er nieuwe berekeningen opgesteld van zowel de bouwgrondexploitaties als de projecten Bovenwijkse Voorzieningen en Reserve Grote Werken. Per project is gezocht naar verbeter- en optimalisatiemogelijkheden. Belangrijke knoppen daarbij zijn verdergaande besparingen, versoberingen en faseringen van investeringen.

De komende jaren zijn er naar verwachting slechts minimale winsten uit de bouwgrondexploitaties te verwachten. In 2013 zijn er nog diverse bouwgrondexploitaties afgesloten. Naar verwachting zullen er in 2014 geen bouwgrondexploitaties worden afgesloten.

Het aantal particuliere kavels is momenteel beperkt. Een belemmering is dat veel geïnteresseerden moeilijk hun huidige woning verkocht krijgen. De realisatie van projectmatige bouw is op kleine schaal nog wel mogelijk. De prijzen van zowel bestaande als nieuwbouwwoningen daalt nog steeds. Er treedt wel een verdere vervlakking op, wat mogelijk een signaal is dat de bodem van de prijsdaling in zicht is. De gemeentelijke grondprijzen volgen deze prijsdaling.

De verkoop van bedrijfskavels verloopt nog steeds moeizaam. De gemeente houdt rekening met een lang realisatietermijn van bedrijventerreinen. Uit recent onderzoek in het stedelijk gebied Eindhoven blijkt dat de huidige prijzen voor bedrijfsgrond nog steeds marktconform zijn. Ook worden bedrijventerreinen getemporiseerd en mede afhankelijk van initiatieven vanuit de markt worden zaken opgepakt.

Door middel van een vervolg op het aanvalsplan en het faciliteren van een "denktank" wordt getracht samen met ontwikkelaars, woningcorporaties, banken en makelaars maximaal te mobiliseren. Een werkgroep uit de denktank wordt momenteel de mogelijkheid geboden om de ideeën verder uit te werken.

Marketing en communicatie voor de verkoop van grond aan particulieren vindt op diverse manieren plaats. Door middel van kavelpaspoorten krijgen geïnteresseerden informatie over de bouw kavels. Algemene informatie wordt verstrekt door publicaties in de regionale bladen en de aanwezigheid van de gemeente op (woon)beurzen. Er wordt meer samengewerkt met ontwikkelaars, woningcorporaties en makelaars, om zo een totaalaanbod van kavels, nieuwbouwwoningen en bestaande woningen te krijgen.

De verdere uitwerking is terug te vinden in de bijlage 'Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitatie' verderop in deze begroting.

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 1	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6500	Eigendommen/grond	899	873	574	559	473	465
6501	Stedenbouw	974	1.145	899	3.518	1.444	700
6503	Bouwgrondexploitatie	17.850	16.562	15.763	24.750	22.647	20.420
6506	Eigendommen/gebouwen	1.289	1.055	1.297	1.299	1.301	1.297
6508	Afbouw bge compl./beheer	212	485	61			
6509	Afbouw bge compl./realisatie	198	896	4			
6514	Projecten derden (niet-BGE)			184	185	197	184
		21.422	21.016	18.782	30.311	26.062	23.066
Baten							
6500	Eigendommen/grond	678	624	254	307	79	79
6501	Stedenbouw	198	335	180			
6503	Bouwgrondexploitatie	17.850	16.590	15.794	24.781	22.679	20.452
6506	Eigendommen/gebouwen	3.627	3.792	3.947	4.047	4.151	4.202
6508	Afbouw bge compl./beheer	212	485	61			
6509	Afbouw bge compl./realisatie	198	896	4			
6514	Projecten derden (niet-BGE)			213	3.014	986	424
		22.763	22.722	20.453	32.149	27.895	25.157
	Saldo (- = nadeel)	1.341	1.706	1.671	1.838	1.833	2.091
Samenstelling lasten							
Directe lasten		2.064	7.124	6.032	8.758	8.956	8.989
Bedrijfsvoeringskosten		2.779	2.791	2.550	2.258	2.276	2.143
Kapitaallasten		5.626	4.739	4.565	4.519	4.402	4.214
Investeringen MN			302				
Storting reserves & voorzieningen		10.953	11.025	607	3.628	2.034	638
Saldo bge naar balans			-4.965	5.028	11.148	8.394	7.082
		21.422	21.016	18.782	30.311	26.062	23.066
Samenstelling baten							
Directe baten		3.113	15.711	20.753	33.041	26.676	26.788
Onttrekking reserves & voorzieningen		12.930	4.583	324	80	80	80
Saldo bge naar balans		6.720	2.428	-624	-972	1.139	-1.711
		22.763	22.722	20.453	32.149	27.895	25.157
	Saldo (- = nadeel)	1.341	1.706	1.671	1.838	1.833	2.091

Particuliere plannen:

Onder collegeproduct 6501 waren de afgelopen jaren twee balansposten opgenomen waarop de uitgaven en inkomsten van particuliere plannen (dit zijn plannen waarvoor geen BGE wordt aangemaakt), waarop volledig kostenverhaal van toepassing is, werden geboekt. Om de verantwoording van het resultaat van het product 6501 - stedelijke ontwikkeling meer transparant te maken, zijn deze balansposten uit dit collegeproduct gehaald en in een nieuw collegeproduct met nummer 6514 - Projecten derden (niet-BGE) geplaatst.

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6501	Centrum Ontwikkelings Programma: uitvoering maatregelen	-180	0	0	0
6501	Centrum Ontwikkelings Programma: dekking algemene vrije reserve	180	0	0	0
	Saldo (- = nadeel)	0	0	0	0

6501

Het Centrum Ontwikkelings Programma (COPr) is het nieuwe richtinggevende kader voor de ontwikkeling van het CityCentrum van Veldhoven. Aan de hand van het uitvoeringsprogramma wordt gewerkt aan een kwaliteitsimpuls voor het centrum. Als eerste prioriteit wordt invulling gegeven aan de herinrichting van de noordentree van het Meiveld. De uitvoering van deze maatregel vergt een investeringskrediet van € 180.000.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6500	verkoop eigendommen/grond	50	100	0	0
6500	verkoop groenstroken	25	25	0	0
6506	effect lagere storting onderhoudsfonds gebouwen	9	9	9	9
	Saldo (- = nadeel)	84	134	9	9

6500

Verkoop eigendommen/grond en verkoop groenstroken. Door incidentele verkoop van eigendommen worden voor 2014 en 2015 incidentele inkomsten verwacht.

6506

Effect lagere storting onderhoudsfonds gebouwen. Taakstelling 2014-2017.

2.1.2 Wonen

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Wij zorgen voor een toereikend, passend en gevarieerd woningaanbod met keuzemogelijkheden voor alle woningzoekenden, onder wie ook starters, ouderen en mensen met een zorgbehoefte, waarbij ten minste voldoende wordt gebouwd voor de opvang van de groei van de eigen bevolking.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1	Veldhoven ontwikkelt naar demografische ontwikkelingen en marktvraag en stemt af met de regio	Jaarlijks wordt de woningbouwplanning in kaart gebracht. De regionale afspraken zijn hier onderdeel van.
2	Bij het beheren, ontwikkelen en herstructureren van bestaande en nieuwe wijken hebben woningcorporaties een belangrijke maatschappelijke rol, ook bij de publieke ruimte. In 2014 komt een plan van aanpak van de woningbouwcorporaties.	De prestatieafspraken uit het plan zijn nagekomen.
3	Veldhoven streeft naar een evenwichtige verdeling van huur, koop, sociale woningbouw. Er is voldoende aanbod voor alle doelgroepen.	Er wordt gestreefd naar 29% sociale woningbouw.
4.	Veldhoven stimuleert de (ver)bouw van meer levensloopbestendige woningen. Er is in 2014 een plan van aanpak. Dit plan wordt jaarlijks bijgesteld.	Aantal levensloopbestendige woningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*Veldhoven ontwikkelt naar demografische ontwikkelingen en marktvraag en stemt af met de regio*):

Op basis van de regionale afspraken en realistische inschattingen van de voortgang van de woningbouwprojecten wordt vanaf 2014 jaarlijks een woningbouwplanning op hoofdlijnen opgesteld. De raad zal via kwartaalrapportages in het kader van de P&C-cyclus worden geïnformeerd over de voortgang, met name over de afwijkingen op deze planning. Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6510.

Doelstelling 2 *(Bij het beheren, ontwikkelen en herstructureren van bestaande en nieuwe wijken hebben woningcorporaties een belangrijke maatschappelijke rol, ook bij de publieke ruimte. In 2014 komt een plan van aanpak van de woningbouwcorporaties):*

In 2014 wordt uitvoering gegeven aan de prestatieafspraken van eind 2013. Dit betreft afzonderlijke afspraken tussen de gemeente en de woningbouwcorporaties voor een 5-tal thema's, te weten:

- omvang en beschikbaarheid kernvoorraad en kansen voor middeninkomens;
- aanpak wijk Cobbeek;
- slaagkans bijzondere doelgroepen zorg en wonen met begeleiding;
- slaagkans urgente woningzoekenden (statushouders, woonwagenbewoners, woningzoekenden op basis Stedelijk Kompas en arbeidsmigranten)
- wijkcontracten, investeren in sociale structuren.

Het beheren, ontwikkelen en herstructureren van bestaande en nieuwe wijken maakt onderdeel uit van deze thema's. In die prestatieafspraken is ook opgenomen op welke wijze de corporaties de gemeente informeren over de voortgang. Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6510.

Doelstelling 3 *(Veldhoven streeft naar een evenwichtige verdeling van huur, koop, sociale woningbouw. Er is voldoende aanbod voor alle doelgroepen):*

Het streefgetal van 29% sociale woningbouw blijft ook in 2014 het uitgangspunt van het gemeentelijke volkshuisvestingsbeleid. Middelen uit het volkshuisvestingsfonds zullen actief worden ingezet om de bouw van goedkope huur- of koopwoningen te stimuleren, bijvoorbeeld binnen de projecten Kemphaan, Oerle Zuid en Leuskenhei.

Doelstelling 4 *(Veldhoven stimuleert de (ver)bouw van meer levensloopbestendige woningen. Er is in 2014 een plan van aanpak. Dit plan wordt jaarlijks bijgesteld):*

Overeenkomstig het huidige volkshuisvestingsbeleid worden zoveel mogelijk woningen levensloopbestendig gemaakt. Dit doen we door in koop-, (her-)ontwikkel- en/of anterieure exploitatieovereenkomsten nadrukkelijk aandacht te vragen voor dit thema.

Overige:

Verder verrichten wij de volgende activiteiten op het gebied van Volkshuisvesting: uitvoeren en actueel houden van het volkshuisvestingsbeleid, uitgifte van startersleningen, het stimuleren van goedkope huurwoningen en woonruimteverdeling (uitvoering lotingsregeling). Al deze activiteiten worden verantwoord op product 6510.

Het bereiken van doelstellingen in dit programma kost in totaal € 650.000,-
De opbrengsten bedragen € 503.000,--.

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 2	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6510	Volkshuisvesting	349	333	650	542	524	477
6511	Wonen	268	222				
		617	555	650	542	524	477
Baten							
6510	Volkshuisvesting	148	2.781	503	416	406	424
6511	Wonen	303	260				
		451	3.041	503	416	406	424
	Saldo (- = nadeel)	-166	2.486	-147	-126	-118	-53
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	29	83	210	209	198	196
	Bedrijfsvoeringskosten	174	177	172	173	190	170
	Kapitaallasten	323	239	183	160	136	111
	Storting reserves & voorzieningen	91	56	85			
		617	555	650	542	524	477
Samenstelling baten							
	Directe baten	414	334	395	298	300	324
	Ottrekking reserves & voorzieningen	37	2.707	108	118	106	100
		451	3.041	503	416	406	424
	Saldo (- = nadeel)	-166	2.486	-147	-126	-118	-53

Aanpassing begrotingsproducten

Per 2014 is het voormalige collegeproduct 6511 Wonen samengevoegd met het collegeproduct 6510 Volkshuisvesting.

Was	Wordt
6511 Wonen	6510 Volkshuisvesting

2.1.3 Veiligheid

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Veldhoven is een gemeente waar je veilig kunt leven, wonen en werken.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	De veiligheidsbeleving van Veldhovenaren neemt in de komende jaren toe of blijft minimaal op hetzelfde niveau (peiljaar 2010)	De cijfers voor veiligheid in de wijkatlas
2.	Veldhoven bevordert middels projecten dat burgers hun eigen verantwoordelijkheid t.a.v. veiligheid oppakken.	Jaarlijks zijn er minimaal twee projecten uitgevoerd in dit kader.
3.	De aan de horeca gerelateerde klachten nemen af.	Het aantal horeca gerelateerde klachten.
4.	Het beleid rondom overlast veroorzakende groepen jongeren wordt onverminderd voortgezet en zo nodig versterkt. Het aantal jongeren gerelateerde overlastmeldingen neemt af.	Het aantal jongeren gerelateerde overlastmeldingen.
5.	Veldhoven heeft geen coffeeshops binnen haar grenzen	Het aantal coffeeshops

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*De veiligheidsbeleving van Veldhovenaren neemt in de komende jaren toe of blijft minimaal op hetzelfde niveau (peiljaar 2010)*):

Om invulling te geven aan deze doelstelling is een programmatische aanbodgerichte aanpak ingezet op speerpunten¹ als vermindering woninginbraken, aanpak georganiseerde criminaliteit en vermindering overlast hangjeugd. Onderwerpen als inzet buurtbemiddeling, aanpak overlast in de woon- en leefomgeving en nazorg jongeren die uit een justitieel traject komen, worden (op basis van signalen) vraaggericht aangepakt. Uit de wijkatlas 2012 is gebleken dat het algemene cijfer voor veiligheid is gestegen van 6,8 (2010) naar 6,9 (2012). Het ontbreken van een wijkatlas leidt ertoe dat er geen (vergelijkbaar) instrument is om de doelstelling te kunnen (blijven) monitoren.

Verder worden op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding als sociale en fysieke veiligheid activiteiten uitgevoerd betreffende o.a. voorbereiding/oefenen/opleiden voor calamiteiten, continuering keurmerken veilig ondernemen, veilige school en thematische communicatie over veiligheid.

¹ Kadernota Integraal Veiligheidsbeleid 2008 – 2014, Veldhoven Veilig(er).

Voor de ondersteuning en uitvoering van een aantal activiteiten nemen wij deel aan diverse samenwerkingsverbanden in de regio. De mogelijkheden voor samenwerking met Best worden verder uitgewerkt.

Binnen de politieregio Oost-Brabant werken we samen met de gemeenten Bergeijk, Best, Bladel, Eersel, Oirschot, Reusel – de Mierden en Waalre in één basisteam. Met deze gemeenten wordt voor een aantal onderwerpen, o.a. aanpak drugshandel, gekeken hoe zoveel mogelijk op eenzelfde manier beleid kan worden vastgesteld en uitgevoerd. Daarnaast nemen wij als vertegenwoordiger van basisteam Kempen deel aan diverse regionale overleggen in Oost-Brabant. Voor de aanpak ondermijnende criminaliteit, onder andere hennepsteelt, mensenhandel, vastgoedfraude en witwassen, is aangesloten bij het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC) Oost-Brabant. Het RIEC adviseert en ondersteunt ons bij het creëren van bewustwording, verbeteren van de informatiepositie en samenwerking met partners, deskundigheidsbevordering en ontwikkeling van bestuurlijke instrumenten. Daarnaast begeleidt het RIEC ons bij integrale cases. Hiervoor wordt jaarlijks een bijdrage betaald via collegeproduct 6164. Het Veiligheidshuis regio Eindhoven ondersteunt bij activiteiten rondom relationeel geweld, veelplegers, jeugd en nazorg gedetineerden. Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproducten 6162, 6163 en 6164.

De brandweezorg wordt uitgevoerd door de Veiligheidsregio. Dit wordt verantwoord op collegeproduct 6163.

Doelstelling 2 (*Veldhoven bevordert middels projecten dat burgers hun eigen verantwoordelijkheid t.a.v. veiligheid oppakken.*):

In 2014 wordt verder ingezet op ondersteuning van jeugdverenigingen bij het vormgeven van beleid ten aanzien van voorkoming seksueel misbruik binnen de vereniging, doorontwikkeling Veilig Leven en stimulering van buurtpreventieprojecten. Er worden in 2014 projecten ontwikkeld voor de doelgroep senioren/minder zelfredzamen gericht op de mogelijkheden die burgers zelf hebben om woninginbraken te voorkomen. Dit gebeurt in overleg en afstemming met interne en externe partners als politie, zorg-/seniorenpartners, buurtpreventieteam en woningcorporaties. Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6164.

Doelstelling 3 (*De aan de horeca gerelateerde klachten nemen af.*):

Bij klachten wordt steeds onderzoek gedaan naar de aard van de klachten en in afstemming met afdeling Omgevingszaken, politie, individuele horeca-exploitanten en eventueel omwonenden wordt naar oplossingen gezocht.

Doelstelling 4 (*Het beleid rondom overlast veroorzakende groepen jongeren wordt onverminderd voortgezet en zo nodig versterkt.*):

Uitgangspunt is het reguliere jeugdbeleid. De insteek is dat een integrale aanpak leidt tot onder meer een vermindering van overlast door hangjeugd. Indien signalen ertoe leiden dat de aanpak moet worden versterkt, dan gebeurt dit in afstemming met interne en externe partners als jongerenwerk, politie, Veiligheidshuis en eventueel Openbaar Ministerie. Afhankelijk van de signalen vindt dan een op maat gemaakte interventie plaats die kan variëren van communicatie met jongeren (en ouders), aanbod van hulp-/zorgtrajecten, handhavingacties tot bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregelen. Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6164.

Doelstelling 5 (*Veldhoven heeft geen coffeeshops binnen haar grenzen*):

In 2014 wordt bij eventuele vergunningsaanvragen voor coffeeshops uitvoering gegeven aan het eerder ingenomen standpunt niet in te stemmen met coffeeshops.

Naast de bovengenoemde doelstellingen verrichten wij verder activiteiten voor de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing/rampenbestrijding, Wet op de lijkbezorging, Wet BOPZ (inbewaringstellingen) en Wet Tijdelijk Huisverbod. In 2014 wordt ook een nieuwe kadernota Veiligheid opgesteld.

Deze activiteiten worden verantwoord op product(en) 6162 en 6164.

Het bereiken van deze doelstellingen in dit programma kost per saldo € 2 mln in 2014. Deze kosten bestaan voornamelijk uit de bijdrage aan de Veiligheidsregio van € 1,5 mln.

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 3	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6162	Crisisbeheersing/rampenbestr.	120	88	79	79	79	78
6163	Regionale veiligheidszorg	783	779	1594	1594	1594	1594
6164	Veiligheid	348	401	382	383	382	376
6168	Risicobestrijding fysieke veiligh.	895	2.509	28	28	28	28
		2.146	3.777	2.083	2.084	2.083	2.076
Baten							
6162	Crisisbeheersing/rampenbestr.	10					
6163	Regionale veiligheidszorg	23					
6164	Veiligheid	13	15				
6168	Risicobestrijding fysieke veiligh.	45	1.489				
		91	1.504	0	0	0	0
Saldo (- = nadeel)		-2.055	-2.273	-2.083	-2.084	-2.083	-2.076
Samenstelling lasten							
Directe lasten		1.348	1.438	1.721	1.721	1.721	1.721
Bedrijfsvoeringskosten		635	623	362	363	362	355
Kapitaallasten		148	1.716				
Storting reserves & voorzieningen		15					
		2.146	3.777	2.083	2.084	2.083	2.076
Samenstelling baten							
Directe baten		91	1.489				
Onttrekking reserves & voorzieningen			15				
		91	1.504	0	0	0	0
Saldo (- = nadeel)		-2.055	-2.273	-2.083	-2.084	-2.083	-2.076

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6163	Bestaande budgetten	595	612	629	646
6168	Bestaande budgetten	833	845	850	855
6163	Bijdrage Veiligheidsregio	-1594	-1594	-1594	-1594
	Bezuinigingen	166	137	115	93
6168	Overheveling bluswatervoorziening	45	46	48	49
6173	Overheveling bluswatervoorziening	-45	-46	-48	-49
	Saldo (- = nadeel)	0	0	0	0

6163/6168

Regionalisering brandweer

Met raadsvoorstel 13.090 wordt op 24 september 2013 besloten over de regionalisering van de brandweer. Binnen het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio is bepaald hoe hoog de gemeentelijke bijdragen aan de Veiligheidsregio voor 2014 worden. Voor gemeente Veldhoven is de bijdrage € 1.594.108,-. Voor de begroting betekent dit dat de budgetten die beschikbaar zijn voor brandweezorg vervallen en dat hiervoor in de plaats één bijdrage aan de Veiligheidsregio wordt opgenomen.

De huidige budgetten zijn niet toereikend om de bijdrage aan de Veiligheidsregio te dekken. Het verschil bedraagt voor 2014 € 166.000,- wat veroorzaakt wordt door een gecombineerd effect van de hoogte van de bijdrage en achterblijvende overheadkosten bij de gemeente. Dit nadeel hebben wij meegenomen in de totale bezuinigingsopgave.

Binnen de Veiligheidsregio wordt een onderzoek uitgevoerd naar de kosten van basis brandweezorg. De uitkomsten van dit onderzoek worden bepalend bij de vaststelling van de bijdragen van de gemeenten aan de Veiligheidsregio voor 2015 en verder. In deze begroting gaan wij er vanuit dat de bijdrage vanaf 2014 op hetzelfde niveau blijft. In het gemeentefonds is binnen het subcluster brandweer en rampenbestrijding jaarlijks een hoger bedrag beschikbaar dan dat Veldhoven tot nu toe heeft besteed.

Onderdeel van de regionalisering is ook dat de kazerne wordt verhuurd aan de Veiligheidsregio. Dit is budgettair neutraal verwerkt.

6168

Openbare bluswatervoorzieningen

Het college draagt zorg voor een adequate bluswatervoorziening in de gemeente. Een deel van deze voorzieningen zoals brandkranen, worden gehuurd van het Waterleidingbedrijf. Een aantal andere voorzieningen zoals geboorde putten en open water zijn eigendom van de gemeente zelf. Om die reden gaan bluswatervoorzieningen niet over in regionaal beheer maar blijven ze bij de gemeente. De activiteiten voor de bluswatervoorziening hebben geen directe relatie meer met Veiligheid. Vandaar dat wordt voorgesteld om deze activiteiten en budgetten over te hevelen naar Programma 5 Bereikbaarheid, onderdeel onderhoud wegen.

2.1.4 Beheer openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Het beheer van de openbare ruimte moet van een goede maar reële kwaliteit zijn. Zorg voor de openbare ruimte is een zorg van elke Veldhovenaar.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	De aandacht voor het verwijderen van zwerfvuil en het onderhoud van groen blijft hoog; • We willen een mentaliteitsverandering stimuleren door bewustmaken en consequenter handhaven. • Het frequenter inzetten van bestuurlijke boetes is een van de middelen. • Burgers en bedrijven worden gestimuleerd en geactiveerd om de eigen omgeving schoon te houden.	• In de periode 2016 wordt het rapportcijfer per wijk met 1 punt verhoogd voor (groen) onderhoud en het opruimen van zwerfvuil. • Het aantal bestuurlijke boetes. • Aantal campagnes, om het zwerfvuil terug te dringen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*We willen een mentaliteitsverandering stimuleren door bewustmaken en consequenter handhaven. Het frequenter inzetten van bestuurlijke boetes is een van de middelen. Burgers en bedrijven worden gestimuleerd en geactiveerd om de eigen omgeving schoon te houden.*):

Om invulling te geven aan deze doelstellingen wordt het (groen) onderhoud volgens beeldbestekken onderhouden en op basisniveau uitgevoerd (met uitzondering van winkelcentra waar het hoger is). De laatste meting van het rapportcijfer openbaar groen uit de wijkatlas in 2012 was 6,6 (respectievelijk 6,5 in 2010) en vervuiling in 2012 was 6,2 (respectievelijk 5,9 in 2010). Het rapportcijfer openbaar(groen) wordt samen met de meetindicator 3 van programma 15 Natuur-en recreatiebeheer verantwoord.

Deze activiteiten worden verantwoord op product 6151 Openbaar groen (programma 15) en op product 6554 Huisvuil (programma 8).

De gemeente Veldhoven heeft destijds niet gekozen voor bestuurlijke boete maar voor bestuurlijke strafbeschikking. Dit middel wordt alleen ingezet voor de nieuwe drank- en horecatakten. (Dit heeft zich momenteel nog niet voorgedaan). Elk jaar wordt een evaluatie HUP aangeboden waarbij de raad geïnformeerd over het aantal processen-verbaal die worden opgelegd. De bestuurlijke strafbeschikking maakt hier onderdeel van uit.

De gemeente faciliteert ook in 2014 de 'Week van Veldhoven Schoon'. In deze week (begin maart) wordt aandacht gevraagd voor het voorkomen en opruimen van zwerfafval door

onder andere opruimacties en een lesprogramma over afval op basisscholen. In de media wordt veel aandacht geschonken aan de 'Week van Veldhoven Schoon'. Zo plaatst de gemeente een themapagina in De Ahrenberger met onder andere de opruimacties, achtergrondinformatie over zwerfafval en tips van de Greenkids.

Verder verrichten wij activiteiten op het gebied van openbare verlichting (product 6165), vastgoedinformatie (product 6502) en inrichting openbaar gebied (product 6505).

Het bereiken van doelstellingen in dit programma kosten in totaal € 2.379.000. De opbrengsten bedragen € 948.000.

Het grootste deel van de kosten bestaan uit directe lasten en investeringen maatschappelijk nut (€ 1.425.000) die betrekking hebben op openbare verlichting (incl. onderhoud), (her)inrichting van het openbaar gebied en bedrijfsvoeringskosten (€ 432.000).

Het grootste deel van de inkomsten bestaan uit de opbrengsten uit lichtreclame en vastgoedinformatie.

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 4	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6165	Verlichting	1.382	2.990	1.708	1.739	1.748	1.790
6166	Voorzieningen honden	246	279	284	280	280	281
6502	Vastgoedinformatie	254	156	53	35	35	-8
6505	Inrichting openbaar gebied	2179	1835	334	1685	1684	2083
		4.061	5.260	2.379	3.739	3.747	4.146
Baten							
6165	Verlichting	336	2.366	718	734	751	767
6502	Vastgoedinformatie	33	30	30	31	32	33
6505	Inrichting openbaar gebied	2.171	1.835	200	1.550	1.550	1.950
		2.540	4.231	948	2.315	2.333	2.750
	Saldo (- = nadeel)	-1.521	-1.029	-1.431	-1.424	-1.414	-1.396
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	700	598	577	579	584	589
	Bedrijfsvoeringskosten	372	396	432	417	397	366
	Kapitaallasten	10	5				
	Investeringen MN	2.461	4.133	848	2.211	2.224	2.637
	Storting reserves & voorzieningen	518	128	522	532	542	554
		4.061	5.260	2.379	3.739	3.747	4.146
Samenstelling baten							
	Directe baten	79	98	100	104	109	113
	Onttrekking reserves & voorzieningen	2.461	4.133	848	2.211	2.224	2.637
		2.540	4.231	948	2.315	2.333	2.750
	Saldo (- = nadeel)	-1.521	-1.029	-1.431	-1.424	-1.414	-1.396

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6165	effect lagere storting vervangingsreserve openbare verlichting	17	17	18	18
6505	712703 herinrichting verblijfsgebied 't Look (maatschappelijk nut)	0	250	250	250
6505	dekking ten laste van algemene reserve	0	-250	-250	-250
	Saldo (- = nadeel)	17	17	18	18

6165

Effect lagere storting vervangingsreserve openbare verlichting.

Taakstelling 2014-2017.

6505

Verblijfsgebied 't Look. De periode van uitvoering start in 2014 en zal als gevolg van een langere fasering pas in 2018 worden afgerond (wat een verschuiving van investeringen met zich meebrengt en daarmee kosten deels verschoven worden naar 2018). Zie ook in relatie tot programma 5 – product 6173.

2.1.5 Bereikbaarheid

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Een goede bereikbaarheid van onze gemeente en een vlotte doorstroming van het verkeer zijn van groot belang. Dat geldt zowel voor de auto, het openbaar vervoer, de fiets als te voet. Verkeersveiligheid is daarbij een prioriteit.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	De Oersebaan wordt doorgetrokken tot aan de Heerbaan	Gereed 2014
2.	Het resterende gedeelte van de zilverbaan wordt aangelegd in de pas met de woningbouw ontwikkelingen in Zilverackers.	Gereed in de periode 2016-2022
3.	Reconstructie Kempenbaan en aansluiting A67 (middendeel)	Gereed 2014
4.	Reconstructie kruising Provinciale weg / Burg. Van Hoofflaan / Abdijlaan	Gereed 2014
5.	De hoofdontsluiting wegen Zonderwijk en het Look worden heringericht	Gereed 2014 en 2015
6.	De fietspaden zijn goed onderhouden. De knelpunten worden in 2013 in kaart gebracht en in 2014 aangepakt	Aantal knelpunten
7.	Eindhoven Airport blijft agenda punt van raad breed overleg en standpuntbepaling. We houden vast aan het door de raad ingenomen 14 puntenplan. Extra aandacht heeft daarbij een oplossing voor de verkeersstagnatie van Veldhoven Noord	Aantal punten waaraan wel/niet voldaan wordt
8.	De N69 blijft agenda punt van raad breed overleg en standpuntbepaling. We houden vast aan de door de raad ingenomen 8 puntenplan. Veldhoven krijgt geen extra kosten door de aanleg van de N69. Veldhoven krijgt geen overlast door sluipverkeer.	- Aantal punten waaraan wel/niet voldaan wordt. - Het gemeten (sluip) verkeer t.o.v. de nulmeting zonder de N69.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 *(De Oersebaan wordt doorgetrokken tot aan de Heerbaan):*

De Oersebaan, Verlengde Oersebaan en Verlengde Heerbaan worden volledig opengesteld voor verkeer. Met deze nieuwe verbinding is de rondweg rond Oerle gerealiseerd. Wat in de realisatie van het project rest is de aanleg van wegbeplanting. De realisatie hiervan zal in het voorjaar van 2014 plaatsvinden.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6173.

Doelstelling 2 *(Het resterende gedeelte van de zilverbaan wordt aangelegd in de pas met de woningbouw ontwikkelingen in Zilverackers):*

De aanleg van de Zilverbaan zal gefaseerd worden aangelegd. De eerste fase richt zich op de aanleg van de noordelijke deel. De planvoorbereiding wordt ingericht op aanleg in 2016 om daarmee de ontwikkeling van het eerste dorp (Huysackers) mogelijk te maken. Bouwverkeer kan daarmee via deze weg worden geleid. In 2014 worden beperkte voorbereidingskosten gemaakt met betrekking tot het voorlopig ontwerp voor het noordelijk deel. De onteigening voor de grond binnen dit tracé wordt afgerond. Er is een taakstellend budget opgenomen, waardoor de kwaliteit wordt bijgesteld en sprake is van een versoberde uitvoering. De planvorming, grondverwervingen en aanleg voor het zuidelijk deel staan 'on hold'. Er worden voor dit deel geen werkzaamheden meer uitgevoerd. De planning wordt gekoppeld aan de woningbouwplanning van de Drie Dorpen.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6173.

Doelstelling 3 *(Reconstructie Kempenbaan en aansluiting A67 (middendeel)):*

Medio 2014 wordt het definitief ontwerp voor de aansluiting A67 en Kempenbaan West opgeleverd. Parallel hieraan wordt het bestemmingsplan opgesteld. Eind 2014 wordt gestart met de voorbereidingen voor de aanbesteding. In 2014 zetten we de onderhandelingen met grondeigenaren voort om de benodigde percelen te verwerven. De studie voor mogelijke realisatie van een transferium wordt afgerond.

De voorbereidende werkzaamheden voor de reconstructie van de Kempenbaan Midden zijn gestart. Mogelijk knelpunt is dat begin 2014 de resterende stroken grond moeten worden verworven. Na de vorstperiode start de reconstructie van de weg en vóór het einde van het jaar is alles uitgevoerd en betaald. Hierna vindt de afwikkeling van de Beter Benutten subsidie plaats.

Het Definitief Ontwerp voor de Kempenbaan Oost wordt opgesteld en de benodigde gronden worden verworven. Uitvoering van de maatregelen vindt plaats na 2014 en zijn afgerond voor 2017.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6173.

Doelstelling 4 *(Reconstructie kruising Provinciale weg / Burg. Van Hoofflaan / Abdijlaan):*

Kruising Burgemeester van Hoofflaan - Provinciale weg, de werkzaamheden zullen in 2014 worden afgerond. Hierbij is rekening gehouden met de planning van de werkzaamheden aan de Kempenbaan.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6173 Wegen.

Doelstelling 5 *(De hoofdontsluiting wegen Zonderwijk en het Look worden heringericht):*

Deze doelstelling wordt verantwoord tezamen met meetindicator 1 binnen programma 1.

Doelstelling 6 *(De fietspaden zijn goed onderhouden. De knelpunten worden in 2013 in kaart gebracht en in 2014 aangepakt):*

In 2014 wordt in lijn met het wegbeheerplan, het onderhoud uitgevoerd. Bij de fietspaden zijn diverse aandachtsgebieden cq. knelpunten. Deze worden in combinatie met onderhoudswerkzaamheden opgeknapt.

De activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6173 Wegen.

Doelstelling 7 *(Eindhoven Airport blijft agenda punt van raad breed overleg en standpuntbepaling. We houden vast aan het door de raad ingenomen 14 puntenplan. Extra aandacht heeft daarbij een oplossing voor de verkeersstagnatie van Veldhoven Noord):*

De gemeente Veldhoven blijft actief betrokken bij de ontwikkelingen rondom de luchthaven. Het 14 puntenplan dient als uitgangspunt voor de gemeentelijke inbreng. Het aspect 'bereikbaarheid van de regio' zal daarbij als specifiek aandachtspunt worden ingebracht.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 5423.

Doelstelling 8: *(De N69 blijft agenda punt van raad breed overleg en standpuntbepaling. We houden vast aan de door de raad ingenomen 8 puntenplan. Veldhoven krijgt geen extra kosten door de aanleg van de N69. Veldhoven krijgt geen overlast door sluipverkeer):*

Na het besluit van Provinciale Staten over het voorkeursstracé N69 wordt het Provinciaal InpassingsPlan in besluitvorming gebracht. Voor Veldhoven blijven daarbij de eerder aangegeven belangen (geen sluipverkeer, geen extra kosten, goede bereikbaarheid) leidend. De rol van de gemeenteraad is in het vervolgproces N69 beperkt, de provincie is immers bevoegd gezag. Dat laat onverlet dat de gemeente als grondeigenaar, wegbeheerder en belanghebbende een belangrijke rol speelt bij de uitwerking. (punten 3, 4, 5 en 8)

Om de doelstelling te behalen vindt intensief overleg met de provincie plaats om het proces van de N69 en de aansluiting op de A67 af te stemmen. Hierdoor worden o.a. risico's verkleind (ruimtelijke procedure) en het onderzoeken van mogelijke aanbestedingsvoordelen. (punt 3) De afspraken met de provincie over de meerkosten van de aansluiting als gevolg van het aantakken van de N69 en de specifieke kostenverdeling worden uitgewerkt in een overeenkomst. (punt 1)

De provincie zorgt voor een dynamische verkeerssimulatie en een studie van het hoofdwegennet, om daarmee gedetailleerd inzicht te verkrijgen in de toekomstige verkeerstromen en de eventuele gevolgen voor het omliggend wegennet. Veldhoven blijft betrokken bij deze onderzoeken en zal zich met name richten op het sluipverkeer, de stagnatie op de A67 en de mogelijke toename van verkeer op het onderliggende wegennet. (punt 7)

Ten behoeve van de realisatie van de Veldhovense nulplusmaatregelen wordt begin 2014 een beroep gedaan op de geoormerkte BDU-middelen onder voorwaarde dat de benodigde cofinanciering is gewaarborgd. (punt 2) Levert dit een probleem op, dan zal geen beroep gedaan worden op de BDU-middelen en worden de nulplusmaatregelen voorlopig nog niet uitgevoerd.

De keuze van maatregelen uit de gebiedsimpuls vindt plaats op effectiviteit en meerwaarde voor het totaal. Deze keuze is niet afhankelijk van de tracekeuze. (punt 6)

8 punten - Verklaring Gebiedsopgave Grenscorridor/N69:

1. Veldhoven met het tekenen van deze verklaring geen enkele financiële verplichting aangaat;
2. voordat er met de Nulplus maatregelen wordt aangevangen dienen financiële consequenties voor alle partijen inzichtelijk te zijn;

3. bij de uiteindelijke keuze van de voorkeursvariant dienen alle consequenties en de daarvoor beschikbare (financiële) compensatie voor de gemeente Veldhoven bekend te zijn;
4. er een plan van aanpak wordt opgesteld waarin opgenomen de communicatie naar en het besluitvormingsproces door de deelnemende gemeenteraden;
5. er overleg wordt gepleegd en een afspraak wordt gemaakt over het gewicht van de stem van de afzonderlijk deelnemende partners in het overleg;
6. de gebiedsimpuls gekoppeld wordt aan alle varianten die in de plan MER worden meegenomen;
7. bij de plan MER de consequenties rond de verkeersstromen in Veldhoven, de A67 en de aansluiting Kempisch bedrijventerrein worden meegenomen;
8. de op te stellen plan MER wordt getoetst door de Commissie voor de milieu effect rapportage.

Aan alle punten wordt voldaan.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6501.

Verder verrichten wij activiteiten op het gebied van Verkeersobjecten, Mobiliteit en Veiligheid, Kabels en Leidingen, Werken voor derden en Exploitatie parkeerbedrijf, wettelijke taken, beheer, bedrijfsvoering. Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct(en) 6170, 6171, 6175, 6180.

Het bereiken van doelstellingen in dit programma kosten in totaal € 9.578.000. De opbrengsten bedragen € 6.947.000.

Het grootste deel van de kosten bestaan uit directe laten en investeringen maatschappelijk nut (€ 6.810.000) die betrekking hebben op mobiliteit en veiligheid, onderhoud en aanleg wegen, exploitatie parkeerbedrijf, kapitaallasten (€ 417.000) en bedrijfsvoeringskosten (€ 1.358.000).

Het grootste deel van de inkomsten bestaan uit de inkomsten van het parkeren, reclame uit abri's, leges en subsidies.

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 5	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6170	Verkeersobjecten	926	1.015	1.062	930	1.150	759
6171	Mobiliteit en veiligheid	199	318	361	362	355	356
6173	Wegen	4.191	6.413	6.769	2.016	2.259	2.901
6175	Werken voor derden/nutsv.	65	95	114	115	114	113
6176	Werken voor derden/overige	95	65	63	63	63	63
6180	Exploitatie parkeerbedrijf	1.362	1.242	1.209	1.192	1.178	1.177
6190	HOV						
		6.838	9.148	9.578	4.678	5.119	5.369
Baten							
6170	Verkeersobjecten	92	335	364	224	464	50
6171	Mobiliteit en veiligheid	11	11	11	11	11	12
6173	Wegen	2.158	4.496	4.911	129	385	989
6175	Werken voor derden/nutsv.	41	45	46	44	43	41
6176	Werken voor derden/overige	58	61	63	65	67	69
6180	Exploitatie parkeerbedrijf	1.339	1.523	1.552	1.571	1.610	1.610
6190	HOV						
		3.699	6.471	6.947	2.044	2.580	2.771
	Saldo (- = nadeel)	-3.139	-2.677	-2.631	-2.634	-2.539	-2.598
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	1.923	1.624	1.636	1.642	1.653	1.665
	Bedrijfsvoeringskosten	1.020	1.367	1.358	1.365	1.292	1.334
	Kapitaallasten	614	450	417	410	404	397
	Investerings MN	2.086	4.731	5.174	251	743	928
	Storting reserves & voorzieningen	1.195	976	993	1.010	1.027	1.045
		6.838	9.148	9.578	4.678	5.119	5.369
Samenstelling baten							
	Directe baten	1.609	1.740	1.773	1.793	1.837	1.843
	Ottrekking reserves & voorzieningen	2.090	4.731	5.174	251	743	928
		3.699	6.471	6.947	2.044	2.580	2.771
	Saldo (- = nadeel)	-3.139	-2.677	-2.631	-2.634	-2.539	-2.598

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6173	verlaging kosten derden wegen in verband met zelfwerkzaamheden	27	27	27	27
6173	712700 verblijfsgebied 't Look (maatschappelijk nut)	250	0	0	0
6173	dekking ten laste van algemene reserve	-250	0	0	0
6173	725300 parkeeroplossing Mira en Zuiderwijk (maatschappelijk nut)	32	0	0	0
6173	dekking ten laste van algemene reserve	-32	0	0	0
6173	727000 herinrichting Zandoerleseweg (maatschappelijk nut)	50	820	0	0
6173	dekking ten laste van algemene reserve	-50	-820	0	0
6173	maatschappelijke inzet uitkeringsgerechtigden	13	25	25	25
	Saldo (- = nadeel)	40	52	52	52

6173

Verlaging kosten derden wegen in verband met zelfwerkzaamheden.

Door het verschuiven van eigen capaciteit naar dit product vallen budgetten van derden gedeeltelijk vrij. Structureel betekent dit vanaf 2014 een positieve bijstelling van € 27.000,- per jaar.

6173

Verblijfsgebied 't Look. De periode van uitvoering start in 2014 en zal als gevolg van een langere fasering pas in 2018 worden afgerond (wat een verschuiving van investeringen met zich meebrengt en daarmee kosten deels verschoven worden naar 2018). Zie ook in relatie tot programma 4 – product 6505.

6173

Parkeeroplossing Mira en Zuiderwijk. Als gevolg van een andere planning voor de realisatie van Zuiderwijk komt het beschikbare budget voor de parkeeroplossing te vervallen. Bij de (her)ontwikkeling van Zuiderwijk wordt de parkeeroplossing in de integrale planvorming meegenomen.

6173

Herinrichting Zandoerleseweg. Door de werkzaamheden te laten vervallen kan het krediet van € 870.000,- terug vloeien naar de vrije reserve als zijnde een bezuinigingsmaatregel. Wanneer plannen en noodzaak weer concreter worden zal opnieuw krediet worden aangevraagd.

6173

Maatschappelijke inzet uitkeringsgerechtigden. De taakstelling inzet uitkeringsgerechtigden wordt gerealiseerd in combinatie met programma 12. De financiële verantwoording is verwerkt in programma 12.

Totale taakstelling in 2014 : euro 25.000,- (50% programma 5, 50% programma 12).

Totale taakstelling vanaf 2015: euro 50.000,- (50% programma 5, 50% programma 12).

2.1.6 Individuele voorzieningen Maatschappelijke Participatie

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Mensen die in Veldhoven wonen, moeten zo gezond en volwaardig mogelijk mee kunnen blijven doen aan onze samenleving. We willen een samenleving waar mensen opkomen voor elkaar en niet alleen voor zichzelf. Er is de komende jaren een toenemende vraag naar zorg en ondersteuning. Er zal eerst naar collectieve voorzieningen gekeken worden alvorens naar individuele voorzieningen. Met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) wordt gezorgd voor een goed sociaal vangnet. Daarnaast wordt ingezet op actieve participatie en mantelzorg. De drie decentralisaties zullen volgens hetzelfde principe worden ingevoerd. Beleidsvorming vindt plaats via samenspraak.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	Voor inwoners die een lichamelijke beperking hebben of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem zijn individuele voorzieningen beschikbaar: huishoudelijke hulp, vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen, rolstoelen. 1. De kwaliteit van de voorzieningen wordt door deelnemers gemiddeld gewaardeerd op een 7 of hoger. 2. De doorlooptijd van aanvragen voor huishoudelijke zorg is maximaal 3 weken. 3. Voor overige voorzieningen is de doorlooptijd maximaal de in de AWB genoemde termijn.	• Ad 1: Cijfer wijkatlas. • Ad 2: Aantal overschrijdingen doorlooptijd aanvragen huishoudelijke zorg. • Ad 3: Aantal overschrijdingen doorlooptijd overige aanvragen.
2.	• Eind 2014 worden alle uitkeringsgerechtigden, die (nog) niet in staat zijn om te werken op de reguliere arbeidsmarkt, op mogelijkheden gescreend en is 75% op enigerlei wijze actief, al dan niet via Participatieplein . • Jaarlijks stijgt ten minste 10% van deze doelgroep op de participatieladder.	• Percentage gescreende uitkeringsgerechtigden. • Percentage actieve uitkeringsgerechtigden. • Percentage van de doelgroep die stijging laat zien.
3.	Veldhovenpas is budgettair neutraal ingevoerd voor einde 2014.	• Budgettaire neutraliteit. • Moment van invoering.

	Doelstellingen	Meetindicator
4.	Kwetsbare mensen met problemen worden adequaat geholpen via het principe 1 gezin, 1 plan en 1 coördinator.	• Het aantal gesignaleerde kwetsbare mensen. • Aantal hulptrajecten volgens principe.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 *(Voor inwoners die een lichamelijke beperking hebben of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem zijn individuele voorzieningen beschikbaar: huishoudelijke hulp, vervoersvoorzieningen, woningaanpassingen, rolstoelen.*

- De kwaliteit van de voorzieningen wordt door deelnemers gemiddeld gewaardeerd op een 7 of hoger.
- De doorlooptijd van aanvragen voor huishoudelijke zorg is maximaal 3 weken.
- Voor overige voorzieningen is de doorlooptijd maximaal de in de AWB genoemde termijn.):

Door het sluiten van contracten is geborgd dat er kwalitatief goede, individuele voorzieningen beschikbaar zijn voor burgers met lichamelijke, chronisch psychische of psychosociale problemen. Tijdens keukentafelgesprekken vindt een integrale vraaganalyse plaats. De eigen kracht van de burger staat hierbij centraal, waarbij een individuele voorziening pas mogelijk is als er geen eigen oplossing of algemene of collectieve voorzieningen voorhanden zijn.

Alle aanvragen worden zorgvuldig beoordeeld, waarbij actief gestuurd wordt op tijdigheid. Om verder invulling te geven aan doelstelling 1 gaan wij

1. via het Participatieplein initiatieven ontplooiën en, eventueel in de wijken, effectueren om inwoners de kans te geven mee te doen en bij te dragen aan het welzijn en de participatie van andere inwoners, eventueel met een zorgbehoefte;
2. het bevorderen van multidisciplinair overleg, zoals beschreven met ontwikkelingslijn 7 in de kadernota maatschappelijke participatie 2012 – 2015 (pilot integraal wijkteam): Meer dan voorheen zullen professionals en vrijwilligers, zowel formeel als informeel, samenwerken om de gezamenlijke doelstellingen te verwezenlijken;
3. nieuwe collectieve voorzieningen ontwikkelen en (de toegang tot) bestaande collectieve voorzieningen verbeteren zodat meer inwoners met een zorgbehoefte daarvan gebruik kunnen maken en de kwaliteit van voorzieningen in de gemeente hoog gewaardeerd wordt.
4. de met de voorziening-/zorgtoewijzing gemoeide overheadkosten worden kritisch bekeken en zo mogelijk verder teruggedrongen.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct(en) 6410 en 6434

Doelstelling 2 *(Eind 2014 worden alle uitkeringsgerechtigden, die (nog) niet in staat zijn om te werken op de reguliere arbeidsmarkt, op mogelijkheden gescreend en is 75% op enigerlei wijze actief, al dan niet via Participatieplein . Jaarlijks stijgt ten minste 10% van deze doelgroep op de participatieladder.)*

Ook binnen de Participatiewet en het Sociaal Akkoord is de ondersteuning van uitkeringsgerechtigden die (nog) niet in staat zijn om te werken een belangrijk aandachtspunt. Op basis van de relaties in het zogenaamde "participatiewiel" ondersteunen we de inwoners gestructureerd naar een hoger niveau van participatie en eigen kunnen. Daarbij wordt samengewerkt met de regiogemeenten.

De leidende gedachte achter dit stimuleringsbeleid is "iedereen telt mee, doet mee en draagt bij". Daarnaast leidt maatschappelijke activering niet alleen tot een verruiming van de mogelijkheden van inwoners, maar ook tot minder uitkeringslasten.

Met de volgende activiteiten wordt extra bijgedragen aan de doelstelling:

1. in de periode van 1 oktober 2013 tot 1 april 2014 vindt een uitgebreide analyse plaats, waarmee inzicht ontstaat in de competenties en mogelijkheden van alle (530) uitkeringsgerechtigden (zie ook programma 9). Onderdeel van die analyse is een beoordeling van de mate van deelname aan (vrijwilligers-)werk en een beoordeling van de mogelijkheden van (arbeids-)participatie;
2. uitkeringsgerechtigden worden geprikkeld en gemotiveerd om vrijwilligerswerk te doen of hun vrijwilligersactiviteiten uit te breiden, zodanig dat bij tenminste 10% (ruim 50 uitkeringsgerechtigden) een groei zichtbaar is in de mate van participatie;
3. Uitkeringsgerechtigden worden gekoppeld aan de activiteiten die in de wijk, op basis van behoeften in die wijk, worden ontwikkeld. Instrumenten hiervoor zijn bijvoorbeeld het Participatieplein en de website www.zorgvoorelkaar.com/veldhoven;
4. Het minimabeleid krijgt een meer activerend karakter en wordt zoveel mogelijk gekoppeld aan een "tegenprestatie";

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct(en) 6434

Doelstelling 3 (*Veldhovenpas is budgettair neutraal ingevoerd voor einde 2014.*):

In de businesscase voor de Veldhovenpas is de eerste drie jaar een nadeel begroot. Vanaf het vierde jaar (2017) kan de pas kostenneutraal worden.

Over de Veldhovenpas vindt in 2013 nog besluitvorming plaats. Zowel over de financiële aspecten als over mogelijke alternatieven wordt nog gesproken. In deze begroting blijft de Veldhovenpas verder buiten beschouwing.

Doelstelling 4 (*Kwetsbare mensen met problemen worden adequaat geholpen via het principe 1 gezin, 1 plan en 1 coördinator.*):

Met het principe "1 gezin, 1 plan, 1 regisseur", als stip op de horizon is de eerste stap reeds gezet door wijkgericht te gaan werken. Het netwerken met andere organisaties en initiatieven in de wijk neemt dan ook een prominente plaats in het werk van de klantmanagers Wmo. Wij bevorderen dat professionele instellingen en vrijwilligers, zowel formeel als informeel, meer samen optrekken. Alle partijen dagen wij uit om mee te "kantelen" via Veldhoven Vernieuwend Vitaal.

Ook in het kader van alle decentralisaties nemen we deze doelstelling nadrukkelijk mee. Wij onderzoeken of het opzetten en implementeren van integrale wijkteams (zie proprogramma 7, doelstelling 1) een positieve bijdrage kan leveren aan het principe 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct(en) 6410 en 6434.

Wettelijke taken:

In medebewind hebben wij een verantwoordelijkheid voor individuele voorzieningen op grond van de wet maatschappelijke ondersteuning en de bijzondere bestaanskosten op grond van de Wet werk en bijstand. Daarnaast wordt het participatiebeleid doorontwikkeld, gericht op "mee doen, mee tellen en bijdragen".

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct(en) 6410 en 6434

De verstrekkingen van vergoedingen in kosten van kinderopvang betreffen een beperkte doelgroep en worden onder het regime van bijzondere bijstand gebracht. Vanwege de beperking in doelgroep worden marginaal lagere uitgaven verwacht.

Deze activiteiten worden (voornamelijk) verantwoord op collegeproduct(en) 6434

Subsidies in dit programma:

Conform de aanbeveling van de Rekenkamercommissie wordt in elk programma zichtbaar gemaakt welke subsidies opgenomen zijn in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

product	Naam	Totaal WBP
6434	Minimabeleid	17.500

Het bereiken van de in dit programma genoemde doelstellingen kost in totaal € 7.135.000 .

De opbrengsten bedragen € 6.151.000

Het grootste deel van de kosten bestaat uit individuele voorzieningen Wmo. Daarnaast is er sprake van bedrijfsvoeringskosten (waaronder ureninzet) à € 1.461.000

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 6	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6410	Individuele voorz. Wmo	6.573	6.492	6.271	6.278	6.135	6.261
6431	Bijzondere bijstand	469					
6433	Tegemoetk. kst. kinderopv.	43					
6434	Minimabeleid	459	946	864	693	715	713
		7.544	7.438	7.135	6.971	6.850	6.974
Baten							
6410	Individuele voorz. Wmo	876	1.070	906	910	925	946
6431	Bijzondere bijstand	74					
6433	Tegemoetk. kst. kinderopv.	1					
6434	Minimabeleid		76	78	80	82	84
		951	1.146	984	990	1.007	1.030
	Saldo (- = nadeel)	-6.593	-6.292	-6.151	-5.981	-5.843	-5.944
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	6.060	6.076	5.674	5.524	5.533	5.532
	Bedrijfsvoeringskosten	1.484	1.362	1.461	1.447	1.317	1.442
		7.544	7.438	7.135	6.971	6.850	6.974
Samenstelling baten							
	Directe baten	951	1.146	984	990	1.007	1.030
		951	1.146	984	990	1.007	1.030
	Saldo (- = nadeel)	-6.593	-6.292	-6.151	-5.981	-5.843	-5.944

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6410	aanbestedingsvoordeel CVV	50	50	50	50
6434	versoering minimaregeling	50	100	100	100
	Saldo (- = nadeel)	100	150	150	150

6410

In 2013 heeft er een aanbesteding Collectief Vraagafhankelijk Vervoer plaatsgevonden. Door een gewijzigde opzet van het vervoer en een scherp tarief zullen de lasten met ingang van 2014 € 50.000 lager zijn.

6434

Tegen de achtergrond van de financiële situatie van de gemeente worden uitvoeringskosten en overhead waar mogelijk verminderd om zo de beschikbare middelen bij de minima terecht te laten komen. Daarnaast vindt een heroverweging van het minimabeleid plaats (incl bijzondere bijstand). De eigen inbreng van de burger bij het opvangen van financiële

problematiek neemt een meer centrale plaats in (kanteling). De klant met zijn/haar mogelijkheden is het uitgangspunt en niet de wijze waarop beperkingen gecompenseerd kunnen worden. In de toekomst verliest het minimabeleid het karakter van structurele inkomensondersteuning en zal het ook minder ruimhartig zijn. Met deze kanteling worden de uitgaven met € 100.000 verminderd.

2.1.7 Collectieve voorzieningen Maatschappelijke Participatie

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Iedereen telt mee, iedereen doet mee en iedereen draagt bij. Nadruk ligt op eigen verantwoordelijkheid en betrokkenheid inwoners. Collectieve voorzieningen dragen er mede toe bij dat minder (snel) beroep op individuele voorzieningen wordt gedaan.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	Welzijn en gezondheid worden bevorderd, mensen worden in hun kracht gezet zodat minder aanspraak gemaakt behoeft te worden op ind. WMO en zorgvoorzieningen. - De zorgsite, goedvoorelkaar en buurtsite (incl zorg-voor-elkaar) wordt uitgerold in 2013 en het aantal matches neemt jaarlijks met minimaal 10% toe. - Onder andere op basis van wijkscans worden tussen 2013 en 2014 middels het participatieplein collectieve voorzieningen ontwikkeld denk aan vervoer, ontmoeting, scootmobielpool, boodschappenservice etc.	- De zorgsite is uitgerold. - Aantal matches. - Aantal ontwikkelde collectieve voorzieningen.
2.	De sociale hulpstructuren en sociale cohesie worden bevorderd. Mantelzorg, vrijwilligers, informele (thuis)zorg, respijtzorg worden ondersteund. De tevredenheid onder de vrijwilligers/mantelzorgers is voldoende en blijft minimaal gelijk.	- Tevredenheidcijfer onder vrijwilligers/mantelzorgers. - toename aantal respijtzorgvoorzieningen.
3.	Gesubsidieerde instellingen zijn ondernemend en dragen, naast de eigen doelstellingen bij aan het realiseren van bredere maatschappelijke doelstellingen overeengekomen via zgn prestatieafspraken (minimaal 90% gehaald).	Percentage gehaalde prestatieafspraken per instelling.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*Welzijn en gezondheid worden bevorderd, mensen worden in hun kracht gezet zodat minder aanspraak gemaakt wordt op individuele WMO- en zorgvoorzieningen*):

De zorgsite, buurtsite en Zorgvoorelkaar (geïntroduceerd in 2013) worden beter gepositioneerd. Het gebruik ervan wordt gestimuleerd bij de partijen van Veldhoven Vernieuwend Vitaal. Middels diverse communicatiekanalen (onder meer artikelen, bijeenkomsten, in verenigingsbladen, via intermediairen) worden bewoners over het gebruik en het gemak van deze sites geïnformeerd. Het aantal zorgsites neemt met minstens 10% toe, het aantal koppelingen door Zorgvoorelkaar is minstens 100. Er worden tenminste 4 buurtsites ingericht. Er wordt in 2014 wederom een beursvloer gehouden.

De ervaringen met de wijkscans en wijkaanpak in diverse woonservicezones in 2013 worden meegenomen in de aanpak van de andere woonservicezones. In alle woonservicezones wordt onderzocht welke trekkracht er aanwezig is om een netwerk (door) te ontwikkelen. In minstens één nieuwe woonservicezone wordt een netwerk ingericht. In woonservicezones met een actief netwerk wordt een wijkscan gedaan en kiest het wijknetwerk 2 speerpunten om op te pakken. De gemeente is volgend.

De pilot 'integraal wijkteam' wordt uitgevoerd, op het snijvlak van collectieve preventie en individuele zorg (zie ook programma 6 doelstelling 4). In 2014 vindt 1 pilot plaats en afhankelijk van de resultaten wordt eind 2014 – zonder vaste blauwdruk – in andere woonservicezones deze vorm van werken ook verder geïntroduceerd. Onze focus als gesprekspartner in deze en andere initiatieven is om het domein 'werk' beter dan voorheen integraal te koppelen (bijvoorbeeld een zorgvrager met uitkering helpen aan een zinvolle tijdbesteding; Ergon die in de wijk zelf kijkt naar de mogelijkheden van hun werknemers). De gemeente treedt in overleg met de professionele instellingen, zoals GGD, ZuidZorg, Lumensgroep, GGzE, MEE, Stimulans met twee belangrijke doelen: het ontwikkelen van collectieve voorzieningen/collectief aanbod om de gevolgen van de transitie op te vangen; het omvormen van bestaand collectief of individueel aanbod naar een gekantelde werkwijze (die voldoet aan de Maatschappelijke Participatie-doelstellingen, zie ook programma 6). Dit is de invulling van de gemeentelijke regierol en leidt er toe dat instellingen ook hun bijdrage leveren aan het bereiken van de doelstellingen.

Het Participatieplein heeft mogelijkheden om collectieve voorzieningen/aanbod vorm te geven. Nadrukkelijk wordt het eerste initiatief aan de bevolking of externe partners gelaten. Voldoet het initiatief aan de ParticipatiePlein-uitgangspunten, zal het initiatief opgezet worden, bijvoorbeeld een scootmobielpool, gecombineerd vervoer, koppeling volkstuinen met Voedselbank. Het aanbod collectieve voorzieningen neemt toe met minimaal 4 nieuwe initiatieven of aangepaste (efficiëntere) bestaande initiatieven.

Deze activiteiten worden voornamelijk verantwoord op collegeproduct 6408 in dit programma.

Doelstelling 2 (*De sociale hulpstructuren en sociale cohesie worden bevorderd.*

Mantelzorg, vrijwilligers, informele (thuis)zorg, respijtzorg worden ondersteund):

Om mantelzorg en informele zorg te ondersteunen houden we de drie sites (zie doelstelling 1) in de lucht en rollen we deze in 2014 verder uit. Wij ondersteunen het Steunpunt Mantelzorg en stimuleren vrijwilligersverenigingen om meer dan voorheen onderdeel uit te maken van de sociale structuur in hun buurt. Dat is onderdeel van hun prestatie-afspraken (zie doelstelling 3). Het opzetten van een 'integraal wijkteam' heeft mede als doel het bieden van meer generalistische zorg om specialistische zorg te voorkomen en dit team krijgt een nadrukkelijke rol bij het organiseren van respijtzorg voor de mantelzorger. Wij benadrukken bij de betrokken partijen (onder andere Lumens, VGZ, huisartsen, POZOB, ZuidZorg) dat het centrale thema is : 'één gezin- één plan – één regisseur'. Het sociale

netwerk rondom de zorgvrager krijgt specifiek aandacht en partijen nemen de organisatie van respijtzorg integraal op in het ondersteuningsplan van de zorgvrager. Deze respijtzorg kan allerlei verschijningsvormen hebben (bijv. via de zorgsite regelen dat een aantal taken van de mantelzorger door een ander worden overgenomen). Conform de uitgangspunten 'eigen kracht, informele zorg eerst, sociaal netwerk' streven we niet naar uitbreiding van aantal 'traditionele' respijtzorgvoorzieningen (zoals een aantal bedden in een respijtzorghotelsetting), maar naar een toename van het respijtzorgaanbod én het gebruik van respijtzorg. Indicatoren zijn de toename van het aantal zorgplannen waarin respijtzorg is geregeld; de tevredenheid van mantelzorgers; het aantal mantelzorgers dat gebruik maakt van het steunpunt.

Binnen het thema 'integrale zorg en ondersteuning' in Veldhoven Vernieuwend Vitaal is ook aandacht voor specifieke doelgroepen, zoals mensen met dementie en de hoogcomplexen en meervoudige zorgsituaties. Door in te blijven zetten op deskundigheidsbevordering en ondersteuning van vrijwilligers (bijvoorbeeld met informatiebijeenkomsten, vrijwilligersbureau) worden vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties ondersteund. Er worden met de professionele instellingen en de vrijwilligersorganisaties nadere afspraken gemaakt over het ten uitvoer brengen van het uitgangspunt: informele zorg eerst, dan pas professionele zorg.

Deze activiteiten worden voornamelijk verantwoord op collegeproduct 6408 in dit programma.

Doelstelling 3 (*Gesubsidieerde instellingen zijn ondernemend en dragen bij aan het realiseren van bredere maatschappelijke doelstellingen*):

Hiervoor worden in 2014 gesubsidieerde vrijwilligersinstellingen actief ondersteund bij het meer ondernemend worden en het bereiken van de maatschappelijke doelstellingen. Hiertoe benutten wij de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor de bevordering ondernemerschap gesubsidieerde instellingen. Met deze middelen kunnen wij het volgende bieden:

- Gesubsidieerde instellingen kunnen een beroep doen op de deelverordening bevordering ondernemerschap voor een subsidie (cofinanciering) voor activiteiten die kosten verlagen, inkomsten verhogen of primaire processen efficiënter organiseren;
- We organiseren informatiebijeenkomsten om de instellingen op diverse thema's (bijv. opstellen ondernemersplan, binnenhalen subsidies, zoeken van samenwerking, werkwijze kantelen, nieuwe doelgroepen aanboren) te informeren en te stimuleren
- We bieden maatwerk aan vrijwillige instellingen om hen (collectief) te ondersteunen bij het opstellen van een ondernemersplan of het uitvoeren van projecten om meer inkomsten te genereren (bijvoorbeeld inzet van een adviseur, zoals in 2013 bij de EHBO-vereniging) of het opzetten of ondersteunen van een digitaal subsidieloket.

In alle budgetafspraken 2013-2015 zijn met de instellingen afspraken gemaakt over het realiseren van maatschappelijke doelstellingen. Aan de hand van de ingediende informatie hierover gaan de accountmanagers met de instellingen na in hoeverre deze bereikt zijn en beoordelen om welke reden ze eventueel nog niet bereikt zijn en wat daaraan gedaan zal worden. Indien daar aanleiding toe is, kunnen met de grotere instellingen de prestatieafspraken in 2014 aangescherpt worden.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6420 als het gaat om het algemeen subsidiebeleid en op de diverse inhoudelijke producten als het gaat om de afzonderlijke instellingen zelf (de subsidieproducten zitten in diverse programma's in deze begroting).

Overige

Verder zijn veel van de activiteiten binnen dit programma er op gericht maatschappelijke participatie via collectief aanbod mogelijk te maken, door partners te ondersteunen die zich bezighouden met volksgezondheid (GGD, inclusief uitvoering wettelijke taken Wet Publieke Gezondheid), psychische gezondheid (GGzE, Maatschappelijke dienstverlening), welzijnswerk (Stimulans, SWOVE, ouderen- en andere vrijwilligersorganisaties), schuldhulpverlening, opvang vreemdelingen, vorming en ontwikkeling, cliëntenparticipatie

(ondersteuning cliëntenraad en Wmo-raad), wijkgerichte activiteiten en zelfhulp. Deze activiteiten worden verantwoord op product(en) 6404, 6405, 6408 en 6435.

Het bereiken van doelstellingen in dit programma kost in totaal € 4,5 miljoen. De opbrengsten bedragen € 11.000.

Het grootste deel van de kosten bestaan uit WBP subsidies (€ 2,4 miljoen), de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling GGD (ongeveer € 650.000), de kosten van opvang en huisvesting vreemdelingen (ongeveer € 160.000). Daarnaast is er sprake van bedrijfsvoeringskosten (waaronder ureninzet) a € 900.000.

Subsidieplafonds

Conform het bepaalde in artikel 5 van de Algemene Subsidieverordening worden er in de programmabegroting subsidieplafonds vastgesteld.

Opgenomen in dit programma zijn de volgende subsidieplafonds (met verdelingssystematiek) voor 2014:

Deelverordening Bevordering ondernemerschap: € 90.000 met verdelingssystematiek zoals vastgelegd in de deelverordening;

Deelverordening Wijk en Buurt, onderdeel straat- en buurtactiviteiten: € 19.125 met verdelingssystematiek "op volgorde van binnenkomst". Deze verordening zal worden aangescherpt zodat alleen straat- en buurtactiviteiten die een waardevolle bijdrage leveren aan de sociale cohesie in een straat- of buurt in aanmerking komen voor een bijdrage.

Subsidies in dit programma:

Conform de aanbeveling van de Rekenkamercommissie wordt in elk programma zichtbaar gemaakt welke subsidies opgenomen zijn in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

product	Naam	Totaal WBP
6404	Inburgering algemeen	61.703
6408	- maatschappelijke dienstverlening	463.894
	- ouderenorganisaties	487.790
	- wijkgericht	60.587
	- maatschappelijke ondersteuning	35.949
	- kwetsbaren en verslaving	96.826
	- vrijwilligers	122.486
	- welzijnsaccommodaties	35.286
6420	- Subsidiebeleid	72.908
	- bevordering ondernemerschap	150.000
6428	Samenlevingsopbouw	824.557

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming:

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 7	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6150	Kwaliteit woon- en leefomgeving	376	438				
6401	Ouderenbeleid	585	549				
6402	Maatsch. dienstverlening	415	514				
6403	Gehandicaptenbeleid	42					
6404	Opvang vreemdelingen (WI)	440	330	162	161	160	159
6405	GGD	745	703	665	679	692	706
6406	Verslavingsbeleid	43					
6407	Lokaal gezondheidsbeleid	92	196				
6408	Alg. beleid maatsch. onderst.	469	735	2.354	2.292	2.290	2.281
6420	Subsidiebeleid	376	569	340	188	-282	-469
6421	Onvoorziene welzijnsact.	101					
6422	Vrijwilligersbeleid	133	152				
6423	Div. initiatieven welz. terrein	43					
6424	Welzijnsaccommodaties	224	271				
6425	Ontm. ruimte mens. zond. werk	42					
6426	Vorming en ontw./emancipatie	27					
6427	Samenlevingsopbouw/Roma	259	238	179	180	180	179
6428	Samenlevingsopbouw/overige	900	836	838	817	808	808
6435	Cliëntenparticipatie (WWB)	23					
		5.335	5.531	4.538	4.317	3.848	3.664
Baten							
6150	Kwaliteit woon- en leefomgeving	6	25				
6404	Opvang vreemdelingen (WI)	217	354				
6408	Alg. beleid maatsch. onderst.		103	11	12	12	12
6424	Welzijnsaccommodaties	14	11				
6427	Samenlevingsopbouw/Roma	40	80				
		277	573	11	12	12	12
	Saldo (- = nadeel)	-5.058	-4.958	-4.527	-4.305	-3.836	-3.652
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	3.841	4.401	3.530	3.323	2.856	2.691
	Bedrijfsvoeringskosten	1.273	1.008	928	929	928	911
	Kapitaallasten	118	97	80	65	64	62
	Investerings MN		25				
	Storting reserves & voorzieningen	103					
		5.335	5.531	4.538	4.317	3.848	3.664
Samenstelling baten							
	Directe baten	273	445	11	12	12	12
	Ottrekking reserves & voorzieningen	4	128				
		277	573	11	12	12	12
	Saldo (- = nadeel)	-5.058	-4.958	-4.527	-4.305	-3.836	-3.652

Aanpassing begrotingsproducten:

Per 2014 worden de producten 6150 (kwaliteit woon- en leefomgeving), 6401 (ouderenbeleid), 6402 (maatschappelijke dienstverlening), 6407 (lokaal gezondheidsbeleid), 6422 (vrijwilligersbeleid) en 6424 (welzijnsaccommodaties) ondergebracht bij het product 6408 (algemeen beleid maatschappelijke ondersteuning).

Was	Wordt
6150 kwaliteit woon- en leefomgeving	6408 maatschappelijke ondersteuning
6401 ouderenbeleid	6408 maatschappelijke ondersteuning
6402 maatschappelijke dienstverlening	6408 maatschappelijke ondersteuning
6407 lokaal gezondheidsbeleid/kwetsbarenbeleid	6408 maatschappelijke ondersteuning
6422 vrijwilligersbeleid	6408 maatschappelijke ondersteuning
6424 welzijnsaccommodaties	6408 maatschappelijke ondersteuning

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6408	Bezuinigingen maatschappelijke ondersteuning	162	162	162	162
6420	vanaf 2016 verder bezuinigen op WBP	0	0	330	660
6420	geen invulling nieuwe subsidieregeling, subsidieregeling betrokkenheid bij Veldhoven	150	150	150	0
Saldo (- = nadeel)		312	312	642	822

6408

Bijstellingen maatschappelijke ondersteuning van € 162.000 jaarlijks

De bijstellingen op het product 6408 worden gevonden in

- het eenmaal per 4 jaar uitbrengen van de wijkatlas ipv eenmaal per twee jaar,
- het grotendeels laten vallen van de reservering van de middelen tbv de opvang van ex-jeugdzorgcliënten en dak- en thuislozen vanuit Eindhoven in het kader van het project Stedelijk kompas. De uitvoering van dit project heeft aanzienlijke vertraging opgelopen. Wanneer blijkt dat deze middelen wel weer benodigd zijn, zal dit als zodanig aan uw raad worden voorgelegd.
- dankzij de doorgevoerde ontschotting van de middelen op product 6408 kan in het kader van de bezuinigingsopgave een efficiëntieslag worden gemaakt op diverse onderwerpen, waaronder met name het welzijnsaccommodatiebeleid. Deze accommodaties kunnen gezien worden als collectieve voorzieningen en zouden nadrukkelijker een plek moeten gaan krijgen in trajecten als Veldhoven Vernieuwend Vitaal.

6420

Subsidiebeleid: geen invulling geven aan de subsidieregeling Betrokken bij Veldhoven (€ 150.000 in 2014, 2015 en 2016)

In het kader van de modernisering subsidies is destijds besloten om een deel van de bezuinigingen op de subsidies uit het WelzijnsBudgetPlan weer terug te laten vloeien richting de instellingen via een tweetal subsidieregelingen, 'bevordering ondernemerschap' en 'betrokken bij Veldhoven'. Deze laatste regeling was onder meer bedoeld voor activiteiten in opdracht van de gemeente voor actuele ontwikkelingen en activiteiten die

bijdragen aan de gemeentelijke beleidsdoelstellingen en waarvoor nog geen bijdrage wordt verleend in de vorm van een vaste subsidie.

In het kader van bezuinigingen wordt het niet aangewezen geacht de regeling ten uitvoer te gaan brengen. Met een besluit daartoe worden geen bestaande activiteiten gestopt of verminderd.

6420

Verdere bezuiniging op subsidies WelzijnsBudgetplan

De nadruk ligt in deze begroting op de mensen die echt hulp nodig hebben. Dat is een verantwoordelijkheid van de hele Veldhovense samenleving. De meeste mensen zijn gelukkig heel goed in staat om op eigen kracht en verantwoordelijkheid voor zichzelf te zorgen. Of steun te zoeken in hun omgeving. Allereerst zijn er dan de collectieve voorzieningen waarvan mensen gebruik kunnen maken. Beroep op de dure, individuele voorzieningen (woningaanpassing, huishoudelijke hulp, rolstoelen en vervoer) willen we zoveel mogelijk voorkomen.

Op deze uitgangspunten is ook het Welzijnsbudgetplan (WBP) gebaseerd. Dat betekent dat (vrijwilligers)organisaties die collectieve voorzieningen verzorgen voor kwetsbare medeburgers niet gekort worden, op het bevriezen van de inflatiecorrectie na. Dat geldt ook voor hen. De subsidies aan organisaties die minder bijdragen aan dit sociale belang worden afgebouwd. Wij denken hierbij met name aan de instellingen en organisaties die zich richten op hobby, recreatie en vrijetijdsbesteding. Dit is ook volgens het afwegingskader bezuinigingen, zoals door de raad vastgesteld in mei 2011.

In deze begroting is een stelpost opgenomen van 1 miljoen euro, als te bezuinigen bedrag tot en met 2017. Het voornemen is om met name de subsidies aan het zwembad Den Ekkerman, muziekschool Art4U en Museum 't Oude Slot zoveel mogelijk af te bouwen, liefst tot 0. Het is de bedoeling dat (de kernactiviteiten van) deze instellingen zoveel mogelijk zelfvoorzienend worden. Dit kan onder andere door een meer commerciële aanpak of samenwerking met andere partners. Met deze instellingen wordt het gesprek aangegaan hoe dit te realiseren; de gemeente zal hen hierbij faciliteren.

Hierbij wordt natuurlijk het zorgvuldigheidsbeginsel in acht genomen. Belangrijk hierbij zijn onder meer de duur van een subsidierelatie en het al dan niet in dienst hebben van betaalde medewerkers. Juist hierom is het van belang deze bezuinigingsmaatregelen tijdig aan te kondigen. Uitgegaan wordt van een afbouwperiode van drie jaar. Omdat de instellingen mogelijk in de knel kunnen komen en hun verplichtingen niet kunnen nakomen (denk aan frictiekosten personeel) nemen wij als 'behoorlijk' subsidiegever daarvoor te zijner tijd een bedrag op in de weerstandsparagraaf.

2.1.8 Milieu en duurzaamheid

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Veldhoven biedt een veilige, duurzame en leefbare woon-, werk- en leefomgeving: Het milieu wordt zo min mogelijk belast en wij zijn zuinig met de beschikbare energiebronnen. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt zoveel mogelijk gezocht naar de meest duurzame variant in balans met People, Profit, Planet.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	We verbeteren de voorlichting richting burgers en bedrijven over duurzaamheid en het rendement hiervan. De gemeentelijke organisatie heeft een voorbeeldfunctie. Binnen elk programma wordt bij de beleidsuitvoering aandacht gegeven aan milieu en duurzaamheid.	Percentage programma's met duurzaamheid paragraaf.
2.	In alle nieuwe ruimtelijke plannen staat een duurzaamheid paragraaf.	Percentage nieuwe ruimtelijke plannen met duurzaamheid paragraaf.
3.	Meer hergebruik en recycling van afval. In 2016 moet de hoeveelheid restafval met 40% zijn afgenomen (t.o.v. 2011). In 2020 wil Veldhoven (vrijwel) afvalloos zijn (slechts 5% restafval).	Afname % restafval ten opzichte van 2011.
4.	Door middel van handhaving uitvoeringsprogramma (HUP) wordt actief toegezien op een duurzame en veilige woon- en leefomgeving. 80% van de geplande projecten wordt jaarlijks uitgevoerd.	Percentage uitgevoerde projecten.
5.	Besparing op het gemeentelijk energieverbruik van 2% per jaar ten opzichte van 2012.	Procentuele daling energieverbruik.
6.	In Milieubeleidsplan 2010-2014 liggen de ambities voor de komende vier jaar vast. In 2014 worden de milieubeleid doelstellingen 2010-2014 geëvalueerd. Het actief werven van subsidies van externe partijen is nodig om de ambities te kunnen realiseren. De raad krijgt een plan van aanpak gepresenteerd.	Percentage behaalde ambities. Aanwezigheid plan van aanpak subsidies.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 *(verbeteren van voorlichting over duurzaamheid):*

Om invulling te geven aan deze doelstelling continueren wij de voorlichting over duurzaamheid. Daarnaast geven wij uitvoering aan klimaatbeleid 2.0 dat vooral is gericht op bestaande woningbouw en het bedrijfsleven. Specifiek voor burgers ondersteunen wij de uitvoering van 'Veldhoven bespaart energie' dat in het najaar 2013 start. De gemeentelijke organisatie vult haar voorbeeldfunctie op diverse manieren in, zoals energiemanagement en het gebruik van elektrisch vervoer.

Binnen de gemeente wordt bij elk programma duurzaamheid betrokken. Deze activiteiten worden (voornamelijk) verantwoord op collegeproduct(en) 6560.

Doelstelling 2 *(een duurzaamheid paragraaf in alle nieuwe ruimtelijke plannen):*

In de modellen die als basis worden gebruikt voor de toelichting van bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwingen zal een standaardverantwoording op worden genomen. Gelet op het karakter van bestemmingsplannen zal de nadruk daarbij vooral komen te liggen op een 'duurzame stedelijke ontwikkeling'.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6501.

Doelstelling 3 *(meer hergebruik en recycling van afval):*

Voor het realiseren van een afname van restafval is apart beleid opgesteld (Gemeentelijk Grondstoffenplan 2013-2016). In 2013/2014 wordt een nieuwe manier van afval inzamelen getest in de wijken Meerveldhoven en Zeelst. Afhankelijk van de resultaten van deze proef wordt de nieuwe inzamelwijze wel, niet of in aangepaste vorm over heel Veldhoven uitgerold. Aan de hand van onder andere de jaarlijkse inzamelgegevens wordt beoordeeld in hoeverre de doelstelling wordt gerealiseerd.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6554.

Doelstelling 4 *(actief toegezien op een duurzame en veilige woon- en leefomgeving):*

Er is sprake van een ambitieuze doelstelling. Hoe minder onverwachte voorvallen zoals incidenten en klachten zich voordoen, hoe meer geplande activiteiten uitgevoerd kunnen worden. De voortgang van het HUP wordt vier keer per jaar gemonitord en de planning indien nodig bijgesteld.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct(en) 6570.

Doelstelling 5 *(besparing op het gemeentelijk energieverbruik):*

Voor het monitoren van het energieverbruik is voor alle gemeentelijke gebouwen een energiemanagementsysteem opgezet. Door middel van dit systeem wordt actief gestimuleerd energie te besparen. Vanaf 2014 kunnen de gebouwbeheerders (dit zijn vaak huurders) alleen nog op eigen kosten gebruik blijven maken van het systeem. De monitoring wordt alleen uitgevoerd voor de panden die deel blijven nemen.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6560.

Doelstelling 6 *(het actief werven van subsidies van externe partijen):*

Het Milieubeleidsplan 2010-2014 is verlengd met de jaren 2014 en 2015. De ambities zijn vanwege de bezuinigen in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's naar beneden bijgesteld. Het milieuprogramma wordt jaarlijks geëvalueerd en aan de raad aangeboden in het voorjaar.

De gemeente ontvangt diverse subsidies op het gebied van duurzaamheid. Om deze subsidies verder uit te breiden wordt met de subsidiecoördinator het Milieu-uitvoeringsprogramma 2014-2015 doorgenomen. Dit om na te gaan of er nog meer mogelijkheden zijn (subsidiescan). In het klimaatbeleid 2.0 is expliciet aangegeven om meer met externen samen te werken. Eind 2013/begin 2014 start de uitvoering hiervan.

Deze activiteiten worden verantwoord op product(en) 6560 en in een jaarlijkse aparte evaluatie (verplicht op grond van de Wet milieubeheer).

Overige

Het bereiken van doelstellingen in dit programma kost in totaal € 10.984,-- De opbrengsten bedragen € 9.457,-- (bedragen te vermenigvuldigen met € 1.000,--).

Het grootste deel van de kosten bestaan uit directe kosten, zoals riolering, afval en omgevingshandhaving en toezicht (€ 5.318,--) en stortingen in de reserves en voorzieningen (€ 1.562,--). Daarnaast is er sprake van kapitaallasten (€ 783,--) en overige bedrijfsvoeringskosten (€ 3.321,--).

De baten hebben betrekking op directe baten, zoals riool- en afvalstoffenheffing (€ 6.654,--) en onttrekkingen uit reserves en voorzieningen (€ 2.803,--)

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 8	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6552	Riolen	4.053	5.230	4.393	14.284	11.063	3.470
6554	Afval	4.276	3.929	3.901	3.809	3.829	3.865
6555	Begraafplaats	255	242	236	234	220	233
6560	Milieubeleid	634	558	390	358	413	409
6565	Omgev. beleid (niet milieubel.)	170	216	194	195	194	188
6570	Omgevingshandh. en -toezicht	1619	1906	1870	1855	1848	1822
		11.007	12.081	10.984	20.735	17.567	9.987
Baten							
6552	Riolen	4.272	5.532	4.651	14.576	11.392	3.814
6554	Afval	4.902	4.627	4.643	4.533	4.560	4.603
6555	Begraafplaats	106	127	131	137	141	147
6560	Milieubeleid	110	128	23			
6570	Omgevingshandh. en -toezicht	17	9	9	10	10	10
		9.407	10.423	9.457	19.256	16.103	8.574
	Saldo (- = nadeel)	-1.600	-1.658	-1.527	-1.479	-1.464	-1.413
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	5.402	5.695	5.318	4.867	4.965	5.011
	Bedrijfsvoeringskosten	2.752	3.218	3.321	3.214	3.162	3.167
	Kapitaallasten	698	709	783	919	1.390	1.656
	Storting reserves & voorzieningen	2.155	2.459	1.562	11.735	8.050	153
		11.007	12.081	10.984	20.735	17.567	9.987
Samenstelling baten							
	Directe baten	6.425	6.919	6.654	7.457	7.632	7.835
	Onttrekking reserves & voorzieningen	2.982	3.504	2.803	11.799	8.471	739
		9.407	10.423	9.457	19.256	16.103	8.574
	Saldo (- = nadeel)	-1.600	-1.658	-1.527	-1.479	-1.464	-1.413

Nota integrale uitvoering omgevingszaken

Door een bezuiniging in 2012 is het opstellen van de Nota integrale uitvoering omgevingszaken getemporeerd. In deze nota moesten het milieu- en handhavingsbeleid worden geïntegreerd. Hierdoor is een discrepantie ontstaan in de termijnen. De looptijd van de Nota Integraal Handhavingsbeleid is verlengd tot 1 januari 2015 terwijl de looptijd van het Milieubeleidsplan 2010-2014 'Op weg naar een duurzaam Veldhoven' is verlengd tot 1 januari 2016. Voorgesteld wordt om de looptijd van het handhavingsbeleid nogmaals met een jaar te verlengen, zodat de termijnen weer gelijklopen en een werkbaar geheel vormen.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6552	verlaging kosten derden riolering in verband met zelfwerkzaamheden	21	21	21	21
6552	zelfwerkzaamheden verrekenen met tarief rioolheffing	-21	-21	-21	-21
6554	verwerkingskosten veegvuil opnemen in afvalstoffenheffing	30	30	30	30
6560	milieubeleid	42	57	0	0
	Saldo (- = nadeel)	72	87	30	30

6552

Verlaging kosten derden riolering in verband met zelfwerkzaamheden.

Door het verschuiven van eigen capaciteit naar dit product vallen budgetten van derden gedeeltelijk vrij. Structureel betekent dit vanaf 2014 een bijstelling van € 21.000,- per jaar. Deze bijstelling wordt verrekend met het tarief rioolheffing.

6554

Verwerkingskosten veegvuil opnemen in afvalstoffenheffing.

Invulling taakstelling 2014-2017 om te maken kosten voor het product te verhalen op de afvalstoffenheffing. Hiermee wordt invulling gegeven aan het principe de vervuiler betaalt.

6560

milieubeleid

De incidentele bezuiniging van € 42.000,-- voor 2014, € 57.000,-- voor 2015 en de inlevering van de vacatureruimte (0,49 fte) vanaf 2015 op het product milieubeleid (6560) hebben consequenties voor de uitvoering van het jaarlijkse milieuprogramma. Milieuacties worden in 2014 en 2015 op een lager niveau uitgevoerd. Verder krijgt de uitvoering van het klimaatbeleid 2.0 een lager ambitieniveau. Een en ander zal worden verwerkt in het MUP 2014-2016.

Door de afname van het aantal bouwprojecten, neemt ook het aantal interne (milieu)adviesuren hiervoor af. Deze vrijkomende capaciteit wordt ingezet om de in te leveren vacatureruimte deels op te vangen om zo de bijgestelde doelen van het milieubeleid te realiseren. Trekt op termijn de markt weer aan, dan kan hier een knelpunt optreden.

Onderzoek dagdienst stadstoezicht:

Van maandag tot en met zaterdag werkt Stadstoezicht in twee wisselende diensten, een vroege dienst van 07.30 uur tot 16.30 uur en een late dienst van 12.30 tot 21.00 u. In het onderzoek zal in kaart worden gebracht wat de gevolgen zijn als Stadstoezicht dagelijks teruggaat naar een dagdienst en enkel voor koopzondagen en activiteiten zoals evenementen, buiten kantooruren wordt ingezet.

2.1.9 Economie en arbeidsmarktbeleid

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Veldhoven voert een actief economisch en werkgelegenheidsbeleid. Behoud van werkgelegenheid staat voorop. Een gevarieerd werkaanbod blijft belangrijk zodat Veldhoven minder kwetsbaar is voor conjunctuurschommelingen. Een attractief ondernemingsklimaat is hierbij essentieel.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	In 2014 wordt het economisch beleid geactualiseerd en een plan van aanpak vastgesteld.	Aanwezigheid plan van aanpak.
2.	- Veldhoven heeft bij aantrekkelijke bedrijven terreinen die goed bereikbaar zijn. Het voorzieningenniveau op bedrijventerreinen is modern en de kwaliteit van dienstverlening is van goed niveau. - Eind 2015 wordt er een besluit genomen ten aanzien van de ontwikkeling en revitalisering van de Run 2000. - Veldhoven heeft een positief imago en goed ondernemersklimaat. De kwaliteit van de dienstverlening wordt door de ondernemers en ondernemersvereniging gewaardeerd op een 7 of hoger. - Veldhoven zet in op de verwerving van subsidies.	- Besluit. - Cijfer kwaliteit dienstverlening - Bedrag verworven subsidies.
3.	Het faciliteren van de ontwikkeling van het Health Technology Park als een economische impuls. Eind 2014 is een samenwerkings- en/of exploitatieovereenkomst gesloten.	Hebben van een overeenkomst.
4.	We streven er naar de instroom van uitkeringsgerechtigden zoveel mogelijk te beperken en de uitstroom zoveel mogelijk te bevorderen. De balans uitstroom/instroom is positief. We werken binnen het ter beschikking gestelde rijksbudget.	Saldo uitstroom/instroom.
5.	Het bestrijden van de jeugdwerkloosheid verdient aandacht. Veldhoven zoekt samenwerking binnen de regionale aanpak jeugdwerkloosheid en het stimuleren van voldoende stageplaatsen in de bedrijven.	Aantal jeugdwerklozen. Aantal stageplaatsen.
6.	Het is belangrijk de economische kwetsbaarheid te verminderen en werk te bieden voor alle doelgroepen door een gevarieerd aanbod van bedrijven. Daarnaast wordt kleinschalige bedrijvigheid gestimuleerd. Een plan van aanpak wordt gepresenteerd in 2015.	Aanwezigheid plan van aanpak.

	Doelstellingen	Meetindicator
7.	De kwaliteit van het centrum wordt verbeterd. Jaarlijks wordt de effectiviteit van het centrum management gemeten door middel van een enquête onder ondernemers. Cijfer minimaal een 7.	Tevredenheidscijfer ondernemers.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*In 2014 wordt het economisch beleid geactualiseerd en een plan van aanpak vastgesteld.*):

De speerpunten uit de huidige "nota economisch beleid 2007-2015" kunnen, ondanks de economische crisis, nog steeds als actueel worden aangemerkt. In 2014 zal een plan van aanpak worden opgesteld waarin wordt vastgelegd op welke wijze het economisch beleid vanaf 2015 vorm en inhoud kan worden gegeven (te volgen procedure, mate van samenspraak). Aandachtspunt daarbij is de steeds grotere rol van de regio in het economisch beleid. Deze activiteit wordt verantwoord op collegeproduct 6200.

Doelstelling 2 (*hieronder ressorteren:*

- *Veldhoven heeft bij aantrekkelijke bedrijven terreinen die goed bereikbaar zijn. Het voorzieningenniveau op bedrijventerreinen is modern en de kwaliteit van dienstverlening is van goed niveau.*
- *Eind 2015 wordt er een besluit genomen ten aanzien van de ontwikkeling en revitalisering van de Run 2000.*
- *Veldhoven heeft een positief imago en goed ondernemersklimaat. De kwaliteit van de dienstverlening wordt door de ondernemers en ondernemersvereniging gewaardeerd op een 7 of hoger):*

Veldhoven zet in op de verwerving van subsidies.

Aantrekkelijke bedrijventerreinen: In 2014 zal specifiek aandacht worden besteed aan een gezonde exploitatie van glasvezel op de bedrijventerreinen, waarbij de mogelijkheid wordt gezien of hier de brede uitrol van glasvezel op bedrijventerrein De Run bij kan worden betrokken.

Het Masterplan De Run 2.0 heeft de ontwikkelkansen voor De Run in beeld gebracht (zie programma 1). In 2014 zal voor de Run2000 een nieuw inrichtingsplan worden opgesteld. Daarnaast wordt ook in 2014 gewerkt aan de reconstructie van de Kempenbaan die de bereikbaarheid op De Run moet verbeteren (zie programma 5).

Ondernemersklimaat: In 2014 zal het accountmanagement voor bedrijven worden voortgezet. De verbetering van de dienstverlening is een continu punt van aandacht. Signalen van ondernemers worden daar waar mogelijk direct omgezet in verbeterpunten.

Verwerving subsidies: Reeds verworven subsidies voor herstructurering van De Run worden ingezet voor de modernisering van bedrijventerrein De Run aan de Brainport Avenue. Ook wordt gewerkt aan afspraken met de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) voor samenwerkingsovereenkomsten en participatiebijeenkomsten De Run. Het gehele jaar door wordt voor alle projecten en organisatiebreed actief gezocht naar nieuwe subsidiemogelijkheden.

Deze activiteiten worden onder meer verantwoord op collegeproduct 6200 (economisch beleid, accountmanagement) en 910200 (De Run 2000), maar kunnen betrekking hebben op diverse andere collegeproducten.

Doelstelling 3 *(Het faciliteren van de ontwikkeling van het Health Technology Park als een economische impuls. Eind 2014 is een samenwerkings- en/of exploitatieovereenkomst gesloten):*

De ontwikkelingen van Health Technology Park worden vanuit de gemeente gefaciliteerd. De gemeente vraagt hiervoor een financiële bijdrage. Afspraken omtrent deze ontwikkelingen worden vastgelegd in een samenwerkings- en/of exploitatieovereenkomst op het moment dat de planvorming daarvoor voldoende gevorderd is. Wij verwachten in 2014 een overeenkomst te kunnen sluiten.

Doelstelling 4 *(We streven er naar de instroom van uitkeringsgerechtigden zoveel mogelijk te beperken en de uitstroom zoveel mogelijk te bevorderen. De balans uitstroom/instroom is positief. We werken binnen het ter beschikking gestelde rijksbudget):*

Arbeidsmarktproblematiek wordt gezamenlijk, in regionaal verband en met maatschappelijke partners aangepakt. In december 2011 hebben ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen hiertoe een overeenkomst gesloten, waarbij ondernemers zich verantwoordelijk gesteld hebben voor een excellente arbeidsmarkt in 2020 mits de overheden en onderwijsinstellingen zorgen voor goede opleiding en e-portfolio's voor werkzoekenden. Met deze inzet zal het aantal uitkeringsgerechtigden afnemen.

Activiteiten die bijdragen aan deze doelstelling zijn:

1. doorontwikkeling van het Participatieplein, waar uitkeringsgerechtigden door deelname aan activiteiten vaardigheden en ervaringen opdoen waardoor uitstroom uit de bestand een mogelijke uitkomst is. Via verschillende (vrijwilligers-)projecten zullen uitkeringsgerechtigden arbeidsritme en ervaring opdoen, en hun competenties verbeteren.
2. competentiescan van alle uitkeringsgerechtigden (530) in de periode van 1 oktober 2013 tot 1 april 2014. Met een e-portfolio worden competenties en mogelijkheden voor werkgevers (waaronder de uitzendbranche) inzichtelijk gemaakt. Ook ontstaat voor de uitkeringsgerechtigde als de gemeente inzicht in de competenties die ontwikkeld moeten worden teneinde een baan of stageplaats te verwerven;
3. samen met o.a. de Ergongemeenten een efficiënte organisatie opzetten voor de ondersteuning bij re-integratie en uitstroom van uitkeringsgerechtigden. Onderdeel hiervan is een leerwerkplaats waar arbeidsritme en werkervaring wordt opgedaan;
4. samen met de Ergongemeenten de voorbereiding en implementatie van de Participatiewet vormgeven om een efficiënte uitvoeringsorganisatie in te richten en de verbinding tot stand te brengen tussen lokale activiteiten op het gebied van zorg en activering en de vrijwilliger of mantelzorger;
5. regionaal inrichten van de werkgeversdienstverlening
6. social return actief inzetten bij alle gemeentelijke opdrachten;
7. blijven inzetten van fraudebestrijding door middel van het daartoe beschikbaar gestelde Diagnose-, Plan- en Sturingsinstrument en het opleggen van maatregelen, boeten en terugvordering.

Deze activiteiten worden (voornamelijk) verantwoord op collegeproduct(en) 6430, 6432, 6436 en 6437.

Doelstelling 5 *(Het bestrijden van de jeugdwerkloosheid verdient aandacht. Veldhoven zoekt samenwerking binnen de regionale aanpak jeugdwerkloosheid en het stimuleren van voldoende stageplaatsen in de bedrijven):*

Om de werkloosheid onder jongeren tussen de 18 en 27 jaar (2.342 per 1/5/'13) in de arbeidsmarktregio Eindhoven aan te pakken is een regionaal plan van aanpak opgesteld. Veldhoven neemt hieraan deel (176 jeugdige niet-werkenden per 1/5/'13). In de periode 2013 – 2014 richt het plan zich onder meer op jongeren met voldoende opleiding, vak- en werknemersvaardigheden, maar met gebrek aan werkervaring.

Specifiek voor deze doelgroep wordt een project "startersbeurs" ingezet. Daarnaast wordt ingezet op de acties genoemd bij doelstelling 4 die ook voor jongeren gelden:

1. Het beperken van vroegtijdse schoolverlating;
2. Beoordelen van nieuwe werkloze jongeren op hun startkwalificatie en eventueel terug begeleiden naar opleiding;

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6430 en 6436.

Doelstelling 6 *(Het is belangrijk de economische kwetsbaarheid te verminderen en werk te bieden voor alle doelgroepen door een gevarieerd aanbod van bedrijven. Kleinschalige bedrijvigheid wordt gestimuleerd. Een plan van aanpak wordt gepresenteerd in 2015):*

De gemeente heeft een gevarieerd aanbod aan bedrijfskavels in verschillende grootte en voor een grote verscheidenheid aan bedrijfstypen. In 2014 zal het bestemmingsplan Habraken worden herzien waarbij de verruiming van de mogelijkheden op dat bedrijventerrein wordt gezien.

Ten behoeve van kleinschalige bedrijvigheid kent de gemeente een flexibele regeling voor bedrijven-aan-huis en is de afgelopen jaren medewerking verleend aan de realisatie van enkele bedrijfsverzamelgebouwen. In 2014 zal worden geïnventariseerd of er nog specifieke acties kunnen worden verricht om kleinschalige bedrijvigheid verder te bevorderen.

Bij de bevordering van bedrijvigheid wijzen wij ondernemers op social return om zodoende extra arbeidsplaatsen voor onze uitkeringsgerechtigden te verwerven.

Doelstelling 7 *(De kwaliteit van het centrum wordt verbeterd.*

Jaarlijks wordt de effectiviteit van het centrum management gemeten door middel van een enquête onder ondernemers. Cijfer minimaal een 7):

De gemeente levert een bijdrage aan het Centrummanagement. Zie hiervoor de tekst onder 'Nieuw beleid'. Daarnaast wordt in 2014 geïnvesteerd in het

Centrumontwikkelingsprogramma. Dit is nader toegelicht in programma 1.

Deze activiteiten worden (voornamelijk) verantwoord op collegeproduct 6200.

Verder verrichten wij activiteiten op het gebied van regionale samenwerking op het gebied van bedrijventerreinen (waaronder een gemeenschappelijk loket voor uitgifte), Brainport en parkmanagement. Deze activiteiten worden verantwoord op product 6200.

De doelstellingen en activiteiten op het gebied van werkgelegenheidsbeleid komen voort uit wettelijke taken en de rechtmatigs- en de doelmatigheidsvereisten. Belangrijke werkzaamheden in dit verband zijn het verstrekken van uitkeringen, re-integratietrajecten (straks ook voor Wajongers en sw-ers) en handhaving en eventuele terugvordering van ten onrechte verstrekte middelen.

De ontwikkeling van de Participatiewet wordt regionaal vorm gegeven en afgestemd met de andere ontwikkelingen op het gebied van gezondheidszorg, ouderenbeleid en jeugdbeleid (transities).

Het bereiken van de in dit programma genoemde doelstellingen kost in totaal € 15.316.000. De opbrengsten bedragen € 12.404.000.

Het grootste deel van de kosten bestaat uit lasten van de Wet Werk en Bijstand (WWB) en sociale werkvoorziening. Daarnaast is er sprake van bedrijfsvoeringskosten (waaronder ureninzet) a € 3.052.000

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 9	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6200	Economische zaken	904	780	533	484	508	478
6210	Weekmarkt	41	24	21	21	21	21
6430	WWB	7.866	8.638	9.080	9.337	9.475	9.505
6432	Overige uitkeringen	189	165	165	165	165	165
6436	Uitstroombevordering	1.305	1.369	1.255	1.247	1.261	1.275
6437	Sociale werkvoorziening	4138	4262	4262	4076	3765	3462
6438	Gesubsidieerd werk (Wiw/id)						
		14.443	15.238	15.316	15.330	15.195	14.906
Baten							
6200	Economische zaken	1					
6210	Weekmarkt	23	24	25	26	27	28
6430	WWB	6.717	6.975	7.471	7.923	8.167	8.174
6432	Overige uitkeringen	-154	147	172	172	172	172
6436	Uitstroombevordering	692	640	505	499	516	538
6437	Sociale werkvoorziening	4.124	4.231	4.231	4.044	3.734	3.432
6438	Gesubsidieerd werk (Wiw/id)						
		11.403	12.017	12.404	12.664	12.616	12.344
	Saldo (- = nadeel)	-3.040	-3.221	-2.912	-2.666	-2.579	-2.562
Samenstelling lasten							
Directe lasten		10.944	12.039	12.220	12.246	12.157	11.845
Bedrijfsvoeringskosten		3.357	3.155	3.052	3.040	2.994	3.017
Kapitaallasten		5	4	4	4	4	4
Storting reserves & voorzieningen		137	40	40	40	40	40
		14.443	15.238	15.316	15.330	15.195	14.906
Samenstelling baten							
Directe baten		11.403	11.983	12.404	12.664	12.616	12.344
Ottrekking reserves & voorzieningen			34				
		11.403	12.017	12.404	12.664	12.616	12.344
	Saldo (- = nadeel)	-3.040	-3.221	-2.912	-2.666	-2.579	-2.562

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6200	centrummanagement	-50	0	0	0
6200	masterplan De Run	-25	-25	-25	-25
	Saldo (- = nadeel)	-75	-25	-25	-25

6200

Centrummanagement City Centrum

Medio 2012 is besloten om te participeren in Centrummanagement voor het citycentrum. Daarbij is voor de periode 2013-2016 een bijdrage toegezegd van €187.500,- verdeeld over 4 jaren (2013: €50.000,-, 2014: €50.000,-, 2015: 47.500,-, 2016: €40.000,-). Voor het jaar 2013 is de bijdrage binnen het programma opgelost. Mede door de noodzaak te bezuinigen kon deze ruimte voor 2014 niet meer worden gevonden in het programma. Voor de jaren 2015, 2016 en de jaren daarna, zal in 2014 worden gezien of de benodigde middelen kunnen worden gevonden door evenals bij Centrummanagement Kromstraat in het City Centrum reclameheffing in te stellen.

6200

Masterplan De Run

Het werkbudget van € 25.000 is benodigd voor procesbegeleiding en het faciliteren van initiatieven voortkomend uit de ambities van Masterplan De Run 2.0 en voor de samenwerking met BOM Bedrijfslocaties BV.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6430	additionele uitstroom WIZ 10 cliënten	75	150	150	150
	Saldo (- = nadeel)	75	150	150	150

6430

Om de uitstroom van uitkeringsgerechtigden een extra impuls te geven wordt separaat een plan van aanpak opgesteld, op basis waarvan ten minste 10 personen extra naar werk of ander inkomen zullen uitstromen.

2.1.10 Onderwijs en jeugd

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Veldhoven heeft adequate onderwijsvoorzieningen. Daarnaast handhaaft de gemeente de leerplicht en regelt ze het leerlingenvervoer. Het bestrijden van onderwijsachterstanden en het aanbieden van volwasseneneducatie zijn belangrijke uitvoeringsonderwerpen die hun basis in de wet vinden.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	Het aantal voortijdige schoolverlaters ligt onder het landelijk gemiddelde.	Aantal voortijdige schoolverlaters.
2.	De verantwoordelijkheid voor het onderhoud van schoolgebouwen wordt overgedragen aan de schoolbesturen. Eind 2014 zijn hierover concrete afspraken met de schoolbesturen gemaakt. De huisvestingsverordening onderwijs wordt voor 2015 aangepast op de nieuwe wetgeving.	Aanwezigheid afspraken over huisvesting tussen gemeente en schoolbesturen.
3.	We realiseren in 2014 in midden en zuid een multifunctionele accommodatie voor onderwijs, zorg en welzijn en eventueel sport en cultuur.	Oplevering datum MFA midden en zuid.
4.	- We gaan efficiënt om met het gebruik van schoolgebouwen. Schoolgebouwen worden daar waar mogelijk multifunctioneel ingezet. Leegstand in schoolgebouwen wordt voorkomen en opgelost. - In 2015 is de huisvesting van de VSO PWA-school gerealiseerd in de gebouwen van het Sondervick College op de Kempen Campus.	- Percentage leegstand. - Vestiging VSO PWA-school op de Kempen Campus.
5.	In 2014 overeenstemming bereiken met de (samenwerkingsverbanden van) schoolbesturen primair en voortgezet onderwijs over de ondersteuningsplannen passend onderwijs.	Aanwezigheid overeenstemming.
6.	Veldhoven heeft een adequaat en kosteneffectief leerlingenvervoer. Ouders dragen bij naar draagkracht. Eind 2014 is op basis van onderzoek duidelijk of en zo ja hoe de kosten en de rijksbijdrage in balans gebracht kunnen worden.	Uitkomst onderzoek.

	Doelstellingen	Meetindicator
7.	De rijksopdracht inzake de transitie en transformatie jeugdzorg wordt gerealiseerd binnen het door het rijk beschikbaar gestelde middelen. In 2014 worden een verordening en een meerjarenbeleidsplan vastgesteld.	• Percentage overschrijding. • Aanwezigheid verordening.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 *(Het aantal voortijdige schoolverlaters ligt onder het landelijk gemiddelde):*

Het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters is al langer speerpunt van gemeentelijk beleid. Basis hiervoor vormt het door de gemeenteraad in 2009 vastgestelde actieplan voortijdig schoolverlaten en de hiervoor beschikbaar gestelde middelen voor de periode tot en met 2013. In de voorliggende begroting zijn hiervoor geen middelen meer opgenomen. Dit betekent dat geen subsidie meer wordt verstrekt aan het Sondervick College om een time-outvoorziening in stand te houden. De school is hier verantwoordelijk voor. Bovendien worden geen middelen meer verstrekt voor de VCBA-aanpak (vinden, contact leggen, brengen, activeren).

Ondanks het feit dat er geen specifieke middelen meer voor de bestrijding van voortijdig schoolverlaten in de begroting worden geraamd, worden de positieve ervaringen gebruikt om op de ingeslagen weg verder te gaan. Dit houdt onder meer in intensief samenwerken met omliggende gemeenten. Beleid en uitvoering wordt regionaal steeds meer op elkaar afgestemd. Binnen Veldhoven wordt met diverse disciplines samengewerkt om uitval en overige problemen te voorkomen. Dit zijn scholen, het Centrum voor Jeugd en Gezin, Stichting Stimulans, hulpverleningsinstellingen, politie en het OM.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct: 6255

Doelstelling 2 *(Eind 2014 zijn concrete afspraken gemaakt met de schoolbesturen over de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van schoolgebouwen. De huisvestingsverordening onderwijs wordt voor 2015 aangepast op de nieuwe wetgeving)*

Vanaf 2015 wordt de verantwoordelijkheid voor het onderhoud van schoolgebouwen van rijkswege bij de schoolbesturen neergelegd. De voor dit doel in het gemeentefonds opgenomen middelen worden vanaf dat moment rechtstreeks aan de schoolbesturen verstrekt. Op basis van de definitieve wetgeving zullen in 2014 de gevolgen voor de gemeente (en scholen) in beeld gebracht worden. Op basis van een voorstel van de VNG zal een gewijzigde verordening aan de raad worden voorgelegd. Met de school-besturen worden afspraken gemaakt om te zorgen dat de overdracht van deze taken zorgvuldig plaats vindt.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproducten 6250 en 6252.

Doelstelling 3 *(We realiseren in 2014 in midden en zuid een multifunctionele accommodatie voor onderwijs, zorg en welzijn en eventueel sport en cultuur)*

In 2013 is gestart met de bouw van de MFA's Midden en Zuid. De gemeente begeleidt de bouw in samenspraak met de opdrachtnemer en de gebruikers. De plannen voor de inrichting van de openbare ruimte zijn reeds in een vergevorderd stadium en komen op basis van samenspraak tot stand. In 2014 worden de plannen verder uitgewerkt. Aansluitend aan de oplevering van de mfa's wordt gestart met de uitvoering van deze plannen.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6250.

Doelstelling 4 (a. We gaan efficiënt om met het gebruik van schoolgebouwen. Schoolgebouwen worden daar waar mogelijk multifunctioneel ingezet. Leegstand in schoolgebouwen wordt voorkomen en opgelost.
b. In 2015 is de huisvesting van de VSO PWA-school gerealiseerd in de gebouwen van het Sondervick College op de Kempen Campus):

Ad a. leegstand

Vanwege de krimp en daarmee teruglopende leerlingenaantallen is de behoefte aan leslokalen voor de Veldhovense scholen afgenomen. De volgende maatregelen, die deels al ingezet zijn, dienen om de leegstand te voorkomen c.q. te verminderen:

1. Stimuleren van samenwerking, fusie of sluiten van scholen.
2. Verbreding van scholen met kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en buitenschoolse opvang.
3. Bij vervangende nieuwbouw (met name MFA Midden) rekening houden met dalende leerlingenaantallen.
4. Actiever zoeken naar mogelijkheden om leegstaande (gedeelten) van schoolgebouwen te verhuren of in gebruik te geven aan derden.

Ad b. VSO-PWA

In overleg met beide schoolbesturen (OMO en Veldvest) is in 2013 een aantal inpassingsvarianten opgesteld voor de huisvesting van de PWA in de gebouwen van het Sondervick College. Uiterlijk in het eerste kwartaal van 2014 zal het college, op basis van een advies van beide schoolbesturen, hierover een besluit nemen. Vervolgens zal, nadat met schoolbesturen overeenstemming is bereikt over een aantal financiële, juridische zaken en bouwheerschap, overgegaan worden tot aanbesteding. De start van de bouw zal plaatsvinden in 2014, de ingebruikname in 2015.

Deze activiteiten worden verantwoord op de collegeproducten: 6250 en 6252.

Doelstelling 5 (In 2014 overeenstemming bereiken met de (samenwerkingsverbanden van) schoolbesturen primair en voortgezet onderwijs over de ondersteuningsplannen passend onderwijs):

In 2013 is het wetsvoorstel passend onderwijs in werking getreden. Door de invoering van passend onderwijs worden scholen in het primair en voortgezet onderwijs verplicht ieder kind, ongeacht de extra zorgbehoefte die het heeft, passend onderwijs aan te bieden. Dit krijgt vorm door ondersteuningsplannen die opgesteld worden door de samenwerkende schoolbesturen. Omdat deze plannen gevolgen kunnen hebben voor de afzonderlijke gemeenten op het gebied van onder meer de zorg aan kinderen, leerlingenvervoer en huisvesting is hiervoor bestuurlijk overleg met gemeenten verplicht (het zogenaamde "op overeenstemming gericht overleg"). De gemeenten bereiden zich hierop gezamenlijk voor. Met de gezamenlijke schoolbesturen wordt het bestuurlijk overleg voorbereid. De invoering van passend onderwijs heeft een nauwe relatie met de transitie jeugdzorg. Daarom maakt de samenhang met de transitie jeugdzorg ook onderdeel uit van genoemd bestuurlijk overleg.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproducten: 6250, 6252, 6253, 6256.

Doelstelling 6 (Veldhoven heeft een adequaat en kosteneffectief leerlingenvervoer. Ouders dragen bij naar draagkracht. Eind 2014 is op basis van onderzoek duidelijk of en zo ja hoe de kosten en de rijksbijdrage in balans gebracht kunnen worden)

Op basis van de in 2013 aangescherpte verordening inzake leerlingenvervoer worden in 2014 worden de effecten hiervan inzichtelijk gemaakt. Daarmee worden de feitelijke kosten duidelijk. Onderzocht gaat worden hoe deze kosten zich verhouden tot de middelen die hiervoor opgenomen zijn in het gemeentefonds. In het vervolg hierop wordt onderzocht welke mogelijkheden er zijn tot het vragen van een eigen bijdrage.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6256.

Doelstelling 7 (*De rijksopdracht inzake de transitie en transformatie jeugdzorg wordt gerealiseerd binnen het door het rijk beschikbaar gestelde middelen. In 2014 worden een verordening en een meerjarenbeleidsplan vastgesteld*)

Per 1 januari 2015 wordt op het gebied van de jeugdhulp een stelselherziening doorgevoerd. De gemeente wordt verantwoordelijk voor een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van de verschillende vormen van jeugdhulp met als doel dat ieder kind, dat een vorm van jeugdhulp nodig heeft, deze ook daadwerkelijk krijgt. Om ervoor te zorgen dat de juiste hulp wordt geboden en gebleven wordt binnen de door het rijk beschikbaar gestelde middelen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Adequater ondersteuning en zorg aan kwetsbare gezinnen/huishoudens volgens het principe 1 kind - 1 gezin - 1 plan
- Zorg en ondersteuning dicht bij huis
- Vindplaatsen zijn werkplaatsen: hulpverlening niet op het kantoor van de professional
- Verantwoordelijkheid ligt in eerste instantie bij de ouders. Met eigen kracht zullen zij de problemen moeten trachten op te lossen. Activiteiten zijn er ook op gericht die eigen kracht te versterken
- Meer activering tot deelname aan werk, maatschappij, school
- Zoveel mogelijk preventie dan wel lichte hulp
- Meer normaliseren en minder problematiseren

Sommige taken uit de transitie (bijvoorbeeld jeugdreclassering) zullen op regionaal niveau moeten worden uitgevoerd. Hierover wordt reeds intensief overleg gevoerd. Lokaal dient Veldhoven op basis van de nieuwe jeugdwet een meerjarenbeleidsplan op te stellen alsmede een verordening. Het meerjarig beleidsplan 2015-2019 zal duidelijk moeten maken wat Veldhoven wil bereiken, hoe zij de zorg voor jeugdigen wil organiseren, welke middelen zij daarvoor inzet en hoe zij invulling geeft aan haar eigen rol. De verordening bevat regels ten aanzien van onder andere de te verlenen voorzieningen, de toegang en de voorwaarden. Hierbij zal onder meer gebruik gemaakt worden van de modelverordening die de VNG uiterlijk 1 april 2014 zal vaststellen.

De transitie jeugdzorg heeft veel raakvlakken met de andere transities (AWBZ, participatiewet, passend onderwijs). Om die reden wordt voor de transities een gezamenlijk programma sociaal domein opgesteld.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6409.

Overige:

Verder verrichten wij activiteiten op het gebied van openbaar onderwijs, voortgezet onderwijs, volwasseneneducatie, subsidiëring randdiensten, bestrijding onderwijsachterstanden, stimulering natuur- en milieueducatie, peuterspeelzaalwerk, algemeen jeugdbeleid en centrum voor jeugd en gezin.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproducten 6251, 6253, 6254, 6257, 6258, 6259, 6260, 6400 en 6409.

Het bereiken van doelstellingen in dit programma kost in totaal € 10,6 miljoen. De opbrengsten bedragen ruim € 3 miljoen.

Het grootste deel van de kosten betreft eigenaarslasten van de schoolgebouwen (kapitaallasten, kosten voor groot onderhoud, verzekeringen en OZB). Een deel van de kosten bestaan uit WBP subsidies (€ 600.000) en de kosten van het Centrum van Jeugd en Gezin. Daarnaast is er sprake van bedrijfsvoeringskosten van bijna een miljoen.

Subsidies in dit programma:

Conform de aanbeveling van de Rekenkamercommissie wordt in elk programma zichtbaar gemaakt welke subsidies opgenomen zijn in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

product	Naam	Totaal WBP
6254	Volwasseneneducatie	127.812
6257	randdiensten onderwijs	122.615
6259	natuur en milieueducatie	20.398
6400	Jeugdbeleid	254.849
6409	jeugd en gezin	80.151

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 10	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6250	Primair onderwijs	16.752	2.679	4.829	3.711	3.880	3.407
6251	Openbaar onderwijs	8	6	14	14	14	14
6252	Speciaal onderwijs	729	226	188	255	369	274
6253	Voortgezet onderwijs	2.288	30.878	1.807	1.787	1.767	1.746
6254	Volwasseneneducatie	498	502	457	447	446	446
6255	Leerplicht	348	366	230	231	230	227
6256	Leerlingenvervoer	714	684	694	693	691	690
6257	Onderwijsranddiensten	181	136	166	165	156	156
6258	Bestrijd. onderw. achterstanden	95	83	73	73	73	73
6259	Natuur- en milieueducatie	30	24	22	21	21	21
6260	Peuterspeelz. werk/kind. opv.	414	347	250	291	292	291
6400	Algemeen jeugdbeleid	338	333	365	364	347	346
6409	Centrum voor Jeugd en Gezin	1.473	1.328	1.512	1.546	1.545	1.536
		23.868	37.592	10.607	9.598	9.831	9.227
Baten							
6250	Primair onderwijs	15.056	842	2.605	1.480	1.734	1.254
6252	Speciaal onderwijs	585	22	26	33	83	26
6253	Voortgezet onderwijs	813	28.936	5	5	5	6
6254	Volwasseneneducatie	302	370	329	329	329	329
6255	Leerplicht	12	12	12	12	12	12
6256	Leerlingenvervoer	2					
6258	Bestrijd. onderw. achterstanden	48	45	45	45	45	45
6260	Peuterspeelz. werk/kind. opv.		57				
6400	Algemeen jeugdbeleid		25	26	27	28	28
6409	Centrum voor Jeugd en Gezin	1.103					1
		17.921	30.309	3.048	1.931	2.236	1.701
	Saldo (- = nadeel)	-5.947	-7.283	-7.559	-7.667	-7.595	-7.526
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	4.398	4.284	4.028	4.025	3.900	3.900
	Bedrijfsvoeringskosten	1.064	970	955	960	955	938
	Kapitaallasten	4.009	3.440	3.830	4.305	4.357	4.389
	Investeringen MN	-22	32	885	276	342	
	Storting reserves & voorzieningen	14.419	28.866	909	32	277	
		23.868	37.592	10.607	9.598	9.831	9.227
Samenstelling baten							
	Directe baten	1.764	858	912	1.199	1.217	1.236
	Onttrekking reserves & voorzieningen	16.157	29.451	2.136	732	1.019	465
		17.921	30.309	3.048	1.931	2.236	1.701
	Saldo (- = nadeel)	-5.947	-7.283	-7.559	-7.667	-7.595	-7.526

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6250	vervallen investering € 64.991 aanpassing beveiliging (720405)	2	2	2	2
6250	lagere kosten onderwijshuisvesting	0	0	100	100
6250/ 6252	vervangen investeringen (nieuw voor oud) bouw en grond VSO-PWA en bouw kinderboerderij	72	191	63	55
	Saldo (- = nadeel)	74	193	165	157

6250

Aanpassing beveiliging

Voor de beveiliging van schoolgebouwen is enkele jaren geleden een bedrag beschikbaar gesteld. Het project is inmiddels afgerond. Er resteert een bedrag van € 64.991.

6250

Lagere kosten onderwijshuisvesting

Het aantal basisschoolkinderen in Veldhoven is aan het dalen. Dit betekent dat ook de kosten voor de huisvesting van scholen op termijn zullen gaan dalen. Rekening is gehouden met een structurele besparing van € 100.000 vanaf 2016.

6250/6252

PWA-school

Als gevolg van het huisvesten van de PWA-school in de gebouwen van het Sondervick College is het benodigde krediet neerwaarts bijgesteld. Dit heeft positieve gevolgen voor de exploitatie. De omvang van de investeringen betreft uitsluitend het gemeentelijk aandeel hierin.

2.1.11 Kunst en cultuur

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

De gemeente biedt een gevarieerd pakket aan voorzieningen om mensen te laten kennismaken met culturele uitingen én om actief deel te nemen.

Kunst en cultuur zijn van belang voor de samenleving. Ze houden ons een spiegel voor, verschaffen nieuwe inzichten, zetten ons aan tot leren, bieden ontspanning en roepen emoties op. Ontmoeting en vrijetijdsbesteding zijn ook ingrediënten van culturele uitingen.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	Cult & Tumult ontwikkelt zich binnen deze bestuursperiode tot een onafhankelijke rechtspersoon met een normale subsidierelatie.	Gereed 2014.
2.	- Het evenementenbeleid krijgt vorm. Binnen dit beleid is de gemeente met name faciliterend, waar dit mogelijk is. Particulier initiatief moet de drijvende kracht zijn. - Het evenementenbeleid is gereed in 2014.	Aanwezigheid evenementenbeleid

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*Cult & Tumult ontwikkelt zich tot een onafhankelijke rechtspersoon met een normale subsidierelatie*):

Om invulling te geven aan deze doelstelling hebben wij gerealiseerd dat Cult en Tumult een onafhankelijke stichting is geworden en is de financiële administratie overgedragen aan de stichting. Daarmee is deze doelstelling behaald.

Met de Stichting is een budgetafsprake afgesloten voor de periode 2013-2015.

Deze activiteiten worden (voornamelijk) verantwoord op collegeproduct(en) 6308.

Doelstelling 2 (*Het evenementenbeleid krijgt vorm; de gemeente is faciliterend, particulier initiatief moet de drijvende kracht zijn*):

Wij blijven in 2014 het bestaande evenementenbeleid uitvoeren, dat voldoende kaders geeft om te beoordelen of een evenement op ondersteuning van de gemeente kan rekenen.

Daarbij wordt in de beoordeling nadrukkelijker dan voorheen rekening gehouden met andere beleidskaders, waaronder die met betrekking tot maatschappelijke participatie en millenniumgemeente. Er wordt dus per evenement maatwerk geleverd. Evenementen die geen meerwaarde hebben of gezien hun karakter niet bijdragen aan de doelstellingen van genoemde beleidsterreinen, komen niet in aanmerking voor ondersteuning. Evenementen waarvan de meerwaarde voor het Veldhovense evenementenaanbod al is aangetoond in de

afgelopen periode, ontvangen in het kader van het WelzijnsBudgetPlan een subsidie. In de meeste gevallen is een meerjarige budgetafspraken gemaakt voor de jaren 2013-2015. Daarnaast kunnen evenementen een beroep doen op regeling garantstelling evenementen. Daarmee is deze doelstelling behaald. Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6308.

Overige:

Verder verrichten wij binnen dit programma activiteiten op het gebied van de subsidiëring en ondersteuning van de Bibliotheek, Muziekschool, Museum, Theater, Lokale Omroep, diverse evenementen en amateurkunstverenigingen. Ook vinden activiteiten plaats rond cultuureducatie in de brede-school-aanpak en op het gebied van archeologie, archeologische erfwaarden, erfgoed en monumenten. Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct(en) 6300 t/m 6310.

Het bereiken van doelstellingen en het uitvoeren van de reguliere activiteiten in dit programma kost in totaal ongeveer € 4,9 miljoen. Het grootste deel van de kosten bestaat uit WBP subsidies (ongeveer € 3,9 miljoen). Daarnaast is er sprake van bedrijfsvoeringskosten en kapitaallasten van ongeveer € 640.000.

Subsidieplafonds

Conform het bepaalde in artikel 5 van de Algemene Subsidieverordening worden er in de programmabegroting subsidieplafonds vastgesteld.

Opgenomen in dit programma is het volgende subsidieplafond (met verdelingssystematiek) voor 2014:

Deelverordening Garantstelling culturele evenementen: € 16.500 met verdelingssystematiek "op volgorde van binnenkomst";

Subsidies in dit programma:

Conform de aanbeveling van de Rekenkamercommissie wordt in elk programma zichtbaar gemaakt welke subsidies opgenomen zijn in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

product	Naam	Totaal WBP
6300	bibliotheek	1.297.740
6301	muziekschool	1.072.997
6302	beeldende kunst	15.886
6305	lokale omroep	42.676
6306	theater	1.046.484
6307	cultuurhistorie	242.126
6308	evenementen	89.245
6309	amateurkunst	142.487

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 11	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6300	Bibliotheek	1.338	1.337	1.307	1.242	1.229	1.229
6301	Muziekschool	1.099	1.099	1.079	1.037	1.023	1.023
6302	Beeldende kunst	102	130	190	88	88	87
6303	Kunst- en cultuurbeleid	40	42	46	46	46	45
6304	Cultuureducatie	77	28	27	27	27	21
6305	Lokale omroep	47	46	46	44	44	44
6306	Theater De Schalm	1.153	1.255	1.396	1.327	1.314	1.308
6307	Cultuurhistorie	259	254	239	217	225	225
6308	Evenementen	212	157	195	194	192	183
6309	Amateurkunst	170	164	155	151	151	151
6310	Gem. en rijksmonumenten	119	198	223	224	224	219
		4.616	4.710	4.903	4.597	4.563	4.535
Baten							
6302	Beeldende kunst	63	125	101			
6304	Cultuureducatie	55					
6308	Evenementen	21					
		139	125	101	0	0	0
Saldo (- = nadeel)		-4.477	-4.585	-4.802	-4.597	-4.563	-4.535
Samenstelling lasten							
Directe lasten		4.332	4.259	4.154	3.955	3.929	3.928
Bedrijfsvoeringskosten		175	241	270	271	269	249
Kapitaallasten		109	210	378	371	365	358
Storting reserves & voorzieningen				101			
		4.616	4.710	4.903	4.597	4.563	4.535
Samenstelling baten							
Directe baten		76					
Ottrekking reserves & voorzieningen		63	125	101			
		139	125	101	0	0	0
Saldo (- = nadeel)		-4.477	-4.585	-4.802	-4.597	-4.563	-4.535

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6302	vervallen doelreserve € 101.000 beeldende kunst	-3	-3	-3	-3
	Saldo (- = nadeel)	-3	-3	-3	-3

6302

Opheffen bestemmingsreserve Beeldende Kunst

Aan dit product is een bestemmingsreserve gekoppeld, waarvan enkele jaren geleden besloten is dat hier geen stortingen meer voor worden gedaan. De reserve bevat per 1-1-2014 nog iets meer dan € 100.000. Door niet meer te storten in de bestemmingsreserve terwijl er wel dekkingen uit gehaald worden, zal de reserve over enkele jaren uitgeput zijn.

Uit deze reserve worden de volgende kosten gedekt: de commissie Beeldende Kunsten, de verzekering voor de kunstwerken in eigendom van de gemeente (in het gemeentehuis), het onderhoud van kunstwerken en nieuwe kunstwerken. Ten aanzien van beeldende kunst is in verband met de bezuinigingen de lijn gekozen hier niet actief op in te zetten. Dit betekent dat er geen nieuw te realiseren kunstwerken op de planning staan, onderhoud op een laag pitje is gezet en de commissie Beeldende Kunsten niet om actuele adviezen gevraagd zal worden.

Voor de kosten van (onverwachte) schade aan de kunstwerken (de gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud hiervan) kan een beroep gedaan worden op de middelen in de risicoparagraaf. Daar is jaarlijks voor € 50.000 rekening gehouden met kosten voor dit risico.

De commissie Beeldende Kunsten kan opgeheven worden, waardoor hier geen kosten meer voor zijn.

Als er in de toekomst wel nieuwe kunstwerken wenselijk zijn, kan voor de realisering en financiering ervan een voorstel aan de raad worden gedaan, inclusief de kosten van advisering door een onafhankelijke (eenmalige) commissie en zal het krediet, dat door de raad beschikbaar wordt gesteld, inclusief deze kosten moeten zijn.

De kosten van de verzekering (ongeveer € 3.000 per jaar), zullen - als ze niet langer uit de reserve worden gedekt - op de exploitatie van het product terecht komen. Dit betekent een nadeel van € 3.000 op dit product.

Daar staat tegenover dat de bestemmingsreserve dan geheel vervalt en de middelen toegevoegd worden aan de algemene reserve.

2.1.12 Sport en recreatie

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

De gemeente Veldhoven hecht grote waarde aan en stimuleert sport en bewegen, voor jong en oud.

Sport en verenigingen kunnen via hun activiteiten vele doelen dienen zoals bieden van recreatie, verbeteren van gezondheid, opvoeden van jeugd, vergroten van sociale cohesie en het nemen van maatschappelijke verantwoordelijkheden. Het vrijwilligerswerk vraagt steeds meer (beleids)aandacht. Naast het ondersteunen van de verenigingen in hun taak, draagt de gemeente ook zorg voor het realiseren en onderhouden van sportvoorzieningen. Onderlinge samenwerking wordt gestimuleerd.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	De zelfwerkzaamheid van sportverenigingen bij het netjes onderhouden van buitensport accommodaties wordt bevorderd. Voor aanvang van seizoen 2014/2015 zijn hierover concrete afspraken gemaakt met alle sportverenigingen.	Aanwezigheid afspraken.
2.	- Eind 2014 komt er een meer jaren planning van de aanleg van kunstgrasvelden. - Eind 2014 zijn alle kleed accommodaties geprivatiseerd.	- Aanwezigheid meerjarenplanning. - Percentage geprivatiseerde kleedaccommodatie.
3.	- Het zwembad wordt voor een periode van maximaal 15 jaar in stand gehouden op de huidige locatie en op het huidige niveau. - De renovatie van zwembad den Ekkerman is uiterlijk december 2017 afgerond.	Jaar van realisering renovatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (De zelfwerkzaamheid van sportverenigingen bij het netjes onderhouden van buitensport accommodaties wordt bevorderd. Voor aanvang van seizoen 2014/2015 zijn hierover concrete afspraken gemaakt met alle sportverenigingen):

Om invulling te geven aan deze doelstelling is in eerste aanleg overleg gestart met de 4 Veldhovense voetbalverenigingen, omdat zij in deze de belangrijkste partners zijn. Immers met de tennisverenigingen zijn al overeenkomsten gesloten over overdracht van het dagelijks beheer en onderhoud van hun tennisparken, alsook met de hockeyclub over haar sportcomplex. Verdergaande overdracht van taken voor de buitensportterreinen Kempem

Campus achten wij vanwege het multifunctionele gebruik en het openbare karakter complexer, maar ook hiervoor zullen wij de mogelijkheden bespreekbaar maken in het gebruikersoverleg.

Van gemeentewege is aan de voetbalclubs inzicht gegeven in onderhoudswerkzaamheden waarvoor wel of geen specifieke deskundigheid is gewenst. Op basis van die uitsplitsing is het doel voor 1 juni 2014 definitieve afspraken te maken. Overigens zullen ook andere door ons voorgestelde bezuinigingsmaatregelen op het gebied van onderhoud van buitensportvoorzieningen clubs nopen tot meer zelfwerkzaamheid (zie hierna onder "bijstellingen").

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6320.

Doelstelling 2a *(Eind 2014 komt er een meer jaren planning van de aanleg van kunstgrasvelden):*

De noodzaak voor het maken van een planning voor de aanleg van kunstgrasvelden vloeit voort uit het beleidsuitgangspunt van de gemeenteraad om alle buitensportcomplexen weersbestendig te maken. Inmiddels is dat gebeurd met alle tenniscomplexen en het hockeycomplex en beschikken ook de vier voetbalclubs, U.N.A., R.K.V.V.O., Marvilde en Rood-Wit en de korfbalclub S.D.O. over één kunstgrasveld. Resteert nog de korfbalvereniging B.I.O. Op verzoek van die club zelf is de aanleg van een kunstgrasveld op hun deel van Sportpark "De Heikant" uitgesteld tot 2016. De noodzakelijke geldmiddelen daarvoor (ca. € 140.000) zijn reeds beschikbaar.

Doelstelling 2b *(Eind 2014 zijn alle kleed accommodaties geprivatiseerd):*

Alle kleedaccommodaties op de Veldhovense sportparken zijn inmiddels, met uitzondering van die van de voetbalvereniging Marvilde, in eigendom overgedragen aan de gebruikmakende clubs. In 2012 is ook met Marvilde, dat in het verleden te kennen gaf niet mee te willen werken aan een privatisering, het overleg geopend om tot een eigendomsoverdracht te komen. Omdat in dat jaar bij Marvilde ook al een kunstgrasveld werd aangelegd, hetgeen de nodige extra inzet van bestuur en vrijwilligers vergde, is het overleg over de privatisering van de kleedaccommodatie tijdelijk opgeschort. Uiterlijk medio 2014 willen wij met de club tot een afronding komen. Overigens is bij eerdere privatiseringen steeds uitgangspunt geweest om privatisering van de kleedaccommodaties niet dwingend op te leggen.

Ook de verenigingskantines op de sportparken zijn eigendom van de betreffende clubs. Dat geldt uiteraard niet voor de sportkantines op de Kempen Campus die gebouwendig integraal onderdeel uitmaken van de gemeentelijke sportgebouwen aldaar. Voor die kantines wordt evenwel een kostendekkende huurprijs in rekening gebracht.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6320.

Doelstelling 3 *(Het zwembad wordt voor een periode van maximaal 15 jaar in stand gehouden op de huidige locatie en op het huidige niveau. De renovatie van zwembad den Ekkerman is uiterlijk december 2017 afgerond):*

In september 2012 besloot de gemeenteraad om, uitgaande van een instandhoudingstermijn van 15 jaar, tot renovatie van Sportcomplex Den Ekkerman en werd op basis van de toen bekende financiële inzichten een renteloze lening beschikbaar gesteld van € 600.000. Sindsdien zijn reeds diverse dringende renovaties uitgevoerd. Zo werd de c.v.-installatie van het zwembad vervangen en is het dak van het sportcomplex vernieuwd. Samen met het zwembad werd ook gewerkt aan een uitvoeringsplan met als einddatum 2017. Gaandeweg dit proces werd echter duidelijk dat er een probleem is bij het zwembad inzake de middelen die vanuit het zwembad ingebracht zouden moeten worden voor de renovaties. Het college zal over de ontstane problematiek op zo kort mogelijke termijn een afzonderlijk voorstel aan de gemeenteraad doen.

Overig:

Verder verrichten wij activiteiten op het gebied van beheer en onderhoud van binnen- en buitensportaccommodaties, sportstimulering en kermissen. Deze activiteiten worden verantwoord op de collegeproducten 6320, 6321, 6322 en 6332.

Subsidies in dit programma:

Conform de aanbeveling van de Rekenkamercommissie wordt in elk programma zichtbaar gemaakt welke subsidies opgenomen zijn in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

product	Naam	Totaal WBP
6321	Zwemsport	662.284
6322	Sportstimulering/algemeen	9.862
6322	Sportstimulering/Jeugdsport	90.883

Conform het bepaalde in artikel 5 van de Algemene Subsidieverordening worden er in de programmabegroting subsidieplafonds vastgesteld. Opgenomen in dit programma is het volgende subsidieplafond (met verdelingssystematiek) voor 2014:
Deelverordening Aangepast sporten: € 1.138 met verdelingssystematiek "op volgorde van binnenkomst".

De totale netto ten laste van de gemeente komende kosten bedragen voor de buitensport in 2014 € 696.000. De lasten bestaan in hoofdzaak uit eigenaarlasten, onderhoud/exploitatielasten en personele kosten.

Voor de binnensportaccommodaties bedragen de totale netto ten laste van de gemeente komende kosten in 2014 € 2.361.000. De lasten bestaan uit eigenaarlasten, onderhoud/exploitatielasten, subsidie zwembad en personele kosten.

De uitgaven voor sportstimulering belopen een bedrag van € 425.000, waarvan ruim € 200.000 gaat naar het uitvoeringsplan voor combinatiefuncties en ca. € 100.000 voor jeugdsportsubsidie. De overige kosten betreffende incidentele subsidie, stimuleringsprojecten en personele kosten. De inkomsten van € 200.000 betreffende de rijksbijdrageregeling voor combinatiefuncties.

De begrote lasten in 2014 voor de kermissen bestaan in hoofdzaak uit eigen uren en externe kosten.

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 12	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6320	Buitensportaccommodaties	960	899	896	898	875	866
6321	Binnensportaccommodaties	3.304	3.246	3.188	3.139	3.014	3.047
6322	Sportstimulering	596	406	425	434	361	360
6332	Kermissen	114	98	93	93	92	90
		4.974	4.649	4.602	4.564	4.342	4.363
Baten							
6320	Buitensportaccommodaties	146	165	200	204	208	213
6321	Binnensportaccommodaties	856	843	860	879	900	920
6322	Sportstimulering	315	198	198	198	125	125
6332	Kermissen	47	49	63	65	65	65
		1.364	1.255	1.321	1.346	1.298	1.323
	Saldo (- = nadeel)	-3.610	-3.394	-3.281	-3.218	-3.044	-3.040
Samenstelling lasten							
Directe lasten		2.941	2.891	2.783	2.734	2.646	2.648
Bedrijfsvoeringskosten		1.177	1.140	1.134	1.128	1.006	1.038
Kapitaallasten		638	618	685	702	690	677
Storting reserves & voorzieningen		218					
		4.974	4.649	4.602	4.564	4.342	4.363
Samenstelling baten							
Directe baten		1.212	1.093	1.159	1.184	1.208	1.233
Ottrekking reserves & voorzieningen		152	162	162	162	90	90
		1.364	1.255	1.321	1.346	1.298	1.323
	Saldo (- = nadeel)	-3.610	-3.394	-3.281	-3.218	-3.044	-3.040

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6320	vervangingsinvestering buitensport 2007 (780101): vrijval € 269.870	21	20	20	19
6320	vervangingsinvestering buitensport 2008 (780102): vrijval € 114.808	9	9	8	8
6320	vervangingsinvestering buitensport 2009 (780103): vrijval € 96.852	7	7	7	7
6320	vervangingsinvestering buitensport 2010 (780104): vrijval € 88.568	7	7	6	6
6320	vervangingsinvestering buitensport 2011 (780105): vrijval € 486.406	38	37	36	35
6320	maatschappelijke inzet uitkeringsgerechtigden	12	25	25	25
6320	werkzaamheden buitensport niet meer uitvoeren	11	18	32	32
6321	vervallen investering € 45.000,- LED-verlichting 3 gymlokalen (714100)	3	3	3	3
6321	binnensport geen weekendtoezicht sporthallen	13	25	25	25
	Saldo (- = nadeel)	121	151	162	160

6320

Werkzaamheden buitensport niet meer uitvoeren

Met de sportclubs die gebruik maken van de gemeentelijke buitensportaccommodaties zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van onderhoudswerkzaamheden, waarvoor de gemeente en waarvoor de club (financieel) verantwoordelijk is. De verdeling van verantwoordelijkheden is neergelegd in de "voorwaarden verbonden aan het gebruik van veldsportaccommodaties". Op basis hiervan komt bijv. het klachtenonderhoud aan afrasteringen, beregeningsinstallatie, veldverlichting en sportinventaris (o.a. doelen en belijningmachines) voor rekening van de gemeente en wordt het energieverbruik van de beregeningsinstallatie aan de clubs vergoed (het overige energieverbruik is voor de clubs zelf). Met ingang van het seizoen 2014/2015 zullen wij genoemde financiële verantwoordelijkheid (gefaseerd) neerleggen bij de gebruikmakende sportclubs. Het buitensportcomplex Kempen Campus wordt hierbij uitgezonderd vanwege het multifunctionele gebruik en het openbare karakter.

Deze maatregel levert uiteindelijk een besparing op van € 32.000 op jaarbasis.

6320

Maatschappelijke inzet uitkeringsgerechtigden

Zie voor toelichting Programma 5.

6321

Binnensport: geen weekendtoezicht sporthallen

In de gemeentelijke sporthallen (Kempen Campus en Den Ekkerman) wordt het dagelijks toezicht uitgeoefend door sporthalconciërges in dienst van de gemeente (4 fte). In de weekenden worden daarvoor – afhankelijk van de bezetting van de hallen – oproepkrachten ingezet. Die oproepkrachten houden toezicht op een correct gebruik van de accommodaties en het schoonhouden ervan. Dit weekendtoezicht willen wij met ingang van het seizoen 2014/2015 uit laten gaan voeren door de gebruikmakende sportclubs. Dit levert een besparing op van € 25.000.

Om risico's te voorkomen zullen er goede afspraken met de gebruikers moeten worden gemaakt.

2.1.13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

De gemeente communiceert open met haar inwoners. De lokale overheid luistert naar en antwoordt op signalen uit de samenleving. Burgerparticipatie wordt nadrukkelijker gekoppeld aan een helder verwachtingsmanagement, waarbij actieve betrokkenheid wordt gestimuleerd. Samenwerken in de regio is belangrijk maar mag niet leiden tot verlies van zelfstandigheid. Veldhoven moet als derde grote gemeente binnen dit samenwerkingsverband streven naar een leidende rol, zeker bij onderwerpen waar Veldhoven groot belang bij heeft.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	- Gezocht wordt naar een efficiënte manier van overleg waarbij de inbreng van burgers maximaal tot zijn recht komt. - Gekoppeld aan de evaluatie van het beleid burgerparticipatie wordt gekeken hoe we burgers het beste kunnen betrekken. Eind 2014 worden de huidige overlegvormen geëvalueerd en wordt een voorstel voor de toekomstige vormen van overleg vastgesteld.	Aanwezigheid evaluatie rapport.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*samenspraak*):

Om invulling te geven aan deze doelstelling gaan wij het praktijkprogramma Samenspraak (vallend binnen de kadernota Samenspraak) uitvoeren. In dit praktijkprogramma is omschreven op welke manier de gemeente bij omvangrijke, complexe, of anderszins relevante beleidstrajecten of projecten vanaf de start andere partijen (waaronder ook wordt verstaan burgers) betreft om in samenspraak te bepalen hoe het thema vorm zal krijgen.

Samenspraaktrajecten kunnen betrekking hebben op thema's uit elk begrotingsprogramma in deze begroting. Het betreft een proces en geen product an sich. De kosten verbonden aan samenspraakprocessen worden niet verantwoord op een product in dit programma, maar op de producten die te maken hebben met het thema zelf.

Na elk samenspraaktraject wordt voor het thema zelf beoordeeld hoe het proces verlopen is. Al werkenderwijs zal aan de hand van de ervaringen binnen samenspraaktrajecten de aanpak en methodiek steeds verder verbeterd worden. In 2014 zal aan de hand van diverse samenspraak-ervaringen met de betrokken partijen, waaronder ook de gemeenteraad, geëvalueerd worden of het praktijkprogramma voldoende handvatten en uitgangspunten

biedt om de inbreng van burgers en andere partners maximaal tot zijn recht te laten komen.

De gemeenteraad stelt samenspraakprocessen over thema's jaarlijks vast via de begroting of als onderdeel van de adviesnota's aan de raad. Voor onderwerpen waarvoor het college van Burgemeester en Wethouders bevoegd is, wordt de raad geïnformeerd via informatienota's. Over en na elk samenspraakproces vindt ook externe communicatie en evaluatie plaats.

De thema's voor 2014 zijn benoemd in de diverse programma's:

- Centrum Ontwikkeling
- Sportnota
- Maatschappelijke Participatie, waaronder trajecten als Veldhoven Vernieuwend Vitaal, Participatieplein
- Transitie Sociaal Domein: Participatiewet; AWBZ-Wmo; Jeugdzorg en Passend Onderwijs.

Daarnaast vinden diverse trajecten met toepassing van samenspraakelementen plaats, zoals de uitvoeringsnotitie wijkgericht werken, herinrichten openbaar gebied, buitenruimte MFA. Deze trajecten zijn al in een verder gevorderd stadium of zijn niet zodanig complex en meervoudig van aard dat de Samenspraakmethodiek van begin tot eind wordt toegepast.

Er zijn ook voornemens voor 2014 die in een Samenspraakproces kunnen worden opgepakt, maar waarvan het definitieve voorstel daartoe nog zal worden voorgelegd. Voorbeelden hiervan zijn het omgevingsbeleid, economisch beleid.

Overig

Verder verrichten wij activiteiten op het gebied van de ondersteuning van de bestuursorganen college, burgemeester en gemeenteraad, inclusief de communicatie. Onder dit programma vallen ook de activiteiten die wij verrichten in het kader van regionale samenwerking (omvorming SRE; Stedelijk gebied; Campusgemeenten; samenwerking Best-Oirschot; betrokkenheid Europa). Daarnaast verrichten we activiteiten om de bewustwording van de problematiek in ontwikkelingslanden bij de bevolking te stimuleren. Daarbij betrekken we ook de millenniumdoelstellingen, die niet alleen op ontwikkelingslanden betrekking hebben, maar ook op onze eigen samenleving. Deze activiteiten worden verantwoord op producten 6110, 6111, 6120, 6130 en 6131.

Subsidies in dit programma:

Conform de aanbeveling van de Rekenkamercommissie wordt in elk programma zichtbaar gemaakt welke subsidies opgenomen zijn in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

product	naam	Totaal WBP
6131	ontwikkelingssamenwerking	57.106

Het bereiken van deze doelstellingen in dit programma kost per saldo € 3,9 mln in 2014. Deze kosten bestaan voornamelijk uit de ondersteuning van de bestuursorganen college, burgemeester en gemeenteraad, inclusief de communicatie en de bijdrage aan het SRE.

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 13	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6110	Bestuursorganen	1.930	1.148	1.117	1.054	1.031	1.029
6111	Bestuursorganen/overige	1.261	1.158	1.147	1.154	1.148	1.147
6120	Communicatie	459	554	555	558	545	530
6130	Regionale samenwerking	1.105	616	1.082	1.024	992	990
6131	Ontwikk. samenwerk. N-Z	68	75	74	73	73	73
		4.823	3.551	3.975	3.863	3.789	3.769
Baten							
6110	Bestuursorganen	635					
		635	0	0	0	0	0
	Saldo (- = nadeel)	-4.188	-3.551	-3.975	-3.863	-3.789	-3.769
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	2.621	2.002	2.302	2.212	2.168	2.177
	Bedrijfsvoeringskosten	1.344	1.522	1.644	1.619	1.602	1.585
	Kapitaallasten	29	27	29	32	19	7
	Storting reserves & voorzieningen	829					
		4.823	3.551	3.975	3.863	3.789	3.769
Samenstelling baten							
	Directe baten	56					
	Onttrekking reserves & voorzieningen	579					
		635	0	0	0	0	0
	Saldo (- = nadeel)	-4.188	-3.551	-3.975	-3.863	-3.789	-3.769

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6110	3 fte wethouders in plaats van 4	115	115	115	115
	Saldo (- = nadeel)	115	115	115	115

6110

3 fte wethouders in plaats van 4

Voorgesteld wordt in de nieuwe raadsperiode (2014 t/m 2018) uit te gaan 3 fte wethouders in plaats van de huidige 4. Een en ander in navolging van de feitelijke situatie op dit moment.

2.1.14 Publieksdienstverlening

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Onze dienstverlening is vraaggericht, laagdrempelig, transparant en wordt primair digitaal aangeboden.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	Onze dienstverlening naar burgers is goed. Deze wordt om de twee jaar gemeten. We streven naar minimaal een 7 voor 2015.	Uitkomst klantenmeting.
2.	Gemeentelijke producten en diensten worden op een gemakkelijke en kost effectieve manier aangeboden. Tenminste 60 % van de diensten/producten worden digitaal aangeboden via website.	Percentage aangeboden diensten/producten via website.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*onze dienstverlening naar burgers is goed*):

In 2014 wordt een klantenpanel opgezet voor de klantenmeting om een oordeel te geven over de kwaliteit van de dienstverlening.

Deze activiteiten worden (voornamelijk) verantwoord op collegeproduct(en) 6141.

Doelstelling 2 (*producten en diensten worden op een gemakkelijke en effectieve manier aangeboden*):

Hiervoor gaan wij de inhoud van de website (content) optimaliseren ten behoeve van de dienstverlening. We stellen onze inwoners en bedrijven nog nadrukkelijker centraal.

In het kader van de samenwerking met Best werken we in 2014 toe naar één KCC en één webteam.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6140.

Verder verrichten wij activiteiten op het gebied van wettelijke taken, zoals verkiezingen, burgerlijke stand, reisdocumenten, rijbewijzen en bevolkingsadministratie en omgevingsvergunningen.

Deze activiteiten worden verantwoord op product(en) 6141, 6142, 6143 en 6520.

Het bereiken van doelstellingen in dit programma kost in totaal € 3.166,-- De opbrengsten bedragen € 1.833,-- (bedragen vermenigvuldigen met € 1.000,--).
Het grootste deel van de kosten bestaan uit bedrijfsvoeringskosten, o.a. uren (€ 2.635,--) en overige directe kosten (€ 520,--)

De baten hebben betrekking op directe baten, o.a. inkomsten omgevingsvergunningen (€ 1.026,--) en overige legesinkomsten (€ 807,--)

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 14	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6140	Dienstverlening	490	158	339	337	337	334
6141	Documentenverstr. en mutaties	1.441	1.393	1.374	1.262	1.378	1.373
6142	Burgerlijke stand	71	114	138	135	138	137
6143	Verkiezingen	95	14	139	143	149	149
6520	Omgevingsvergunningen	1256	1176	1176	1167	1166	1045
		3.353	2.855	3.166	3.044	3.168	3.038
Baten							
6140	Dienstverlening	278	240				
6141	Documentenverstr. en mutaties	757	775	740	708	698	687
6142	Burgerlijke stand	86	78	67	64	61	58
6520	Omgevingsvergunningen	802	1.059	1.026	1.189	1.276	1.370
		1.923	2.152	1.833	1.961	2.035	2.115
	Saldo (- = nadeel)	-1.430	-703	-1.333	-1.083	-1.133	-923
Samenstelling lasten							
	Directe lasten	537	431	520	530	541	549
	Bedrijfsvoeringskosten	2.558	2.415	2.635	2.511	2.624	2.486
	Kapitaallasten	10	9	11	3	3	3
	Storting reserves & voorzieningen	248					
		3.353	2.855	3.166	3.044	3.168	3.038
Samenstelling baten							
	Directe baten	1.645	1.912	1.833	1.961	2.035	2.115
	Ottrekking reserves & voorzieningen	278	240				
		1.923	2.152	1.833	1.961	2.035	2.115
	Saldo (- = nadeel)	-1.430	-703	-1.333	-1.083	-1.133	-923

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6141	investering bestrijding ID-fraude € 15.000 in 2014	-2	-3	-3	-3
	Saldo (- = nadeel)	-2	-3	-3	-3

6141

Bestrijding ID-fraude

Identiteitsfraude is een groot maatschappelijk probleem. Medewerkers met publiekscontacten zijn een voorpost in het voorkómen van identiteitsfraude. Vanuit het ministerie van BZK wordt verwacht dat gemeenten zich actief inzetten om identiteitsfraude te voorkomen. Het doel is het garanderen van een integer en betrouwbaar persoonsbeeld van burgers.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6143	versoering organisatie verkiezingen	10	5	0	0
6520	lagere kosten omgevingsvergunningen (milieu)	10	10	10	10
6520	verkleining flexibele schil omgevingsvergunningen	36	36	36	36
6520	gevolgen legesproduct omgevingsvergunningen	-36	-36	-36	-36
6520	welstandscommissie afschaffen	30	40	40	40
6520	gevolgen legesproduct welstand	-30	-40	-40	-40
div.	gevolgen inleveren vacatureruimte leges	-5	-5	-5	-5
	Saldo (- = nadeel)	15	10	5	5

6143

Organisatie verkiezingen

Door het soberder organiseren van verkiezingen kan een besparing per verkiezing behaald worden.

6520

Verkleining flexibele schil omgevingsvergunningen

Gelet op het te verwachten beperkte aanbod aanvragen van omgevingsvergunningen en (interne) adviesvragen kunnen de werkzaamheden grotendeels met eigen capaciteit uitgevoerd worden, de flexibele schil wordt verder afgebouwd. Omdat de kosten hiervoor en het verwachte aanbod verwerkt zijn in de begroting voor de kostendekking van de leges (100% kostendekkend) houden we de tarieven realistisch laag. Jaarlijks begroten we zo accuraat mogelijk zodat we kosten en baten optimaal op elkaar afstemmen. Omdat er sprake is van een legesproduct betreft het geen bezuiniging. Een uitzondering hierop vormt de 'omgevingsvergunning milieu', hiervoor mogen geen leges worden geheven. Als in de toekomst het aantal aanvragen weer aantrekt, kan opnieuw behoefte ontstaan aan extra budget.

6520

Principeverzoeken

Per 2014 zullen specifiek toegerekende leges worden geheven voor het voorleggen van een principeverzoek aan het college. Het principeverzoek wordt daarmee in 2014 gezien als een bijzondere vorm van vooroverleg Omgevingsvergunningen. De activiteiten die gepaard gaan met het voorleggen van het principeverzoek aan het college worden daarmee volledig gedekt uit legesinkomsten.

6520

Welstand

Per 2013 is het hebben van een welstandscommissie niet meer verplicht. Dit is aanleiding om het welstandsbeleid in 2014 te actualiseren. Uitgangspunt daarbij is per 2015 of zoveel eerder als mogelijk een vergaande deregulering te effectueren, waarbij de welstandscommissie als leidend adviesorgaan wordt afgeschaft, maar er wel controle blijft op excessen en de beeldkwaliteit op bepalende locaties zoals Brainport Avenue en de Stedelijke as.

6520

Leges

Door deregulering en kostenreductie in het werkproces is 0,23 fte VH&TB ingeleverd (zie programma 16). Dit heeft voor een deel betrekking op legesproducten. Het resterende voordeel bedraagt € 5.000,-.

Veldhoven is landelijk gezien één van de goedkoopste gemeenten voor aanvragen om (bouw)vergunningen. De hierboven geschetste blijvende sturing op de kosten en daardoor afstemming met de baten laten zien dat we hier ook voor 2014 en de komende jaren alert op blijven.

2.1.15 Natuur- en recreatiebeheer

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Natuur, water en schone lucht leveren een belangrijke bijdrage aan ons milieu en het behoud van een goed leefklimaat. Recreatie is van belang voor ons sociale leefklimaat. Beide onderdelen kunnen hand in hand gaan. Recreatievormen die het milieu aantasten, moeten beperkt worden.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	Planontwikkeling natuur- en recreatiebeheer gebeurt maximaal met inbreng van burgers en bedrijven.	Percentage plannen met inbreng van burgers en bedrijven.
2.	De biodiversiteit (meer variatie van plant en dier) in de gemeentelijke groenstructuur wordt vergroot met 30.000 m ² in 2014.	Hoeveelheid m ² .
3.	Veldhoven heeft een groene uitstraling. Het groen is goed onderhouden. De uitvoering groenonderhoud loopt via het groenbeleidsplan. Dit plan is leidend voor het niveau van groenonderhoud.	Rapportcijfer in de wijkatlas over onderhoud.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*Planontwikkeling natuur- en recreatiebeheer gebeurt maximaal met inbreng van burgers en bedrijven*):

Om invulling te geven aan deze doelstelling betrekken we bij alle inrichtingsplannen en bij beheerplannen voor bos, landschap- en natuur belanghebbenden en belangstellende burgers, bedrijven en overige (natuur) organisaties.

Doelstelling 2 (*De biodiversiteit (meer variatie van plant en dier) in de gemeentelijke groenstructuur wordt vergroot met 30.000 m² in 2014*):

Het vergroten van biodiversiteit zal met name ingevuld worden door omvorming van gazon in natuurlijke bermen in de grotere groengebieden. Deze omzetting bevordert de variatiemogelijkheid van plant en dier.

Door informatie en voorlichting te geven aan burgers willen we de betrokkenheid van de burger vergroten.

Doelstelling 3 (*Veldhoven heeft een groene uitstraling. Het groen is goed onderhouden. De uitvoering groenonderhoud loopt via het groenbeleidsplan. Dit plan is leidend voor het niveau van groenonderhoud*):

Hiervoor wordt het groenonderhoud uitgevoerd door gebruik te maken van integrale (beeld) bestekken. De grote lijn in het groenonderhoud wordt bepaald door het groenbeleid en een integrale uitvoering, een combinatie van al het onderhoud in de openbare ruimte. Meldingen worden adequaat opgelost en analyse van meldingen kan leiden tot aanpassing in het onderhoud.

Het onderhoud bestaat in hoofdzaak uit schoffelen, maaien en snoeien maar ook veegwerk, zwerfvuil en dergelijke. Naast de beplanting wordt nu ook op verhardingen geen gebruik meer gemaakt van chemische onkruidbestrijdingsmiddelen.

Deze activiteiten worden verantwoord op collegeproduct 6151 Openbaar groen.

Verder verschaffen wij een educatieve en recreatieve voorziening in de vorm van een kinderboerderij (product 6331) en verrichten wij activiteiten op het gebied van toerisme (product 6330).

Het bereiken van doelstellingen in dit programma kosten in totaal € 5.047.000. De opbrengsten bedragen € 1.188.000.

Het grootste deel van de kosten bestaan uit directe laten en investeringen maatschappelijk nut (€ 2.860.000) die betrekking hebben op openbaar groen, toerisme, de kinderboerderij, landschapsbeleid en bedrijfsvoeringskosten (€ 1.221.000).

Het grootste deel van de inkomsten bestaan uit de opbrengst van houtkap en een bijdrage vanuit het Rijk.

Subsidies in dit programma:

Conform de aanbeveling van de Rekenkamercommissie wordt in elk programma zichtbaar gemaakt welke subsidies opgenomen zijn in het Welzijnsbudgetplan (WBP).

Product	Naam	Totaal WBP
6330	Toerisme	€ 48.159

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 15	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6151	Openbaar groen	4.289	4.797	4.762	4.640	4.068	4.119
6330	Toerisme	89	126	117	116	113	113
6331	Kinderboerderij	177	157	157	157	155	154
6440	Landschapsbeleid	159	129	11	12	12	12
		4.714	5.209	5.047	4.925	4.348	4.398
Baten							
6151	Openbaar groen	705	1.707	1.183	1.003	468	439
6330	Toerisme	7					
6440	Landschapsbeleid	41	15	5	6	6	6
		753	1.722	1.188	1.009	474	445
	Saldo (- = nadeel)	-3.961	-3.487	-3.859	-3.916	-3.874	-3.953
Samenstelling lasten							
Directe lasten		2.006	1.750	1.727	1.761	1.774	1.791
Bedrijfsvoeringskosten		1.112	1.115	1.221	1.227	1.153	1.196
Kapitaallasten		4	4	3	3	3	3
Investerings MN		663	1.692	1.133	952	416	386
Storting reserves & voorzieningen		929	648	963	982	1.002	1.022
		4.714	5.209	5.047	4.925	4.348	4.398
Samenstelling baten							
Directe baten		73	55	55	57	58	59
Onttrekking reserves & voorzieningen		680	1.667	1.133	952	416	386
		753	1.722	1.188	1.009	474	445
	Saldo (- = nadeel)	-3.961	-3.487	-3.859	-3.916	-3.874	-3.953

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6151	effect lagere storting vervangingsreserve openbaar groen	4	4	4	4
6151	verlaging kosten derden groen in verband met zelfwerkzaamheden	70	70	70	70
6330	vermindering beleidsuitvoering toerisme	50	50	50	50
	Saldo (- = nadeel)	124	124	124	124

6151

Effect lagere storting vervangingsreserve openbaar groen.

Taakstelling 2014-2017.

6151

Verlaging kosten derden groen in verband met zelfwerkzaamheden.

Door het verschuiven van eigen capaciteit naar dit product vallen budgetten van derden gedeeltelijk vrij. Structureel betekent dit vanaf 2014 een bijstelling van € 70.000,- per jaar.

6330

Vermindering beleidsuitvoering toerisme.

Voorstel om de beleidsmatige inspanningen op toerisme en recreatie, anders dan de reguliere taken als subsidiëring en accountmanagerschap van de VVV Veldhoven en de (financiële en personele) bijdrage aan de LTA, niet meer te verrichten. Het onderhoud van de routenetwerken (dat nu nog door de SRE gedaan wordt en betaald uit de reguliere middelen voor toerisme in de SRE bijdrage) komt vanaf 2014 onder verantwoordelijkheid van de gemeente, de precieze financiële consequenties zijn nog onbekend, maar de middelen hiervoor blijven beschikbaar op dit product.

De voorgestelde bijstelling betekent vooral dat er geen middelen meer beschikbaar zijn om initiatieven van externe partijen te cofinanciëren en de activiteiten voor het stimuleren van toerisme en recreatie conform de nota Toerisme en Recreatie te stoppen. Dat zal onder meer gevolgen hebben voor de stimulering van marktpartijen om activiteiten te ontplooiën. Hiermee kan een structurele bijstelling van € 50.000 gerealiseerd worden op dit product met ingang van 2014.

2.1.16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering

Wat willen we bereiken?

Hoofdkader

Veldhoven voert een solide financieel beleid met een jaarlijks sluitende meerjarenbegroting.

Doelstellingen

De volgende tabel geeft de doelstellingen met de meetindicator weer.

	Doelstellingen	Meetindicator
1.	het accent ligt op het verminderen van de uitgaven en niet op het verhogen van de gemeentelijke woonlasten.	De gemeentelijke woonlasten voor de Veldhovenaar.

Wat gaan we daarvoor doen?

Hieronder wordt gepresenteerd welke activiteiten wij uitvoeren om de doelstellingen te realiseren.

Doelstelling 1 (*verminderen uitgaven en niet verhogen van de gemeentelijke woonlasten*):

Om invulling te geven aan deze doelstelling hebben wij in deze begroting een fors bedrag aan bezuinigingen opgenomen, oplopend van € 1,2 miljoen in 2014 naar € 6,1 miljoen in 2017. Hiermee komen wij tot een sluitende begroting en een gemiddelde woonlast van € 552 voor 2014. 10 Euro lager dan in 2013. Hierin is de OZB opbrengst voor de gemeente verhoogd met de inflatie.

De inkomsten van de woonlasten verantwoorden wij voornamelijk op product 6612 Belastingen. De doorgevoerde bezuinigingen zijn door in alle programma's zichtbaar.

Verder verrichten wij activiteiten op het gebied van financieel beleid en beheer die leiden tot een solide financiële positie en een sluitende (meerjaren)begroting met ruimte voor nieuwe initiatieven. Deze activiteiten worden verantwoord op product(en) 6610, 6611 en 6613.

Op dit programma verantwoorden wij de algemene inkomsten en belastingen van onze gemeente per saldo levert dit € 45,6 mln op in 2014. Dit bestaat voornamelijk uit gemeentelijke belastingen en de inkomsten van het gemeentefonds.

Wat gaat dat kosten? (productenraming)

Bovenstaande activiteiten worden financieel als volgt vertaald in de productenraming

Prod. nr.	Omschrijving producten programma 16	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Lasten							
6610	Financiering	608	59	47	41	36	30
6611	Algemene baten en lasten	7.279	31.900	1.088	176	1.585	1.053
6612	Belastingen	970	1.033	948	825	977	968
6613	Algemene uitkering	4	217	257	238	238	238
		8.861	33.209	2.340	1.280	2.836	2.289
Baten							
6610	Financiering	854	336	329	353	378	394
6611	Algemene baten en lasten	10.981	32.487	3.323	1.656	2.364	1.799
6612	Belastingen	7.798	7.760	8.030	8.335	8.624	8.931
6613	Algemene uitkering	34.136	34.377	36.243	34.227	34.689	34.759
		53.769	74.960	47.925	44.571	46.055	45.883
	Saldo (- = nadeel)	44.908	41.751	45.585	43.291	43.219	43.594
Samenstelling lasten							
Directe lasten		23	395	366	376	527	526
Bedrijfsvoeringskosten		2.560	1.795	836	684	862	861
Kapitaallasten		77	59	47	41	36	30
Storting reserves & voorzieningen		6.201	30.960	1.091	179	1.411	872
		8.861	33.209	2.340	1.280	2.836	2.289
Samenstelling baten							
Directe baten		47.174	45.709	46.464	44.123	44.534	44.694
Onttrekking reserves & voorzieningen		6.595	29.251	1.461	448	1.521	1.189
		53.769	74.960	47.925	44.571	46.055	45.883
	Saldo (- = nadeel)	44.908	41.751	45.585	43.291	43.219	43.594

Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
5440	onderhoud en licenties applicaties	-100	-140	-144	-153
5690	investering basisregistraties € 80.000 in 2014	-8	-18	-18	-18
5690	investering aansluiting WOZ-systeem € 80.000 in 2014	-8	-18	-17	-17
5690	investering basisregistratie GBA € 60.000 in 2014	-6	-14	-13	-13
5690	investering doorontwikkeling intranet € 60.000 in 2014	-6	-14	-14	-13
5690	investering doorontwikkeling website € 50.000 in 2015	0	-5	-11	-11
	Saldo (- = nadeel)	-128	-209	-217	-225

5440

Onderhoud en licenties applicaties

Het betreft het beheer als gevolg van investeringen vanuit de basis op orde. Aanvullende licentie overeenkomsten nieuwe en/of vervangende software, versie upgrades en problem solving op het niveau van de leverancier van ede applicaties.

5690

Investering basisregistraties

De gemeente heeft wettelijke verplichting om als bronhouder en afnemer gebruik te maken van basisregistraties. In 2014 moet er geïnvesteerd worden in de aansluiting op basisregistraties (o.a. NHR, BKR en BRO) en de realisatie van de benodigde koppelingen.

5690

Basisregistratie WOZ

De aansluiting op de landelijke voorziening WOZ is voor gemeenten een wettelijke verplichting. Na de koppeling is het voor zowel burgers als bedrijven en instanties mogelijk om digitaal de WOZ-waarde van panden te bevragen.

5690

Modernisering GBA

De modernisering GBA is voor gemeenten een wettelijke verplichting. Na de invoering hiervan is plaatsonafhankelijke dienstverlening mogelijk. Dit betekent dat burgers producten kunnen afnemen in elke gewenste gemeente in Nederland. Daarnaast zijn persoonsgegevens 24/7 actueel en beschikbaar. De modernisering GBA draagt bij aan doelstelling 1.

5690

Website en intranet

In 2014 gaan we verder met het doorontwikkelen van onze huidige website, o.a. om te voldoen aan de volledige webrichtlijnen (Waarmerk drempelvrij.nl, groene mannetje met de 3 sterren). Een nieuwe website maakt het mogelijk om onze dienstverlening in te richten op toptaken en draagt bij aan een efficiëntere samenwerking met Best. Dit sluit goed aan bij onze bestuurlijke ambitie op het gebied van digitale dienstverlening.

We gaan werken met nieuwe webformulieren, die zijn gekoppeld met het nieuwe zaaksysteem en beschikken over voorinvulling (prefill), waardoor het aanvragen van een digitaal product makkelijker wordt. Daarnaast gaan we zorgen dat we voldoen aan de verplichte DigiD-audit.

Sinds 22 april 2013 is ons nieuwe intranet Vicky live. We ontwikkelen Vicky door, zodat zij breder kan worden ingezet voor de interactie tussen medewerkers. Tevens breiden we Vicky uit met een kennisbank.

In 2014 onderzoeken we door monitoring hoe het gebruik van social media – in eerste instantie Twitter- kan bijdragen aan onze dienstverlening.

Bijstellingen

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
	Personele bezuinigingen:				
5615	formatie OZ (0,23 fte VH&TB en 0,07 fte adviseur VH&TB)	18	18	18	18
5615	0,49 fte bezuiniging vanaf 2015 OZ	0	28	28	28
5621	formatie BOR (0,39 fte beheer en onderhoud)	21	21	21	21
5621	0,05 fte med. beheer & onderhoud B	3	3	3	3
5621	0,5 fte med. onderhoud B	22	22	22	22
5621	inhuur afdeling BOR	14	14	14	14
5623	formatie MSO (vacature leerplicht)	39	39	39	39
div.	formatie gepensioneerden vervalt	0	2	101	348
div.	loonsom ramen op periodiek max -1	495	496	494	497
div.	vervallen taakstelling Antwoord	-669	-627	-628	-628
5611	investering interne mobiliteit	-30	-39	-139	-139
div.	bindingsdag in eigen tijd (bezuiniging op inhuurkosten)	68	68	68	68
div.	eindejaars- en nieuwjaarsbijeenkomst combineren en in eigen tijd	25	25	25	25
div.	ISO: externe certificering afschaffen	12	12	12	12
	Diverse bezuinigingen:				
5621	minder abonnementen afdeling BOR	5	5	5	5
5440	bezuiniging telefonie	30	64	64	64
5442	vervallen investering € 18.000,- aanwezigheidsregistratie (706352)	6	6	3	0
5442	effecten "Het Nieuwe Werken"	0	10	30	50
5443	bezuiniging catering	0	0	65	85
div.	niet indexeren voor 2015, 2016 en 2017	0	1.241	2.527	3.796
	Saldo (- = nadeel)	59	1.408	2.772	4.328

Personele bezuinigingen:

Door zowel de jaarlijkse bindingsdag als de eindejaarsbijeenkomst in eigen tijd te laten plaatsvinden wordt organisatiebreed tijd bespaard. Deze bespaarde tijd hebben wij bezuinigd op de inhuurbudgetten.

De jaarlijkse ISO-certificering van processen in het kader van kwaliteitsmanagement wordt beëindigd. Dit levert een jaarlijkse bijstelling op van € 12.000. Voor de helft wordt dit ingevuld door op externe kosten te bezuinigen. Verder wordt organisatiebreed tijd uitgespaard die wij niet meer aan certificeringswerkzaamheden besteden. Deze bespaarde tijd hebben wij bezuinigd op de inhuurbudgetten.

Naast de in de tabel opgenomen personele bezuinigingen vinden personele bezuinigingen plaats binnen diverse andere programma's. Een geconsolideerd totaaloverzicht is opgenomen in de paragraaf bedrijfsvoering.

5621

Minder abonnementen afdeling BOR

Doordat veel informatie voortaan digitaal beschikbaar is op het web is het abonnement op 'De Stadspoort' niet meer benodigd. De besparing wordt behaald door het abonnement per 2014 op te zeggen.

5440

Bezuiniging telefonie

Een andere abonnementsvorm, heroverweging van het aantal noodzakelijke abonnementen en betere mogelijkheden op sturing van de variabele gesprekskosten naast een veranderende mogelijkheden van communicatie van spraak en data (Wifi) zullen moeten leiden tot aanzienlijke besparingen de komende jaren. De hiervoor noodzakelijke investering heeft in 2013 plaats en wordt meegenomen in de jaarrekening

5442

Vervallen investering aanwezigheidsregistratie

Een mogelijk veranderende bestemming van het gemeentehuis maakt een waterdichte registratie op aanwezigheid vrijwel onuitvoerbaar en daarmee komt deze investering te vervallen.

5442

Effecten "Het nieuwe werken"

Met de introductie van "Het nieuwe werken" zullen besparingen optreden door een reductie van het aantal werkplekken (ruimte, middelen en vaste kosten). Verwacht wordt deze besparingen te realiseren vanaf 2015.

5443

Bezuiniging catering

Voornamelijk door het personeelsrestaurant te sluiten kan op dit budget bezuinigd worden. Deze bezuiniging heeft betrekking op het restaurant en niet op de koffie/ thee automaten. Er zal wel een gelegenheid worden geboden om buiten de werkplek in het gebouw de lunch te nuttigen.

Niet indexeren voor 2015, 2016 en 2017:

In de meerjarenbegroting 2011 t/m 2014 is reeds een bezuiniging op beïnvloedbare lasten verwerkt. In deze begroting wordt bezuiniging op de beïnvloedbare lasten doorgetrokken naar 2015, 2016 en 2017. Dit vanuit de redenering dat de economische recessie ons allemaal raakt en wij het verdedigbaar vinden dat alle beleidsterreinen (inclusief subsidies) hiervan de effecten ondervinden. Het te hanteren jaarlijkse prijsindexcijfer bedraagt overigens 2,9%

2.2 Paragrafen

2.2.1 Lokale heffingen

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de aspecten die betrekking hebben op de lokale heffingen van de gemeente Veldhoven. Dat zijn de volgende:

1. onroerende zaakbelasting;
2. afvalstoffenheffing;
3. rioolheffing;
4. hondenbelasting;
5. toeristenbelasting;
6. parkeerbelasting;
7. reclamebelasting;
8. begraafrechten;
9. marktgelden;
10. tarieven dienstverlening aan derden;
11. leges;
12. kwijtscheldingsbeleid;
13. woonlasten (voor een gemiddeld gezin).

1. Onroerende zaakbelasting

De onroerende zaakbelasting (ozb) bestaat uit een eigenarenbelasting en een gebruikersbelasting. De gebruikersbelasting geldt alleen voor panden die niet tot woning dienen zoals bedrijfspanden. De ozb is een zogeheten tijdstipbelasting, waarbij de toestand op 1 januari bepalend is. Wijzigingen na die datum hebben geen invloed op de hoogte van de heffing. Het tarief bedraagt een percentage van de WOZ-waarde (Wet waardering onroerende zaken). De WOZ-waarde geldt als heffingsgrondslag. Niet alleen gemeenten hanteren de WOZ-waarde als een basis voor belastingheffing, maar ook de Belastingdienst en waterschappen. De WOZ-waarde is de waarde die aan een onroerende zaak moet worden toegekend als het volle en onbezwaarde eigendom aan de hoogstbiedende wordt verkocht. Voor niet-woningen (met uitzondering van rijksmonumenten) geldt dat de gecorrigeerde vervangingswaarde de grondslag is als deze hoger is dan de waarde in het economisch verkeer.

Macronorm

De limitering van de OZB-tarieven is op 1 januari 2008 vervallen. Omdat dit niet mag leiden tot een onevenredige stijging van de collectieve lastendruk is er een macronorm ingesteld die de landelijke opbrengststijging van de ozb moet beperken. Gebleken is dat deze macronorm niet aan de verwachtingen voldoet. In het Bestuurlijk Overleg Financiële Verhoudingen (BOFV) van 22 mei 2013 heeft de VNG met minister Plasterk afgesproken samen op zoek te gaan naar een nieuwe indicator voor het vervangen van de huidige macronorm OZB. Er wordt gestreefd naar vervanging met ingang van 2014.

Vooralsnog is de macronorm voor 2014 vastgesteld op 3,5%. Dit betekent dat landelijk de opbrengsten van de OZB in 2014 ten opzichte van 2013 met maximaal 3,5% mogen stijgen. Over de jaren 2012 en 2013 is er landelijk sprake van een overschrijding van de maximale opbrengst. Het ministerie heeft bepaald dat vanwege deze overschrijdingen er een correctie op de macronorm 2014 zal plaatsvinden. De maximale opbrengststijging van de OZB in 2014, inclusief de correcties, komt hiermee op 2,45%.

De tarieven voor 2014 worden mede berekend door de opbrengsten van 2013 met 2,9% (inflatiepercentage) te verhogen. Hierdoor komt de gemeente Veldhoven met 0,45% voor het eerst boven de landelijke macronorm.

Hertaxatie

Volgens de Wet waardering onroerende zaken moet de waarde van de onroerende zaken in de gemeente worden bepaald op een vaste datum: de zogeheten waardepeildatum. De WOZ-waarde dient als heffingsmaatstaf voor de onroerende zaakbelasting (ozb) en de waardepeildatum ligt wettelijk een jaar vóór het begin van het tijdvak waarvoor deze wordt gebruikt. Voor 2014 is de wettelijke waardepeildatum dus 1 januari 2013. Alle WOZ-objecten worden getaxeerd op de waarde van de waardepeildatum.

Op basis van de meest recente informatie wordt geschat dat de waarde van woningen tussen de vorige (01-01-2012) en de nieuwe peildatum (01-01-2013) is gedaald met ongeveer 8%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op een daling van ongeveer 6%.

Verwachte opbrengst voor 2014

De verwachte opbrengst voor 2014 bedraagt met toepassing van 2,9% trendmatige verhoging
€ 7.453.754,00.

Gevolgen WOZ-herwaardering en ozb-tarieven 2014

De tarieven worden voor 2014 aangepast aan de dalende waardeontwikkeling tussen de peildata 1 januari 2012 en 1 januari 2013. Dit resulteert in de volgende tarieven voor 2014:

- eigenarendeel woningen: 0,0898% (tarief 2013: 0,0803%)
- eigenarendeel niet-woningen: 0,1564% (tarief 2013: 0,1448%)
- gebruikersdeel niet-woningen: 0,1222% (tarief 2013: 0,1133%)

2. Afvalstoffenheffing

De kosten die verbonden zijn aan het beheer van de huishoudelijk afvalstoffen worden omgezet in tarieven. Voor het jaar 2014 wordt begroot dat deze kosten € 4.228.455,28 bedragen. Deze kosten moeten over de daarvoor in aanmerking komende objecten worden omgeslagen.

In deze kosten zijn de kosten opgenomen voor het vegen van straten en pleinen. Om voor het jaar 2014 tot een volledige kostendekking te komen kan het tarief ten opzichte van 2013 met 0,26% dalen.

Tabel 1: Ontwikkeling afvalstoffenheffing

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Afvalst. heffing											
Eenpers. Huish.											
Basistarief	164,00	170,00	170,00	168,13	156,78	160,23	159,87	159,87	157,61	155,66	155,26
Tarief minicont.	183,00	189,00	189,00	186,81	174,20	178,03	177,62	177,62	175,12	172,95	172,52
Tarief ondergr.						160,23	159,87	159,87	157,61	155,66	155,26
Meerpers. Huish.											
Basistarief	243,00	251,00	251,00	248,19	231,44	236,53	235,99	235,99	232,66	229,78	229,20
Tarief minicont.	262,00	270,00	270,00	266,87	248,86	254,33	253,75	253,75	250,17	247,07	246,45
Tarief ondergr.						236,53	235,99	235,99	232,66	229,78	229,20

Vanwege hogere opbrengsten, lagere contractprijzen en besparingen op onder andere de loonkosten over de afgelopen jaren wordt in belastingjaar 2014 € 33,80 teruggegeven. Deze teruggave geschiedt in de vorm van een lastenvermindering op het totaalbedrag van de aanslag "Gemeentebelastingen 2014".

3. Rioolheffing

Deze heffing dient ter bekostiging van de wettelijke taken die de gemeente heeft gekregen in het kader van de Wet gemeentelijke watertaken.

Dankzij deze wet kunnen gemeenten, naast de zorg voor het rioleringsstelsel, beter de regie voeren over regenwater in bewoond gebied en hun zorgplicht in het kader van de grondwaterproblematiek uitvoeren.

Om in 2014 tot een volledige kostendekking te komen moet het tarief ten opzichte van 2013 met € 4,65 stijgen. Dat houdt in dat in 2014 het meest gangbare tarief € 127,13 bedraagt.

Tabel 2 toont het tarievenverloop.

Vanwege extra inkomsten over voorafgaande jaren wordt, conform de wens van de raad, een bedrag van € 7,55 aan de burgers teruggegeven middels een korting op het aanslagbiljet "Gemeentebelastingen 2014".

Tabel 2: Tarievenverloop rioolheffing

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Rioolrechten	90,00	91,00	92,00	93,40	94,80	96,89	102,03	115,34	119,62	122,48	127,13

4. Hondenbelasting

Bij het invoeren van de hondenbelasting is bepaald dat het tarief kostendekkend moet zijn. Een punt van aandacht hierbij is dat de gemeente geconfronteerd wordt met kosten voor beheer en onderhoud van uitlaatterreinen en met kosten voor handhaving van het beleid. Het percentage honden is het afgelopen jaar met 3,1% gedaald. Vanwege de gestegen kosten en het dalend aantal honden moet voor het jaar 2014 het tarief ten opzichte van 2013 met € 6,13 naar boven worden bijgesteld.

De onderstaande tabel toont het tarievenverloop.

Tabel 3: Tarievenverloop hondenbelasting

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Tarief per hond	88,00	89,00	90,00	97,00	106,46	116,48	116,48	116,48	94,03	83,91	90,04
Kenneltarief	266,00	267,00	270,00	291,00	319,38	349,44	349,44	349,44	282,09	251,73	270,12

5. Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven van mensen die binnen de gemeente verblijven door overnachting tegen vergoeding. Toeristen maken immers gebruik van gemeentelijke voorzieningen, maar betalen geen belastingen binnen Veldhoven.

Aansluitend op de nota 'Toerisme en Recreatie' van 4 juni 2008 is het tarief stapsgewijs verhoogd van € 0,45 naar € 1,00 in 2013. Van dit bedrag komt € 0,55 ten goede aan de algemene middelen. Voor het belastingjaar 2014 wordt het tarief niet aangepast.

6. Parkeerbelasting

Aangezien de gemeenteraad van Veldhoven instemde met het voorstel om bepaalde parkeerterreinen aan te wijzen voor betaald parkeren, geldt de tariefheffing als een belastingheffing (de zogeheten parkeerbelasting). Als bij een controle niet zichtbaar is dat

parkeerders het tarief hebben betaald, volgt een naheffing. Het tarief van de naheffing wordt verhoogd van € 52,00 naar € 58,00. Dit geldt op alle aangewezen terreinen in het centrum en de parkeerlocatie De Meent (onder de City Passage). Een uitzondering vormt de parkeergarage onder het Meiveld, waar een ander betaalsysteem geldt (afrekenen bij verlaten van de garage). Bij de begroting voor 2011 is besloten om het tarief van € 1,00 te verhogen naar € 1,10. Dit tarief zou voor 3 jaar vast blijven staan. Vanwege begrotingstechnische redenen is in 2012 het tarief voor 2013 met € 0,20 te verhogen. Het tarief bedraagt momenteel € 1,30 per uur. Voor 2014 is besloten om de tarieven ten opzichte van 2013 niet te verhogen.

De onderstaande tabel toont het tarievenverloop.

De parkeervergunningen worden voor het jaar 2014 eveneens niet verhoogd.

Tabel 4: Tarievenverloop parkeerbelasting

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Parkeertarief per uur	0,90	0,90	0,90	1,00	1,00	1,00	1,00	1,10	1,10	1,30	1,30

7. Reclamebelasting

In de Kromstraat is een Centrummanagement in het leven geroepen. Om te bewerkstelligen dat ondernemers en vastgoedeigenaren meebetalen om de kwaliteit van deze winkelstraat te verbeteren is vanaf 2011 reclamebelasting ingevoerd. De belasting bestaat enerzijds uit een minimum te betalen bedrag van € 200,00 per belastingplichtige. Anderzijds wordt voor het jaar 2014 een bedrag van € 2,32 per € 1.000,00 aan WOZ-waarde in rekening gebracht zodra de WOZ-waarde € 86.206,90 overstijgt. Het maximum te betalen bedrag is € 700,00. De opbrengsten worden rechtstreeks, met uitzondering van de perceptiekosten, in een ondernemersfonds gestort. Hiervan worden activiteiten betaald die de kwaliteit van het winkelgebied een impuls geven. Vanwege de koppeling van het tarief en de (fluctuerende) WOZ-waarden van de onderhavige panden en de benodigde opbrengsten per jaar kan er geen doorrekening van het tarief voor toekomstige jaren worden gemaakt.

Tabel 5: Tarievenverloop reclamebelasting

	2011	2012	2013	2014
tarief per € 1.000,00 WOZ-waarde	1,31	1,48	2,54	2,32

8. Begraafrechten

Voor het jaar 2014 worden de tarieven trendmatig verhoogd met het inflatiecijfer van 2,9%.

9. Marktgelden

De marktgelden worden geheven van standhouders op de weekmarkt op het Meiveld. Zij betalen deze vergoeding voor het innemen van een standplaats op de als marktplaats aangewezen gemeentegrond, voor de verkoop van goederen waarvoor de markt bestemd is. In het tarief is tevens de component "schoonmaakkosten" opgenomen. Daarnaast brengen we een bedrag van

€ 0,50 per maand per meter in rekening voor reclame- en promotiegelden. Als uitgangspunt geldt een trendmatige verhoging van 2,9%. De reclame- en promotiegelden worden voorlopig echter niet verhoogd. Volgens mededeling van leden van de marktcommissie zijn zij tevreden met het heffen van reclame- en promotiegelden en de activiteiten die hiermee

worden ontplooid. Het is voor dit product niet mogelijk om met marktconforme tarieven te werken om een volledige kostendekking te bereiken. De marktgelden worden dan te hoog voor de standplaatshouders met een mogelijke leegloop van de markt tot gevolg. De onderstaande tabel toont het tarievenverloop.

Tabel 6: Tarievenverloop marktgelden

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Losse standpl. per dag, per meter	1,44	1,47	1,49	1,49	1,50	1,52	1,55	1,57	1,58	1,62	1,66	1,71
Vaste standpl. per kwartaal per meter	15,88	16,21	16,39	16,39	16,57	16,82	17,19	17,43	17,57	18,03	18,48	19,02
Standwerkerplaats per dag	1,44	1,47	1,49	1,49	1,50	1,52	1,55	1,57	1,58	1,62	1,66	1,71

10. Tarieven dienstverlening aan derden

Ook hier streeft de gemeente naar een kostendekkend tarief. Voor 2014 worden de tarieven daarom met het inflatiecijfer van 2,9% verhoogd.

11. Leges

De gemeente streeft naar een evenredige verhouding tussen de kosten en baten van dit product. De leges voor onder meer bouwvergunningen gaan in 2014 met het inflatiepercentage van 2,9% omhoog. Dit geldt ook voor de overige leges, met uitzondering van de wettelijk voorgeschreven tarieven. Bij het vorenstaande wordt rekening gehouden met het omtrent de leges vastgestelde beleid.

12. Kwijtscheldingsbeleid

Personen die niet in staat zijn om bepaalde belastingen of heffingen te betalen, kunnen in aanmerking komen voor (volledige) kwijtschelding. Dit geldt voor de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffen- en rioolheffing. Voor leges en marktgelden is kwijtschelding vanwege het retributieve karakter niet mogelijk. Vanaf 2014 wordt geen kwijtschelding meer verleend voor de hondenbelasting.

Vanaf 2011 is het voor ondernemers mogelijk om een verzoek tot kwijtschelding in te dienen voor hun privé-belastingsschulden.

Vanaf het jaar 2010 wordt volledige kwijtschelding verleend aan iedereen die aan de voorwaarden voldoet. Ook zijn de toegestane spaartegoeden verruimd en kunnen belastingplichtigen voortaan onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor automatische kwijtschelding.

In het belastingjaar 2012 verleende de gemeente in totaal € 197.926,57 aan kwijtschelding. Dat is als volgt gespecificeerd:

- hondenbelasting: € 10.055,04
- rioolheffing: € 69.546,85
- afvalstoffenheffing: € 117.135,81
- OZB € 1.188,87

Er waren 637 verzoeken om kwijtschelding, waarvan er 558 zijn toegekend.

13. Woonlasten gemiddeld gezin

Voor een gemiddeld gezin dalen de lasten in 2014 gemiddeld met € 9,89 ten opzichte van 2013.

Deze lastendaling is het gevolg van de gedaalde kosten en de teruggaaf van € 41,35.

Dit komt in onderstaande voorbeeld neer op een lastendaling van 1,76%.

Als rekening wordt gehouden met het inflatiepercentage van 2,9% is de feitelijke lastendaling 4,66%.

De gemiddelde waarde van een woning bedraagt voor het jaar 2013 € 266.000,00.

Uitgaande van een gemiddelde waardedaling van 8% bedraagt de te verwachte WOZ-waarde voor het jaar 2014 € 244.720,00.

Voor de onroerende zaakbelasting is van deze waarde uitgegaan.

Tabel 7: Verloop woonlasten

	2010	2011	2012	2013	2014
Ozb eigenaren	€ 196,62	€ 199,50	€ 219,82	€ 213,07	€ 219,76
Afvalstoffenheffing	€ 253,75	€ 253,75	€ 250,17	€ 247,07	€ 246,45
Rioolrechten	€ 102,03	€ 115,34	€ 119,62	€ 122,48	€ 127,13
	€ 552,40	€ 568,59	€ 589,61	€ 582,62	€ 593,34
Lastenvermindering				-€ 14,31	-€ 7,55
Lastenvermindering	-€ 30,00	-€ 13,75	-€ 56,35	-€ 6,43	-€ 33,80
Totaal	€ 522,40	€ 554,84	€ 533,26	€ 561,88	€ 551,99

Begrote opbrengsten belastingen en heffingen

Tabel 8: Begrote totale opbrengsten x € 1.000,00 gemeentelijke belastingen en heffingen in 2014

Heffing	Begr. 2010	Rek. 2010	Begr. 2011	Rek. 2011	Begr. 2012	Rek. 2012	Begr. 2013	Rek. 2013	Begr. 2014	Rek. 2014
Ozb	6.289*	6.380*	6.544*	6.667*	7.065*	7.260*	7.210*	*	7.443*	*
Parkeerbel.	1.317	1.270	1.465	1.302	1.482	1.333	1.511		1.552	
Toeristenbel.	120	76	105	120	127	115	144		167	
#Hondenbel.	424	417	436	504	396	390	361		376	
Baatbel.	2	2	2	2	2		2		2	
#Marktgeden	27	22	30	21	30	22	29		25	
#(Bouw)leges	2.942	859	2.512	1.459	2.641	715	1.009		1.026	
#Begraaf-rechten	117	122	113	137	118	106	126		131	
#Afvalstoffen-heffingen	4.471	3.809	4.172	4.099	3.174	3.177	4.103		4.002	
#Rioolheffing	2.061	2.016	2.329	2.301	2.408	2.424	2.255		2.492	
Reclamebel.				31	33	33	33		33	
Totaal bel+heff.	17.770	14.978	17.708	16.643	17.477	15.575	16.783		17.249	

* Vanaf 1 januari 2009 is de specifieke uitkering kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet WOZ' overgeheveld naar het gemeentefonds.

#Deze belastingen en heffingen worden geheven met kostendekkendheid als uitgangspunt.

Coalitiestandpunten

In het 'Coalitieakkoord 2010-2014' staan twee standpunten centraal:

- Het accent ligt op het vermindering van de uitgaven en niet op het verhogen van de lasten voor de burgers van Veldhoven.
- De ozb wordt niet verhoogd, met uitzondering van de inflatiecorrectie.

2.2.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de vraag hoe de gemeente Veldhoven haar financiële risico's opvangt zonder het beleid aan te passen. Hiervoor is inzicht nodig in de omvang van de aanwezige risico's, de mogelijkheden om de risico's financieel af te dekken (weerstandscapaciteit) en de relatie daartussen: het weerstandsvermogen.

De paragraaf is als volgt opgebouwd:

- aanwezige risico's;
- beschikbare weerstandscapaciteit;
- weerstandsvermogen;
- ontwikkelingen.

Het beleid op het gebied van risicomanagement en weerstandsvermogen is te vinden in de nota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen gemeente Veldhoven 2009', die de raad in september 2009 vaststelde.

Risico's

Inventariseren en kwantificeren

Voor de begroting voor 2014 zijn per afdeling de bestaande risico's geïnventariseerd, samen met de kans dat ze optreden en de verwachte negatieve financiële gevolgen. Op basis van deze inventarisatie is een risicokaart samengesteld voor onze gemeente. Aan elk risico is een zogeheten risicoscore verbonden, door de kansklasse te vermenigvuldigen met de gevolgklasse. Deze methodiek maakt het mogelijk de risico's onderling te rangschikken op grootte. De risico's met het grootste risicogetal moeten de hoogste prioriteit krijgen en dus als zodanig 'gemanaged' worden. De risicokaart is weergegeven in figuur 1. Het cijfer in de cel geeft het aantal risico's weer met dezelfde risicoscore. De kaart laat zien dat het aantal risico's op dit moment 58 bedraagt.

Figuur 1: Risicokaart

Financieel gevolg (x)		Kans				
x > € 1.000.000		10%	30%	50%	70%	90%
€ 500.000 < x < € 1.000.000		1				1
€ 200.000 < x < € 500.000		3				1
€ 50.000 < x < € 200.000		4	3		2	
x < € 50.000		8	7	5	1	1
		5	1	6	1	8

Simulatie

Op basis van de inschatting van kans en gevolg per risico, is berekend hoeveel geld er nodig is om de risico's financieel af te dekken. Hiervoor is een risicosimulatie uitgevoerd. Daarbij is het zekerheidspercentage op 90% gesteld. Dit betekent dat het voor 90% zeker is dat we met dit bedrag alle risico's kunnen opvangen. De risicosimulatie met een

zekerheidspercentage van 90% geeft aan dat er een bedrag van € 3.705.368,- nodig is om de risico's in financiële zin af te dekken. Dit noemen we de benodigde weerstandscapaciteit.

Tegelijkertijd is er een gevoeligheidsanalyse uitgevoerd die laat zien welke risico's de meeste invloed hebben op het weerstandsvermogen. De tien belangrijkste risico's die hieruit voortkomen, zijn weergegeven in de onderstaande tabel.

Tabel 1: Top 10 van risico's met meeste invloed

Belangrijkste risico's		Kans (%)	Gevolg (max. in €)	Invloed (%)
1	Risico's BGE-project Zilverackers 3 dorpen: planologisch risico en afzetrisico.	99%	€ 2.640.581	51,46%
2	Risico's BGE project Oerle Zuid: afzetrisico	99%	€ 797.958	15,38%
3	Frictiekosten bij transformatie SRE	70%	€ 335.000	4,64%
4	Derving van huuropbrengsten door brandschade aan verhuurd vastgoed	30%	€ 300.000	2,71%
5	Overige garantstellingen	10%	€ 1.000.000	1,93%
6	Risico's BGE project Run 2000	99%	€ 90.925	1,76%
7	Beperkte fysieke IT uitwijk bij calamiteit	10%	€ 1.000.000	1,37%
8	Claims planschade niet-BGE	10%	€ 1.000.000	1,33%
9	Kosten door juridische frictie tussen gemeente en welzijnsinstellingen	30%	€ 200.000	1,20%
10	Uitval stroomvoorziening binnen gemeentehuis	50%	€ 100.000	1,17%
Totaal maximaal geldgevolg top 10 risico's			€ 7.463.834	
Maximaal geldgevolg overige risico's (48)			€ 7.113.445	
Totaal maximaal geldgevolg alle risico's			€ 14.577.279	

Beheersen

Aandachtspunt bij de geïdentificeerde risico's is het treffen van beheersmaatregelen. Met deze beheersmaatregelen zijn de betreffende kansen en/ of de gevolgen van het risico verkleind. Bij de simulatie is rekening gehouden met de beheersmaatregelen die al van kracht zijn. Voor twee van de top 10-risico's is een beheersmaatregel actief. In totaal zijn voor 27 van de 58 risico's maatregelen getroffen en zijn voor 4 risico's maatregelen in voorbereiding.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit omvat de financiële middelen en mogelijkheden van de gemeente Veldhoven om financiële tegenvallers als gevolg van risico's op te vangen, zonder het bestaande beleid te hoeven aanpassen. Tot deze mogelijkheden behoort de onbenutte belastingcapaciteit. Landelijk wordt de macronorm vastgesteld voor de opbrengst van OZB voor gemeenten. Als alle gemeenten in Nederland boven deze macronorm uitkomen met de OZB-opbrengst, vindt een korting plaats op het gemeentefonds. De verhogingsruimte die Veldhoven heeft tot de macronorm noemen we de onbenutte belastingcapaciteit.

Risicoreserve, deel benoemde risico's

Op basis van de gekwantificeerde risico's bepalen we de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit. We gebruiken hiervoor een simulatie binnen het risicomanagementinformatiesysteem NARIS. De benodigde weerstandscapaciteit bestaat uit twee componenten: het deel dat we als risicoreserve benoemde risico's aanmerken binnen onze algemene reserves en de onbenutte belastingcapaciteit. De reserve benoemde risico's

bedraagt na Burap I 2013 € 7.264.631. Hierop worden de volgende posten in mindering gebracht:

Optreden risico afboeken boekwaarden complexen	
- Hoogackers	€ 4.520.569
- WOB gebouw	€ 218.828
- Herontwikkeling 't Look oost	€ 10.000

Voor nadere informatie wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Verder is in 2013 het risico van frictiekosten opgetreden, tussen de gemeente en gesubsidieerde instellingen. Hiervoor wordt € 41.214 aan de reserve benoemde risico's onttrokken.

Na deze aanpassingen resteert een reserve benoemde risico's van € 2.473.735.

Risicoreserve, deel onbenoemde risico's

Omdat het onmogelijk is een uitputtende lijst van risico's op te stellen, is een risicoreserve onbenoemde risico's vastgesteld. Deze heeft een vaste hoogte van € 10.000.000,-.

Aangezien we bij de berekening van het weerstandsvermogen uitsluitend uitgaan van de benoemde risico's, laten we de reserve onbenoemde risico's verder buiten beschouwing bij de weerstandscapaciteit.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit). Om te garanderen dat ons weerstandsvermogen toereikend is, streven we naar een normratio van 1,7, dat gekwalificeerd is als 'ruim voldoende'. Om ongewenste schommelingen te voorkomen, hanteren we een minimumratio van 1,4 en een maximumratio van 2,4. Buiten deze marges vullen we de risicoreserve benoemde risico's aan of romen we die af.

Op basis van de simulatie van de benodigde weerstandscapaciteit en de stand van de risicoreserve benoemde risico's is het weerstandsvermogen:

€ 2.473.735,- / € 3.705.368 = 0,67.

Dit betekent dat ons weerstandsvermogen onvoldoende is om met een zekerheid van 90% alle geïnventariseerde risico's te kunnen opvangen. Zoals aangegeven streven we naar een weerstandsvermogen van 1,7 (ruim voldoende). De daarvoor benodigde weerstandscapaciteit wordt als volgt bepaald: $1,7 \times € 3.705.368 = € 6.299.126$. Dit bedrag bestaat uit twee componenten: de onbenutte belastingcapaciteit en de reserve benoemde risico's. Zoals hierboven aangegeven, is de onbenutte belastingcapaciteit nihil. Dit betekent dat een reserve benoemde risico's van € 6.299.126 noodzakelijk is. Deze reserve bedraagt op dit moment € 2.473.735,-.

De reserve benoemde risico's moeten wij dus aanvullen met € 3.825.391. Deze bijstorting zal worden verwerkt in Burap II 2013.

Ontwikkelingen

Hieronder volgen een aantal risico-ontwikkelingen ten opzichte van de Jaarrekening 2012, het vorige actualisatiemoment. Ten eerste wordt ingegaan op de risico's die samenhangen met grondexploitatie, vervolgens komen de overige risico's van de organisatie aan bod.

Risico's grondexploitatie

Het financiële belang van bouwgrondexploitatie (BGE) is van een heel andere orde dan de reguliere baten en lasten van een gemeente. Daarom verdienen de risico's met betrekking tot de BGE in de risicobepaling bijzondere aandacht. Door de huidige marktontwikkelingen

nemen de onzekerheden toe. Deze kunnen effect hebben op de verwachte tijdstippen van realisatie en de omvang van grondopbrengsten.

Resultaten bij het afsluiten van complexen gaan direct naar de vrije reserve. Tegelijkertijd is in ons financiële beleid vastgesteld dat de risico's van BGE worden meegenomen bij de bepaling van de risicoreserve, als het gekwantificeerde risico het verwachte (en in begroting opgenomen) resultaat overstijgt.

Om een goed beeld te krijgen van de risico's van BGE, zijn de risico's per afzonderlijk BGE-project geïnventariseerd, het gaat hierbij om de in exploitatie genomen BGE's. Aan de hand van een eerste risicosimulatie is per BGE-project een integraal risico bepaald. Als dit risico het verwachte BGE-resultaat niet overstijgt, wordt er geen risicoreserve gevormd. Als dit risico het verwachte BGE-resultaat wel overstijgt, is voor dit verschil een risicoreserve gevormd, door dit met een kans van 99% op te nemen.

Vergeleken het vorige actualisatiemoment, de jaarrekening 2012, is het maximale schadegevolg van de in exploitatie genomen BGE's met ruim € 200.000 gedaald. Dit wordt veroorzaakt door een lagere rekenrente waarmee rekening wordt gehouden bij risico's op vertraging.

Verder is de risico-inschatting voor 'niet in exploitatie genomen' (NIEG) complexen van belang. Bij de inventarisatie hanteren we als uitgangspunt een risicokans van 10%, met als schadebedrag de boekwaarde per 31-12-2012. De schadekans en het schadebedrag zijn gebaseerd op de IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden), die is ontwikkeld door het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Project Hoogackers is zoals aangegeven afgeboekt, hiermee vervalt een risico met een maximaal gevolg van € 7.746.586,-. Verder zijn binnen de NIEG complexen WOB terrein en Herinrichting 't Look oost afgeboekt.

Overige risico's

Ten opzichte van de jaarrekening 2012 hebben de volgende ontwikkelingen plaatsgevonden:

- In 2011 is een risico opgenomen voor kosten van juridische frictie door de modernisering van het welzijnsbudgetplan. Voor een deel (€ 41.214) is dit risico in 2013 opgetreden. Dit bedrag hebben wij onttrokken aan de reserve benoemde risico's.
- Het risico van meerkosten bij latere realisatie van de aansluiting Heistraat/Meerenakkerweg op randweg Eindhoven is vervallen, het project is inmiddels afgerond. Dit risico had een kans van 10% met een maximaal schadegevolg van € 500.000.
- Het SRE zal de komende periode in een transitiesituatie zitten. Hierdoor ontstaan mogelijk frictiekosten die bij de gemeenten terechtkomen. Hiervoor hebben wij een risico opgenomen met een kans van 70% en een maximaal schadegevolg van € 335.000.

Risicomanagement

In 2009 is de nota 'Risicomanagement en weerstandsvermogen gemeente Veldhoven 2009' vastgesteld. Deze bevat beleidsuitgangspunten en onderdelen die we voor meerdere jaren kunnen vastleggen. Naast het proces van risicomanagement besteedt de nota ook aandacht aan de structurele inpassing van risicomanagement in het gemeentelijk beleid. Om die te realiseren, is voor alle collegevoorstellen en raadsadviezen waar risico's aan de orde zijn een afzonderlijke paragraaf over risico's verplicht. Deze paragraaf gaat in op de afzonderlijke stappen van het risicomanagementproces: de identificatie van risico's, de analyse en beoordeling van risico's en ten slotte de beheersing van risico's. Concerncontrol ziet toe op de kwaliteit hiervan, zodat een zo compleet mogelijk risicoprofiel van onze organisatie ontstaat.

De effecten van de getroffen beheersmaatregelen, zijn in de simulatie meegenomen.

2.2.3 Beheer kapitaalgoederen

Beheer

Het beheer van de openbare ruimte behoort tot de primaire taken van de gemeente. Centraal hierin staan de wensen en de technische noodzaak ten aanzien van onderhoudsniveaus van kapitaalgoederen zoals wegen, openbaar groen, openbare verlichting, riolering en gebouwen.

Het beheer van de kapitaalgoederen krijgt zijn beslag in diverse programma's en onderliggende producten en projecten. Hieronder volgt een toelichting per specifieke categorie: wegen, openbaar groen, openbare verlichting, riolering en gebouwen.

Wegen

Het wegbeheer wordt conform het beheerplan en landelijke richtlijnen uitgevoerd. Onder de lasten (product 6173) vallen voornamelijk de kosten van vervanging en onderhoud voor wegen en verkeersobjecten.

De producten, projecten en voorziening maken deel uit van de programma's 1 (Stedelijke ontwikkeling), 4 (Beheer openbare ruimte) en 5 (Bereikbaarheid). De baten bestaan onder meer uit inkomsten van de fietsenstalling en een vergoeding voor reclame inabri's.

Openbaar groen

Het gewenste onderhoudsniveau is omschreven in het groenbeleidsplan.

Onder de lasten (product 6151) vallen voornamelijk de kosten voor vervanging en onderhoud openbaar groen.

Baten die op het product 6151 worden verantwoord, zijn inkomsten uit de houtverkoop uit bossen en incidentele subsidie's. Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van programma 15 (Natuur- en recreatiebeheer).

Openbare verlichting

Het beheer aan de openbare verlichting wordt conform het beheerplan uitgevoerd.

Onder de lasten (product 6165) vallen kosten voor onder meer de vervanging, onderhoud, stroomverbruik en schades. Baten op dit product bestaan voornamelijk uit schadeclaims op derden voor schade aan de openbare verlichting. Het bijbehorende product, de projecten en de (toekomstige) voorziening maken deel uit van programma 4 (Beheer openbare ruimte).

Riolering

De leidraad voor het beheer van de riolering is het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (v-GRP).

De lasten (product 6552) omvatten kosten voor onder meer vervangingen, rioolontstoppen, gemalen, kolken, etc.. Baten op dit product bestaan uit de ontvangen rioolrechten. De gemeente mag deze volgens de wet alleen aanwenden voor rioolwerkzaamheden. Het bijbehorende product, de projecten en de voorziening maken deel uit van programma 8 (Milieu en duurzaamheid).

Gebouwen

Voor alle gebouwen wordt via een beheersysteem een meerjarenonderhoudsplanung opgesteld.

Bij de lasten op product 6506 horen onder meer de kapitaallasten, onderhoudskosten, waterschapslasten, etc. De baten omvatten onder meer de huuropbrengsten. Het bijbehorende product, de projecten en de voorziening maken deel uit van programma 1 (Stedelijke ontwikkeling).

Verloop voorzieningen

Informatie over het verloop van de voorzieningen wegbeheer, rioolbeheer en onderhoud eigendommen is te vinden in de financiële begroting, onderdeel 'stand en verloop van de voorzieningen'.

2.2.4 Financiering

Uitgangspunten treasurybeleid

Treasury gaat om de financiering van het gemeentelijke beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. Dit omvat het zorgen voor voldoende liquide middelen, het beleggen van een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement en het daarbij afdekken van de risico's, met name op het gebied van rente en krediet. En dat alles op de meest doelmatige wijze en volgens de wettelijke voorschriften van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido).

Het begrip treasury is als volgt te definiëren: het sturen en beheersen, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Vermogenspositie

Wie een oordeel velt over de vermogenspositie van een organisatie, kijkt naar de creditzijde van de balans. Het eigen vermogen wordt daar uitgedrukt in termen van reserves. Reserves zijn echter feitelijk niets anders dan een boekhoudkundige sluitpost om aan het eind van een boekjaar het verschil tussen baten en lasten uit te drukken. De onderstaande tabel laat zien hoe de vermogenspositie van de gemeente Veldhoven zich in de begrotingsperiode ontwikkelt.

Tabel 1: Ontwikkeling vermogenspositie gemeente Veldhoven (bedragen x € 1.000,-)

	1-1-2013	1-1-2014	1-1-2015	1-1-2016	1-1-2017
Eigen vermogen	79.070	62.674	54.118	51.237	48.013
Algemene reserve	16.710	39.402	33.256	31.524	28.840
Bestemmingsreserves	62.360	23.272	20.862	19.713	19.173
Vreemd vermogen	174.331	171.242	207.033	232.603	244.511
Voorzieningen	12.987	11.497	11.545	11.322	10.792
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	95.807	159.745	195.788	221.281	233.719
Vlottende schulden	65.537	-	-	-	-
Totaal vermogen	253.401	233.916	261.151	283.840	292.524
Solvabiliteitsratio (eigen vermogen/totaal vermogen)	31,2%	-	-	-	-
Vermogensratio *					
Vreemd vermogen/totaal vermogen *	42,1%	26,8%	20,7%	18,1%	16,4%
	57,9%	73,2%	79,3%	81,9%	83,6%

* is solvabiliteitsratio exclusief vlottende passiva (worden niet begroot)

De solvabiliteit is een graadmeter voor de financiële onafhankelijkheid van onze organisatie en wordt vaak uitgedrukt in een ratio.

In de begroting wordt de stand van de vlottende passiva ultimo jaareinde niet geraamd. Dit is een momentopname en zeer moeilijk te begroten. Vandaar dat begrotingstechnisch de solvabiliteitsratio niet wordt gepresenteerd. In de begroting wordt wel de stand per ultimo jaar van de langlopende schulden en de voorzieningen geraamd. Daarom wordt wel een prognose gegeven van de vermogensratio. Ten behoeve van de vergelijking met de jaarrekening 2012 is ook de vermogensratio per 1-1-2013 gepresenteerd.

Een duidelijke verslechtering van de vermogensratio is zichtbaar in bovenstaande tabel. De ratio zakt van 42,1% ultimo 2012 naar 16,4% ultimo 2017.

Dit wordt met name veroorzaakt door het voortduren van de crisis op de woningmarkt. In de prognose van de bouwgrondexploitatie heeft dit geleid tot het uitstellen en gedeeltelijk aframen van inkomsten. Weliswaar zijn ook de uitgaven geactualiseerd maar dit positieve effect weegt onvoldoende op tegen het naar achteren schuiven van inkomsten. Dit heeft uiteraard een negatief effect op de toch al zorgwekkende vermogensratio. In deze begroting is een terughoudend investeringsbeleid gevoerd. Ook dit weegt niet volledig op tegen de negatieve bijstelling van de inkomsten uit de bouwgrondexploitatie.

We blijven de ratio zeer nauwgezet monitoren. Als de crisis op de woningmarkt blijft aanhouden zal een verdere verslechtering van de ratio onafwendbaar zijn. We zullen dan verder op de investeringen moeten bezuinigen.

Treasurystatuut

Op 17 mei 2011 stelde de raad het meerjarige treasurystatuut vast. Het statuut regelt de bestuurlijke en ambtelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden voor het aantrekken en uitzetten van gelden: de zogeheten treasuryhandelingen. De onderstaande tabel laat in het kort zien hoe dit binnen de gemeente Veldhoven is geregeld.

Tabel 2: Bevoegdhedenmatrix gemeente Veldhoven

Bevoegdheid	Bestuurlijke verantwoordelijkheid	Machtiging
1. Aangaan leningen, looptijd > 1 jaar	College	
2. Aangaan leningen, looptijd =< 1 jaar	College	Secr., dir. bedrijfsvoering, hoofd AenO
3. Beleggingen*, looptijd > 1 jaar	College	
4. Beleggingen*, looptijd =< 1 jaar	College	Secr., dir. bedrijfsvoering, hoofd AenO
5. Spaarrekeningen en rekening courant bij banken	College	Secr., dir. bedrijfsvoering, hoofd AenO

* Onder beleggingen verstaan we callgeld, deposito's, kasgeld, vastrentende beleggingen, obligatiefondsen en garantieproducten.

De tabel laat zien dat de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het aantrekken en uitzetten van gelden altijd bij het college van B en W ligt. Dit is geregeld in de Gemeentewet. Hierin staat ook dat besluiten die ingrijpende gevolgen hebben (bijvoorbeeld besluiten over zeer grote bedragen) altijd aan de raad moeten worden voorgelegd, zodat die zijn zienswijze kenbaar kan maken. Deze zogeheten voorhangprocedure hanteren we sowieso bij aan te trekken langlopende leningen groter dan € 25 miljoen en voorgenomen beleggingen van meer dan € 10 miljoen. De bevoegdheid tot het nemen van het besluit blijft wettelijk gezien bij het college.

Voor het aangaan van geldleningen en beleggingen met een looptijd van één jaar of minder en voor het uitzetten van gelden op een spaarrekening, heeft het college de secretaris, de directeur bedrijfsvoering en het hoofd Advies en Ondersteuning gemachtigd. Dit houdt in dat de tekenbevoegdheid (formele ondertekening richting derden) voor overeenkomsten volgens het besluit interne mandaten, volmachten en machtigingen ook bij die personen ligt.

Treasury acties komende jaar

De treasury acties voor het komende jaar zijn opgenomen in het afdelingsplan van de afdeling Advies & Ondersteuning. De uitvoering op het gebied van treasury maakt deel uit van het reguliere instrumentarium van de planning & control cyclus. Bijzonder punt van aandacht is het verbeteren van de planning van investeringen. Uit ervaring van de

afgelopen jaren is bekend dat jaarlijks een grote onderuitputting van investeringen optreedt. Dit heeft uiteraard gevolgen voor aan te trekken financiering en daarmee gepaard gaande rentelasten. De begrote rentelasten zijn dan ook in de afgelopen tussentijdse rapportages fors naar beneden bijgesteld. Daarom is in deze begroting een extra bedrag aan onderuitputting rentelasten opgenomen van € 150.000 in 2014 en 2015.

Leningenportefeuille

De onderstaande tabel toont de leningenportefeuille (o/g) van de gemeente per 31 december 2013.

Tabel 3: Leningenportefeuille per 31 december 2013

Leningnr.	Afsluit-datum	Soort lening / aflossing	Oorspr. Bedrag (€)	Oorspr. looptijd	Rente %	Rente-herzie-ning	Restsch. Rente-herz.
Bng 89512	1-4-1999	Annuïtair	7.453.340	30	4,795	1-4-2019	4.583.768
Nwb I-26271	29-7-2009	Lineair	25.000.000	5	2,75	-	-
ASN 60387	21-12-2009	Lineair	20.000.000	7	2,73	-	-
Bng 40.105904	30-09-2010	Lineair	25.000.000	10	2,555	-	-
Bng 40.106410	25-01-2011	Lineair	15.000.000	10	3,45	-	-
Bng 40.106741	12-07-2010	Lineair	15.000.000	10	3,19	-	-
Bng 40.107237	10-01-2012	Lineair	15.000.000	10	2,635	-	-
Nwb I-27963	29-5-2013	Ineens (einde looptijd)	15.000.000	25	3,404	-	-
Nwb I-27965	29-5-2013	Ineens (einde looptijd)	20.000.000	30	3,473	-	-
Nwb I-27964	29-5-2013	Ineens (einde looptijd)	15.000.000	35	3,594	-	-
Bng 74206	1-2-2003	Annuïtair	1.286.511	10	4,29	-	-
Bng 74207	2-1-2003	Annuïtair	8.779.180	15	4,63	-	-
Bng 74208	1-9-1994	Annuïtair	2.289.000	15	4,57	-	-

Op basis van de huidige leningenportefeuille zal het totaalbedrag van opgenomen geldleningen op 31 december 2013 ca. € 130 miljoen bedragen. Hiervan is € 4,7 miljoen aangetrokken voor woningbouwverenigingen (dit zijn de laatste drie leningen in het overzicht). Naast deze drie leningen staan er voor de woningbouw geen leningen uit van materiële betekenis.

Overigens is bij het opstellen van de begroting 2014-2017 voor het berekenen van de rentelasten uitgegaan van nog één op te nemen geldlening in de laatste maanden van 2013 voor een bedrag van in totaal € 30 miljoen. Voor het jaar 2014 wordt uitgegaan van nog twee aan te trekken geldleningen van respectievelijk € 35 en € 20 miljoen. Voor 2015, 2016 en 2017 respectievelijk bedragen van € 45, € 35 en € 25 miljoen. Overigens zijn na het ramen van de langlopende geldleningen nog diverse bezuinigingen op investeringen (of verschuivingen) doorgevoerd die niet zijn doorgerekend in de liquiditeitenplanning. Dit betekent dat dit niet heeft geleid tot een aanpassing van de aan te trekken geldleningen maar rechtstreeks is doorvertaald in lagere rentelasten. Uitgangspunt hierbij is dat een bezuiniging van een investering in jaar x een rentebezuiniging oplevert van 2,8% (de rekenrente) over de investering in jaar x+1.

Kapitaallasten

De onderstaande tabel toont de kapitaallasten in begroting 2013-2017

Tabel 4: Kapitaallasten in begroting 2013-2017 (bedragen x € 1.000,-)

	Rek. 2012	Begr. 2013*	Begr. 2014	Begr. 2015	Begr. 2016	Begr. 2017
Lasten						
Rente langlopende leningen o/g	3.480	3.785	5.512	6.425	6.765	6.938
Overige rentelasten (r/c rente)	40	55	148	86	206	169
Afschrijvingen	4.395	5.304	3.897	4.215	4.430	4.521
	7.915	9.144	9.557	10.726	11.401	11.628
Baten						
Rentebaten (r/c rente)	0	0	0	0	0	0
Doorbelaste rente naar BGE	4.994	4.031	3.913	3.875	3.766	3.589
Doorberekende rente naar producten	4.181	3.758	3.706	3.953	4.169	4.262
Doorberekende afschrijvingen naar producten	4.395	5.304	3.897	4.215	4.430	4.521
	13.570	13.093	11.516	12.043	12.365	12.372
Saldo kapitaallasten (- is een last)	5.655	3.949	1.959	1.317	964	744

* De begrotingscijfers 2013 zijn gepresenteerd inclusief de bijstelling van de rente die in Burap II 2013 wordt verwerkt

Algemeen

Uitgangspunt bij de doorberekening van de rentelasten is een rekenrentepercentage van 3,2% voor 2013 en 2,8% vanaf 2014. Afschrijvingen worden één op één doorberekend. Dit resulteert op begrotingsbasis 2014 in een rentesaldo van € 3.949.000,- voordelig.

Rente langlopende leningen o/g

De rente van de langlopende geldleningen is voor 2014 geraamd op € 5.512.000,-. Hierbij is uitgegaan van een leningenportefeuille van € 159.745.000,- per 1 januari 2014. Hierbij is geanticipeerd op het aangaan van nog één langlopende lening in 2013 voor een bedrag van € 30.000.000,-. In de geraamde rentelast zijn de bijstellingen uit burap II 2013 verwerkt.

Overige rentelasten en -baten (rekening courant)

De rentelasten rekening courant zijn begroot op basis van de liquiditeitenplanning en bedragen voor 2014 € 148.000,-.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten vloeien voort uit de voor de begroting 2014 opgestelde staat van activa en bedragen in totaal € 3.897.000,-.

Rente bouwgrondexploitatie (BGE)

De doorberekende rente voor 2014 naar de BGE is 2,8% van de boekwaarde per 1 januari 2014 en bedraagt € 3.913.000,-.

Doorberekende rente naar producten

De doorberekende rente voor 2014 naar de producten is 2,8% van de boekwaarde per 1 januari 2014 en bedraagt € 3.706.000,-.

Saldo kostenplaatsrente

Het saldo van de kostenplaatsrente ontstaat door het verschil tussen de verwachte werkelijk te betalen rente en de doorbelaste rente. Dit saldo is verantwoord op product 6611, dat onder programma 16 valt.

Kasgeldlimiet

Het gaat bij de kasgeldlimiet om het beperken van renterisico's op de korte schuld. Korte schuld is bedoeld voor het financieren van lopende uitgaven. Daarom wordt de kasgeldlimiet gekoppeld aan het begrotingstotaal; dat wil zeggen de totale lasten van de begroting, inclusief tegelijkertijd met de begroting vastgestelde begrotingswijzigingen. Volgens de Wet fido is het toegestaan om de kasgeldlimiet twee kwartalen achter elkaar te overschrijden. Als er drie achtereenvolgende kwartalen sprake is van een overschrijding, moet de toezichthouder (provincie) hiervan op de hoogte worden gesteld. Ook moet de gemeente een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voorleggen aan de provincie. We monitoren de kasgeldlimiet per kwartaal en stellen de liquiditeitenplanning periodiek bij. Zodra een structurele overschrijding van de kasgeldlimiet dreigt, vindt er een conversie plaats van kortlopende financiering naar financiering met langlopende leningen. Naar verwachting zal in 2014 voor een bedrag van € 55.000.000 aan langlopende leningen aangetrokken worden.

Renterisiconorm

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal. Voor 2014 komt dit neer op € 20,4 miljoen. Dit wil zeggen dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen dit bedrag niet mogen overschrijden. De gemeente loopt een renterisico over de zo nodig te herfinancieren aflossingen. De te betalen aflossingen en renteherzieningen blijven in 2014 binnen deze norm.

Overige financieringsrisico's

Er zijn verschillende financieringsrisico's te definiëren:

- Renterisico. Als het gaat om uitstaande geldleningen neemt de gemeente nagenoeg geen positie in. Daardoor lopen we een gering renterisico.
- Liquiditeitsrisico. Dit hangt nauw samen met de wijze waarop de gemeente in het liquiditeitsbeheer stuurt op de handhaving van de kasgeldlimiet. De gemeente Veldhoven loopt dankzij haar aanpak geen liquiditeitsrisico.
- Koersrisico. De gemeente houdt geen vorderingen, liquiditeiten en beleggingen aan in vreemde valuta en loopt daardoor geen koersrisico.
- Kredietrisico. Voor het risico van oninbare debiteuren heeft de gemeente Veldhoven een voorziening gevormd. Het kredietrisico is daardoor afgedekt.

2.2.5 Bedrijfsvoering

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft op hoofdlijnen de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering van onze organisatie in 2014.

De bedrijfsvoering van onze organisatie is het domein en de verantwoordelijkheid van het college van B&W. Het college informeert de raad hierover via de paragraaf bedrijfsvoering in de begroting en jaarrekening.

Belangrijk element van onze bedrijfsvoering is uiteraard personeel (in brede zin).

Onderwerpen bedrijfsvoering

Wij kiezen ervoor om de bedrijfsvoering op te delen in de meest bepalende onderwerpen, namelijk de inrichting van de ondersteunende processen. Daarnaast spelen uiteraard andere elementen een rol bij de bedrijfsvoering, zoals de organisatiecultuur, strategie, stijl van leidinggeven en externe factoren (bijvoorbeeld wet- en regelgeving en maatschappelijke ontwikkelingen).

Concreet worden in deze paragraaf de volgende onderwerpen toegelicht:

- Bedrijfsvoeringskosten
- Missie/ visie
- Bedrijfsconcept
- Organisatie
- Dienstverlening
- Programma De basis op orde
- Planning en control
- Personeel
- Juridische kwaliteitszorg
- Inkoop
- Huisvesting
- Kwaliteit
- Interne milieuzorg

Bedrijfsvoeringskosten

Bedrijfsvoeringskosten ofwel organisatiekosten zijn die kosten die gemaakt moeten worden om te komen tot het uitvoeren van de geschetste doelen, taken en kaders die zijn beschreven in de voorgaande programma's.

Als we het hebben over bedrijfsvoeringskosten maken we een onderscheid tussen personele bedrijfsvoeringskosten (loonkosten, opleidingskosten, inhuurkosten etc.) en overige bedrijfsvoeringskosten zoals huisvesting, informatisering en automatisering. Het totaal in 2014 aan bedrijfsvoeringskosten bedraagt € 25,6 mln. Hieronder een gespecificeerd overzicht:

Nr	Bedragen (x € 1.000)	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
1	Personele bedrijfsvoeringskosten	21.585	21.231	21.009	20.210
2	Huisvestings- en facilitaire kosten	2.318	2.245	2.106	2.047
3	Kosten informatisering & automatisering	1.566	1.509	1.433	1.404
4	Overige bedrijfsvoeringskosten	222	223	225	225
Totale bedrijfsvoeringskosten		25.691	25.207	24.774	23.886

Zoals in bovenstaande tabel te zien is bestaat het merendeel van de bedrijfsvoeringskosten uit personele bedrijfsvoeringskosten. Deze zijn als volgt opgebouwd:

Nr	Bedragen (x € 1.000)	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
1	Loonkosten/sociale uitkeringen	18.793	18.679	18.553	18.506
2	Inhuurkosten	1.860	1.619	1.427	667
3	Opleidingskosten	255	263	362	362
4	Algemene personele kosten	677	670	668	676
Totale personele bedrijfsvoeringskosten		21.585	21.231	21.009	20.210

De totale bedrijfsvoeringskosten worden per afdeling verzameld en met een uurtarief versleuteld naar producten en programma's (zie beleidsnota kostentoerekening d.d. 2009).

Bezuinigingen:

Op personeelsgebied is een bezuiniging gerealiseerd van ruim € 1,2 mln in 2017. Hierop brengen wij de resterende taakstelling Antwoord in mindering en nemen wij een post op voor het kunnen investeren in de organisatie om deze personele bezuinigingen zonder continuïteitsproblemen te kunnen effectueren.

In de tabel hieronder wordt dit nader toegelicht:

	2014	2015	2016	2017
Afbouw personele kosten	858	889	986	1.236
Invulling taakstelling antwoord	-669	-627	-628	-628
Herinvestering organisatie	-30	-39	-139	-139
Saldo personele bezuiniging	159	223	219	469

De personele bezuiniging komt met name tot stand door vrijkomende formatie als gevolg van pensionering voor de komende vier jaar niet meer in te vullen. Dit vraagt een adequate sturing (en investering) op interne mobiliteit om de kwalitatief benodigde capaciteit blijvend te laten aansluiten op de beschikbare capaciteit. Verder worden diverse formatie plaatsen niet meer ingevuld, is de raming van de personeelskosten scherper opgenomen en zijn inhuurbudgetten naar beneden bijgesteld. Hierbij is rekening gehouden met toekomstige voordelen van de samenwerking met Best, het concept regiegemeente en de effecten van het programma de basis op orde.

Deze bezuinigingen kunnen wij presenteren zonder dat er gedwongen ontslagen vallen en zonder dat de arbeidsvoorwaarden ingrijpend worden aangepast. Op deze manier blijven wij een aantrekkelijk werkgever.

Missie/visie

De burger verwacht dat een gemeente rechtmatig handelt en betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en responsief is. Deze verwachtingen zijn tevens criteria voor de bedrijfsvoering.

De organisatie van de gemeente Veldhoven heeft als taak de ambities waar te maken die door de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders zijn vastgelegd in de programmabegroting. Wat het gemeentebestuur besluit, moet worden gerealiseerd door

de dagelijkse inzet van mensen die werken binnen de organisatie. Een organisatie die deel uitmaakt van een steeds veranderende omgeving. De missie van onze organisatie luidt:

Wij staan ten dienste van de gemeenschap en het bestuur van de gemeente Veldhoven en willen als een betrouwbare partner op een professionele en vernieuwende manier steeds betere resultaten bereiken.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) of duurzaam ondernemen is een vorm van ondernemen (bedrijfsvoering) gericht op economische prestaties (*profit*), met respect voor de sociale aspecten (*people*), binnen de ecologische randvoorwaarden (*planet*): de triple-P-benadering. Wij maken bewuste keuzes om een *balans* te bereiken tussen People, Planet en Profit. MVO is een proces en geen eindbestemming. Wij zoeken naar haalbare stappen om de maatschappelijke verantwoordelijkheid vorm te geven.

Hierbij kan gedacht worden aan huisvesting, wagenpark, afvalstoffen, energie, inkopen en aanbesteden en HR (zoals medewerkertevredenheid en ziekteverzuim).

De gemeente is zich bewust van haar voorbeeldfunctie en geeft daaraan onder andere invulling doordat er een aantal medewerkers voor de gemeente werken met een arbeidsbeperking en werken we bij de organisatie van bijeenkomsten veelvuldig samen met Severinus en Lunetzorg. Ook bij de op stapel staande implementatie van de participatiewet zullen wij invulling geven aan MVO.

Bedrijfsconcept

Voor de jaren 2010-2015 is het bedrijfsconcept Veldhoven neemt de regie" vastgesteld. Het bedrijfsconcept schetst het beeld van een regiegemeente met de volgende kenmerken:

- We stimuleren, ontwikkelen en faciliteren het zelforganiserend vermogen van burgers, maatschappelijke instellingen en marktpartijen (gedeelde verantwoordelijkheid).
- We gaan samenwerkingsrelaties aan.
- We formuleren heldere kaders en randvoorwaarden voor het uitvoeren van taken en het vinden van oplossingen.
- We zijn een hoogwaardige, flexibele ambtelijke organisatie met aandacht voor kwaliteit, effectiviteit en efficiëntie.
- De processen waarover we de regie hebben, kunnen we sturen, beheersen en verantwoorden (grip houden op de te bereiken maatschappelijke effecten).

Als gemeente zullen wij flexibel en met een sterke externe focus actief zijn in een netwerk van externe organisaties, van waaruit wij ons inzetten voor de realisatie van de eigen (beleids-)doelstellingen.

De volgende drie regie-domeinen worden onderscheiden:

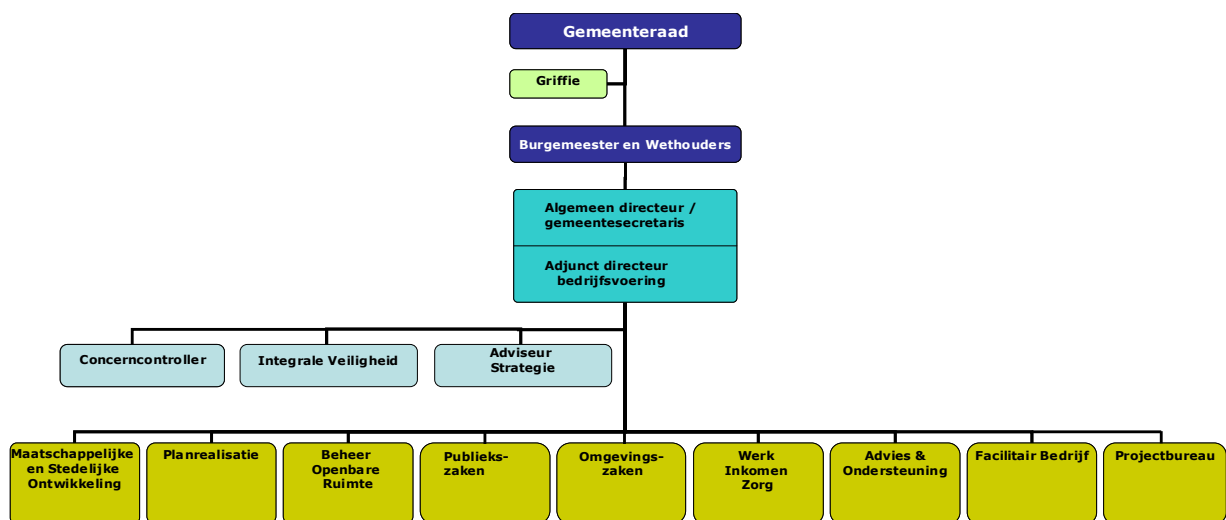
- Uitvoering.
In 2013 is een programma voor dit domein opgesteld, waarin van elke afdeling taken zijn opgenomen die ofwel aan derden uitbesteed zouden kunnen worden ofwel in samenwerking met derden uitgevoerd zouden kunnen worden. In 2014 zal de haalbaarheid daarvan nader onderzocht worden. Bij een positieve uitkomst zullen de benodigde stappen tot concretisering worden gezet.
- Maatschappelijke ontwikkelingen: co-creatie
Belangrijk instrument om invulling te geven aan dit domein is de werkwijze zoals vastgelegd in de kadernota Samenspraak en het Praktijkprogramma, de uitwerking van de kadernota. Voor nadere informatie over Samenspraak wordt verwezen naar programma 13.
- Dienstverlening: samenwerking met (keten-)partners (coproductie)

Dit domein heeft veel raakvlakken met het domein uitvoering. In 2014 wordt bekeken of dit domein als afzonderlijk verder wordt uitgewerkt of dat het aspect dienstverlening geïncorporeerd wordt in het domein uitvoering en/of maatschappelijke ontwikkelingen.

De ontwikkeling naar een regiegemeente houdt een verandering van rol in voor alle betrokkenen. Op het terrein van de co-creatie is er sprake van een andere rol voor (groepen) burgers, bedrijven en gesubsidieerde instellingen. Van hen wordt niet alleen verwacht dat ze meedenken, meepraten maar ook dat ze daadwerkelijk bijdragen aan de uitvoering van de in samenspraak opgestelde plannen. College en raad zullen meer dan voorheen moeten "loslaten". Na het stellen van heldere kaders aan de voorkant zal er aan de achterkant minder ruimte zijn voor beïnvloeding van het eindresultaat. Vanuit de optiek van de bedrijfsvoering betekent de ontwikkeling naar een regiegemeente binnen alle domeinen een verdere professionalisering van medewerkers om de nieuwe regierol adequaat in te vullen. In 2013 is een aanvang gemaakt met de opleiding van enkele participatiedeskundigen. In 2014 zal een grotere groep medewerkers een opleiding/training volgen.

Organisatie

Het organigram van de organisatie ziet er als volgt uit:

Dienstverlening

Onze ambitie voor de dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen is gebaseerd op de [overheidsbrede visie op dienstverlening](#). Dat betekent dat wij onze dienstverlening organiseren op basis van de volgende uitgangspunten:

1. De vraag centraal
2. Snel en zeker
3. Eén overheid
4. Geen overbodige vragen
5. Transparant en aanspreekbaar
6. Efficiënt

Onze doelstelling is om betere dienstverlening aan onze klanten te bieden via een efficiëntere werkwijze, die ook voordelen oplevert voor de eigen organisatie. Voor betere dienstverlening is in dit verband van groot belang dat we producten zoveel mogelijk digitaal aanbieden, dat de medewerkers in klantcontact over een actuele kennisbank beschikken en dat we zaakgericht² gaan werken.

Programma de basis op orde

Landelijk is het Nationaal UitvoeringsProgramma (NUP) Dienstverlening en e-overheid opgezet om dit te kunnen realiseren. Het NUP bestaat uit 25 bouwstenen waarvan enkele een wettelijke verplichting hebben. Gemeenten hebben zich gecommitteerd om deze bouwstenen voor 1-1-2015 te realiseren.

In Veldhoven is daar het programma Basis op Orde (BoO) voor opgezet. Daarin zijn, naast de NUP-bouwstenen, de doelstellingen van het dienstverlenings-, informatie- en automatiseringsbeleid in samenhang ondergebracht. Hierdoor is beter te sturen op dienstverlening, bedrijfsvoering en ICT. Het programma heeft een looptijd van 2013 tot en met 2016.

Pijlers van de Basis op Orde

De BoO bestaat uit zes pijlers met ieder een eigen doelstelling. Iedere pijler werkt gedurende de looptijd van het programma aan een aantal thema's. Dat zijn projecten en/of doorlopende activiteiten die randvoorwaardelijk zijn voor de realisatie van de programma- en pijlerdoelen.

- *Pijler 1 Goede dienstverlening:*
Pijler 1 werkt aan verbeteringen die onze dienstverlening efficiënter, eenvoudiger, digitaal, helderder en toegankelijker maken.
- *Pijler 2 Informatie delen en verbinden:*
Deze pijler regelt dat veel informatie die nu vaak alleen op specifieke afdelingen beschikbaar is, ook beschikbaar komt bij de klantcontacten op andere afdelingen .
- *Pijler 3 Eenmalige uitvraag van gegevens*
Hier wordt invulling gegeven aan onze rol als bronhouder en afnemer van de wettelijk verplichte Basisregistraties.
- *Pijler 4 Efficiënt werken*
De BoO wil ook een efficiënte bedrijfsvoering. Dat is het doel van deze pijler met als kernwoorden: efficiënt en veilig werken en tijd- en plaatsafhankelijk werken.
- *Pijler 5 Een efficiënte inzet van ICT*
Deze pijler zorgt voor de juiste technische ICT-infrastructuur voor de BoO.
- *Pijler 6 Een zich ontwikkelende organisatie & medewerkers*
Deze pijler richt zich op de cultuurverandering die nodig is om ontwikkelingen als de BoO, Veldhoven Regiegemeente en Het Nieuwe Werken te laten slagen.

² Bij zaakgericht werken staat het klantproces centraal in plaats van de specialistische verwerking. Het KlantContactCentrum en de klant kan op ieder moment inzicht krijgen in al zijn (aan)vragen, zaken, en de status daarvan.

2014

Voor het komende jaar zijn de volgende ontwikkelingen wezenlijk van invloed op de prioriteiten van de BoO.

Resultaatverplichtingen

Nagenoeg alle resultaatverplichtingen uit het NUP moeten op 1-1-2015 zijn gerealiseerd. Toch is het mogelijk dat de landelijk bepaalde deadline voor één of meerdere verplichtingen verschuift. In voorkomende leidt dat tot bijstelling van de prioriteiten van de BoO.

Programmasturing

Om steeds vanuit het integrale perspectief van de BoO: betere dienstverlening en betere bedrijfsvoering, de juiste keuzes te maken is integrale programmasturing van cruciaal belang. Om dat te ondersteunen wordt een 'beslisboom' ontwikkeld. Hierin staan onze principes van dienstverlening en bedrijfsvoering hiërarchisch gerangschikt waardoor het makkelijker wordt de juiste prioriteiten te stellen.

Decentralisaties

Dat de decentralisaties grote impact op onze informatievoorziening gaan hebben, is overduidelijk. Welke impact precies is nu nog niet duidelijk. In ieder geval is zaakgericht werken een randvoorwaarde. Door de toename van ketenpartners die met verschillende systemen werken, is de uitwisselbaarheid van statusmomenten in het (keten)proces cruciaal om burgers van de juiste informatie te kunnen voorzien.

Samenwerking

Op dit moment werkt de BoO op operationeel niveau samen met het equivalente programma 'Doen' van de gemeente Best.. Het is de bedoeling beide programma's in elkaar te schuiven om efficiencyvoordeel te halen.

Planning en control

Algemeen

Naast de ondersteunende processen bestaat de bedrijfsvoering ook uit de sturing en beheersing van de gemeentelijk processen. Deze sturing en beheersing zijn er op gericht de beleidsdoelen uit de programma's en paragrafen rechtmatig, doelmatig en doeltreffend te realiseren, binnen de gestelde kaders. Het doel hiervan is om maximale capaciteit (tijd, geld, enz.) over te houden voor de uitvoering van de programma's.

De moeilijke economische situatie houdt aan waardoor er weinig ruimte is voor nieuwe activiteiten. Tegenvallers moeten zoveel mogelijk binnen het betreffende programma opgevangen worden. Speciale aandacht geven we aan de geplande bezuinigingen. De voortgang bij de realisering wordt in 2014 nauwgezet gevolgd.

Waar bezuinigingen leiden tot een toename van risico's blijven we hierop sturen binnen ons risicomanagement. We nemen de beheersingsmaatregelen die nodig zijn om 'in control' te blijven.

Interne beheersing

Voor beheersing van onze processen en uitvoering conform de geldende wet- en regelgeving beschikken we over organisatorische maatregelen, interne controles en onafhankelijke toetsing daarop. Deze toetsing gebeurt door de accountant, die hierbij in hoge mate gebruikmaakt van de controlewerkzaamheden die wij zelf uitvoeren. De interne controle richt haar aandacht uitgaande van risico's en prioriteiten. De uitdaging in 2014 is om de controles zo efficiënt en effectief mogelijk in te richten en uit te voeren. Het eindresultaat is gericht op een organisatie die in control is, wat wordt bevestigd door een goedkeurende accountantsverklaring.

De overeenkomst met Ernst&Young Accountants voor de controle van de jaarrekening loopt tot en met de controle van boekjaar 2013. In 2014 wordt, volgend uit een

aanbestedingstraject, opnieuw een accountant aangewezen voor de nieuwe raadsperiode (boekjaren 2014 tot en met 2017).

Planning & control cyclus

In 2013 is een vernieuwde opzet van de P&C cyclus vastgesteld, die in gaat per begrotingsjaar 2014 en gericht is op vereenvoudiging en versnelling van de P&C producten. De voorjaarsnota 2014 en de begroting 2014 zijn inmiddels op basis van aangepaste kaders opgesteld. De kadernota, de bestuursrapportages 2014 en het document budgetoverheveling vervallen. De functies hiervan vervallen niet. Nieuw zijn de kwartaalrapportages, naar aanleiding waarvan besluitvorming zal plaatsvinden. Aanpassingen in de jaarrekening 2014 worden afgeleid van de aanpassingen (kaders) in de begroting 2014. Het begrotingsjaar 2014 vormt een gewenningsperiode voor het werken met de vernieuwde P&C cyclus. Na een eerste doorloop van de complete cyclus, in 2015, zal een evaluatie plaatsvinden.

Audits

Op basis van de onderzoeksverordening voert het college periodiek onderzoeken naar doelmatigheid en doeltreffendheid uit. In 2014 wordt onderzoek gedaan naar het effect van de verbetermaatregelen naar aanleiding van het rekenkameronderzoek naar externe inhuur (2012).

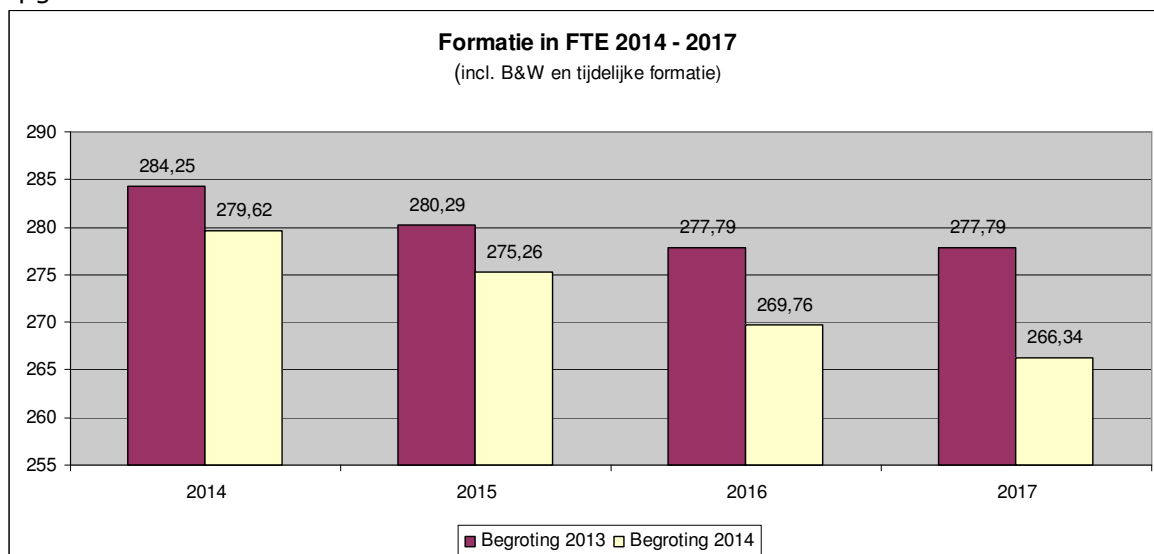
Uit onderzoek van de rekenkamercommissie naar de jaarrekening is de aanbeveling overgenomen de rol van de auditcommissie te herijken. Op basis van een voorstel zal de auditcommissie in zijn nieuwe rol van start gaan in de nieuwe raadsperiode.

Personeel

Bij het uitvoeren van onze plannen en realiseren van doelstellingen zijn onze medewerkers onmisbaar. Dit vraagt iets van ons als werkgever. Dit betekent dat wij ook in tijden van bezuinigingen een moderne en aantrekkelijke werkgever willen zijn en blijven. Voordat we hier nader op ingaan geven wij eerste een aantal doorsneden van ons personeelsbestand

Formatie en bezetting

Per 15 augustus bestaat ons personeelsbestand uit 319 medewerkers. Voor het begrotingsjaar 2014 bestaat onze formatie uit 281,31 fte. Onderstaande grafiek geeft het verloop van onze formatie weer in de begrotingsperiode 2014 tot en met 2017, ter illustratie is ook de ontwikkeling weergegeven zoals deze in de begroting 2013 – 2016 is opgenomen.

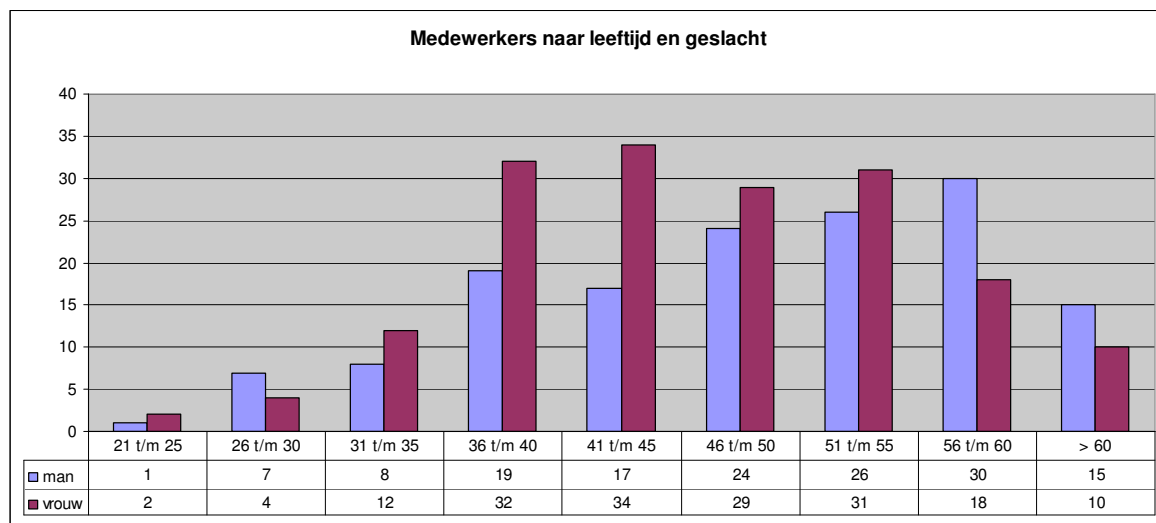
In deze grafiek zijn de bezuinigingen op personeelsgebied verwerkt. Hierbij wordt met name bedoeld op de uitstroom als gevolg van pensionering.

Vergeleken met een jaar geleden, is de gemiddelde leeftijd van ons personeelsbestand met 1 jaar gedaald naar 46 jaar. Bijna 1 jaar onder het landelijk gemiddelde.

Onze formatie bestaat voor het grootste deel (54%) uit vrouwen. Dit ligt boven het landelijk gemiddelde van 47,5%.

Eenzelfde verhouding is te zien als gekeken wordt naar het dienstverband, 54% van de medewerkers werkt full time en 46% werkt part time.

Onderstaande grafiek laat de verdeling van ons personeelsbestand zien in leeftijdscategorieën en geslacht.

Competentieprofielen.

In 2013 zijn de competentieprofielen low-profile ingevoerd. De organisatie gaat er stapsgewijs mee aan de slag. De eerste twee jaren gebruiken we als proefjaren zodat ervaring kan worden opgedaan.

In 2014 wordt een eerste evaluatie gehouden waarna eventueel een bijstelling kan plaatsvinden. Verwacht wordt dat drie van de acht afdelingen direct starten met het werken met competentieprofielen in de jaargesprekken en dat in 2015 nog enkele afdelingen zullen volgen. Na de definitieve evaluatie in 2015 gaat de hele organisatie over op competentieprofielen.

Het Nieuwe Werken.

Eind 2013 zijn de plannen voor het Nieuwe Werken nader uitgewerkt. In 2014 zal het verder invoeren hiervan zijn beslag krijgen.

Mobiliteit.

Onderdeel van de bezuinigingen is een uitstroom van medewerkers door pensionering. Door deze uitstroom niet te vervangen lopen onze toekomstige personeelskosten af. Om te voorkomen dat hierdoor knelpunten ontstaan in de uitvoering van onze taken, is het een voorwaarde dat interne mobiliteit gestimuleerd, gefaciliteerd en vergroot wordt.

Strategische personeelsplanning.

Met de grote te verwachten uitstroom van babyboomers vloeit er veel kennis en ervaring uit de organisatie en kunnen er op korte termijn (vanaf ca. 2015) problemen ontstaan met de invulling van vacatures. Om ruim van te voren in te kunnen spelen op te verwachten ontwikkelingen moet er inzicht zijn in de personeelsopbouw en de te voorziene uitstroom.

Hiervoor gaan wij Strategische personeelsplanning inzetten. Strategische personeelsplanning is hier een goed hulpmiddel bij. Dit kan ook gezien worden in relatie met punt 4 Mobiliteit. Strategische personeelsplanning is een instrument waarmee inzetbaarheid van medewerkers afgestemd wordt op de ambities van de organisatie.

Arbo.

a. Verzuim:

Het verzuim binnen de gemeente ligt boven de landelijke norm. Om het verzuim verder terug te dringen zijn al enkele maatregelen getroffen, zoals de bedrijfsarts in huis, aansluiting bij e-care (een geautomatiseerd systeem voor leidinggevend), het houden van specifieke managementoverleggen met de bedrijfsarts, en aansluiting bij IZA Bedrijfszorg. In 2014 zullen extra acties opgezet worden om het verzuim te beheersen en terug te dringen. In grote lijnen maakt het denken in verzuim plaats voor het denken in inzetbaarheid.

Verder kan gedacht worden aan trainingen voor leidinggevend, ondersteuning aan leidinggevend bij het uitvoeren van het verzuimbeleid en het extra onder de aandacht brengen van verzuim bij de medewerkers.

b. Veilig en gezond werken:

De huidige RI&E dateert van 2009. Aan enkele onderwerpen van het Plan van Aanpak wordt nog gewerkt. Met de Ondernemingsraad is afgesproken dat er elke drie jaar een RI&E gehouden zal worden. Om diverse redenen is dit in overleg met hen niet gebeurd. In 2014 staat de RI&E op de planning.

Juridische kwaliteitszorg

Binnen de gemeentelijke organisatie wordt gestructureerd gewerkt aan de juridische kwaliteitszorg. Daartoe zijn kwaliteitsnormen vastgesteld. Deze vormen het fundament van de juridische kwaliteit in de gemeentelijke uitvoeringspraktijk.

De normen hebben betrekking op:

1.	Juridische functie
2.	Werkprocessen met risicocomponent
3.	Bevoegdheden (mandaatregeling)
4.	Gemeentelijke regelgeving
5.	Beschikkingen
6.	Contracten
7.	Bezwaren en klachten

Teneinde inhoud en sturing te geven aan de kwaliteitszorg is in 2010 een (nieuw) actieprogramma vastgesteld met een looptijd van vier jaren. Om de uitvoering van dat programma te borgen in de P&C-cyclus worden de actiepunten jaarlijks in de afdelingsplannen opgenomen en wordt intern gerapporteerd over de afwikkeling ervan. Medio 2014 zal de balans worden opgemaakt. Op basis van de uitkomsten zal dan worden bezien op welke wijze de juridische kwaliteitszorg verder ter hand wordt genomen.

Inkoop

In 2014 ligt de focus op doelmatigheid, social return, duurzaamheid en de positie van het MKB. Hierbij is social return een speerpunt. Na het implementeren van het nieuwe aanbestedingsbeleid en het bijbehorende handboek in 2013 moeten deze in 2014 definitief verankerd worden in alle inkoopprocessen binnen de gemeente.

Daarnaast zal speciale aandacht gegeven worden aan het centraliseren van diverse contractenregisters binnen de gemeente Veldhoven. Vanuit het nieuwe centrale

contractenregister zal periodiek informatie verstrekt worden, zowel richting management als richting contractbeheerders.

Verder zal onderzoek verricht worden naar de effecten van centralisatie van de inkoopfunctie bij de gemeente.

Huisvesting

In 2014 zal het nieuwe werken (HNW), onder gebracht in het project "de basis op orde", in verschillende vormen verder uitgewerkt worden. Dit zal invloed hebben op de manier van werken en het gebruik van het gebouw. Daarnaast zullen er in 2014 in het gebouw verschillende flexplekken beschikbaar komen doordat ruimten anders ingericht en gebruikt worden.

Tevens zal er in samenwerking met verschillende afdelingshoofden en het bestuur een visie ontwikkeld worden zodat de huisvesting in de toekomst ook voldoet aan de hedendaagse en toekomstige eisen.

Kwaliteit

De gemeente Veldhoven streeft naar continue verbetering. Voor nagenoeg de gehele organisatie is een kwaliteitsmanagementsysteem ingevoerd.

Dit systeem is het instrument om de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren en te waarborgen.

De eisen van het kwaliteitsmanagementsysteem zijn beschreven in ISO 9001:2008 en zijn nagenoeg geheel geïntegreerd in de P&C-cyclus.

Interne Milieuzorg

In 2013 zijn er slimme meters geplaatst in verband met betere monitoring van de verbruiken en actief energiebeheer. In 2014 moeten de eerste resultaten hiervan zichtbaar worden. Aan de hand van deze analyses zal getracht worden de milieubelasting zoveel mogelijk te beperken en het verbruik van energie te minimaliseren.

Daarnaast zal iedere mutatie in het gebouw, wat kan leiden tot energiebesparing, als zodanig worden onderzocht op haalbaarheid. Financiële aspecten in relatie tot terugverdientijd spelen hierbij een grote rol. Ook in aanbestedingen wordt rekening gehouden met duurzame oplossingen. Zo is in de aanbesteding renovatie toiletruimte, die op dit moment loopt, de eis opgenomen dat het urinoir waterloos moeten zijn en dat de verlichting voorzien moet zijn van bewegingssensoren.

2.2.6 Verbonden partijen

Inleiding

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente Veldhoven zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Verbonden partijen ontwikkelen beleid of voeren dat uit voor de gemeente. Uiteraard blijft de gemeente beleidsmatig verantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen van de programma's.

Verbonden partijen zijn (bijna) altijd samenwerkingsverbanden. Het kan daarbij gaan om een samenwerking met andere gemeenten, zoals in het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE), maar ook aan een samenwerking met private partijen. Denk bij dit laatste aan een ontwikkelingsmaatschappij, bijvoorbeeld voor de realisatie van een groot project.

Gemeenten kunnen drie redenen hebben om met elkaar samen te werken in de vorm van een verbonden partij:

- vanwege het grensoverschrijdende karakter van de problematiek;
- om efficiencyvoordelen te behalen;
- vanwege een wettelijke plicht tot samenwerking.

De samenwerking kan van publiekrechtelijke of van privaatrechtelijke aard zijn. Het privaatrecht biedt verschillende mogelijkheden: de oprichting van een vereniging, een stichting, een NV of een BV. Op deze samenwerking zijn de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek van toepassing. Als de partijen kiezen voor samenwerking op grond van het publiekrecht geldt de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De belangrijkste verbonden partijen zijn de gemeenschappelijke regelingen SRE, GGD Brabant-Zuidoost, Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (Ergon) en de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost. Daarnaast heeft de gemeente Veldhoven aandelen in bijvoorbeeld de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Een compleet overzicht is te vinden in de tabel aan het einde van deze paragraaf.

Wettelijk kader

Publiekrechtelijke samenwerking

Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn de raad, het college van B en W en de burgemeester afzonderlijk of samen met twee of meer andere gemeenten bevoegd (uiteraard allemaal voor zover zij voor de eigen gemeente bevoegd zijn) een gemeenschappelijke regeling te treffen die in het belang is van de gemeente. Het college en de burgemeester kunnen slechts een gemeenschappelijke regeling treffen als zij van de gemeenteraad een verklaring van geen bezwaar hebben ontvangen. Onder het treffen van een regeling verstaan we ook het wijzigen ervan, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling.

Bij publiekrechtelijke samenwerking geldt dat de verworvenheden van regionale samenwerking moeten worden bewaakt. Investeren in een sterke rol voor Veldhoven als derde gemeente in de regio is een speerpunt.

Privaatrechtelijke samenwerking

Volgens de Gemeentewet is het college bevoegd om besluiten te nemen voor deelname in en de oprichting van privaatrechtelijke rechtspersonen. Wel is er sprake van een zogeheten voorhangprocedure (op basis van artikel 169, lid 4 van de Gemeentewet), die de raad de mogelijkheid biedt om – voorafgaand aan het daadwerkelijke besluit tot deelname – zijn

'wensen en bedenkingen' kenbaar te maken aan het college. Gedeputeerde Staten moeten vervolgens goedkeuring verlenen voor de deelname in een private rechtspersoon. Die deelname is alleen mogelijk wanneer deze 'in het bijzonder aangewezen moet worden geacht' voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.

De Wet fido sluit het houden van aandelen (zowel een bestuurlijk als een financieel belang) met een beleggingsoogmerk uit.

Ontwikkelingen/risico's

SRE

Het kabinet heeft besloten per 1-1-2015 de WGR+ status af te schaffen en daarmee ook de wettelijke taken van het SRE op het gebied van verkeer en vervoer te beëindigen. Binnen de Regioraad van SRE is besloten tot een transformatie van het huidige SRE. Per 2015 moet het SRE zijn omgevormd tot een bestuurlijk platform met een servicegerichte organisatie die op adequate wijze de regionale vraagstukken op het gebied van economie, infrastructuur en ruimte behartigt. Deze transitie rechtvaardigt de introductie van een nieuwe naam voor de samenwerking. De nieuwe naam wordt Metropoolregio Eindhoven.

Onderlinge verzekeringen

Een aantal verzekeringen waren ondergebracht bij zogeheten onderlinge verzekeringen. Het gaat hier om de Onderlinge Gemeentelijke Bosbrandverzekering, Frauderisico Onderlinge Gemeenten en Aansprakelijkheidsverzekering Onderlinge Gemeenten. Deze verzekeringen hebben wij ondergebracht bij marktpartijen. Hiermee vervallen de "onderlingen" als verbonden partij. Het onderbrengen van deze verzekeringen bij marktpartijen hebben wij gedaan vanwege zowel verscherpte regelgeving waaraan een partij niet kan voldoen als vanwege financieel voordeel.

Financiële risico's gemeenschappelijke regelingen

Het risico van gemeenschappelijke regelingen bestaat uit het deel dat de gemeente verhoudingsgewijs inneemt in het eventuele liquidatiesaldo van een samenwerkingsverband. Door de afvaardiging in het algemeen bestuur van een samenwerkingsverband behoudt Veldhoven invloed en nemen financiële risico's af. De jaarverslagen van de verbonden partijen komen na beoordeling door het college in de raad. Opgemerkt wordt verder dat de verbonden partijen beschikken over reserves om risico's op te kunnen vangen (met uitzondering van de regionale raad openbaar basisonderwijs de Kempen). Zolang de betreffende verbonden partij zich niet in een liquidatiefase bevindt, is het financiële risico niet te kwantificeren.

Regionale Raad Openbaar basisonderwijs de Kempen

Deze raad is geen verbonden partij omdat deze raad geen rechtspersoon is. Daarom hebben wij deze raad niet meer opgenomen in de lijst met verbonden partijen. Vanzelfsprekend gaan onze activiteiten op het gebied van toezicht houden namens deelnemende gemeenten op de openbare rechtspersoon (Regionaal bestuur openbaar basisonderwijs De Kempen), vooral op financieel vlak onverminderd door.

Financiële risico's privaatrechtelijke verbondenheden

De financiële risico's waar Veldhoven mee geconfronteerd wordt vanwege privaatrechtelijke verbonden partijen, blijven beperkt tot de waarde van de belangen. Een aanvullend risico is dat enkele dividenduitkeringen structureel als opbrengst in de begroting zijn geraamd. Die ramingen zijn in de regel gebaseerd op recente informatie van de betreffende ondernemingen.

De waarde van de betreffende aandelenbelangen worden hieronder weergegeven om een beeld te geven van de omvang van de mogelijke risico's.

Verbonden partij	Waarde aandelenbelang	Per ultimo
NV BNG	€ 80.000,-	31-12-2012
NV Brabant Water	€ 4.000,-	31-12-2012
Brainport Development NV	€ 91.664,-	31-12-2012

Het risico op vermindering van de waarde van de aandelenbelangen van NV BNG en NV Brabant Water schatten wij verwaarloosbaar klein in.

De financiële risico's samenhangend met de overige privaatrechtelijke verbondenheden (voor een volledig overzicht zie de tabel aan het einde van deze paragraaf) schatten wij tevens verwaarloosbaar klein in. Enerzijds omdat de betreffende partijen zelf reserves hebben om risico's op te vangen, anderzijds omdat de resterende rechtspersonen een coöperatie met uitsluiting van aansprakelijkheid vormen.

Samenvattend zien wij binnen onze verbonden partijen derhalve voor een tweetal partijen een financieel risico, namelijk voor Brainport Development NV en voor Stichting beveiliging bedrijventerrein de Run.

In ons risicomanagementsysteem NARIS (zie ook paragraaf Weerstandsvermogen) hebben wij hiervoor een risico opgenomen van 10% kans met een schade van € 100.000,-. Hiermee achten wij de financiële risico's samenhangend met verbonden partijen voldoende te hebben ondervangen.

Tabel 1: Overzicht verbonden partijen per 1 januari 2014

Verbonden partij	Behartigd openbaar belang	Relatie met programma
financiële positie (in € 1.000)		
Gemeenschappelijke regelingen		
Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE)	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van: economie ruimte en wonen verkeer en vervoer plattelandontwikkeling recreatie en toerisme milieu zorg en welzijn cultuurhistorie	1 Stedelijke Ontwikkeling 2 Wonen 5 Bereikbaarheid 6 Individuele voorzieningen Maatschappelijke participatie 7 Collectieve voorzieningen Maatschappelijke participatie 8 Milieu en duurzaamheid 9 Economie en arbeidsmarktbeleid 10 Onderwijs en jeugd 11 Kunst en cultuur 12 Sport en recreatie 13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking 15 Natuur- en recreatiebeheer
Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zuidoost-Brabant	Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van gezondheid (zorg)	7 Collectieve voorzieningen Maatschappelijke participatie
Financiële positie per 31-12-2012: Eigen vermogen € 15.023 Vreemd vermogen € 213.750 Resultaat € 2.792		
Financiële positie per 31-12-2012: Eigen vermogen € 1.395 Vreemd vermogen		

€ 14.686 Resultaat -€ 175		
Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven Financiële positie per 31-12-2012: Eigen vermogen € 6.067 Vreemd vermogen € 7.248 Resultaat € 1.351	Sociale werkvoorziening	9 Economie en arbeidsmarktbeleid
Veiligheidsregio Brabant Zuidoost Financiële positie per 31-12-2012: Eigen vermogen € 4.030 Vreemd vermogen € 14.029 Resultaat € 1.351	Het ontwikkelen van een goed toegeruste organisatie van de hulpverlening voor de deelnemers. De bevordering van een goede integrale samenwerking tussen de bij de hulpverlening en de bestrijding van ongevallen en rampen betrokken organisaties. Bevordering van de bestuurlijke afstemming/integratie van betrokken organisaties bij hulpverlening en ongevallen- en rampenbestrijding. Het bewerkstelligen van een doelmatig georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van werkzaamheden voor het voorkomen, beperken en bestrijden van brand, het beperken van brandgevaar, het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en alles wat daarmee verband houdt, het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand, het beperken en bestrijden van rampen en het bevorderen van een goede hulpverlening bij ongevallen en rampen. Het realiseren en in stand houden van, en de verantwoording dragen voor, een integraal ambulancezorgsysteem in de regio Zuidoost-Noord-Brabant	3 Veiligheid 7 collectieve voorzieningen Maatschappelijke participatie
Omgevingsdienst (RUD) Zuidoost-Brabant Begrote financiële positie per 31-12-2013: Eigen vermogen: - € 943 Vreemd vermogen: € 3.100 Resultaat: - € 943.	Met provincie en gemeenten samenwerken om de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving van complexe bovenlokale milieugerelateerde uitvoeringstaken te verbeteren.	8 Milieu en duurzaamheid 14 Publieks-dienstverlening
Privaatrechtelijke verbondenheden		
NV Bank Nederlandse Gemeenten Financiële positie per 31-12-2012: Eigen vermogen € 2.752.000 Vreemd vermogen € 139.476.000 Resultaat € 332.000	Bankieren voor het maatschappelijk belang tegen zo laag mogelijke kosten	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
NV Brabant Water Financiële positie per 31-12-2012: Eigen vermogen € 437.682 Vreemd vermogen € 392.639 Resultaat € 39.387	Het in stand houden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren	16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering
Stichting beveiliging bedrijventerrein De Run Financiële positie per 31-12-2011: Eigen vermogen € 23 Vreemd vermogen € 0 Resultaat € 0	Beveiliging van het bedrijventerrein De Run	3 Veiligheid 9 Economie en arbeidsmarktbeleid
Coöperatie Bosgroep Zuid Nederland U.A.	Adviesdiensten ten aanzien van het bosgebied, contacten met de rijksoverheid	4 Beheer openbare ruimte

Financiële positie per 31-12-2012: Eigen vermogen € 350 Vreemd vermogen € 2.982 Resultaat € 77		
Brainport Development NV Financiële positie per 31-12-2012: Eigen vermogen € 3.670 Vreemd vermogen € 1.921 Resultaat -€ 384	De positie van Veldhoven binnen de Brainport-regio versterken en een actieve bijdrage leveren aan de versterking van de economische structuur in de regio	9 Economie en arbeidsmarktbeleid
Stichting BIZOB Financiële positie per 31-12-2012: Eigen vermogen € 571 Vreemd vermogen € 313 Resultaat € 170	Het uitvoeren van, het begeleiden van en adviseren in een gezamenlijk professioneel inkoop- en aanbestedingsbeleid, ook voor het behalen van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor de zelfstandige gemeenten	Alle

2.2.7 PARAGRAAF GRONDBELEID

1. Inleiding

Met het grondbeleid kan de gemeente invloed uitoefenen op de realisatie van doelstellingen van gebiedsontwikkeling en de beleidsterreinen die daarmee verband houden, zoals verkeer en vervoer, cultuur, welzijn, onderwijs, sport, recreatie en natuur, volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieu. Daarnaast heeft het grondbeleid invloed op de financiële situatie van de gemeente. De kosten en de opbrengsten van gebiedsontwikkeling en de hiermee samenhangende risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Gebiedsontwikkeling vindt voornamelijk plaats in de vorm van:

- Bouwgrondexploitatie (BGE);
- Investerings bovenwijkse voorzieningen (BOVO-investeringen);
- Investerings grote werken;
- Principeverzoeken.

De economische crisis, en daarmee de veranderende markt voor woningen en bedrijven, heeft ingrijpende gevolgen voor de resultaten van de bouwgrondexploitaties. De investeringen en de opbrengsten van diverse projecten is een aantal jaren doorgeschoven. Enkele projecten verschuiven hierdoor tot na de planningsperiode van de begroting (2017).

In de bij de begroting 2014 als bijlage opgenomen Meerjarenperspectief BGE wordt ingegaan op de financiële positie van de bouwgrondexploitaties binnen de gemeente Veldhoven, waar onder de winstverwachtingen, de kredietverstrekking en de risico's. Er is een rechtstreekse inhoudelijke en financiële relatie tussen de BGE's en de BOVO-investeringen. Immers ten behoeve van BGE's vinden er investeringen plaats in groen en infra. Deze investeringen worden voor een groot deel financieel gedekt uit de Voorziening BOVO, die ook voor een groot deel wordt gevoed door de BGE's. De nota Bovenwijkse Voorzieningen is eveneens als bijlage in deze begroting bijgevoegd.

2. Projecten gebiedsontwikkeling in 2014

Als gevolg van de aanhoudende economische crisis is de vraag naar woningen sterk vertraagd. Nieuwbouwprojecten komen door een zeer geringe marktvraag en financieringsproblemen op slechts bescheiden schaal van de grond. Ook de doorstroming binnen de bestaande voorraad is nagenoeg tot stilstand gekomen. Deze nieuwe werkelijkheid vraagt om een herbezinning over de gemeentelijke projectenportefeuille. Door de actieve grondpolitiek van de afgelopen jaren en de stagnerende planontwikkeling is het niet mogelijk om alle bouwplannen en investeringsprojecten binnen de eerder opgestelde plannen te realiseren.

De gemeentelijke bouwgrondexploitaties zijn aan de hand van een aantal criteria nader bekeken.

1. Ruimtelijk beleid: inbedding in de ruimtelijke structuurvisie van Veldhoven en de status van de bestemmingsplanprocedures.
2. Financieel beleid: boekwaarde en eindwaarde in gemeentelijk meerjarenperspectief, inclusief externe financiële bijdragen en subsidies.
3. Regionaal beleid: bijdragen aan de regionale woningbouwafspraken.
4. Volkshuisvestingsbeleid: marktbehoefte en marktruimte, inter- en intragemeentelijke concurrentie.
5. Juridische status: contractuele verplichtingen, risico's en handelingsvrijheid.
6. Bestuurlijke status: bestuurlijke afspraken en politiek draagvlak.

Woningbouw in 2014

In 2014 worden de projecten Noordrand Meerstraat en Oerle Zuid verder uitgevoerd. Met het project Meerstraat vindt er een stedenbouwkundige afronding plaats van het noordelijke deel van Veldhoven. Diverse deelprojecten, zoals JOVO en Reeburgh, zijn in aanbouw. Ook de planvorming voor de locaties Kempphaan en Muijderman zijn in vergevorderd stadium en kunnen snel in uitvoering genomen worden. Voor het project Oerle Zuid komt het tweede deel in 2014 aan de orde.

Slot Oost en Leuskenhei zijn door de crisis niet ontwikkelbaar gebleken. Voor de korte termijn wordt met partijen actief gestudeerd op alternatieve mogelijkheden, waaronder ook wonen met zorg. Voor het project De Plaatse zijn de voorwaarden voor ontwikkeling onderwerp van gesprek.

De projecten Koningshoeven en Kasteel Zuyderwijck hebben onvoldoende marktpotentie gehad. Beide projecten worden gezien als strategische reserve. Voor de toekomst wordt naar alternatieve mogelijkheden voor gebiedsontwikkeling gekeken.

Binnen de gebiedsontwikkeling Zilverackers is de realisatie van het 2e en 3e dorp, Bosackers en Schootackers, verplaats naar 2020 en 2024. De ontwikkeling van beide dorpen wordt nauw bezien in relatie tot de ontwikkeling en het afzettempo van woningen in Huysackers. De ontwikkeling van Zilverbeek blijft als strategische reserve in de woningbouwplanning opgenomen voor de periode ná realisatie van de drie dorpen.

Bedrijventerreinen in 2014

Habraken is een gemengd bedrijventerrein voor de huisvesting van lokale en regionale bedrijven. Op basis van afstemming met de regiogemeenten is de omvang van het bedrijventerrein aangepast. De vraag naar kavels is de afgelopen jaren gestagneerd. Met het oog op de ontwikkeling van het terrein zijn de stedenbouwkundige randvoorwaarden voor een deel van het terrein aangepast, waardoor het bedrijventerrein ook mogelijkheden kan bieden voor kleinere bedrijven. De bouwgrondexploitatie is gewijzigd in de fasering.

Onderdeel van het regionale programma Brainport Avenue is de bedrijvenlocatie Runport A2. Dit terrein bestaat uit terreinen aan weerszijde van de Kempenbaan bij de afslag bij de A2/N2. Vanwege de huidige economische omstandigheden is de in het verleden getoonde belangstelling in het gebied De Run 1000 vanuit de vastgoedmarkt niet geconcretiseerd. Voor de korte termijn is de ontwikkeling stopgezet. Deze locatie is aangewezen als een strategische reserve. De Run2000 is gedeeltelijk herontwikkeld door de realisatie van Het Techniekhuis. Vanwege een overaanbod aan bedrijfsruimte op De Run zal er voor de middellange termijn geen actieve inzet meer zijn voor de uitgifte van dit bedrijventerrein. De infrastructuur zal gewijzigd worden als gevolg van de reconstructie van de Kempenbaan. De openbare ruimte zal een kwaliteitsimpuls krijgen, waarmee de aantrekkelijkheid van de Runport A2 als geheel wordt vergroot.

Zandven is het bedrijventerrein dat is ingericht voor de realisatie van woon-werk kavels. In Veldhoven is in de afgelopen periode geen belangstelling geweest voor dit terrein. De huisvesting van bedrijven wordt meer passend geacht op bedrijventerreinen De Run en Habraken. Zandven zal mogelijk op (middel)lange termijn deels een alternatieve invulling krijgen.

In 2013 is de ontwikkeling van bedrijventerrein Hoogackers stopgezet. Als gevolg van dit besluit worden thans nog enkele juridische afspraken met betrekking tot bedrijfsverplaatsingen en infrastructurele aanpassingen uitgevoerd.

Onderwijshuisvesting in 2014

In 2013 en 2014 worden de Multi Functionele Accommodaties (MFA's) in Midden en Zuid gebouwd en opgeleverd. Samen met de realisatie van de MFA Noord in een belangrijke opgave in de onderwijshuisvesting gerealiseerd. Naast de MFA's is een traject opgestart om bestaande basisscholen te 'verbreden'.

Infrastructuur in 2014

Medio 2014 wordt de afbouw van de Oersebaan, de verlengde Oersebaan en de Verlengde Heerbaan opgeleverd. Hiermee is de eerste fase van de Westelijke Ontsluitings Route (WOR) gerealiseerd. In de toekomst wordt ook de Zilverbaan (2e fase van de WOR) aangelegd, waarmee een ontbrekende schakel in de infrastructuur wordt gerealiseerd. Als gevolg van een gewijzigde woningbouwplanning in Zilverackers zal ook de aanleg van de Zilverbaan worden getemporiseerd. Vóór de realisatie van Huysackers, het eerste van drie dorpen in Zilverackers, wordt het gedeelte ten noorden van de weg de Roskam tot aan de Verlengde Heerbaan aangelegd. De start van de aanleg van dit gedeelte van de tweede fase van de WOR is geprognosticeerd voor 2016.

Citycentrum in 2014

Met het vaststellen van de jaarrekening 2012 heeft de gemeenteraad definitief afscheid genomen van de centrumplannen Lijnen en Pleinen. Met het opstellen van het COPr (centrum ontwikkelings programma) heeft de gemeenteraad een nieuw ontwikkelingsperspectief geschetst voor het centrum. Dit programma voorziet in het faciliteren van nieuwe marktinitiatieven in het centrum van Veldhoven. Voor 2014 wordt een aanpak van de noordelijke entree van het City Centrum (Kop van het Meiveld) verwacht.

3. Grondverkoop woningbouw

In het bijzonder wordt stil gestaan bij onze systematiek en communicatie ten behoeve van grondverkoop woningbouw. Uitgangspunt is dat naast verkoop van gemeentelijke particuliere kavels ook aandacht is voor projectmatige bouw, die door ontwikkelaars en woningcorporaties ter hand wordt genomen. Uiteindelijk hebben zowel gemeente als ontwikkelaars het zelfde doel: het verantwoord realiseren van woningbouw of bedrijfsontwikkeling op de verschillende locaties in Veldhoven die hiervoor geschikt zijn.

De mogelijkheden voor een gemeentelijke starterslening zijn in het voorjaar 2013 verlengd en verruimd. Dit instrument wordt meer in samenhang worden ingezet bij de verkoop van kavels of van nieuwbouwwoningen.

4. Beheer gemeentelijke gronden en panden (kapitaalgoederen)

Gemeentelijke gronden

Gronden, aangekocht ten behoeve van grondexploitatie, worden tijdelijk beheert met als doel het realiseren van een maximaal financiële of maatschappelijke opbrengst. De gemeente onderzoekt alternatieve vormen van beheer of het telen van bijzondere gewassen.

Bij de verpachting van landbouwgrond wordt over het algemeen de hoogste opbrengst gerealiseerd als de ondernemer op het pachtperceel mest mag uitreiden en een gewas kan telen als maïs of een vergelijkbaar gewas. In 2012 zijn alternatieve gebruiksmogelijkheden van de gronden op Habraken onderzocht. Verpachting was hier niet mogelijk omdat maïs en mest niet op prijs werd gesteld door de reeds aanwezige bedrijven op Habraken. Het

inzaaien met een gewas als Koolzaad (t.b.v. biodiesel) bleek niet realiseerbaar omdat er onvoldoende zekerheid bestond van de afname van het gerealiseerde product. Momenteel wordt onderzocht of het mogelijk is om via een beheersconstructie zonnepanelen te plaatsen of om opbrengsten te generen door o.a. het uitrijden van mest toch toe te staan. Mogelijk kan een maatschappelijke opbrengst worden verkregen door het toestaan van stadslandbouw, waarbij de voedselbank afnemer wordt van de geteelde gewassen.

Gemeentelijke panden

Gemeentelijke panden die zijn aangekocht voor gebiedsontwikkeling, maar behouden kunnen blijven, worden momenteel verkocht. Relatief snel zijn al enkele panden verkocht en ruim 10 andere panden zijn binnenkort in de verkoop. De verkoop wordt hierbij verzorgd door derden.

De gemeenteraad heeft onderzoek verricht naar de wijze waarop de gemeente Veldhoven haar gemeentelijke gebouwen beheert. Dit heeft geresulteerd in een onderzoeksrapport die de gemeenteraad in haar vergadering van 27 september 2011 heeft vastgesteld. Tevens heeft de gemeenteraad aanbevelingen gedaan om te komen tot een beter gebouwenbeheer. Hierover heeft ons college u reeds tussentijds geïnformeerd. Binnenkort zult u opnieuw worden geïnformeerd over de stand van zaken en de concrete acties die in 2013 ondernomen zijn. Hierbij worden overigens ook de panden betrokken die buiten de bouwgrondexploitatie vallen en ook in eigendom blijven van de gemeente.

DEEL 3

FINANCIËLE BEGROTING
(MEERJARIG)

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een nader inzicht gegeven in de financiële begroting 2014. Dit hoofdstuk wordt onderverdeeld in een tweetal financiële paragrafen, te weten: een overzicht van baten en lasten en de toelichting (paragraaf 3.2); een uiteenzetting van de financiële positie (paragraaf 3.3).

In beide paragrafen wordt inzicht gegeven in de cijfers van de nieuwe begroting 2014 en de meerjarenbegroting 2015-2017 alsmede, waar van toepassing, de realisatie van het jaar 2012 en de begroting na wijzigingen van het jaar 2013. Tot slot wordt in bijlage I een overzicht gegeven van de meerjarensaldi 2014-2017 per product.

3.2 Overzicht van baten en lasten en de toelichting

3.2.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in:

- per programma (exclusief reserves) de baten, lasten en het saldo (3.2.2);
- het overzicht van de geraamde algemene dekkingsmiddelen (3.2.3);
- het geraamde bedrag voor onvoorzien (3.2.4);
- de beoogde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves per programma (3.2.5);
- het geraamde resultaat voor en na bestemming (3.2.6);
- en tot slot een overzicht van de incidentele baten en lasten (3.2.7).

3.2.2 Overzicht baten en lasten per programma (exclusief mutaties reserves)

De realisatie van doelstellingen op programmaniveau omvat alle geplande taken op het terrein van beleid en beheer gericht op de realisatie van de programmadoelstellingen. De hieraan verbonden baten en lasten worden per programma gespecificeerd weergegeven.

Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
			2014	2015	2016	2017
1 Stedelijke ontwikkeling	17.583	12.681	18.781	30.305	25.442	23.068
2 Wonen	526	499	565	542	524	477
3 Veiligheid	2.132	3.777	2.083	2.084	2.083	2.076
4 Beheer openbare ruimte	3.542	5.132	1.857	3.207	3.206	3.592
5 Bereikbaarheid	6.464	8.904	9.330	4.424	4.860	5.103
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	7.544	7.437	7.135	6.971	6.850	6.974
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	5.231	5.530	4.538	4.318	3.848	3.664
8 Milieu en duurzaamheid	10.276	11.931	10.953	20.735	17.568	9.987
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	14.369	15.198	15.276	15.289	15.154	14.867
10 Onderwijs en jeugd	9.449	8.722	9.697	9.567	9.553	9.226
11 Kunst en cultuur	4.616	4.710	4.801	4.596	4.562	4.535
12 Sport en recreatie	4.755	4.649	4.602	4.565	4.344	4.363
13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	4.824	3.552	3.977	3.862	3.789	3.768
14 Publieksdienstverlening	3.105	2.855	3.166	3.046	3.169	3.038
15 Natuur- en recreatiebeheer	3.784	4.561	4.083	3.943	3.346	3.376
16 Alg. dekkingsmiddelen en financiering *	3.941	10.258	1.084	919	2.467	1.254
Totaal lasten	102.141	110.396	101.928	118.373	110.765	99.368

Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
			2014	2015	2016	2017
1 Stedelijke ontwikkeling	9.833	18.139	20.127	32.069	27.815	25.078
2 Wonen	414	334	395	298	300	324
3 Veiligheid	90	1.489	0	0	0	0
4 Beheer openbare ruimte	79	98	101	105	109	113
5 Bereikbaarheid	1.609	1.741	1.774	1.794	1.837	1.842
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	951	1.146	985	990	1.007	1.031
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	273	445	11	12	12	12
8 Milieu en duurzaamheid	7.882	9.358	8.329	19.255	16.103	8.574
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	11.404	11.982	12.405	12.665	12.616	12.344
10 Onderwijs en jeugd	1.764	858	913	1.199	1.217	1.237
11 Kunst en cultuur	77	0	0	0	0	0
12 Sport en recreatie	1.212	1.093	1.159	1.184	1.209	1.232
13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	56	0	0	0	0	0
14 Publieksdienstverlening	1.645	1.912	1.834	1.962	2.035	2.116
15 Natuur- en recreatiebeheer	73	55	55	56	58	59
16 Alg. dekkingsmiddelen en financiering **	-582	-419	199	201	205	208
Totaal baten	36.780	48.231	48.287	71.790	64.523	54.170
Saldo (-/- = nadeel)	-65.361	-62.165	-53.641	-46.583	-46.242	-45.198

* De lasten zijn gepresenteerd exclusief de stelpost onvoorzien.

** De baten zijn gepresenteerd exclusief de algemene dekkingsmiddelen.

Voor een toelichting op de geplande taken en bovenstaande bedragen wordt verwezen naar de programmabegroting.

3.2.3 Overzicht van de algemene dekkingsmiddelen

Naast baten die zijn verbonden aan de uitvoering van programma's (derhalve verantwoord op het programma) beschikt de gemeente ook over baten die niet aan een specifiek programma zijn verbonden. Voorbeelden van deze algemene dekkingsmiddelen zijn de algemene uitkering, dividenden en gemeentelijke belastingen. Hieronder een overzicht.

Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
			2014	2015	2016	2017
1 Lokale heffingen	7.798	7.752	8.021	8.326	8.615	8.922
2 Algemene uitkering gemeentefonds	34.135	34.377	36.243	34.227	34.689	34.759
3 Dividend	40	52	42	52	62	62
4 Saldo financieringsfunctie	5.828	3.948	1.959	1.317	964	744
Totaal algemene dekkingsmiddelen	47.801	46.129	46.265	43.922	44.330	44.487

3.2.4 Bedrag voor onvoorzien

De post onvoorzien is in de begroting opgenomen om onvoorziene incidentele financiële tegenvallers op te vangen. Doel hiervan is dat de realisatie van programmadoelstellingen op het geplande niveau kan worden gehandhaafd.

	Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
1 Stelpost onvoorzien uitgaven		0	55	135	135	135	135
Totaal onvoorzien		0	55	135	135	135	135

3.2.5 Overzicht mutaties in reserves per programma

Hieronder een overzicht van de mutaties in reserves per programma. In paragraaf 3.3.5 wordt een meerjarig overzicht gegeven van de mutaties in de reserves per onderscheiden reserve.

	Bedragen (x € 1.000) Programma	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
Toevoeging aan reserves							
1 Stedelijke ontwikkeling	3.839	8.335	0	6	621	0	
2 Wonen	91	56	85	0	0	0	
3 Veiligheid	15	0	0	0	0	0	
4 Beheer openbare ruimte	518	128	522	532	542	554	
5 Bereikbaarheid	374	245	249	254	259	265	
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	0	0	0	0	0	0	
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	103	0	0	0	0	0	
8 Milieu en duurzaamheid	732	150	32	0	0	0	
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	74	40	40	40	40	40	
10 Onderwijs en jeugd	14.419	28.866	909	32	277	0	
11 Kunst en cultuur	0	0	101	0	0	0	
12 Sport en recreatie	218	0	0	0	0	0	
13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	0	0	0	0	0	0	
14 Publieksdienstverlening	248	0	0	0	0	0	
15 Natuur- en recreatiebeheer	929	648	963	982	1.002	1.022	
16 Alg. dekkingsmiddelen en financiering	4.919	22.896	1.120	227	233	900	
Totaal toevoeging aan reserves	26.479	61.364	4.021	2.073	2.974	2.781	
Onttrekkingen aan reserves							
1 Stedelijke ontwikkeling	12.930	4.583	324	80	80	80	
2 Wonen	37	2.707	108	118	106	100	
3 Veiligheid	0	15	0	0	0	0	
4 Beheer openbare ruimte	2.461	4.133	848	2.211	2.224	2.637	
5 Bereikbaarheid	2.090	4.731	5.174	251	743	928	
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	0	0	0	0	0	0	
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	4	128	0	0	0	0	
8 Milieu en duurzaamheid	1.524	1.065	1.128	0	0	0	
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	0	34	0	0	0	0	
10 Onderwijs en jeugd	16.157	29.451	2.136	732	1.019	465	
11 Kunst en cultuur	63	125	101	0	0	0	
12 Sport en recreatie	152	162	162	162	90	90	
13 Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	579	0	0	0	0	0	
14 Publieksdienstverlening	278	240	0	0	0	0	
15 Natuur- en recreatiebeheer	680	1.667	1.133	952	416	386	
16 Alg. dekkingsmiddelen en financiering	6.550	29.251	1.461	448	1.521	1.189	
Totaal onttrekking aan reserves	43.505	78.292	12.575	4.954	6.199	5.875	
Saldo (- = nadeel)	17.026	16.928	8.554	2.881	3.225	3.094	

3.2.6 Resultaat voor en na bestemming

Het begrotingsresultaat wordt in twee stappen gepresenteerd, te weten vóór en na de mutaties in de reserves. Op deze wijze wordt de beïnvloeding door de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves, respectievelijk ten laste en ten gunste van de exploitatiebegroting, expliciet zichtbaar gemaakt.

Par.	Bedragen (x € 1.000)	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
3.2.2	<i>Raming baten en lasten per programma</i>						
	Totaal lasten per programma	102.141	110.396	101.928	118.373	110.765	99.368
	Totaal baten per programma	36.780	48.231	48.287	71.790	64.523	54.170
	Saldo baten en lasten (-/- = nadeel)	-65.361	-62.165	-53.641	-46.583	-46.242	-45.198
3.2.3	Algemene dekkingsmiddelen	47.801	46.129	46.265	43.922	44.330	44.487
3.2.4	Onvoorzien	0	55	135	135	135	135
	Resultaat vóór bestemming (-/- = nadeel)	-17.560	-16.091	-7.511	-2.796	-2.047	-846
3.2.5	<i>Resultaatbestemming</i>						
	Stortingen in de reserves	26.479	61.364	4.021	2.073	2.974	2.781
	Bijdragen uit de reserves	43.505	78.292	12.575	4.954	6.199	5.875
	Saldo mutaties reserves (-/- = nadeel)	17.026	16.928	8.554	2.881	3.225	3.094
	Resultaat na bestemming (-/- = nadeel)	-534	837	1.043	85	1.178	2.248

3.2.7 Overzicht incidentele baten en lasten

Om inzicht te krijgen in de aard (incidenteel of structureel) van de baten en lasten wordt onderstaand overzicht van incidentele baten en lasten (per programma) gepresenteerd. Hiermee wordt informatie gegeven die relevant is voor de beoordeling van de financiële positie en de meerjarenraming. Voor een nadere invulling van het begrip incidenteel kan worden gedacht aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. In dit overzicht zijn de mutaties in de reserves niet meegenomen.

Omschrijving	Bedragen (x € 1.000)	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
1 Lasten bouwgrondexploitaties + principeverzoeken	10.947	16.430	14.981	13.366	
1 Incidenteel beleid/ project	180	0	0	0	
2 Incidenteel beleid/ project	85	0	0	0	
4 Investerings maatschappelijk nut tlv een reserve	848	2.211	2.224	2.637	
5 Investerings maatschappelijk nut tlv een reserve	5.174	251	743	928	
6 Incidenteel beleid/ project	163	0	0	0	
7 Incidenteel beleid/ project	315	0	0	150	
8 Incidenteel beleid/ project	428	0	0	0	
9 Incidenteel beleid/ project	51	0	0	0	
10 Incidenteel beleid/ project	1.964	417	619	115	
11 Incidenteel beleid/ project	101	0	0	0	
12 Incidenteel beleid/ project	73	73	0	0	
13 Incidenteel beleid/ project	27	0	0	0	
14 Incidenteel beleid/ project	21	0	0	0	
15 Investerings maatschappelijk nut tlv een reserve	1.133	952	416	386	
Totaal incidentele lasten	21.510	20.334	18.983	17.582	
1 Baten bouwgrondexploitaties + principeverzoeken	16.890	28.847	22.605	22.666	
2 Bijzondere ontvangen subsidies en (specifieke) uitkeringen	85	0	0	0	
6 Bijzondere ontvangen subsidies en (specifieke) uitkeringen	10				
8 Bijzondere ontvangen subsidies en (specifieke) uitkeringen	23	0	0	0	
Totaal incidentele baten	17.008	28.847	22.605	22.666	
Saldo (-/- = nadeel)	-4.502	8.513	3.622	5.084	

3.3 Uiteenzetting van de financiële positie

3.3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de financiële positie van de gemeente Veldhoven. Allereerst wordt aangegeven wat het meerjarige exploitatiesaldo is (paragraaf 3.3.2 gesplitst naar bestaand en nieuw beleid). Vervolgens geeft het BBV (Besluit, Begroting en verantwoording) aan om inzicht te geven in de jaarlijks terugkerende arbeidskosten (paragraaf 3.3.3) en de investeringen (paragraaf 3.3.4).

Naast het meerjarige exploitatiesaldo geeft ook de reservepositie (paragraaf 3.3.5) inzicht in de financiële positie van de gemeente. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen. Ook wordt een overzicht gegeven van de opgenomen voorzieningen (paragraaf 3.3.6).

Tot slot wordt het EMU-saldo gepresenteerd in paragraaf 3.3.7 Financiering.

3.3.2 Raming van de financiële gevolgen van bestaand en nieuw beleid

De gepresenteerde begroting is gebaseerd op een combinatie van bestaand beleid en nieuw beleid. De financiële gevolgen van nieuw beleid en bijstellingen zijn in hoofdstuk 2 per programma zichtbaar. Hieronder wordt een overzicht gepresenteerd met het totaal aan lasten en baten gesplitst naar bestaand en nieuw beleid.

Bedragen (x € 1.000)	Begroting			
	2014	2015	2016	2017
1 Lasten bestaand beleid	104.368	122.912	114.887	103.364
2 Baten bestaand beleid	102.381	121.093	113.850	103.365
Saldo bestaand beleid (-/- = nadeel)	-1.987	-1.819	-1.037	1
3 Lasten nieuw beleid	222	406	2.005	1.909
4 Baten nieuw beleid	115	336	1.935	1.849
Saldo nieuw beleid (-/- = nadeel)	-107	-70	-70	-60
5 Lasten bijstellingen bestaand beleid	1.494	-2.737	-3.018	-2.989
6 Baten bijstellingen bestaand beleid	4.631	-763	-733	-682
Saldo bezuinigingen (-/- = nadeel)	3.137	1.974	2.285	2.307
Totaal	1.043	85	1.178	2.248

3.3.3 Jaarlijks terugkerende arbeidskosten

In onderstaand overzicht worden de arbeidskosten (loonkosten en sociale lasten) van het eigen personeel gepresenteerd. Voor een verder inzicht in en toelichting op de personele bedrijfsvoeringskosten wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Bedragen (x € 1.000)		Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
Programma				2014	2015	2016	2017
KVS	Bedrijfsorganisatie	17.471	18.519	17.755	17.674	17.561	17.504
3	Veiligheid	288	285	0	0	0	0
13	Lokale democratie en bestuurlijke samenwerking	1.152	1.133	1.024	990	977	987
14	Publieksdienstverlening	7	14	14	14	14	14
16	Financiering en algemene dekkingsmiddelen	-146	0	0	0	0	0
Totaal		18.772	19.951	18.793	18.678	18.552	18.505

3.3.4 Investerings 2014

Bedragen (x € 1.000) Investerings	Rekening 2012		Begroting 2013		2014		Begroting 2015		2016		2017	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Materiële vaste activa met economisch nut												
Kempen Campus - nazorg	-	-	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Investerings riolering 2015	-	-	-	-	-	-	8.589	-	-	-	-	-
Investerings riolering 2016	-	-	-	-	-	-	-	-	7.891	-	-	-
Investerings riolering 2017	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	123	-
Implementatie ondergrondse afvalinzameling	-	-	313	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bouw MFA Noord	2.299	-	102	183	-	-	-	-	-	-	-	-
Grond MFA Noord	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Binnenmilieu MFA Noord	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorbereiding MFA Zuid	52-	52-	24-	24-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanpassingen De Schalm	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanpassing De Schalm (inrichting)	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Led verlichting in 3 gymlokalen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitbreiding Sportcentrum De Atalanta	59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PC raadsleden 2014	-	-	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-
bouwk.aanpass.div.scholen	72	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meerhoef/Dbruna: 1e inrichting 2009-2012	30	30	-	-	134	134	-	-	-	-	-	-
Verplaatsing noodlokaal Meerhoef	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanvullende 1e inrichting div. scholen	-	-	-	-	46	46	-	-	-	-	-	-
Uitbreiding Meerhoef met 1 lokaal	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Berckacker	-	-	85	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Brembocht/2011	535	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diverse scholen hang- en sluitwerk/2011	5	-	54	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Uitbreiding De Zwengel/2014	-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbomaatregelen De Schalm	-	-	168	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging trekkenwand/2011	-	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Arbomaatregelen De Schalm/2012	359	-	2.941	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blauwe papiercontainers js 2008	1	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Huisv.ond.2005:aanpass.ivm.verzekeringen	-	-	0-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investering	Rekening 2012		Begroting 2013		2014		2015		2016		2017	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Vervanging kermiskasten	33	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Verbouwing brandweerkazernes	238	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorbereiding brede school midden	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bouw brede school Midden	1.155	-	4.863	-	5.560	-	-	-	-	-	-	-
Gemeensch.inrichting brede school Midden	-	-	-	-	87	87	-	-	-	-	-	-
Inr.openbare groenvz. brede school Midd.	-	-	-	-	29	29	-	-	-	-	-	-
Inr.openb.verharding.brede school Midd.	-	-	-	-	130	130	-	-	-	-	-	-
Parkeervoorzieningen brede school Midden	-	-	346	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Voorbereiding SO-VSO (v/h voorber.PWA).	24	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hoogwerker cq blusplatform	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bevordering energielabel	109	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Versnelde uitv.binnenmilieu best.scholen	-	-	145	286	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Meerhoef	-	-	77	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Brembocht	23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Cobbeek	79	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Berckacker	74	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beperkte renovatie Rank	62	-	83	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Weerbestendig maken sportterreinen	497	-	228	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Koeling sportgebouwen Kempen Campus	3	-	195	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Renovatie toiletgroepen pantry	-	-	65	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanschaf nieuwe website	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VSO-OCB algemene voorbereiding	0	0	56	56	-	-	-	-	-	-	-	-
Bouw brede school Zuid	634	-	7.202	-	3.690	-	-	-	-	-	-	-
Gemeensch.inrichting brede school Zuid	-	-	-	-	50	50	-	-	-	-	-	-
Groen brede school Zuid	-	-	-	-	89	89	-	-	-	-	-	-
Ondergronds afvalinzam.brede school Zuid	-	-	-	-	33	-	-	-	-	-	-	-
Parkeervoorzieningen brede school Zuid	-	-	2-	-	353	-	-	-	-	-	-	-
Speeltoestellen brede school Zuid	-	-	-	-	30	30	-	-	-	-	-	-
Verharding brede school Zuid	-	-	-	-	88	88	-	-	-	-	-	-
Verbreiding scholen	673	102	762	198	-	-	-	-	-	-	-	-
Bouw VSO-PWA	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grond VSO-PWA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inventaris/eerste inrichting VSO-PWA	-	-	-	-	-	-	40	40	40	40	-	-
Verbouwing PWA (40 jaar)	-	-	-	-	558	-	467	-	153	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investerings	Rekening 2012		Begroting 2013		2014		2015		2016		2017	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Verbouwing PWA (20 jaar)	-	-	-	-	142	-	119	-	39	-	-	-
Parkeren PWA	-	-	-	-	24	-	16	-	-	-	-	-
Inrichten openbaar gebied PWA (groen, vert	-	-	-	-	-	-	3	3	28	28	-	-
Ondergrondse afvalinzameling PWA	-	-	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-
Bouw kinderboerderij	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grond kinderboerderij	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nieuwbouw kinderboerderij	-	-	-	-	14	-	162	-	59	-	-	-
Inrichten openbaar gebied kinderboerderij	-	-	-	-	-	-	28	28	249	249	-	-
Herinr.terrein J.Ligthart/Nieuwe Band	-	-	-	-	204	204	204	204	-	-	-	-
Vooronderzoek implementatie BGT	1	1	37	37	-	-	-	-	-	-	-	-
Renovatie toiletgroepen st. Jan Baptist	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vergunningssoftware parkeerbedrijf	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Renovatie de Rank, Bussels 37	-	-	-	-	-	-	-	-	389	-	-	-
Project digitale handtekening	9	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Groene grond Zilverackers algemeen	962	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Blauwe grond Zilverackers algemeen	1.357	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3 panden Zilverackers algemeen	1.384	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bekendmakingen implementeren (pijler 1)	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Intranet/fase 1 (pijler 1)	-	-	20	-	20	-	-	-	-	-	-	-
Basisregistratie GBA	-	-	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-
(DMS, WFM), Zakensysteem (pijler 2)	-	-	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Invoer digitale handtekening (pijler 2)	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Implem.rapportagetool (BIS)(pijler 2)	-	-	34	-	96	-	30	-	-	-	-	-
Basisregistratie	-	-	-	-	80	-	-	-	-	-	-	-
Aansluiting WOZ systeem	-	-	-	-	80	-	-	-	-	-	-	-
Virtualiseren applicaties (pijler 5)	-	-	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Doorontwikkeling intranet	-	-	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-
Doorontwikkeling website	-	-	-	-	-	-	50	-	-	-	-	-
Verbouwing Sondervick College	-	-	-	-	385	-	322	-	106	-	-	-
Verbouwing Sondervick College	-	-	-	-	398	-	333	-	109	-	-	-
Fietsparkeren Sondervick College (D, E, F)	-	-	-	-	35	-	24	-	-	-	-	-
Gemeenschappelijke inrichting	-	-	-	-	-	-	-	-	24	24	-	-
Bestrijden ID fraude	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investering	Rekening		Begroting		Begroting							
	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
GRP10-15: verv.kast& pomp dr.rio/gemal.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: verblijfsgebied Zonderwijk	-	-	99-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: reconstructie Locht	3	-	52	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: reconstructie Sterrenlaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: persleid.Zondw.(icm rec.Sterrl)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: verblijfsgebied Zeelst	-	-	280	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: verblijfsgebied Veldhoven dorp	-	-	477	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: verblijfsgebied Oerle	0	-	72	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: persleiding Heerseweg	-	-	-	-	-	-	17	-	-	-	-	-
GRP10-15: vergroten riol. Ontginningsweg	-	-	-	-	-	-	89	-	-	-	-	-
GRP10-15: Heerseweg e.o. (persleidingen)	-	-	-	-	-	-	83	-	-	-	-	-
GRP10-15: vervanging gemaal Zonderwijk	-	-	-	-	-	-	85	-	-	-	-	-
GRP10-15: verblijfsgebied 't Look	-	-	152	-	154	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.3 geb.8 Zeelst II	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.16 geb.38 overstortriool N	807	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.4 geb.8 Zeelst II	250	-	135	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.6 geb.8 Zeelst II	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.22 geb.42 Polders 2e fase	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.7 geb.11 komgebied 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47	-
GRP10-15: maatr.8 geb.11 komgebied 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-
GRP10-15: maatr.15 geb.38 overstortriool N	-	-	271	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.17 geb.38 overstortriool N	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.18 geb.41 stamriool N	-	-	-	-	-	-	417	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.19 geb.41 stamriool N	-	-	-	-	-	-	219	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.20 geb.41 stamriool N	-	-	-	-	-	-	745	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.21 geb.41 stamriool N	-	-	-	-	-	-	1.079	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.1 geb.6 Zonderwijk	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.2 geb.6 Zonderwijk	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.5 geb.8 Zeelst II	31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.9 geb.11 komgebied 2	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.10 geb.22 Oerle	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.11 geb.22 Oerle	-	-	-	-	53	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.12 geb.26 Kelen	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: maatr.23 geb.44 Akkereind/Honk	-	-	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investerings	Rekening 2012		Begroting 2013		2014		2015		2016		2017	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
GRP10-15:maatr.13 geb.33 komgebied 5C	-	-	-	-	529	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:maatr.14 geb.33 komgebied 5C	-	-	-	-	248	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:verv.strengen icm renov.proj.	11	-	270	-	262	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:afkoppelen bij reguliere verv.	9	9	112	9-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:Mira waterblock bak/verv.riol.	-	-	-	-	-	-	-	-	96	-	-	-
GRP10-15:uitwerk.& uitv.meetplan Veldh.	15	-	15-	-	35	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:vergroet.stamriool N thv Kempb.	377	326	310	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:vervanging gemalen	-	-	83	-	85	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15:vervanging drukriolering	-	-	18	-	18	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: oude kerkstraat	-	-	140	-	-	-	-	-	-	-	-	-
GRP10-15: herinrichting zandoerleseweg	-	-	-	-	50	-	150	-	-	-	-	-
Vervangingsinvestering.binnensport alg.	26	-	369	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.binnensport alg.(2010)	-	-	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.binnensport alg.(2011)	31	-	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinvestering.buitensport alg.	27	-	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2007)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2008)	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2009)	-	-	0-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2010)	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2011)	-	-	235	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsinv.buitensport alg.(2012)	-	-	-	-	617	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging tractie rollend materieel BOR	-	-	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging tractie rollend materieel BOR	-	-	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervang. tractie BOR 2012 (zoutstrooier)	17	-	60	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging tractie BOR 2012 (voertuigen)	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nader te spec. Gebruiksmaterialen BRW	22	-	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tankautospuiter (521)	336	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tankautospuiter (520)	329	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rollend materieel	130	9	20-	9-	-	-	-	-	-	-	-	-
Meetapparatuur	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging ademluchtcilinders BRW	3	-	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rollend materieel 2013	-	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aanschaf bluspakken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investering	Rekening 2012		Begroting 2013		2014		2015		2016		2017	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Vervang. centrale toiletgroepen gem.huis	-	-	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rollend materieel OZ	23	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	13.424	424	21.515	147	14.598	885	13.307	276	9.184	342	175	-
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut												
Verblijfsgebied Zeelst	14	14	292	292	-	-	-	-	-	-	-	-
Verbl.geb.Zeelst/Borghoutspark-Biezenk.	-	-	142	142	-	-	-	-	-	-	-	-
Noordelijke ontsluitingsroute	389	389	699	699	-	-	-	-	-	-	-	-
Herinnr.Locht, Dorpstraat, Kromstraat	428	428	26	26	-	-	-	-	-	-	-	-
Verlengde Oersebaan(west.ontsluit.route)	3.038	3.038	1.329	1.329	25	25	-	-	-	-	-	-
Verlengde Heerbaan (WOR)	174	174	1.719	1.719	-	-	-	-	-	-	-	-
Zilverbaan (WOR)	283	283	2.134	2.134	130	130	176	176	2.501	2.501	626	626
Aansluiting A67 (BNR)	5.287	5.287	3.743	3.743	4.180	4.180	11.383	11.383	6.354	6.354	5.532	5.532
Rec.Kempenb.deel richting A67 (BNR)	32	32	1.625	1.625	1.400	1.400	2.250	2.250	1.677	1.677	94	94
Rec.Kempenb.tussengedeelte (BNR)	501	501	8.810	8.810	4.775	4.775	390	390	-	-	-	-
Rec.Kempenb.deel richting A2 (BNR)	63	63	262	262	298	298	2.102	2.102	490	490	-	-
Transferium/VWP (BNR)	10	10	-	-	0-	-	-	-	50	50	1.865	1.865
Opwaardering De Gender	2.037	2.037	2.058	2.058	0-	-	-	-	-	-	-	-
Projecten landschapsbeleidsplan	31	31	45	45	-	-	-	-	-	-	-	-
Instandhoud.openbaar gebied algemeen	279	279	89	89	-	-	-	-	-	-	-	-
Herinrichting Oude Kerkstraat	1	1	115	115	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheersmaatr.Cobbeek 2008/2009/2010	421	421	324	324	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheersmaatregelen Burg.v.Hoofflaan	0	0	115	115	-	-	-	-	-	-	-	-
Herinrichting Locht	4	4	50	50	-	-	-	-	-	-	450	450
Beheersmaatregelen Vijverstr/Kruisstr.	33	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheersmaatregelen Sterrenlaan	36	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Herinrichting (verstening) De Wegerd	132	132	28	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Beheersmaatregelen Sterrenlaan	191-	191-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Herinrichting Oude Kerkstraat fase II	-	-	40	40	620	620	-	-	-	-	-	-
Rotonde Sterrenlaan-Nijverheidslaan	50	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotonde Sterrenlaan-Nijverheidslaan nazorg	16	16	37	37	-	-	-	-	-	-	-	-
Rotonde B.van Hoofflaan-Provincialeweg	1	1	500	500	-	-	-	-	-	-	-	-
Verblijfsgebied 't Look	12	12	195	195	1.299	1.299	-	-	-	-	-	-

Bedragen (x € 1.000) Investerings	Rekening 2012		Begroting 2013		2014		Begroting 2015		2016		2017	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Herinrichting verblijfsgebied 't Look	-	-	-	-	200	200	1.550	1.550	1.550	1.550	1.950	1.950
Verblijfsgebied Zonderwijk	-	-	20	20	-	-	-	-	-	-	-	-
Zonderwijk Fase III (Midden)	120-	120-	34-	34-	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/rotonde Sterrenlaan-Oortlaan	36	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/rotonde Sterrenlaan-Mullerlaan	36	36	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/fietspad Bossebaan-Van Aelstlaan	-	-	-	-	10	10	47	47	-	-	-	-
VCP/extra maatregelen Zeelst	2	2	158	158	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/herinrichting hoofdwegen Zonderwijk	106	106	294	294	2.000	2.000	-	-	-	-	-	-
VCP Heistr./Kruisstr./P.Zuidlaan 2010/'11	133	133	836	836	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/Julianastr./P.Zuidlaan	-	-	100	100	900	900	-	-	-	-	-	-
VCP/herinrichting centrum Oerle	1.663	1.663	249	249	-	-	-	-	-	-	-	-
VCP/herinr.Locht (ri.Eersel vanaf Kempb)	-	-	50	50	-	-	-	-	-	-	450	450
Speelvoorzieningen 2012	92	92	69	69	-	-	-	-	-	-	-	-
Speelvoorzieningen 2013	-	-	25	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Speelvoorzieningen 2013-2015	-	-	85	85	85	85	85	85	-	-	-	-
Park Muggenhol	433	433	-	-	-	-	-	-	182	182	-	-
Verblijfsgebied Zandoerle	1	1	1-	1-	-	-	-	-	300	300	-	-
Herinrichting centrum Zeelst	377	377	1.084	1.084	-	-	-	-	-	-	-	-
Renovatie park 't Look-Zonderwijk	53-	53-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wijkaanpak opknappen Cobbeek	-	-	25	25	-	-	-	-	-	-	-	-
Wijkaanpak opknappen d'Ekker	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Parkeeroplossing Mira en Zuiderwyck	41	41	0-	0-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervanging VRI Heerbaan-Vijverstraat	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Landschapsplan verplicht	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Landschapsplan	-	-	10	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Vervangingsres.inv.openbaar groen (alg)	537	537	1.424	1.424	1.048	1.048	867	867	416	416	386	386
Vervanging.inv.openb.verlichting (alg)	289	289	2.298	2.298	648	648	661	661	674	674	687	687
Vervanging investeringen VRI	73	73	317	317	345	345	204	204	443	443	28	28
Verv.inv.omvorming groenvakken	3	3	47	47	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	16.733	16.733	31.434	31.434	17.963	17.963	19.713	19.713	14.638	14.638	12.069	12.069

Bedragen (x € 1.000) Investerings	Rekening 2012		Begroting 2013		2014		2015		2016		2017	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Financiële vaste activa												
HNG-uitkering	-	167	-	177	-	188	-	199	-	211	-	224
Woningbouwleningen	-	899	-	940	-	822	-	859	-	899	-	941
Geldlening SLOV	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Startersleningen	-	130	270	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geldlening stg. Parkmanagement	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geldlening zwembad Ekkerman	-	-	600	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal	-	1.196	870	1.117	-	1.009	-	1.059	-	1.110	-	1.165
Totaal generaal	30.157	18.353	53.819	32.698	32.561	19.857	33.020	21.048	23.822	16.089	12.244	13.233

3.3.5 Stand en verloop van de reserves

Bedragen (x € 1.000)	1-1-2013			1-1-2014			1-1-2015			1-1-2016			1-1-2017			1-1-2018	
Naam reserve	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	
Algemene reserve																	
Risicoreserve, deel benoemde risico's	2.028	13.117	4.791	6.299	-	-	6.299	-	-	6.299	-	-	6.299	-	-	6.299	
Risicoreserve, deel onbenoemde risico's	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	-	-	10.000	
Vrije reserve	9.273	42.731	28.900	23.104	101	6.247	16.957	6	1.738	15.225	621	3.305	12.541	-	2.822	9.720	
Totaal algemene reserve	17.245	55.849	33.691	39.402	101	6.247	33.256	6	1.738	31.524	621	3.305	28.840	-	2.822	26.018	
Bestemmingsreserve																	
<i>Dekkingsreserves</i>																	
Dekkingsreserve verbouw gemeentehuis	2.118	-	2.118	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dekkingsreserve uitkering HNG	1.755	-	177	1.578	-	188	1.390	-	199	1.190	-	211	979	-	224	755	
Dekkingsreserve beleidsplan 1999-2002	455	-	455	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dekkingsreserve beeldende kunst	95	-	95	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dekkingsreserve primair onderwijs	11.999	233	544	11.222	-	522	10.699	-	465	10.235	-	465	9.770	-	465	9.305	
Dekkingsreserve voortgezet onderwijs	28.859	-	28.859	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Dekkingsreserve bevordering energielabel	929	-	26	903	-	52	850	-	52	798	-	52	746	-	52	694	
Dekkingsreserve Kempen Campus	3.036	-	117	2.919	-	117	2.802	-	117	2.684	-	117	2.567	-	117	2.449	
<i>Reserve voor vervangingsinvesteringen</i>																	
Vervangingsreserve primair onderwijs	91	1.064	65	1.038	-	-	1.038	-	-	1.038	-	-	1.038	-	-	1.038	
Vervangingsreserve voortgezet onderwijs	72	-	72	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Vervangingsreserve openbare verlichting	3.120	128	2.298	950	522	648	824	532	661	695	542	674	564	554	687	430	
Vervangingsreserve openbaar groen	1.768	648	1.478	937	963	1.048	852	982	867	967	1.002	416	1.553	1.022	386	2.188	
Vervangingsreserve VRI	301	245	317	229	249	345	133	254	204	184	259	443	0	265	28	237	
<i>Doelreserves nieuw beleid/investeringen</i>																	
Beeldende kunst	131	-	30	101	-	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Stimuleringsfonds Brainport	201	40	-	241	40	-	281	40	-	321	40	-	361	40	-	401	
Grote werken	-	2.530	2.530	-	900	900	-	-	-	-	-	-	-	900	900	-	
Duurzame energie	80	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Volkshuisvestingsplan (GISV)	4.202	56	2.725	1.533	85	108	1.510	-	118	1.392	-	106	1.286	-	100	1.186	
Toprun	85	-	-	85	-	-	85	-	-	85	-	-	85	-	-	85	
Brede school zuid	-	-	-	-	256	256	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Brede school midden	-	-	-	-	653	449	204	-	204	-	-	-	-	-	-	-	
PWA-school	-	-	-	-	-	-	-	32	32	-	277	277	-	-	-	-	
dekkingsreserve basis op orde	-	869	434	435	220	402	253	227	297	183	233	131	284	-	94	191	
Afbouw complexen	1.338	19	1.352	5	-	64	59	-	-	59	-	-	59	-	-	59	
Afvalstoffenheffing	664	102	122	644	-	644	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Res.kst.dekk.tarieven rioolheffing	1.243	48	838	453	32	484	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Totaal bestemmingsreserves	62.360	5.514	44.602	23.272	3.918	6.328	20.862	2.068	3.217	19.713	2.354	2.894	19.173	2.780	3.054	18.899	
TOTAAL RESERVES	79.605	61.362	78.293	62.674	4.019	12.576	54.117	2.074	4.955	51.237	2.975	6.199	48.013	2.780	5.876	44.917	

3.3.6 Stand en verloop van de voorzieningen

Bedragen (x € 1.000) Naam voorziening	1-1-2013			1-1-2014			1-1-2015			1-1-2016			1-1-2017			1-1-2018	
	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	+	-/-	saldo	
Onderhoud eigendommen (incl. sport)	2.099	398	661	1.836	678	465	2.050	688	824	1.914	699	783	1.830	710	782	1.757	
Onderhoud wegen	413	632	201	843	643	584	903	655	596	962	667	609	1.020	680	609	1.091	
<i>Rioolbeheer</i>																	
Onderhoudsvoorziening riolen	3.469	29	81	3.418	29	81	3.366	30	82	3.313	30	83	3.261	31	83	3.209	
Dekkingsreserve riolen	6.651	2.276	163	8.764	1.469	206	10.027	11.473	326	21.174	7.987	492	28.668	175	562	28.281	
Vervangingsreserve riolen	3.560-	5	2.276	5.832-	33	1.469	7.268-	232	11.473	18.509-	33	7.979	26.455-	53-	177	26.685-	
					-												
Voorziening wethouderspansioenen	829	-	-	829	-	-	829	-	-	829	-	-	829	-	-	829	
Voorziening glasvezelnetwerk habraken	560	-	-	560	-	-	560	-	-	560	-	-	560	-	-	560	
Regulering tarieven na verk.aand.Endinet	1.031	-	-	1.031	-	-	1.031	-	-	1.031	-	-	1.031	-	-	1.031	
Bovenwijkse voorzieningen	1.495	10.456	11.903	48	-	-	48	2.985	2.985	48	1.992	1.992	48	-	-	48	
TOTAAL VOORZIENINGEN	12.987	13.795	15.285	11.497	2.852	2.805	11.545	16.064	16.287	11.322	11.408	11.938	10.792	1.543	2.213	10.121	

3.3.7 Financiering

De lidstaten van de Europese Unie hebben afgesproken allemaal met eenzelfde definitie van het begrotingssaldo te werken. Ze noemen dit het EMU-saldo. Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid. Dit betekent dat niet alleen de financiën van de rijksoverheid meetellen voor het EMU-saldo, maar ook die van de decentrale overheden (zoals gemeenten, provincies en waterschappen) en premiegefinancierde sectoren als de sociale zekerheid en de zorg. Volgens de regels van de EMU, mag het vorderingentekort niet groter zijn dan 3% van het Bruto Binnenlands Product (het Verdrag van Maastricht). Hiermee wil men de economische sterkte van de Euro-landen behouden. Het begrotingssaldo geeft dus een indicatie van de staat waarin het huishoudboekje van de overheid in een bepaald jaar verkeert.

Omschrijving		Bedragen (x € 1000)	2013*	2014	2015
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)		-16.091	-7.511	-2.796
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie		5.304	3.897	4.215
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie		13.795	2.852	16.064
4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd		21.368	13.713	13.031
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4				
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord				
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)		7.632	11.850	20.663
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord		11.167	15.794	24.781
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen		12.846	1.130	4.488
10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten				
11	Verkoop van effecten:		☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee	☐ ja ☒ nee
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)				
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?				
Berekend EMU-saldo			-27.671	-11.660	4.082

Bijlage A: Meerjarensaldi per product

Progr	Bedragen (x € 1.000) Product	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
1	6500 Gemeentelijke eigendommen/gronden	-221	-249	-320	-252	-394	-386
1	6501 Stedenbouw	-776	-810	-719	-3.518	-1.444	-700
1	6503 Bouwgrondexploitatie	0	28	31	31	32	32
1	6506 Gemeentelijke eigendommen/gebouwen	2.338	2.737	2.651	2.748	2.850	2.905
1	6514 Projecten derden (niet-BGE)	0	0	29	2.829	789	240
2	6510 Volkshuisvesting	-201	2.448	-147	-126	-118	-53
2	6511 Wonen	35	38	0	0	0	0
3	6162 Crisisbeheersing en rampenbestrijding	-110	-88	-79	-79	-79	-78
3	6163 Regionale veiligheidszorg	-760	-779	-1.594	-1.594	-1.594	-1.594
3	6164 Veiligheid	-335	-386	-382	-383	-382	-376
3	6168 Risicobestrijding fysieke veiligheid	-850	-1.020	-28	-28	-28	-28
4	6165 Verlichting	-1.046	-624	-990	-1.005	-997	-1.023
4	6166 Voorz t.b.v. honden/opv zwerfende dieren	-246	-279	-284	-280	-280	-281
4	6502 Vastgoedinformatie	-221	-126	-23	-4	-3	41
4	6505 Inrichting openbaar gebied	-8	0	-134	-135	-134	-133
5	6170 Verkeersobjecten	-834	-680	-698	-706	-686	-709
5	6171 Mobiliteit en veiligheid	-188	-307	-350	-351	-344	-344
5	6173 Wegen	-2.033	-1.917	-1.858	-1.887	-1.874	-1.912
5	6175 Werken voor derden	-24	-50	-68	-71	-71	-72
5	6176 Werken voor derden/overige	-37	-4	0	2	4	6
5	6180 Exploitatie parkeerbedrijf	-23	281	343	379	432	433
6	6410 Individuele voorzieningen WMO	-5.697	-5.422	-5.364	-5.368	-5.210	-5.315
6	6431 Bijzondere bijstand	-395	0	0	0	0	0
6	6433 Tegemoetkoming kosten kinderopvang	-42	0	0	0	0	0
6	6434 Minimabeleid	-459	-870	-786	-613	-633	-629
7	6150 Kwaliteit woon- en leefomgeving	-370	-413	0	0	0	0
7	6401 Ouderenbeleid	-585	-549	0	0	0	0
7	6402 Maatschappelijke dienstverlening	-415	-514	0	0	0	0
7	6403 Gehandicaptenbeleid	-42	0	0	0	0	0
7	6404 Opvang vreemdelingen (WI)	-223	24	-162	-161	-160	-159
7	6405 GGD	-745	-703	-665	-679	-692	-706
7	6406 Verslavingsbeleid	-43	0	0	0	0	0
7	6407 Lokaal gezondheidsbeleid	-92	-196	0	0	0	0
7	6408 Alg.beleid maatsch.ondersteuning	-469	-632	-2.343	-2.280	-2.278	-2.269
7	6420 Subsidiebeleid	-376	-569	-340	-188	282	469
7	6421 Onvoorzien welzijnsactiviteiten	-101	0	0	0	0	0
7	6422 Vrijwilligersbeleid	-133	-152	0	0	0	0
7	6423 Diverse initiatieven welzijnsterrein	-43	0	0	0	0	0
7	6424 Welzijnsaccommodaties	-210	-260	0	0	0	0
7	6425 Ontmoetingsruimte mensen zonder werk	-42	0	0	0	0	0
7	6426 Vorming en ontwikkeling/ emancipatie	-27	0	0	0	0	0
7	6427 Samenlevingsopbouw/Roma	-219	-158	-179	-180	-180	-179
7	6428 Samenlevingsopbouw/overige	-900	-836	-838	-817	-808	-808
7	6435 cliëntenparticipatie (WWB)	-23	0	0	0	0	0
8	6552 Riolen	219	302	258	292	329	344
8	6554 Afval	626	698	742	724	731	738
8	6555 Begraafplaats	-149	-115	-105	-97	-79	-86
8	6560 Milieubeleid	-524	-430	-367	-358	-413	-409
8	6565 Omgevingsbeleid (anders dan milieubeleid)	-170	-216	-194	-195	-194	-188
8	6570 Omgevingshandhaving en -toezicht	-1.602	-1.897	-1.861	-1.845	-1.838	-1.812
9	6200 Economische zaken	-903	-780	-533	-484	-508	-478
9	6210 Weekmarkt	-18	0	4	5	6	7
9	6430 Wet Werk Bijstand	-1.149	-1.663	-1.609	-1.414	-1.308	-1.331
9	6432 Overige uitkeringen	-343	-18	7	7	7	7
9	6436 Uitstroombevordering	-613	-729	-750	-748	-745	-737
9	6437 Sociale werkvoorziening	-14	-31	-31	-32	-31	-30
10	6250 Primair onderwijs	-1.696	-1.837	-2.224	-2.231	-2.146	-2.153
10	6251 Openbaar onderwijs	-8	-6	-14	-14	-14	-14
10	6252 Speciaal onderwijs	-144	-204	-162	-222	-286	-248

Progr	Bedragen (x € 1.000) Product	Rek. 2012	Begr. 2013	Begroting			
				2014	2015	2016	2017
10	6253 Voortgezet onderwijs	-1.475	-1.942	-1.802	-1.782	-1.762	-1.740
10	6254 Volwasseneneducatie	-196	-132	-128	-118	-117	-117
10	6255 Leerplicht	-336	-354	-218	-219	-218	-215
10	6256 Leerlingenvervoer	-712	-684	-694	-693	-691	-690
10	6257 Onderwijsranddiensten	-181	-136	-166	-165	-156	-156
10	6258 Bestrijding onderwijsachterstanden	-47	-38	-28	-28	-28	-28
10	6259 Natuur- en milieueducatie	-30	-24	-22	-21	-21	-21
10	6260 Peuterspeelzaalwerk en kinderopvang	-414	-290	-250	-291	-292	-291
10	6400 Jeugdbeleid	-338	-308	-339	-337	-319	-318
10	6409 Centrum voor jeugd en gezin	-370	-1.328	-1.512	-1.546	-1.545	-1.535
11	6300 Bibliotheek	-1.338	-1.337	-1.307	-1.242	-1.229	-1.229
11	6301 Muziekschool	-1.099	-1.099	-1.079	-1.037	-1.023	-1.023
11	6302 Beeldende kunst	-39	-5	-89	-88	-88	-87
11	6303 Kunst- en cultuurbeleid	-40	-42	-46	-46	-46	-45
11	6304 Cultuureducatie	-22	-28	-27	-27	-27	-21
11	6305 Lokale omroep	-47	-46	-46	-44	-44	-44
11	6306 Theater De Schalm	-1.153	-1.255	-1.396	-1.327	-1.314	-1.308
11	6307 Cultuurhistorie	-259	-254	-239	-217	-225	-225
11	6308 Evenementen	-191	-157	-195	-194	-192	-183
11	6309 Amateurkunst	-170	-164	-155	-151	-151	-151
11	6310 Gemeentelijke en rijksmonumenten	-119	-198	-223	-224	-224	-219
12	6320 Buitensportaccommodaties	-814	-734	-696	-694	-667	-653
12	6321 Binnensportaccommodaties	-2.448	-2.403	-2.328	-2.260	-2.114	-2.127
12	6322 Sportstimulering	-281	-208	-227	-236	-236	-235
12	6332 Kermissen	-67	-49	-30	-28	-27	-25
13	6110 bestuursorganen	-1.295	-1.148	-1.117	-1.054	-1.031	-1.029
13	6111 bestuursorganen/overige	-1.261	-1.158	-1.147	-1.154	-1.148	-1.147
13	6120 Communicatie	-459	-554	-555	-558	-545	-530
13	6130 Regionale samenwerking	-1.105	-616	-1.082	-1.024	-992	-990
13	6131 Ontwikkelingssamenwerking N-Z	-68	-75	-74	-73	-73	-73
14	6140 Dienstverlening	-212	82	-339	-337	-337	-334
14	6141 Documentenverstrekking en mutaties	-684	-618	-634	-554	-680	-686
14	6142 Burgerlijke stand	15	-36	-71	-71	-77	-79
14	6143 Verkiezingen	-95	-14	-139	-143	-149	-149
14	6520 Omgevingsvergunningen	-454	-117	-150	22	110	325
15	6151 Openbaar groen	-3.584	-3.090	-3.578	-3.637	-3.600	-3.680
15	6330 Toerisme	-82	-126	-117	-116	-113	-113
15	6331 Kinderboerderij	-177	-157	-157	-157	-155	-154
15	6440 Landschapsbeleid	-118	-114	-6	-6	-6	-6
16	6610 Financiering	246	277	282	312	342	364
16	6611 Algemene baten en lasten	3.702	587	2.235	1.480	779	746
16	6612 Belastingen	6.828	6.727	7.083	7.510	7.647	7.963
16	6613 Algemene uitkering	34.132	34.160	35.987	33.989	34.451	34.521
Totaal saldo (-/- = nadeel)		-536	832	1.043	86	1.178	2.245

Bijlage B: Nieuw beleid

Prod. nr.	Omschrijving nieuw beleid	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6501	Centrum Ontwikkelings Programma: uitvoering maatregelen	-180	0	0	0
6501	Centrum Ontwikkelings Programma: dekking algemene vrije reserve	180	0	0	0
6163	effect regionalisering brandweer	-166	-137	-115	-93
6200	centrummanagement	-50	0	0	0
6200	masterplan De Run	-25	-25	-25	-25
6141	investering bestrijding ID-fraude € 15.000 in 2014	-2	-3	-3	-3
5440	onderhoud en licenties applicaties	-100	-140	-144	-153
5690	investering basisregistraties € 80.000 in 2014	-8	-18	-18	-18
5690	investering aansluiting WOZ-systeem € 80.000 in 2014	-8	-18	-17	-17
5690	investering basisregistratie GBA € 60.000 in 2014	-6	-14	-13	-13
5690	investering doorontwikkeling intranet € 60.000 in 2014	-6	-14	-14	-13
5690	investering doorontwikkeling website € 50.000 in 2015	0	-5	-11	-11
	Saldo (- = nadeel)	-371	-374	-360	-346

Bijlage C: Bijstellingen bestaand beleid

Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6500	verkoop eigendommen/grond	50	100	0	0
6500	verkoop groenstroken	25	25	0	0
6506	effect lagere storting onderhoudsfonds gebouwen	9	9	9	9
6165	effect lagere storting vervangingsreserve openbare verlichting	17	17	18	18
6505	712703 herinrichting verblijfsgebied 't Look (maatschappelijk nut)	0	250	250	250
6505	dekking ten laste van algemene reserve	0	-250	-250	-250
6173	verlaging kosten derden wegen in verband met zelfwerkzaamheden	27	27	27	27
6173	712700 verblijfsgebied 't Look (maatschappelijk nut)	250	0	0	0
6173	dekking ten laste van algemene reserve	-250	0	0	0
6173	725300 parkeeroplossing Mira en Zuijderwijk (maatschappelijk nut)	32	0	0	0
6173	dekking ten laste van algemene reserve	-32	0	0	0
6173	727000 herinrichting Zandoerleseweg (maatschappelijk nut)	50	820	0	0
6173	dekking ten laste van algemene reserve	-50	-820	0	0
6173	maatschappelijke inzet uitkeringsgerechtigden	13	25	25	25
6410	aanbestedingsvoordeel CVV	50	50	50	50
6434	versoering minimaregeling	50	100	100	100
6408	wijkatlas nog maar 1x per 4 jaar	12	12	12	12
6408	maatschappelijke participatie	90	90	90	90
6408	stoppen met beleid welzijnsaccommodaties	60	60	60	60
6420	vanaf 2016 verder bezuinigen op WBP	0	0	330	660
6420	geen invulling nieuwe subsidieregeling, subsidieregeling betrokkenheid bij Veldhoven	150	150	150	0
6552	verlaging kosten derden riolering in verband met zelfwerkzaamheden	21	21	21	21
6552	zelfwerkzaamheden verrekenen met tarief rioolheffing	-21	-21	-21	-21
6554	verwerkingskosten veegvuil opnemen in afvalstoffenheffing	30	30	30	30
6560	milieubeleid	42	57	0	0
6430	additionele uitstroom WIZ 10 cliënten	75	150	150	150
6250	vervallen investering € 64.991 aanpassing beveiliging (720405)	2	2	2	2
6250	lagere kosten onderwijshuisvesting	0	0	100	100
6250/6252	vervangen investeringen (nieuw voor oud) bouw en grond VSO-PWA en bouw kinderboerderij	72	191	63	55
6302	vervallen doelreserve € 101.000 beeldende kunst	-3	-3	-3	-3
6320	vervangingsinvestering buitensport 2007 (780101): vrijval € 269.870	21	20	20	19
6320	vervangingsinvestering buitensport 2008 (780102): vrijval € 114.808	9	9	8	8
6320	vervangingsinvestering buitensport 2009 (780103): vrijval € 96.852	7	7	7	7

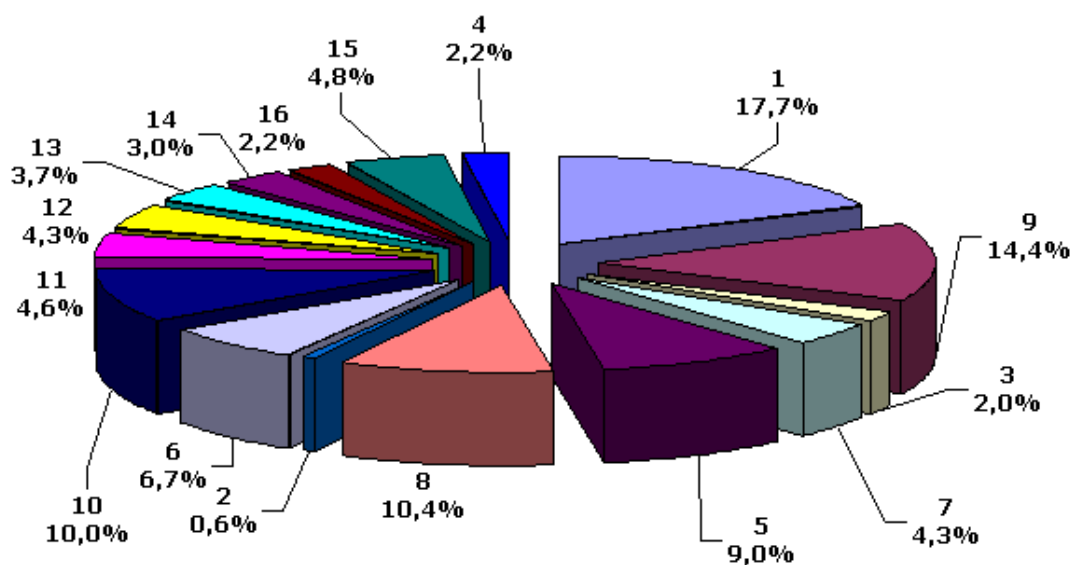
Prod. nr.	Omschrijving bijstellingen	Begroting			
		2014	2015	2016	2017
6320	vervangingsinvestering buitensport 2010 (780104): vrijval € 88.568	7	7	6	6
6320	vervangingsinvestering buitensport 2011 (780105): vrijval € 486.406	38	37	36	35
6320	maatschappelijke inzet uitkeringsgerechtigden	12	25	25	25
6320	werkzaamheden buitensport niet meer uitvoeren	11	18	32	32
6321	vervallen investering € 45.000,- LED-verlichting 3 gymlokalen (714100)	3	3	3	3
6321	binnensport geen weekendtoezicht sporthallen	13	25	25	25
6110	3 fte wethouders in plaats van 4	115	115	115	115
6143	versoering organisatie verkiezingen	10	5	0	0
6520	lagere kosten omgevingsvergunningen (milieu)	10	10	10	10
6520	verkleining flexibele schil omgevingsvergunningen	36	36	36	36
6520	gevolgen legesproduct omgevingsvergunningen	-36	-36	-36	-36
6520	welstandscommissie afschaffen	30	40	40	40
6520	gevolgen legesproduct welstand	-30	-40	-40	-40
div.	gevolgen inleveren vacatureruimte leges	-5	-5	-5	-5
6151	effect lagere storting vervangingsreserve openbar groen	4	4	4	4
6151	verlaging kosten derden groen in verband met zelfwerkzaamheden	70	70	70	70
6330	vermindering beleidsuitvoering toerisme	50	50	50	50
5440	bezuiniging telefonie	30	64	64	64
5442	vervallen investering € 18.000,- aanwezigheidsregistratie (706352)	6	6	3	0
5442	effecten "Het Nieuwe Werken"	0	10	30	50
5443	bezuiniging op catering	0	0	65	85
5611	investering interne mobiliteit	-30	-39	-139	-139
5615	formatie OZ (0,23 fte VH&TB en 0,07 fte adviseur VH&TB)	18	18	18	18
5615	0,49 fte bezuiniging vanaf 2015 OZ	0	28	28	28
5621	formatie BOR (0,39 fte beheer en onderhoud)	21	21	21	21
5621	inhuur afdeling BOR	14	14	14	14
5621	0,05 fte med. beheer & onderhoud B	3	3	3	3
5621	0,5 fte med. onderhoud B	22	22	22	22
5621	minder abonnementen BOR	5	5	5	5
5623	formatie MSO (vacature leerplicht)	39	39	39	39
div.	niet indexerende voor 2015, 2016 en 2017	0	1.241	2.527	3.796
div.	formatie gepensioneerden vervalt	0	2	101	348
div.	loonsom ramen op periodiek max -1	495	496	494	497
div.	bindingsdag in eigen tijd (bezuiniging op inhuurkosten)	68	68	68	68
div.	eindejaars- en nieuwjaarsbijeenkomst combineren en in eigen tijd	25	25	25	25
div.	ISO: externe certificering afschaffen	12	12	12	12
div.	vervallen taakstelling Antwoord	-669	-627	-628	-628
	Saldo (- = nadeel)	1.205	2.900	4.391	6.117

Bijlage D: Lasten per programma

Vertaald naar de gehanteerde programma-indeling wordt het geld aan de volgende doeleinden besteed:

<i>programma</i>	<i>lasten</i>		
	<i>totaal (x € 1.000)</i>	<i>per inwoner</i>	<i>in %</i>
1 Stedelijke ontwikkeling	18.781	0,42	17,7
2 Wonen	650	0,01	0,6
3 Veiligheid	2.083	0,05	2,0
4 Beheer openbare ruimte	2.379	0,05	2,2
5 Bereikbaarheid	9.578	0,22	9,0
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	7.135	0,16	6,7
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	4.538	0,10	4,3
8 Milieu en duurzaamheid	10.984	0,25	10,4
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	15.315	0,34	14,4
10 Onderwijs en jeugd	10.607	0,24	10,0
11 Kunst en cultuur	4.903	0,11	4,6
12 Sport en recreatie	4.602	0,10	4,3
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenwerking	3.975	0,09	3,7
14 Publieksdienstverlening	3.166	0,07	3,0
15 Natuur- en recreatiebeheer	5.047	0,11	4,8
16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering	2.340	0,05	2,2
totaal	106.083	2,37	100

LASTEN IN % PER PROGRAMMA

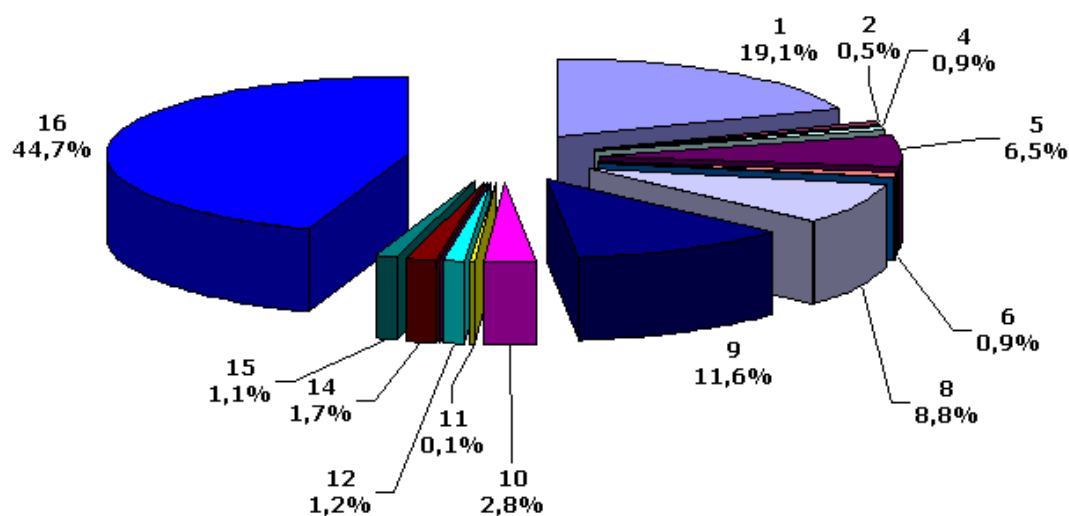

Bijlage E: Baten per programma

Vertaald naar de gehanteerde programma-indeling worden de volgende bedragen ontvangen:

<i>programma</i>	<i>baten</i>		
	<i>totaal (x € 1.000)</i>	<i>per inwoner</i>	<i>in %</i>
1 Stedelijke ontwikkeling	20.453	0,46	19,1
2 Wonen	503	0,01	0,5
3 Veiligheid	0	0,00	0,0
4 Beheer openbare ruimte	948	0,02	0,9
5 Bereikbaarheid	6.948	0,16	6,5
6 Individuele voorzieningen maatsch. participatie	984	0,02	0,9
7 Collectieve voorzieningen maatsch. participatie	11	0,00	0,0
8 Milieu en duurzaamheid	9.457	0,21	8,8
9 Economie en arbeidsmarktbeleid	12.405	0,28	11,6
10 Onderwijs en jeugd	3.048	0,07	2,8
11 Kunst en cultuur	101	0,00	0,1
12 Sport en recreatie	1.321	0,03	1,2
13 Lokale democratie/bestuurlijke samenwerking	0	0,00	0,0
14 Publieksdienstverlening	1.833	0,04	1,7
15 Natuur- en recreatiebeheer	1.188	0,03	1,1
16 Algemene dekkingsmiddelen en financiering	47.926	1,08	44,7
totaal	107.126	2,41	100

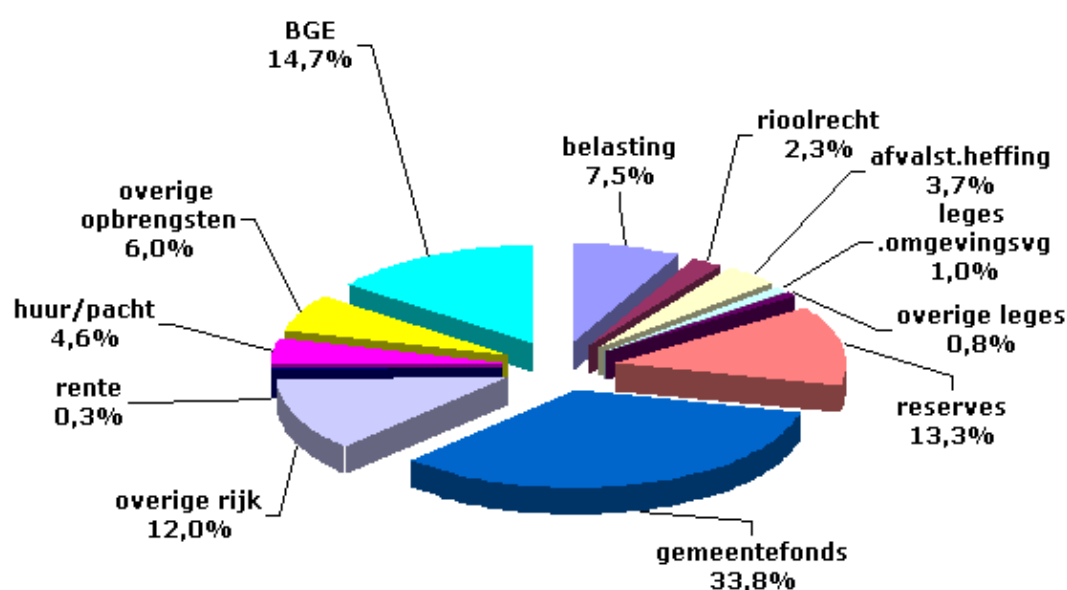
BATEN IN % PER PROGRAMMA

Bijlage F: specificatie baten

categorie baten	baten		
	totaal (x € 1.000)	per inwoner (x € 1)	in %
Belastingen	8.030	181,67	7,5
Rioolrechten	2.492	56,38	2,3
Afvalstoffenheffing	3.999	90,48	3,7
Leges omgevingsvergunningen	1.026	23,21	1,0
Overige legesopbrengsten	832	18,82	0,8
Onttrekkingen aan reserves (excl.bouwgrondexploitatie)	14.250	322,40	13,3
Gemeentefondsuitkering	36.243	819,98	33,8
Overige inkomensoverdrachten Rijk	12.827	290,20	12,0
Rente	352	7,96	0,3
Huur- en pachtopbrengsten	4.895	110,75	4,6
Overige opbrengsten en inkomensoverdrachten	6.386	144,48	6,0
Bouwgrondexploitatie	15.794	357,33	14,7
totaal	107.126	2.423,66	100,0

SPECIFICATIE BATEN (in %)

Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties

versie d.d. 30-08-2013

Inhoudsopgave

1	Inleiding	189
2	Terugblik op het jaar 2013	190
2.1	Inleiding	190
2.2	Overzicht bouwgrondexploitaties	190
2.3	Verwacht resultaat bouwgrondexploitaties in 2013	190
2.4	Voorziening afbouw complexen (Staat D) in 2013	191
2.5	Voorziene risico's binnen de bouwgrondexploitatie	192
2.6	Aandachtspunten 2013	193
3	Verwacht resultaat BGE 2014-2030	195
3.1	Inleiding	195
3.2	Verwacht resultaat BGE's in de periode 2014-2017	195
3.3	Doorkijk naar de periode 2018 tot en met 2030	196
3.4	Verschillen begroting 2013 versus begroting 2014	197
4	Systematiek en economische ontwikkelingen	199
5	De afzonderlijke bouwgrondexploitaties	200
5.1	Inleiding	200
5.2	De bouwgrondexploitaties	200
6	Vaststelling budgetten	209
7	Bijlagen	210

Inleiding

Jaarlijks wordt ingegaan op de financiële positie van de bouwgrondexploitaties binnen de gemeente Veldhoven. In deze nota "Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties" worden de volgende onderwerpen behandeld: stand van zaken van de afzonderlijke bouwgrondexploitaties (BGE's), de winstverwachtingen, de kredietverstrekking en de risico's van de bouwgrondexploitaties. Daarnaast wordt de Voorziening Bovenwijkse Voorzieningen (BoVo) en de Reserve Grote Werken behandeld, tezamen ook wel de berekening BoVo genoemd.

De economische crisis heeft, en daarmee de veranderende markt voor woningen en bedrijven, ingrijpende gevolgen voor de resultaten van de bouwgrondexploitaties. Mede daardoor zijn de investeringen en de opbrengsten van diverse projecten een aantal jaar doorgeschoven en worden projecten getemporiseerd of gestopt.

De gemeente Veldhoven heeft prioriteiten gesteld binnen de projectenportefeuille om adequaat in te kunnen spelen op de ontstane situatie en de negatieve gevolgen hiervan te beperken. Er zijn opnieuw doorrekeningen gemaakt en er is voor alle projecten gezocht naar verbeter- en optimalisatiemogelijkheden. Belangrijke knoppen daarbij zijn verdergaande besparingen door verbetermaatregelen en het doorschuiven en waar mogelijk faseren van investeringen.

In bijlage 1 en 2 worden respectievelijk het resultaat en de kosten en opbrengsten van de BGE's gepresenteerd. In bijlage 3 wordt de berekening BoVo uitgebreid behandeld.

Terugblik op het jaar 2013

Inleiding

In dit hoofdstuk zal het jaar 2013 behandeld worden. Allereerst wordt een overzicht gegeven van de huidige bouwgrondexploitaties (§ 2.2) waarna er zal worden ingegaan op het verwachte resultaat van de bouwgrondexploitaties in 2013 (§ 2.3). Daarna worden de nazorgcomplexen van af te sluiten bouwgrondexploitaties behandeld (§ 2.4) en worden de voorziene risico's behandeld (§ 2.5). Tenslotte worden een aantal aandachtspunten voor het lopende jaar gegeven (§ 2.6).

Overzicht bouwgrondexploitaties

In tabel 1 zijn alle bouwgrondexploitaties weergegeven die onderdeel uitmaken van dit 'Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties' en hierbij wordt het saldo van de reeds gerealiseerde kosten en opbrengsten (boekwaarde) per 1-1-2013 weergegeven. De totale boekwaarde van de BGE's bedraagt afgerond € 126 miljoen.

Project- Naam bouwgrondexploitatie nummer	Boekwaarde per 1-1-2013
905500 Zilverackers, Oerle-zuid	19.032.967
908200 Habraken	36.328.920
908500 Zilverackers, De Drie Dorpen	57.078.397
908900 De Plaatse	378.027
910000 Koningshoeven	1.386.323
910200 Run 2000	59.546-
911100 Kasteel Zuyderwijck	549.068
911300 WOB terrein dorpstraat	1.151.734
911400 Slot-Oost	2.314.017
911800 Noordrand Meerstraat	2.997.878-
912100 Schippershof	79.831
912500 Woonzorgcomplex Leuskenhei	78.430
913000 Noordrand Zandven	2.155.748
913400 Alm/phoeniks	233.662
913500 Zilverackers, Hoogackers	7.746.586
914100 Run 1000	498.813
917100 Herontwikkeling 't Look-oost	6.065
917200 De Hoge Boght	0
Totaal	125.961.164

Tabel 1: Overzicht bouwgrondexploitaties 'Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties' met de bijbehorende boekwaarde per 01-01-2013

Verwacht resultaat bouwgrondexploitaties in 2013

In de vorige versie van het 'Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties' van de begroting 2013 (in het jaar 2012) was voor het jaar 2013 geen toevoeging aan de algemene reserve uit af te sluiten complexen voorzien. Als het resultaat zich zodanig positief ontwikkelt dat

een verantwoordde winstneming mogelijk is wordt dit meegenomen in de begroting. Administratief is dit als een kostenpost opgenomen in de berekening.

Op basis van de huidige inzichten zal er dit jaar een toevoeging aan de algemene reserve verwacht worden van ca. € 7.500.000 als gevolg van een tussentijdse winstneming uit de bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat.

De volgende bouwgrondexploitaties zullen dit jaar naar verwachting worden afgesloten:

- 911300 WOB terrein Dorpstraat
- 913500 Zilverackers Hoogackers
- 917100 Herontwikkeling 't Look-oost

In onderstaand overzicht wordt weergegeven met welke resultaat de bovenstaande bouwgrondexploitaties worden afgesloten:

Af te sluiten BGE's	Als marktwaarde grond naar de balans	Af te boeken t.l.v. voorziening verlieslatende complexen	Af te boeken t.l.v. benoemde risicoreserve	Totaal
911300 WOB terrein Dorpstraat	759.600	184.840	218.829	1.163.269
913500 Zilverackers Hoogackers	1.570.650	1.969.617	4.520.569	8.060.836
917100 Herontwikkeling 't Look-oost	-	-	8.812	8.812
Totaal	2.330.250	2.154.457	4.748.210	9.232.917

In totaal zal er een bedrag van ruim € 9,2 miljoen worden afgeboekt, waarvan reeds € 2,2 miljoen als verlieslatend complex is opgenomen. Daarnaast wordt er € 2,3 miljoen op de balans geactiveerd als marktwaarde van grond en opstallen. Resteert een bedrag van € 4,7 miljoen dat afgeboekt wordt op de risicoreserve.

De verschillen in het verwachte resultaat met het inzicht van vorig jaar zijn als volgt te verklaren:

- Vorig jaar werd aangenomen dat een tussentijdse winstneming in de bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat in 2015 plaats zou kunnen vinden. Op basis van de huidige inzichten is gebleken dat een winstneming van € 7,5 miljoen in 2013 ook al mogelijk is.
- Als gevolg van de huidige economische situatie wordt het complex WOB terrein Dorpstraat bij de jaarrekening 2013 afgesloten. Eerder werd er nog vanuit gegaan dat dit complex tot ontwikkeling zou worden gebracht, maar dit blijkt niet mogelijk.
- In het vierde kwartaal van 2012 is door Stec Groep onderzoek gedaan naar de vraag en behoefte van het beoogde marktsegment voor de nieuwe bedrijvigheid in Hoogackers. Conclusie van het onderzoek was dat er op dit moment geen marktbehoefte is en daarom wordt de bouwgrondexploitatie Hoogackers bij de jaarrekening 2013 afgesloten.
- De bouwgrondexploitatie Herontwikkeling 't Look-oost wordt afgesloten omdat de betrokken marktpartij aangegeven heeft om niet door te gaan met de herontwikkeling van het project.

Voorziening afbouw complexen (Staat D) in 2013

Het laten doorlopen van een bouwgrondexploitatie terwijl het project nagenoeg is afgerond, is in de meeste gevallen niet wenselijk. Het resultaat komt dan niet vrij ten behoeve van de algemene vrije reserve en ongewenste investeringen kunnen worden gedeclareerd. Om de onvermijdelijke kosten te kunnen maken nadat de exploitatie is afgesloten, wordt er een post nazorg in de staat D opgenomen. Deze voorziening wordt ten laste gebracht van de

betreffende bouwgrondexploitatie op basis van een inventarisatie van de kosten die nog zijn te verwachten. Deze nazorgbudgetten worden vervolgens ondergebracht in de zogenaamde staat D van waaruit de geplande afbouwwerkzaamheden worden gefinancierd. Een onderzoek naar de stand van zaken betreffende de voortgang van de afbouwwerkzaamheden voor de verschillende complexen moet duidelijkheid geven over de noodzaak en de omvang van dit fonds. De afdelingen BOR en Planrealisatie zijn hiervoor verantwoordelijk en zullen hierover rapporteren. In de jaarrekening 2013 zal een overzicht opgenomen worden dat een beeld geeft van de investeringen en het saldo van deze voorziening. Vervolgens zullen deze nazorgbudgetten door de betreffende afdelingen worden verantwoord bij de eerstvolgende bestuursrapportage.

Voorziene risico's binnen de bouwgrondexploitatie

De risico's van de bouwgrondexploitaties worden opgenomen in de Paragraaf Weerstandsvermogen. De Paragraaf Weerstandsvermogen maakt onderdeel uit van de begroting 2014. Een risico is de kans op een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de gemeente, waarvoor geen dekking aanwezig is. Ook de risico's van de bouwgrondexploitatie worden beheerst op basis van de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Periodiek worden alle risico's geïnventariseerd en beoordeeld en worden er beheersmaatregelen vastgesteld. Een voorbeeld van een beheersmaatregel is het kiezen van een ander instrument van het grondbeleid.

In exploitatie genomen complexen (IEG)

Om een goed beeld te krijgen van de risico's van de bouwgrondexploitaties, worden de risico's per afzonderlijk project geïnventariseerd. Aan de hand van een eerste risicosimulatie wordt een integraal risico bepaald. Als dit risico het verwachte resultaat van de betreffende bouwgrondexploitatie niet overstijgt, wordt er geen risicoreserve gevormd (m.a.w. het wordt niet opgenomen in de reserve benoemde risico's). Als dit risico het verwachte resultaat wel overstijgt, is voor dit verschil een risicoreserve gevormd, door dit met een kans van 99% op te nemen.

Niet in exploitatie genomen complexen (NIEG)

Ook de risico-inschatting voor niet in exploitatie genomen bouwgrondexploitaties (NIEG) is van belang. Bij de inventarisatie hanteert de gemeente als uitgangspunt een risicokans van 10%, met als schadebedrag de boekwaarde per peildatum (01-01-2013). De schadekans en het schadebedrag zijn gebaseerd op de zogenaamde IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden), die is ontwikkeld door het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Bij bouwgrondexploitaties moet hoofdzakelijk rekening worden gehouden met vier vormen van risico's:

Verwervingsrisico's (hoge verwervingskosten en voorfinanciering).

Realisatie- en realisatiekostenrisico's (onvoorziene kosten, publiekrechtelijke beperkingen en langlopende juridische (planologische) procedures).

Afzetrisico's (tijdige afzet van uitgifbare gronden, organisatorische risico's en tijdige en heldere bestuurlijke besluitvorming).

Renterisico's (renteontwikkelingen en inflatie in relatie tot inkomsten en uitgaven en liquiditeitsplanning).

Project- Naam bouwgrondexploitatie nummer	Risico o.b.v. risicoberekening
905500 Zilverackers Oerle-zuid	854.790
908500 Zilverackers De Drie Dorpen	2.640.581
910200 De Run 2000	146.639
911100 Kasteel Zuyderwijck	26.160
912500 Woonzorgcomplex Leuskenhei	100
Totaal	3.668.270

Tabel 3: Voorziene risico's binnen de BGE

Aandachtspunten 2013

Jaarrekening 2012

Begin 2012 heeft een interne controle van de BGE's plaatsgevonden op basis van de aanbevelingen van de accountants bij de controle van de jaarrekening 2012.

De accountant concludeert dat de gemeente Veldhoven een omvangrijke grondexploitatie kent. Bij de tussentijdse controle 2012 heeft de accountant vastgesteld dat de kwaliteit van de tussentijdse herijking van grondexploitaties adequaat is uitgevoerd. Voor de controle op de juistheid ten behoeve van de jaarrekeningcontrole 2012 doet de accountant de volgende aanbevelingen in de managementletter tussentijdse controle 2012, gebaseerd op een notitie van de commissie BBV met betrekking tot de waardering van 'Niet in exploitatie genomen gronden' in Zilverackers:

'Wij merken op dat u voornemens bent om het stellige voornemen om tot ontwikkeling over te gaan te laten bekrachtigen door de raad. Conform het verslag van bevindingen 2011 adviseren wij u om de nodige voorzichtigheid te betrachten bij het toerekenen van rente aan deze niet in exploitatie genomen grond'.

Naar aanleiding van de aanbevelingen van de interne controle BGE bij de jaarrekening 2012 zijn alle bouwgrondexploitaties opnieuw doorgerekend. Tevens zijn alle bouwgrondexploitaties ten behoeve van de begroting 2014 herzien en geactualiseerd. Ten opzichte van de jaarrekening 2012 zijn de volgende uitgangspunten aangepast:

	Begroting 2014	Jaarrekening 2012	Verschil
Woningbouwplanning en planning voor werklocaties	Versie 1 juli 2013	Versie 1 december 2012	De planning van diverse projecten is in de tijd enkele jaren naar achteren geschoven
Rekenrente	2,8% op jaarbasis vanaf 2014	3,2% op jaarbasis vanaf 2014	0,4% lagere rente voor de bouwgrondexploitaties
Grondprijzen per m2	Grondprijzen per 1 april 2013: * 282 euro/ m2 * 323 euro/ m2	Grondprijzen per 1 april 2012: * 302 euro/ m2 * 346 euro/ m2	Grondprijzen zijn per 1 april 2013 volgens NVM-cijfers met 6,7% gedaald.

	* 364 euro/ m2 * 405 euro/ m2	* 390 euro/ m2 * 434 euro/ m2	
Afdracht Bovenwijkse Voorzieningen	Circa € 8.279 per woningequivalent	Circa € 8.912 per woningequivalent	Circa € 633 lagere afdracht per woningequivalent aan BoVo

Relatie met Bovenwijkse Voorzieningen en Reserve Grote Werken

De doorrekening van BoVo is gebaseerd op de rekenmethodiek conform de Grondexploitatiewet (onderdeel Wro). In het kort betekent dit dat in eerste instantie aangetoond moet worden dat een project voldoet aan de criteria "Bovenwijks" (toerekenbaarheid). Vervolgens is bepaald welke afzonderlijke BGE's 'voordeel' (profijtbeginnsel) van het project hebben en in welke mate (proportionaliteit). De gehanteerde rekeneenheid is hierbij het zogenaamde woningequivalent. Hierbij zijn bedrijven, winkels en kantoren teruggerekend naar woningenaantallen. Omdat in veel gevallen ook de bestaande bebouwing geheel of gedeeltelijk profijt heeft van het nieuwe project (bijvoorbeeld een verbreding van een bestaande hoofdweg) zullen bestaande woningen eveneens meegewogen worden. Tenslotte ontstaat een verdeling van de netto kosten tussen de nieuwe BGE's en de bestaande woningen. De kosten ten laste van de afzonderlijke BGE's worden doorgerekend in de bouwgrondexploitaties als kosten bovenwijkse voorzieningen, terwijl het aandeel voor de bestaande bebouwing ten laste gebracht wordt van de Algemene Vrije Reserve.

Ten behoeve van het opstellen van de begroting 2014 heeft een volledige doorrekening plaatsgevonden van zowel de matrix BoVo, de afzonderlijke BGE's en het Meerjarenperspectief BGE. Bij deze doorrekening zijn enkele belangrijke uitgangspunten gehanteerd die hieronder zijn benoemd.

In de huidige doorrekening van de berekening BoVo zijn voornamelijk investeringsprojecten meegenomen waarover eerder besluitvorming heeft plaatsgevonden waarvoor financiële dekking is gegarandeerd. Het gaat om een berekening van een bijdrage voor BoVo per woning, waarbij rekening is gehouden met subsidies. De fasering van de projecten is nauwkeurig bekeken. Hierbij is zoveel mogelijk rekening gehouden met de uitgangspunten in het coalitieprogramma en het Aanvalsplan Crisisaanpak woon- en werklocaties. De gemiddelde bijdrage in deze opzet komt uit op € 8.279,- per woningequivalent in plaats van € 8.912,- vorig jaar.

Slechts daar waar er een werkelijke beschikking omtrent te verkrijgen subsidies reeds aanwezig is of binnenkort verwacht wordt zijn de subsidiebedragen meegenomen.

Voor zover een feitelijk bijdrage van derden aan de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken worden verwacht zijn deze ook meegenomen.

Verwacht resultaat BGE 2014-2030

Inleiding

In dit hoofdstuk zal ingegaan worden op het verwachte resultaat in de begrotingsperiode 2014-2017 en de aansluiting bij de primaire begroting (§ 3.2). Daarnaast zal een doorkijk gegeven worden in de periode tot en met 2030 (§ 3.3). Tenslotte wordt er middels een verschillenanalyse aangegeven wat de verschillen in de resultaten zijn met betrekking tot de begroting 2013 en de begroting 2014 (§ 3.4).

Verwacht resultaat BGE's in de periode 2014-2017

Door de huidige economische crisis zijn niet alleen verschuivingen in de planning aangebracht maar zijn ook de resultaten bijgesteld. Met nadruk wordt gesteld dat de opgenomen betalingsmomenten deskundige inschattingen betreffen. De markt is dermate onzeker dat er op dit punt geen garanties zijn te geven.

Op basis van de ingeschatte betalingsmomenten zijn de bouwgrondexploitaties aangepast, rekeninghoudend met de laatste versie van het woningbouwprogramma per 1 juli 2013 en de planning voor uitgifte van bedrijfskavels. Voor de begrotingsperiode wordt het volgende resultaat verwacht:

	Winstgevend 2012 (begroting 2013)	Winstgevend 2013 (begroting 2014)	Mutatie in vrije reserve na bijstelling
2013	0	7.500.000	7.500.000
2014	0	0	0
2015	4.693.900	6.215	-4.687.685
2016	6.500.000	621.476	-5.878.524
2017	7.800.000	0	-7.800.000
Totaal 2014-2017	18.993.900	627.691	-18.366.209

Tabel 4: Verwacht resultaat bouwgrondexploitaties 2013-2017

Bij bovenstaande tabel worden de volgende kanttekeningen gemaakt:

De komende jaren (vanaf 2013) zijn er naar verwachting geen winsten uit de bouwgrondexploitaties te verwachten als gevolg van afsluiten complexen.

In 2013 is een winst gepland à € 7,5 miljoen als gevolg van een tussentijdse winstneming in de bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat. Deze winstneming was bij de begroting van vorig jaar nog niet voorzien.

In vergelijking met de begroting van vorig jaar zijn de resultaten als gevolg van de huidige economische crisis in de tijd enkele jaren naar achteren geschoven.

De BGE's die naar verwachting worden afgesloten;

In 2013: Hoogackers, WOB terrein Dorpstraat en Herontwikkeling 't Look-oost

In 2014: Geen bouwgrondexploitaties

In 2015: De Plaatse, De Run 2000, Schippershof, Leuskenhei en Alm-Phoenix

In 2016: De Hoge Boght

In 2017: Geen bouwgrondexploitaties

Verlieslatende complexen

Op basis van de huidige inzichten zullen onderstaande bouwgrondexploitaties worden afgesloten met een negatief eindresultaat:

Project- Naam bouwgrondexploitatie nummer	Verlieslatende bge (begroting 2013)	Verlieslatende bge (begroting 2014)	Mutatie in vrije na bijstelling
908500 Zilverackers De Drie Dorpen	0	-4.356.090	-4.356.090
908900 De Plaatse	-387.217	-436.236	-49.019
909900 Mira	-149.615	0	149.615
910100 Centrum 1e fase	-2.779.707	0	2.779.707
910200 Run 2000	-3.159.903	-806.498	2.353.405
913400 Alm-Phoenix	-115.504	-150.215	-34.711
Totaal	-6.591.946	-5.749.039	842.906

Tabel 5: Verlieslatende complexen

Het bedrag van € 5.749.039 uit tabel 5 is de voorziening van de verlieslatende complexen naar aanleiding van de actualisatie van de BGE's. Dit bedrag wordt in 2013 in één keer gefixeerd in de algemene vrije reserve in verband met het voorzichtigheidsprincipe. Het bedrag ten behoeve van verlieslatende complexen is ten opzichte van vorig jaar lager doordat:

- de bouwgrondexploitatie Zilverackers De Drie Dorpen is vanwege tegenvallende grondverkoop in de planning naar achteren geschoven;
- de bouwgrondexploitaties Mira en Centrum 1^e fase bij de jaarrekening 2012 zijn afgesloten waardoor er geen verlieslatend complex meer benodigd is;
- het programma van de bouwgrondexploitatie De Run 2000 is aangepast. Hierdoor is er sprake van een lager negatief resultaat.

Doorkijk naar de periode 2018 tot en met 2030

In de periode 2018 tot en met 2030 zullen de overige bouwgrondexploitaties worden afgesloten met het volgende resultaat in jaren. Hierbij moet worden opgemerkt dat het eindwaarden betreffen excl. tussentijdse winstnemingen.

Winstgevend 2013 (begroting 2014)	
2018	3.503.306
2019	0
2020	70.882
2021	310.402
2022	0
2023	0
2024	983.748
2025	381.953
2026	0
2027	0
2028	0
2029	0
2030	16.834.536
Totaal 2017-2030	22.084.827

Tabel 6: Verwacht resultaat van de BGE in de jaren 2018-2030

De BGE's die naar verwachting worden afgesloten vanaf 2018 zijn:

In 2018: Slot-oost en Noordrand Meerstraat

- eindwaarde is excl. tussentijdse winstneming Noordrand Meerstraat à € 7,5 miljoen

In 2019: Geen bouwgrondexploitaties

In 2020: Zilverackers Oerle-zuid

In 2021: De Run 1000 (N.I.E.G.)
 In 2022: Geen bouwgrondexploitaties
 In 2023: Geen bouwgrondexploitaties
 In 2024: Koningshoeven
 In 2025: Noordrand Zandven en Kasteel Zuyderwijck
 - eindwaarde is excl. tussentijdse winstneming Noordrand Zandven à € 3,4 miljoen
 In 2026: Geen bouwgrondexploitaties
 In 2027: Geen bouwgrondexploitaties
 In 2028: Zilverackers De Drie Dorpen
 In 2029: Geen bouwgrondexploitaties
 In 2030: Habraken

Bovenstaand resultaat van de bouwgrondexploitaties leiden tot een beeld dat er in de periode 2018-2030 vanuit de bouwgrondexploitatie minder dan gebruikelijke financiële ruimte zal zijn voor toevoegingen aan de algemene reserve. Ten opzichte van de begroting 2013 zijn de financiële resultaten in de tijd naar achteren geschoven.

Verschillen begroting 2013 versus begroting 2014

In deze paragraaf wordt aangegeven wat de verschillen zijn met betrekking tot de eindwaarden van de afzonderlijke bouwgrondexploitaties (incl. tussentijdse winstnemingen) behorende bij de begroting 2013 en de begroting 2014.

Financieel resultaat

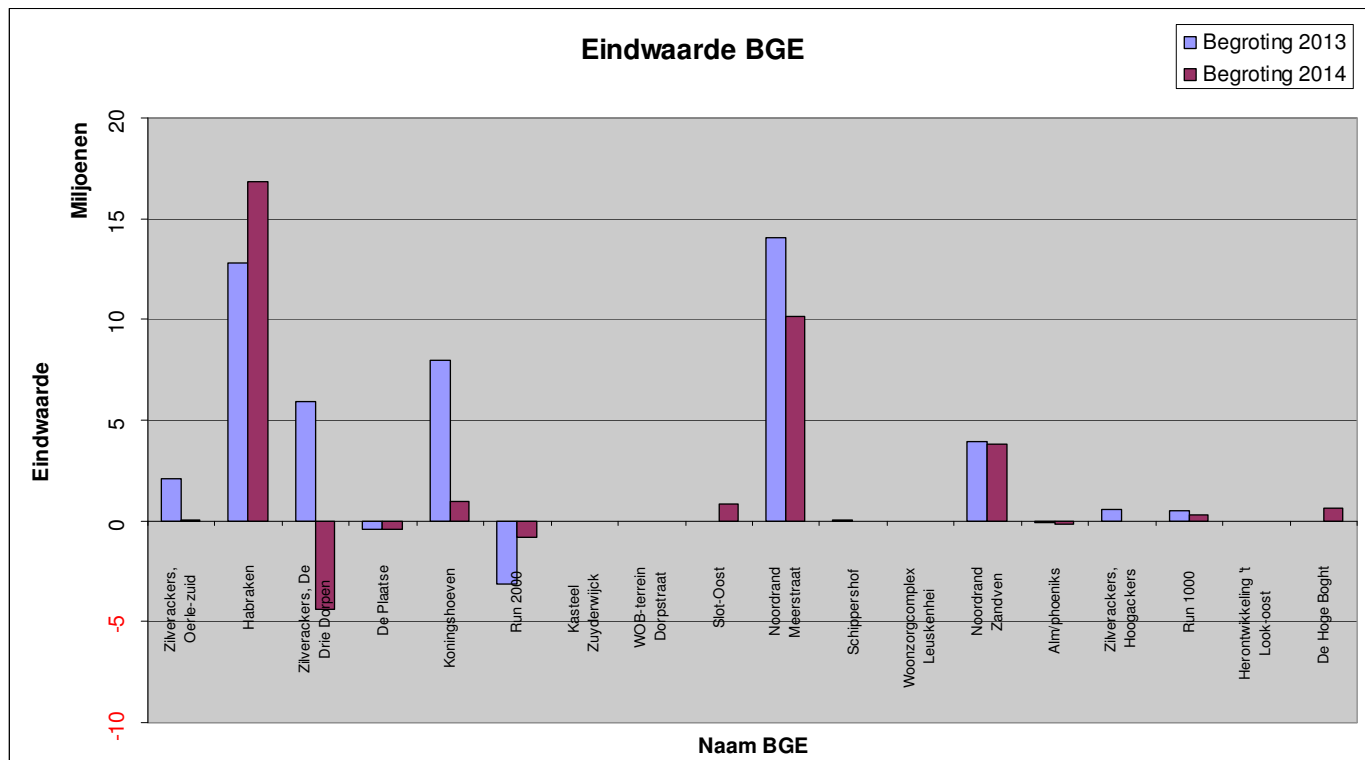
Het financiële resultaat (eindwaarde incl. tussentijdse winstnemingen) van de afzonderlijke bouwgrondexploitaties behorende bij de programmabegroting 2014 bedraagt: € 27.863.479 voordelig. Bij de programmabegroting 2013 werd uitgegaan van een financieel resultaat ter grootte van € 43.933.889 voordelig incl. tussentijdse winstnemingen). In de onderstaande tabel zijn de huidige BGE's opgenomen en zijn de BGE's die bij de jaarrekening 2012 zijn afgesloten niet meer opgenomen.

BOUWGRONDEXPLOITATIES (IEG EN NIEG)			Eindwaarde Begroting 2013	Eindwaarde Begroting 2014	Verschil
Complex	Projecten	IEG/NIEG			
905500	Zilverackers, Oerle-zuid	IEG	2.112.173	70.882	-2.041.291
908200	Habraken	IEG	12.779.464	16.834.536	4.055.072
908500	Zilverackers, De Drie Dorpen	IEG	5.912.024	-4.356.090	-10.268.114
908900	De Plaatse	IEG	-387.217	-436.236	-49.019
910000	Koningshoeven	IEG	8.001.060	983.748	-7.017.312
910200	Run 2000	IEG	-3.159.903	-806.498	2.353.405
911100	Kasteel Zuyderwijck	IEG	0	0	0
911300	WOB-terrein Dorpstraat	NIEG	0	0	0
911400	Slot-Oost	IEG	0	827.474	827.474
911800	Noordrand Meerstraat	IEG	14.023.291	10.175.832	-3.847.458
912100	Schippershof	IEG	18.243	6.215	-12.028
912500	Woonzorgcomplex Leuskenhei	IEG	0	0	0
913000	Noordrand Zandven	IEG	3.971.229	3.781.953	-189.276
913400	Alm/phoeniks	IEG	-115.504	-150.215	-34.711
913500	Zilverackers, Hoogackers	NIEG	591.780	0	-591.780
914100	Run 1000	NIEG	537.079	310.402	-226.677
917100	Herontwikkeling 't Look-oost	IEG	0	0	0
917200	De Hoge Boght	IEG	0	621.476	621.476
TOTAAL			44.283.719	27.863.479	-16.420.240

Tabel 7: Eindwaarde BGE's begroting 2013 en begroting 2014

Het verschil tussen het financiële resultaat van de BGE's bij de begroting 2014 en de begroting 2013 is € 16.420.240 nadeliger.

Tabel 8 geeft een overzicht van de eindwaarde van de BGE's incl. tussentijdse winstnemingen.

Tabel 8: Eindwaarde bouwgrondexploitaties begroting 2013 en begroting 2014

Op basis van bovenstaande tabel blijkt dat:

- de bouwgrondexploitaties van de projecten Habraken en Noordrand Meerstraat het meest winstgevend zijn;
- het project Zilverackers De Drie Dorpen financieel met meest verlieslatend is.

Systematiek en economische ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden een aantal algemene gegevens behandeld, zoals de normen waarop reserves worden bepaald en de algemene economische context waarbinnen deze herziening is opgesteld.

Alle bouwgrondexploitaties gaan uit van een netto contante waarde per 01-01-2013. Begin 2013 zijn, na afstemming in de organisatie, door het college van Burgemeester en Wethouders de parameters voor de bouwgrondexploitaties ter vaststelling aangeboden. De bouwgrondexploitaties zijn met onderstaande parameters ten behoeve van de begroting 2014 doorgerekend:

- Rente 3,2 % in 2013 en 2,8% per jaar vanaf 2014
- Kostenstijging 0 % per jaar tot 2016, vanaf 2017 bedraagt dit 2 % per jaar
- Opbrengstenstijging 0 % per jaar tot 2016, vanaf 2017 bedraagt dit 2 % per jaar

In 2013 wordt in de bouwgrondexploitaties rekening gehouden met een grondprijsdaling voor woningbouw van 7% en zijn de bouwgrondexploitaties doorgerekend op prijspeildatum 01-01-2013, tenzij nadrukkelijk anders vermeld.

Als uitgangspunt voor de afzonderlijke bouwgrondexploitaties is uitgegaan van de rapportage "Voortgang woningbouw- en bedrijfskavelplanning 1 juli 2013". Voor zover nieuwe inzichten een reëler beeld geven, zijn deze verwerkt in afzonderlijke bouwgrondexploitaties.

Bij het opstellen van deze financiële positie zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Jaarlijks wordt bekeken welke lopende bouwgrondexploitaties afgesloten kunnen worden. Dit houdt in dat er geïnventariseerd wordt of nagenoeg alle activiteiten zijn afgerond. Als er geen opbrengsten meer verwacht worden en de nog te maken kosten zijn af te bakenen, dan wordt het complex afgesloten en wordt eventueel een bedrag van het resultaat in mindering gebracht voor de afbouw van het complex. Hiervoor is een voorziening "afbouw complexen" ingesteld die door de afdelingen BOR en Planrealisatie wordt beheerd. In hoofdstuk 2 is hier nader op ingegaan.
- Het resultaat van afzonderlijke complexen wordt pas toegevoegd aan de algemene reserve als het complex is afgesloten. Tenzij een tussentijdse winstneming, gezien de ontwikkeling van de boekwaarde, verantwoord is.
- Als blijkt dat de fasering van de uitvoering van een plan anders verloopt dan voorzien, is het mogelijk een complex te splitsen dan wel samen te voegen tot één administratieve eenheid. Hiervan is echter op dit moment geen sprake.
- Er worden geen verliesgevendende bouwgrondexploitaties gestart, zonder dat de Raad hier voorafgaand aanvullende dekkingsmiddelen voor heeft aangegeven.
- Jaarlijks worden de risico's in de lopende complexen ingeschat. Voor zover deze risico's de begrote resultaten overschrijden wordt hiervoor een bedrag in de risicoreserve opgenomen, zie hoofdstuk 2.
- De Raad kan vanuit de algemene begroting integraal afwegen wat te doen met het resultaat van de bouwgrondexploitatie. In dit rapport worden geen voorstellen gedaan ten aanzien van de noodzakelijke risicoreserveringen.

De afzonderlijke bouwgrondexploitaties

Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken zijn de algemene financiële resultaten en de uitgangspunten besproken. Aan de basis van deze gegevens liggen de grondexploitatieberekeningen van de in exploitatie genomen plannen van de afzonderlijke projecten. Deze projecten worden in dit hoofdstuk besproken.

Uiteraard is er door de huidige economische crisis voor de bouwgrondexploitatie veel veranderd dan wel aan het veranderen. De door de economische crisis voortvloeiende vraaguitval naar duurdere en (in de Veldhovense situatie) gestapelde woningen, bedrijfskavels en de stagnerende markt van winkels, kantoren en commerciële voorzieningen maakt dat ontwikkelingen erg snel kunnen en zullen veranderen. Meer dan ooit zijn de opgenomen berekeningen en de hieronder beschreven toelichtingen een momentopname geworden.

De bouwgrondexploitaties

De afzonderlijke bouwgrondexploitaties zijn onder te verdelen in Niet In Exploitatie Genomen bouwgrondexploitaties (kortweg N.I.E.G.) en In Exploitatie Genomen bouwgrondexploitaties (I.E.G.). Niet In Exploitatie Genomen bouwgronden zijn gronden waar over het algemeen nog geen concrete kostprijsopzet voor bestaat. Daarnaast is er nog geen sprake van de start van het vervaardigingsproces (de schop daadwerkelijk in de grond). Wel zijn er eerste ideeën over mogelijke ontwikkelingen (er worden dus plankosten gemaakt) en (strategische) aankopen kunnen geboekt worden. Bij particuliere ontwikkelingen worden exploitatieovereenkomsten gesloten. Hierdoor ontstaan verplichtingen en is een administratief complex noodzakelijk. Specifieke plannen waarvoor geen grondtransactie nodig is, worden niet in deze nota "Meerjarenperspectief Bouwgrondexploitaties" behandeld. Deze plannen worden verantwoord onder het Product 650145 bestemmingsplannen.

Tevens is er sprake van een 'BGE' onder de naam 900000 Algemeen Beheer waar algemene kosten jaarlijks op geboekt worden. Hierbij valt te denken aan kosten voor planeconomische werkzaamheden die niet aan een complex zijn toe te rekenen. Aan het eind van het jaar worden de kosten van Algemeen Beheer, middels een verdeelsleutel, toegerekend naar de diverse bouwgrondexploitaties.

Hierna volgt een toelichting van de afzonderlijke bouwgrondexploitaties. Bij de beschrijving van de afzonderlijke bouwgrondexploitaties wordt achtereenvolgens ingegaan op de inleiding van het project (zoals de locatie van het project binnen de gemeente), de huidige stand van zaken en de financiën. Er wordt ingegaan op de kosten, de opbrengsten, de indexering vanwege kosten-, opbrengstenstijging inclusief rente (voortaan kortweg indexering), en het verwachte eindresultaat.

905500 Zilverackers Oerle-zuid

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Zilverackers Oerle-zuid is de eerste woningbouwlocatie van het project Zilverackers. Naast woningen en groen, worden op de locatie van de voormalige KI ook zorgvoorzieningen gerealiseerd.

Stand van zaken

Alle grond in het plangebied is inmiddels in eigendom van de gemeente. Door de gemeenteraad is een nieuw bestemmingsplan vastgesteld. De eerste fase van het plan is inmiddels bouwrijp en met de bouw van de eerste woningen wordt in 2013 gestart.

Financiën

De totale kosten bedragen ca. € 26,8 miljoen. Hiervan is inmiddels ca. € 20,2 miljoen gerealiseerd voornamelijk als aankoop- en sloopkosten, plankosten en rente. Er is nog voor ca. € 6,6 miljoen aan kosten geraamd. Het totaal aan opbrengsten bedraagt ca. € 30,0 miljoen. Hiervan is inmiddels € 1,2 miljoen gerealiseerd. Dit betreft vooral rijkssubsidie vanwege explosievenonderzoek. Het saldo van indexering bedraagt € 3,1 miljoen negatief. De verwachting is dat de bouwgrondexploitatie in 2020 afgesloten kan worden met op eindwaarde een positief saldo van ca. € 0,1 miljoen.

908200 Habraken

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Habraken heeft betrekking op de ontwikkeling van een bedrijventerrein, gelegen ten noordwesten van de kern van Veldhoven. Het plan bevindt zich inmiddels in de realisatiefase.

Stand van zaken

De eerste twee van de vijf fasen van het openbaar gebied in bedrijventerrein Habraken zijn bouwrijp gemaakt. De verkoop van de kavels valt echter tegen. Mede daarom is ten behoeve van de begroting 2014 een nieuwe fasering voor het bouw- en woonrijp maken en een nieuwe fasering voor de uitgifte van de kavels bepaald. Als gevolg van de huidige economische situatie is de fasering van het bouw- en woonrijp maken en de uitgifte van kavels een aantal jaar doorgeschoven. In totaal is er in Habraken 51 hectare uitgeefbare m² gepland. Op de bedrijventerreinenmarkt lijkt eerder sprake van afstel dan van uitstel. In dit kader zijn er op regionaal niveau, stedelijk gebied Eindhoven, afspraken gemaakt. In de regio is, net als elders in het land, een overaanbod aan bedrijfslocaties en bedrijventerreinen. De economie in deze regio groeit nog steeds, maar er zijn jarenlang te veel plannen gemaakt voor bedrijventerreinen. Voor de komende jaren wordt een reële vraag van 172 hectaren bedrijventerreinen verwacht in het stedelijk gebied van regio Eindhoven. Dit strookt niet met het potentiële aanbod van 641 hectaren. Er zal worden ingezet op een regionale gezamenlijke aanpak om dit overaanbod te lijf te gaan. Komende periode wordt dan ook benut om kritisch naar de haalbaarheid op lange termijn te kijken.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 62 miljoen waarvan reeds € 47,8 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 81,2 miljoen waarvan reeds € 11,5 miljoen is gerealiseerd. Het saldo van indexering bedraagt € 2,4 miljoen negatief. Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2025 met een positief resultaat van ca. € 16,8 miljoen. Voorlopig is er (nog) geen tussentijdse winstneming opgenomen in verband met de complexiteit en de lange looptijd van het plan.

908500 Zilverackers De Drie Dorpen

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Zilverackers De Drie Dorpen heeft betrekking op een uitleglocatie gelegen in het westen van de gemeente Veldhoven. Het project bestaat uit De Drie Dorpen die van elkaar gescheiden worden door groenstroken. Na Oerle-zuid zal 'Huysackers' als eerste van De Drie Dorpen ontwikkeld worden. Huysackers is het meest westelijk gelegen dorp van De Drie Dorpen. In totaal zijn er in Zilverackers De Drie Dorpen 1468 woningen

gepland. Daarnaast zijn er onder meer een Multi Functionele Accommodatie met daarnaast mogelijk een sporthal, een kinderboerderij, een sportveld, en diverse andere voorzieningen gepland.

Stand van zaken

In 2011 is het globale exploitatieplan en het globale bestemmingsplan onherroepelijk geworden. In 2012 en 2013 is het exploitatieplan herzien en door de Raad vastgesteld. Daarnaast is het stedenbouwkundige ontwerp voor Huysackers vastgesteld. Op basis van dit stedenbouwkundige ontwerp is de exploitatie van het dorp Huysackers doorgererekend. Voor de andere dorpen is een exploitatieberekening op basis van planeconomische kengetallen gemaakt. De fasering van het plan is op basis van de huidige inzichten getemporiseerd.

Financiën

Het totaal aan kosten bedraagt ca. € 115,3 miljoen. Hiervan is inmiddels ca. € 57,7 miljoen gerealiseerd. Er is nog voor ca. € 57,6 miljoen aan kosten geraamd. In hoofdzaak bestaat dit laatstgenoemde bedrag uit de geraamde kosten voor de resterende verwervingen, het bouw- en woonrijp maken, plankosten en rente. Op deze bedragen is door de aard van de investeringen invloed mogelijk. Er zijn geen tussentijdse winstnemingen gepland. Het totaal aan opbrengsten bedraagt ca. € 134,0 miljoen. Hiervan is inmiddels € 0,6 miljoen gerealiseerd. Het bedrag van € 0,5 miljoen bestaat uit huur- en pachtopbrengsten. Er is nog voor ca. € 133,4 miljoen aan opbrengsten geraamd. Dit bedrag bestaat uit de nog te verkopen bouwgronden en vanwege de temporisering nog te verwachten verdere opbrengsten uit pacht en huur. Het saldo van indexering bedraagt € 23,1 miljoen negatief. De verwachting is dat de bouwgrondexploitatie in 2028 afgesloten kan worden met een negatief saldo op eindwaarde van ca. € 4,4 miljoen.

908900 De Plaatse

Inleiding

De bouwgrondexploitatie De Plaatse had betrekking op de ontwikkeling van een 5-tal appartementen aan het plein De Plaatse gelegen in Veldhoven-Dorp. Het bestemmingsplan is onherroepelijk echter er loopt nu een onderzoek naar het wijzigen van de bestemming in Horeca.

Stand van zaken

Het project hangt nauw samen met de uitvoering van de opknapwerkzaamheden van het aangrenzende park. Een bijbehorend plein is reeds aangelegd en valt buiten de bouwgrondexploitatie. In het verleden is het project op de markt gezet middels een prijsvraag. De deelnemers aan de prijsvraag zijn formeel op de hoogte worden gesteld dat de prijsvraag niet meer doorgaat. Inmiddels ligt er een nieuw initiatief voor een horecagelegenheid. Het bestemmingsplan moet daarvoor gewijzigd worden. In samenspraak met de ontwikkelaar wordt bekeken of dit mogelijk is.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,4 miljoen. Het bedrag is bijna geheel gerealiseerd. De totale nog te ontvangen opbrengsten bedragen ca. € 0,1 miljoen bij de invulling van horeca. Het saldo van indexering bedraagt afgerond € 0,0 miljoen (€ 38.000) negatief. Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2015 op eindwaarde met een negatief resultaat van ruim € 0,4 miljoen. De eindwaarde is daarmee iets negatiever geworden.

910000 Koningshoeven

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Koningshoeven heeft betrekking op een locatie ten zuiden van de A67 nabij het congrescentrum Koningshof. Het betreft een voormalige scholenlocatie, die door nieuwbouw van de Kempen Campus is vrijgekomen.

Stand van zaken

Afgelopen jaren is gewerkt aan een woningbouwprogramma op deze locatie. Vanwege de woningbouwcrisis wordt momenteel gedacht over herontwikkeling van deze locatie, waaronder parkeerplaatsen voor het hotel/conferentiecentrum Koningshof.

Financiën

Het totaal aan kosten bedraagt ca. € 2,6 miljoen. Hiervan is inmiddels € 1,4 miljoen gerealiseerd. Er is nog voor ca. € 1,2 miljoen aan kosten geraamd. De tussentijdse winstneming is komen te vervallen. Het totaal aan opbrengsten is fors lager en bedraagt nu ca. € 3,8 miljoen. Het saldo van indexering bedraagt € 0,2 miljoen negatief. De verwachting is dat de bouwgrondexploitatie in 2024 positief kan worden afgesloten met een eindwaarde van ca. € 1,0 miljoen.

910200 Run 2000 / 914100 Run 1000 (N.I.E.G.)

Inleiding

De beoogde ontwikkeling van de Run 1000 / Run 2000 (ook wel Runport A2 genoemd) komt voort uit het Masterplan bedrijventerrein De Run Veldhoven. Voor Runport A2 is een ontwikkelingsplan en een bouwgrondexploitatie opgesteld onder meer ten behoeve van de subsidieaanvraag in het kader van de Budgetnota Ruimte. Om meer inzicht te geven zijn de ontwikkelingen in 2 aparte BGE's opgenomen, één voor ontwikkeling van nieuwbouw op een uitbreiding van De Run 1000 en één voor herstructurering van De Run 2000.

Stand van zaken

Het plangebied van de Run 1000 heeft de potentie om uit te groeien tot een hoogwaardig bedrijventerrein. In 2011 was sprake van een serieuze potentiële afnemer. Deze is helaas afgehaakt in 2012, waarna geen concrete initiatieven meer zijn ontplooid voor uitvoering van de plannen. Het plan wacht nu op een nieuwe kandidaat.

Als gevolg van een veranderde marktvraag dreigt het ambitieuze plan van de Run 2000 op dit moment niet tot uitvoering te kunnen komen. Hierdoor worden de plannen bijgesteld. Hierover vindt momenteel nader onderzoek plaats

Financiën

De totale kosten voor de Run 1000 bedragen ca. € 3,6 miljoen waarvan reeds € 0,5 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten voor de Run 1000 bedragen ca. € 4,1 miljoen waarvan reeds € 0 miljoen is gerealiseerd. Het saldo van indexering bedraagt € 0,2 miljoen negatief. Het eindresultaat van de Run 1000 bedraagt in 2021 naar verwachting ca. € 0,3 miljoen positief.

De totale kosten voor de Run 2000 bedragen ca. € 3,6 miljoen waarvan reeds € 1,6 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten voor de Run 2000 bedragen ca. € 2,8 miljoen waarvan reeds € 1,7 miljoen is gerealiseerd. Het saldo van indexering bedraagt € 0,1 miljoen negatief. Het eindresultaat van de Run 2000 bedraagt in 2015 naar verwachting ca. € 0,8 miljoen negatief. Door het afronden ontstaat een verschil.

Voor de Run 2000 zal de voorziening van het negatieve eindresultaat in positieve zin bijgesteld worden.

911100 Kasteel Zuyderwijck

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Kasteel Zuyderwijck heeft betrekking op een woningbouwlocatie op de kruising Oortlaan en de Van Hulstlaan. Het betreft een voormalige locatie van een voorziening die inmiddels deels naar de Kempencampus is verplaatst. Door middel van een prijsvraag in het jaar 2000 is als samenwerkingspartner Brabavast/ Woonbedrijf gekozen. In het plan zijn 110 appartementen, een apotheek, medische voorzieningen en een ruimte voor een gemeenschapshuis gepland.

Stand van zaken

Vanwege de economische crisis is het plan door de ontwikkelcombinatie niet in ontwikkeling genomen.

Woningstichting Thuis en Woningstichting Woonbedrijf hebben aangegeven gezamenlijk een visie op te willen stellen waarin de wijkbehoeftes zijn opgenomen. De locatie van Kasteel Zuyderwijck zal hierin worden opgenomen. Op basis van de visie voor de wijk en voor Kasteel Zuyderwijck kan bepaald worden wat het vervolg van dit project zal zijn.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,6 miljoen wat grotendeels is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,8 miljoen waarvan nog niets is gerealiseerd. Het saldo van indexering bedraagt € 0,2 miljoen negatief. Op basis van de veranderde inzichten is het eindresultaat van deze BGE op € 0,- gezet.

911300 WOB terrein dorpstraat (N.I.E.G.)

Inleiding

Het project WOB terrein betreft een centraal in Veldhoven gelegen locatie tussen de bestaande bebouwing en aan twee kanten ontsloten door respectievelijk de Dorpstraat en de Kerkakkerstraat. De naam van de bouwgrondexploitatie is ontleend aan de voormalige eigenaar van het terrein, het Waterbedrijf Oost Brabant.

Stand van zaken

Het project zal bij de jaarrekening 2013 afgesloten worden.

Financiën

Het totaal aan kosten bedraagt ca. € 1,6 miljoen. Dit is goeddeels gerealiseerd. Het totaal aan opbrengsten bedraagt ca. € 0,5 miljoen. Het verschil bedraagt € 1,1 miljoen. De bouwgrondexploitatie zal in 2013 worden afgesloten. De woz-waarde van de grond en opstallen bedraagt € 844.000. Op de balans zal conform andere gronden en opstallen 90% van de woz-waarde - € 759.600- worden geactiveerd. Daarnaast zal € 184.840 afgeboekt worden ten laste van de voorziening verlieslatende complexen. Het resterende bedrag zal ten laste komen van de risicoreserve.

911400 Slot-Oost

Inleiding

Het project Slot-Oost heeft betrekking op een woningbouwlocatie in het noordoosten van de gemeente die omsloten wordt door de Heerbaan, de Heistraat en een bestaande woonwijk.

Stand van zaken

De gemeente heeft vrijwel alle grond in het plangebied in eigendom, met uitzondering van een inmiddels gesloopte drukkerij en de grond onder een nutsvoorziening. De grond van de voormalige drukkerij is in eigendom van ontwikkelaar AM. De gemeente en AM zijn niet tot formele samenwerking kunnen komen. Er wordt gewerkt aan een ontwikkelstrategie.

Financiën

Het totaal aan kosten bedraagt ca. € 4,2 miljoen. Hiervan is inmiddels € 2,3 miljoen gerealiseerd. Er is nog voor ca. € 1,9 miljoen aan kosten geraamd.

Het totaal aan opbrengsten bedraagt ca. € 5,6 miljoen. Hiervan is nog niets gerealiseerd.

Het saldo van indexering bedraagt € 0,6 miljoen negatief.

De verwachting is dat de bouwgrondexploitatie in 2018 positief kan worden afgesloten met een eindwaarde van ca. € 0,8 miljoen.

911800 Noordrand Meerstraat

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Noordrand Meerstraat betreft een woningbouwlocatie, inclusief een Multi Functionele Accommodatie en een winkel, gelegen in het noorden van de gemeente Veldhoven. Het is het laatste deel van het project Noordrand.

Stand van zaken

Met de aankoop van kwekerij Muijderman heeft de laatste aankoop in het gebied plaatsgevonden. Het hele gebied, afgezien van het gebied van de kwekerij is bouwrijp gemaakt. Inmiddels is ongeveer 60% van de gronden verkocht en bebouwd. Het openbare gebied is voor zover noodzakelijk woonrijp gemaakt. Door de economische crisis is het voor zowel bouwers als projectontwikkelaars moeilijk gebleken om projecten op de markt te zetten. In overleg met de diverse samenwerkingspartners wordt op dit moment geprobeerd de gegunde projecten vlot te trekken. Dit blijkt in de praktijk altijd specifiek maatwerk. In de moeilijke gestapelde woningbouwmarkt is vooruitgang geboekt (het project Reeburgh). Daarnaast is het de verwachting dat het gestapelde project Entrada in herontwikkeling genomen zal worden. Verder zijn 2 grondgebonden projecten (Reegel en JOVO) op de markt gezet. Daarnaast is -op de oude locatie van de school de Berckacker- het grondgebonden woningbouwproject Kemphaan toegevoegd aan het project de Meerstraat.

Financiën

Het totaal aan kosten bedraagt ca. € 35,2 miljoen. Hiervan is inmiddels ca. € 23,8 miljoen gerealiseerd. Er is nog voor € 11,4 miljoen aan kosten geraamd (waarvan € 7,5 miljoen aan geplande tussentijdse winstnemingen in 2013).

Het totaal aan opbrengsten bedraagt ca. € 38,6 miljoen. Door de verkoop van gronden, maar ook een bestaande woning is hiervan inmiddels ca. € 26,8 miljoen gerealiseerd. Er is nog voor € 11,8 miljoen aan opbrengsten geraamd. Dit bedrag bestaat uit de verkoop van grond en enkele subsidies. Het saldo van indexering bedraagt € 0,7 miljoen negatief.

De verwachting is dat de bouwgrondexploitatie in 2018 afgesloten kan worden met een positief resultaat op eindwaarde à € 2,7 miljoen, exclusief de tussentijdse geplande winstneming van € 7,5 miljoen).

912100 Schippershof

Inleiding

De grondexploitatie Schippershof heeft betrekking op een woningbouwlocatie gelegen aan de Oude Kerkstraat in Veldhoven. Op de huidige locatie is nu nog een oliehandel gevestigd. Deze zal onder andere worden verplaatst naar bedrijventerrein Habraken. Op het

plangebied zijn 51 grondgebonden woningen en 38 appartementen voorzien. Start de bouw is uitgesteld tot 2014 in verband met vertraging van de sanering.

Stand van zaken

De opbrengsten zijn voor rekening van de eigenaar die op zijn beurt een exploitatiebijdrage aan de gemeente zal voldoen. Deze exploitatiebijdrage is begin 2012 ontvangen. Er is een intentieovereenkomst getekend met de eigenaar, de provincie en het Rijk waardoor het plan minimaal budgettair neutraal zal verlopen. De onderhandelingen omtrent Schippershof zijn begin 2012 succesvol afgerond. Momenteel is de verkoop van de woningen gestart.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,8 miljoen waarvan reeds € 0,6 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,8 miljoen waarvan reeds € 0,5 is gerealiseerd. De exploitatiebijdrage is reeds ontvangen en zal in de boekwaarde van de exploitatie verwerkt worden bij de jaarrekening 2012. Het saldo van indexering bedraagt € 0,0 miljoen (€ 4.000) negatief.

Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2018 met een budgettair neutraal resultaat.

912500 Leuskenhei

Inleiding

Naar verwachting wordt eind 2013 een plan gepresenteerd door Thuis en RSZK. Het gepresenteerde plan zal op ruimtelijke en financiële aspecten beoordeeld worden.

Stand van zaken

Op 2 juni 2009 heeft woningstichting Thuis uitgesproken nog steeds interesse te hebben in de locatie Leuskenhei. Het project staat nu in het woningbouwprogramma met 25 woningen in het jaar 2018.

Financiën

Vooralsnog is er rekening gehouden met een budgettair neutraal eindresultaat. De boekwaarde bedraagt ca. € 0,08 miljoen.

913000 Noordrand Zandven

Inleiding

De exploitatie Noordrand Zandven heeft betrekking op een bedrijventerrein gelegen ten noorden van de kern van Veldhoven en ten oosten van het (grotere) bedrijventerrein Habraken. Op het bedrijventerrein Zandven zijn werk- en woon-werkkavels voorzien.

Stand van zaken

Alle gronden in het plangebied zijn in eigendom van de gemeente Veldhoven. Het bestemmingsplan is inmiddels onherroepelijk. De gronden binnen het plangebied zijn bouwrijp gemaakt. De werkkavels zijn allemaal verkocht dan wel in optie. De verkoop van de woon-werkkavels verloopt zeer traag en daarom is de planning van uitgifte bijgesteld.

Financiën

De totale kosten bedragen ca. € 8,1 miljoen (incl. een tussentijdse winstneming van € 3,4 miljoen) waarvan reeds € 4,0 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 9,0 miljoen waarvan reeds € 1,9 miljoen is gerealiseerd. Het saldo van indexering bedraagt € 0,5 miljoen negatief.

Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2025 op eindwaarde met een positief resultaat ter grootte van € 3,8 miljoen (incl. tussentijdse winstneming van € 3,4 miljoen).

913400 Alm-Phoenix

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Alm-Phoenix heeft betrekking op een woningbouwlocatie en vormt een 'restgebied' van het project 'Pegbroeken'. Het plangebied is gelegen aan de Alm, tussen de Nieuwstraat en de Dintel in en vormt het achterterrein van de woning aan de Nieuwstraat 45. De gemeente Veldhoven is sinds 1998 eigenaar van de grond (door aankoop van de grond voor het project Pegbroeken).

Stand van zaken

Op de locatie is sprake van ernstige verontreiniging van de grond. De gemeente Veldhoven dient als eigenaar van de grond saneringsmaatregelen te nemen om zo de ongewenste verspreiding van de verontreiniging op het (braakliggend) terrein tegen te gaan. Het terrein zal worden herontwikkeld voor de bouw van één woning inclusief tuin. In 2011 is een ISV2-subsidie ontvangen ter grootte van 25% van de saneringskosten. Naar verwachting kan de kavel in 2014 worden uitgegeven omdat de sanering van de grond bijna is afgerond.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 0,4 miljoen waarvan reeds € 0,3 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,3 miljoen waarvan reeds € 0,1 is gerealiseerd. Het saldo van indexering bedraagt € 0,0 miljoen (€ 43.000) negatief.

Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2015 met een negatief resultaat op eindwaarde ter grootte van € 0,1 miljoen.

913500 Zilverackers Hoogackers

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Zilverackers Hoogackers ten noordwesten van Oerle is met name bedoeld voor de (her)vestiging van agrarische- en agrarisch technische hulpbedrijven, toeleverings- en afzetbedrijven, kwekerijen en bloemisterijen. Als gevolg van de economische crisis is de haalbaarheid van o.a. dit project opnieuw bezien.

Stand van zaken

Het college heeft in juni 2013 besloten om de bouwgrondexploitatie Hoogackers bij de jaarrekening 2013 af te sluiten. Uit een marktonderzoek is gebleken dat er momenteel onvoldoende vraag is naar het beoogde marktsegment. Bovendien zou er sprake kunnen zijn van concurrentie voor Habraken.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 8,5 miljoen waarvan reeds € 8,4 miljoen is gerealiseerd. De totale opbrengsten bedragen ca. € 0,6 miljoen waarvan reeds € 0,6 miljoen is gerealiseerd. Bij de jaarrekening 2013 zal het verlies van ca. € 8 miljoen worden afgeboekt op de algemene vrije reserve. De boekwaarde zal ten laste worden gebracht van de algemene vrije reserve en het gemeentelijke grondeigendom zal tegen marktwaarde op de balans worden geactiveerd.

917100 Herontwikkeling 't Look-oost

Inleiding

De bouwgrondexploitatie Herontwikkeling 't Look-oost heeft betrekking op de bouw van een nieuw zorgcomplex, sloop van flatgebouwen en het zorgcomplex en nieuwbouwappartementen middels diverse grondtransacties tussen een zorginstelling, woningstichting en de gemeente. Het plangebied is gelegen tussen de Sterrenlaan en de Ambachtslaan en het winkelcentrum aan De Schaatsenmaker in de wijk 't Look.

Stand van zaken

Halverwege 2013 heeft de zorginstelling aangegeven om niet door te gaan met de herontwikkeling van het project. Het project wordt daarom bij de jaarrekening 2013 afgesloten.

Financiën

Totale kosten bedragen ca. € 9.000 waarvan reeds € 6.000 is gerealiseerd. Er zijn geen opbrengsten ontvangen dan wel zullen deze nog ontvangen worden. Het verwachte verlies à € 9.000 wordt bij de jaarrekening 2013 afgeboekt op de algemene vrije reserve.

917200 De Hoge Boght

Inleiding

Het project Uitbreiding begraafplaats De Hoge Boght is onderdeel van gebiedsontwikkeling Zilverackers. De bouwgrondexploitatie De Hoge Boght is voor het eerst opgenomen in de begroting 2014.

Stand van zaken

Uit onderzoeken en marktconsultatie is gebleken dat er behoefte is aan een verbreding van de uitvaartgerelateerde voorzieningen. De beoogde locatie voor de uitvaartvoorzieningen is een perceel grond zonder grondwaarde binnen de Algemene Dienst. Het voorstel is om dit perceel te verkopen en alle investeringen en risico's, die samenhangen met de realisatie van uitvaartvoorzieningen bij de marktpartij te laten. Het voorstel is om alle kosten inclusief de plankosten van de gemeente op de grondopbrengst in mindering te brengen en de mogelijke winst aan de Algemene reserve te laten vrijvallen. De gemeente heeft inmiddels een grondbod ontvangen van een marktpartij. Het project is aanbesteed en er zijn afspraken gemaakt met een marktpartij.

Financiën

Op dit moment is een eerste globale versie van de bouwgrondexploitatie opgesteld. Totale kosten bedragen ca. € 0,3 miljoen. Er zijn nog geen kosten gemaakt..De totale opbrengsten bedragen ca. € 1,0 miljoen. Er zijn nog geen opbrengsten gerealiseerd. Het saldo van indexering bedraagt € 0,1 miljoen negatief. Op basis van de huidige inzichten sluit deze BGE in 2016 met een positief resultaat op eindwaarde ter grootte van € 0,6 miljoen.

Vaststelling budgetten

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de benodigde budgetten voor de diverse bouwgrondexploitaties. Het betreft een consolidatie van alle actieve bouwgrondexploitaties. Voorgesteld wordt om conform onderstaande tabel krediet te voteren voor de investeringen vanuit de bouwgrondexploitaties voor de periode van 2014 tot en met 2017. Afwijkingen zullen in de eerstvolgende bestuursrapportage worden gerapporteerd.

Overzicht tekort en overschot per jaarschijf bouwgrondexploitaties						
INVESTERINGEN	2013	2014	2015	2016	2017	2014-2017
Rente bij negatief saldo (op jaarbasis)	3,20%	2,80%	2,80%	2,80%	2,80%	2,80%
Kostenstijging (op jaarbasis)	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%	1,00%
GRONDVERWERVING / SANERING						
Verwerving	2.685.975	355.669	73.119	62.007	461.750	952.544
Sloopkosten	51.207	347.963	74.458	90.430	90.183	603.033
Milieukosten	354.209	614.199	475.113	440.704	275.611	1.805.627
BOUW / WOONRIJP						
Ophoging	0	0	0	0	0	0
Grondwerk	101.506	125.799	109.899	110.200	239.759	585.656
Verharding	1.315.622	1.366.293	1.360.259	999.208	1.183.250	4.909.011
Riolering	194.296	391.765	303.272	301.252	660.162	1.656.451
Groen / Water	548.778	653.285	626.902	415.776	321.725	2.017.687
Openbare verlichting/brandkranen	712	7.969	24.941	39.125	39.019	111.053
Kunstwerken	0	227.475	227.475	27.550	0	482.500
Diversen	143.743	450.385	359.151	243.985	209.432	1.262.953
Plankosten en VTU	1.306.969	1.224.457	1.144.457	918.548	1.095.241	4.382.703
Bovenwijkse voorzieningen	2.330.267	0	235.000	85.000	0	320.000
Fondsvorming	18.989	18.989	25.837	19.041	11.993	75.860
Rente	0	0	0	0	0	0
Winstnemingen	7.500.000	0	0	0	0	0
INVESTERINGEN	16.552.274	5.784.245	5.039.882	3.752.827	4.588.124	19.165.079
OPBRENGSTEN	2013	2014	2015	2016	2017	2014-2017
Rente bij positief saldo (op jaarbasis)	3,20%	2,80%	2,80%	2,80%	2,80%	2,80%
Opbrengstenstijging (op jaarbasis)	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
WONINGBOUW						
Goedkoop	1.498.830	357.065	1.361.973	1.957.546	1.059.387	4.735.970
Middelduur	2.705.855	3.748.121	3.786.803	3.959.939	3.643.032	15.137.894
Duur	1.054.595	3.327.773	4.501.053	4.098.632	4.515.977	16.443.435
NIET-WONINGBOUW						
Bedrijven	1.189.091	1.319.032	1.791.184	1.976.527	2.949.328	8.036.071
Kantoren	0	0	0	0	0	0
Winkels/horeca	0	0	75.000	0	0	75.000
Bijzondere bebouwing	0	197.220	1.328.457	2.584.321	1.637.276	5.747.273
NOG TE ONTVANGEN BIJDRAGEN						
Bijdragen met BTW (excl. BTW)	0	665.065	637.593	91.138	77.643	1.471.438
Bijdragen zonder BTW	476.208	1.777.251	272.581	132.782	506.900	2.689.514
OPBRENGSTEN	6.924.580	11.391.527	13.754.642	14.800.885	14.389.542	54.336.596
INFLATIECORRECTIE EN BEPALING TEKORT EN OVERSCHOT						
Kostenstijging	82.727	86.980	129.616	136.765	256.844	610.205
Opbrengstenstijging	0	-265.837	-690.891	-716.573	-524.082	-2.197.383
tekort en overschot	12.291.088	-4.614.368	-8.387.011	-9.244.283	-1.830.303	-24.075.965
Verrekening toekomstige kosten / opbrengsten	12.291.088	-4.614.368	-8.387.011	-9.244.283	-1.830.303	-24.075.965
Saldo	0	0	0	0	0	0

Tabel 9: Overzicht budgetten

Bijlagen

Bijlage A: Overzicht resultaten bouwgrondexploitaties

**Bijlage B: Overzicht investeringen en opbrengsten
bouwgrondexploitaties**

**Bijlage C: Herijking investeringen Voorziening BoVo en Reserve
Grote Werken 2012 (nota BoVo)**

Bijlage A: Overzicht resultaten bouwgrondexploitaties

IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN (IEG)			Eindwaarde Begroting 2014 CONCEPT 04-07-2013	Einddatum	Boekwaarde 31-12-12	in 2013 afsluiten cq. winstnemen	in 2014 afsluiten cq. winstnemen	in 2015 afsluiten cq. winstnemen	in 2016 afsluiten cq. winstnemen	in 2017 afsluiten cq. winstnemen
Complex	Projecten	IEG								
905500	Zilverackers, Oerle-zuid	IEG	70.882	31-12-20	19.032.967					
908200	Habraken	IEG	16.834.536	31-12-30	36.328.920					
908500	Zilverackers, De Drie Dorpen	IEG	-4.356.090	31-12-28	57.078.397					
908900	De Plaatse	IEG	-436.236	31-12-15	378.027			-436.236		
910000	Koningshoeven	IEG	983.748	31-12-24	1.386.323					
910200	Run 2000	IEG	-806.498	31-12-15	-59.546			-806.498		
911100	Kasteel Zuyderwijck - Springplank	IEG	0	31-12-25	549.068					
911400	Slot-Oost	IEG	827.474	31-12-18	2.314.017					
911800	Noordrand Meerstraat	IEG	10.175.832	31-12-18	-2.997.878	7.500.000				
912100	Schippershof	IEG	6.215	31-12-15	79.831			6.215		
912500	Woonzorgcomplex Leuskenhei	IEG	0	31-12-15	78.430			0		
913000	Noordrand Zandven	IEG	3.781.953	31-12-25	2.155.748					
913400	Alm/phoeniks	IEG	-150.215	31-12-15	233.662			-150.215		
917100	Herontwikkeling 't Look-oost	IEG	0	31-12-13	6.065	0				
917200	De Hoge Boght	IEG	621.476	31-12-16	0				621.476	
		Subtotaal	27.553.077	Totaal	116.564.031	7.500.000	0	-1.386.734	621.476	0
rood of - is positief										
NIET IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN (NIEG)			Eindwaarde Begroting 2014 CONCEPT 04-07-2013	Einddatum	Boekwaarde 31-12-12					
Complex	Projecten	NIEG								
900000	Algemeen beheer	NIEG								
911300	WOB terrein Dorpstraat	NIEG	0	31-12-13	1.151.734	0				
913500	Zilverackers, Hoogackers	NIEG	0	31-12-13	7.746.586	0				
914100	Run 1000	NIEG	310.402	31-12-21	498.813					
		Subtotaal	310.402		9.397.133	0	0	0	0	0
						Totaal jaarrek '12	0	-422.324	4.373.214	6.000.000
						Verschil	7.500.000	422.324	-5.759.948	-5.378.524
			TOTAAL		27.863.479		125.961.164	7.500.000	0	-1.386.734
							0	621.476		0

Grijze balk = BGE afsluiten bij jaarrekening 2013

rood of - is negatief

IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN (IEG)			in 2018 afsluiten	in 2019 afsluiten	in 2020 afsluiten	in 2021 afsluiten	in 2022 afsluiten	in 2023 afsluiten	in 2024 afsluiten	in 2025 afsluiten	in 2026 afsluiten	in 2027 afsluiten	in 2028 afsluiten	in 2029 afsluiten	in 2030 afsluiten
Complex	Projecten	IEG	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen	cq. winstnemen
905500	Zilverackers, Oerle-zuid	IEG			70.882										
908200	Habraken	IEG													16.834.536
908500	Zilverackers, De Drie Dorpen	IEG											-4.356.090		
908900	De Plaatse	IEG													
910000	Koningshoeven	IEG							983.748						
910200	Run 2000	IEG													
911100	Kasteel Zuyderwijk - Springplank	IEG								0					
911400	Slot-Oost	IEG	827.474												
911800	Noordrand Meerstraat	IEG	2.675.832												
912100	Schippershof	IEG													
912500	Woonzorgcomplex Leuskenhei	IEG													
913000	Noordrand Zandven	IEG						1.700.000	1.700.000	381.953					
913400	Alm/phoeniks	IEG													
917100	Herontwikkeling 't Look-oost	IEG													
917200	De Hoge Boght	IEG													
Subtotaal			3.503.306	0	70.882	0	0	1.700.000	2.683.748	381.953	0	0	-4.356.090	0	16.834.536
NIET IN EXPLOITATIE GENOMEN GRONDEN (NIEG)															
Complex	Projecten	NIEG													
900000	Algemeen beheer	NIEG													
911300	WOB terrein Dorpsstraat	NIEG													
913500	Zilverackers, Hoogackers	NIEG													
914100	Run 1000	NIEG	0			310.402									
Subtotaal			0	0	0	310.402	0	0	0	0	0	0	0	0	0
			4.715.762	1.985.134	911.990	254.114	-3.032.281	0	-7.180.165	0	0	0	0	0	16.091.448
Grijze balk = BGE afsluiten bij jaarrekening 2013			-1.212.456	-1.985.134	-841.108	56.288	3.032.281	1.700.000	9.863.914	381.953	0	0	-4.356.090	0	743.087
TOTAAL			3.503.306	0	70.882	310.402	0	1.700.000	2.683.748	381.953	0	0	-4.356.090	0	16.834.536

Bijlage B: Overzicht investeringen en opbrengsten bouwgrondexploitaties

JAARSCHIJVEN		STATEN-P	
Opdrachtgever	Gemeente Veldhoven	Serienummer	
Projectnummer	...	Planfase	
Project	Begroting 2014	Startdatum	
Deelproject	Begroting 2014	Einddatum	
Plantypering	BGE's	Pad	
INVESTERINGEN	Totaal	Boekwaarde 31-dec-2012	Nog te realiseren
Rente bij negatief saldo (op jaarbasis)			
Kostenstijging (op jaarbasis)			
GRONDVERWERVING / SANERING			
Verwerving	94.710.891	77.276.328	17.434.563
Sloopkosten	1.552.625	463.171	1.089.454
Milieukosten	7.707.072	5.409.838	2.297.234
BOUW / WOONRIJP			
Ophoging	0	0	0
Grondwerk	2.764.369	211.835	2.552.533
Verharding	27.331.414	5.518.496	21.812.918
Riolering	8.309.033	585.559	7.723.474
Groen / Water	10.942.531	1.215.674	9.726.857
Openbare verlichting/brandkranen	2.280.688	235.728	2.044.960
Kunstwerken	482.500	0	482.500
Diversen	9.525.346	4.781.832	4.743.514
Plankosten en VTU	36.960.187	18.863.181	18.097.007
Bovenwijkse voorzieningen	28.981.473	25.842.052	3.139.421
Fondsvorming	3.252.913	1.658.065	1.594.848
Rente	29.279.203	29.279.203	0
Winstneming	10.900.000	0	10.900.000
INVESTERINGEN	274.980.244	171.340.962	103.639.282
OPBRENGSTEN	Totaal	Boekwaarde 31-dec-2012	Nog te realiseren
Rente bij positief saldo (op jaarbasis)			
Opbrengstenstijging (op jaarbasis)			
WONINGBOUW			
Goedkoop	41.608.739	0	41.608.739
Middelduur	114.547.132	25.046.059	89.501.073
Duur	38.995.639	0	38.995.639
NIET-WONINGBOUW			
Bedrijven	58.796.869	7.122.686	51.674.183
Kantoren	4.835.760	0	4.835.760
Winkels/horeca	4.414.980	0	4.414.980
Bijzondere bebouwing	26.076.971	3.591.814	22.485.157
NOG TE ONTVANGEN BIJDRAGEN			
Bijdragen met BTW (excl. BTW)	10.536.688	1.721.705	8.814.983
Bijdragen zonder BTW	14.462.655	7.897.533	6.565.122
OPBRENGSTEN	314.275.432	45.379.797	268.895.635
INFLATIECORRECTIE EN BEPALING KASSTROOM			
Kostenstijging	12.160.683		12.160.683
Opbrengstenstijging	14.501.625		14.501.625
KASSTROOM			
RENTE	33.905.568		33.905.568
SALDO ULTIMO INVESTERING	-7.730.562	125.961.165	

Bijlage C: Herijking investeringen voorziening BoVo en reserve grote werken 2012 (nota BoVo)

Berekening Bovenwijkse Voorzieningen en Reserve Grote Werken (peildatum 1-7-2013)

Berekening Bovenwijkse infrastructurele en landschappelijke investeringen ten behoeve van de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken begroting 2014.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	217
1.1	<i>Algemeen</i>	217
1.2	<i>Inhoud</i>	218
2.	De methodiek	219
2.1	<i>Definitie</i>	219
2.2	<i>Waarom een berekening BoVo en Reserve Grote Werken</i>	219
2.3	<i>Tijdshorizon</i>	219
2.4	<i>Berekeningssystematiek</i>	219
2.5	<i>De berekeningsmethodiek: afdracht per woningequivalent</i>	220
2.6	<i>Het rekenresultaat</i>	221
2.7	<i>Gehanteerde gegevens</i>	221
3.	Uitgaven en inkomsten	222
3.1	<i>Uitgaven algemeen</i>	222
3.2	<i>Inkomsten algemeen</i>	222
3.3	<i>Opbrengsten uit de bouwgrondexploitaties t.b.v. de voorziening BoVo</i>	223
3.4	<i>Opbrengsten uit subsidies/bijdrage derden</i>	223
4.	Rekenresultaat	225
4.1	<i>Inleiding</i>	225
4.2	<i>Dekking Voorziening Bovenwijkse Voorzieningen en Reserve Grote Werken</i>	225
4.3	<i>Conclusie</i>	225
5	Omschrijving per project	226

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Voor u ligt de herijking investeringen Bovenwijkse Voorzieningen (hierna:BoVo) en Reserve Grote Werken, een berekening voor Bovenwijkse infrastructurele en landschappelijke Voorzieningen. De laatste versie van deze berekening en de bijbehorende verslaglegging dateert van augustus 2012. De berekening is naar aanleiding van de actuele investeringscijfers herzien en dat is gehanteerd als uitgangspunt voor dit document.

Jaarlijks worden investeringen Bovenwijkse infrastructurele Voorzieningen (BoVo) en Reserve Grote Werken geactualiseerd en opnieuw doorerekend. Aan de hand van de benodigde investeringskredieten wordt de omslagbijdrage per woningequivalent voor de diverse bouwgrondexploitaties (BGE) bepaald.

Deze berekeningen zijn gebaseerd op de notitie "uitgangspunten woningbouw Veldhoven voor de periode 2005 – 2034" en de laatste update van de kwartaalrapportage woningbouw en werklocaties per 1 juli 2013. De methodiek is gebaseerd op de Grondexploitatiewet, dat onderdeel vormt van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), en die enerzijds is ingedeeld naar een 'Voorziening' bovenwijkse infrastructurele werken en anderzijds naar een 'reserve' grote werken conform de voorschriften van het besluit begroting en verantwoording gemeente en provincies (BBV).

Voorziening BoVo versus Reserve Grote Werken

De toerekeningmethodiek maakt een onderscheid tussen een Voorziening en een Reserve. De mate van verplichtend karakter in relatie tot de BGE bepaalt of een investeringsproject ten laste komt van de Voorziening of van de Reserve. Indien er sprake is van een verplichtend karakter dan valt het investeringsproject onder de Voorziening BoVo en als er geen sprake is van een verplichtend karakter onder de Reserve Grote Werken. In de berekening wordt een bijdrage per woningequivalent voor de BoVo-projecten bepaald per 1 januari 2014, waarbij rekening is gehouden met de beschikbaar gestelde subsidies. Om de BoVo-investeringen financieel haalbaar te maken is het noodzakelijk geweest om keuzes te maken. Er is daarbij een onderscheid gemaakt in projecten ten laste van de Voorziening BoVo en ten laste van de Reserve Grote Werken. Tevens is een kritische beoordeling van de fasering en in sommige gevallen versobering en bezuinigingen van de projecten noodzakelijk geweest. Bij het voorstel voor de bezuinigingen is zoveel mogelijk rekening gehouden met de uitgangspunten in het coalitieprogramma en het onderzoek naar afweging projecten Woon- en werklocaties van juni 2013.

Het resultaat van de berekening is een actuele stand van de investeringsprojecten in de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken. Hieruit valt tevens af te lezen wat de gemeente moet bekostigen uit de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken. Wanneer een investeringsproject start en in aanmerking komt voor een bijdrage uit de Voorziening BoVo dan wel de Reserve Grote Werken, dan is er tevens sprake van een claim (labellen) op een bijdrage uit de Algemene Reserves. Wanneer de gemeente de kosten wil verhalen bij particuliere ontwikkelaars moet de berekening gebaseerd zijn op de Wro en moeten de investeringsprojecten opgenomen zijn in de ruimtelijke structuurvisie.

Op basis van de keuzes ten behoeve van de begroting 2014 zijn alle investeringsprojecten herzien en geactualiseerd met als peildatum 1 juli 2013. Hierbij is de financierbaarheid van de BOVO-investeringen en de Reserve Grote Werken onderzocht en rekening gehouden met de gerealiseerde kosten.

Op basis van de nieuwe inzichten wordt de bijdrage per 1 januari 2014 verlaagd van gemiddeld € 8.912,- naar € 8.279,- per woningequivalent.

In de huidige nota wordt achtereenvolgens aangegeven:

- welke uitgangspunten en gegevens zijn gehanteerd;
- welke Bovenwijkse Voorzieningen en Reserve Grote Werken er op korte en lange termijn gerealiseerd worden;
- op welke manier deze werken gefinancierd gaan worden en daaruit volgend;
- wat de hoogte van de bijdrage per woningequivalent zou moeten zijn, bij het uitgangspunt dat het saldo niet negatief mag zijn.

1.2 Inhoud

In deze berekening is een keuze gemaakt voor een methodiek gebaseerd op een bijdrage per woningequivalent vanuit de gemeentelijke bouwgrondexploitaties en de particuliere ontwikkelingen. Deze berekeningsmethodiek is uitgewerkt en toegelicht in hoofdstuk 2. Daarin wordt de basisberekening toegelicht.

In hoofdstuk 3 worden de bijdragen die geleverd worden aan de projecten en de opbrengsten uit de bouwgrondexploitatie nader beschouwd. In hoofdstuk 4 worden de rekenresultaten weergegeven. Tenslotte worden in hoofdstuk 5 de diverse investeringsprojecten van Bovenwijkse infrastructurele Voorzieningen (BoVo) en Reserve Grote Werken beschreven.

2. De methodiek

2.1 Definitie

Vanuit bedrijfseconomische invalshoek wordt onder het begrip Bovenwijkse Voorziening verstaan:

Een openbare, vaak infrastructurele en landschappelijke Voorziening die gerealiseerd wordt ten behoeve van de gemeente als geheel, of een groot deel daarvan, en waarvan de noodzaak tot realisatie voortvloeit uit de verdere ontwikkeling van de gemeente.

Het begrip infrastructureel dient ruim te worden opgevat in die zin dat alle civiel- en cultuurtechnische werken daaronder kunnen vallen, zoals openbaar vervoervoorzieningen, ontsluitingswegen, bovenwijkse groengebieden, parken en pleinen, rioolwerkzaamheden, glasvezel etc. Voorzieningen als sporthallen, culturele voorzieningen, kunst en dergelijke, zijn hiervan uitgesloten.

2.2 Waarom een berekening BoVo en Reserve Grote Werken

De berekening gaat in op de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken die dienen om de grote infrastructurele projecten te kunnen financieren. De gemeente kan ook de aanleg van Bovenwijkse Voorzieningen verhalen op particulieren, die steeds vaker bouwgrond exploiteren. Hiervoor is het wel noodzakelijk dat de te verhalen kosten onderbouwd zijn in een berekening.

Met de vaststelling van deze berekeningen is de planning van de projecten onderzocht en zijn de kosten daar waar nodig bijgesteld en geïndexeerd.

Vanwege het feit dat dit jaar wederom een uitgebreide inventarisatie van de kosten heeft plaatsgevonden en vanwege het uitgangspunt dat een strakke budgetbewaking wordt voorgestaan, is er geen post onvoorzien meegenomen.

2.3 Tijdshorizon

Voor het bepalen van de tijdshorizon wordt aangesloten bij de begrotingssystematiek om 4 jaar vooruit te kijken; in dit geval de jaren 2014 t/m 2017 en een doorkijk naar 2018 en verder. In 2009 is de structuurvisie door de Raad vastgesteld. In 2008 was het verkeerscirculatieplan (VCP) al vastgesteld. De investeringen die hieruit volgen doen een beroep op een bijdrage uit de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken. Voor de inkomsten van de Voorziening BoVo is rekening gehouden met de laatste bekende woningbouwplanning en de planning van werklocaties van 1 juli 2013. Indien nieuwe inzichten leiden tot een reëler beeld, dan zijn deze niet opgenomen in de berekening.

2.4 Berekeningssystematiek

"De Voorziening Bovenwijkse Voorzieningen en de Reserve Grote Werken" zijn in feite middelen waardoor deze projecten betaald kunnen worden. De Voorziening BoVo wordt gevoed middels de afdracht uit de gemeentelijke bouwgrondexploitaties, uit de particuliere ontwikkelingen en aanvullend uit de algemene vrije reserve, na aftrek van de subsidies. De Reserve Grote Werken worden volledig gedekt uit de algemene middelen (algemene vrije reserve). Bij de Reserve Grote Werken is er geen sprake van een verplichtend karakter, waardoor het wettelijk niet mogelijk is om deze investeringen te dekken vanuit de bouwgrondexploitatie of middels het opleggen van een verplichte bijdrage aan particuliere ontwikkelaars en grondeigenaren. Om de afdracht ook te kunnen verhalen op derden dient er een verband te zijn tussen de kostprijs van de aan te leggen voorzieningen en de hoogte van het af te dragen bedrag per woningequivalent. Tevens dienen de Bovenwijkse Voorzieningen bij voorkeur direct of indirect een functie te vervullen ten behoeve van de ontwikkelde bouwgrond die het betreft. Deze laatste eis geldt met name vanuit het perspectief om een particuliere bijdrage te kunnen afdwingen. In de Grondexploitatiewet

gaat men nog verder. Daarin worden alle kosten binnen het kostenverhaal getoetst op basis van drie criteria: profijt, toerekenbaarheid en proportionaliteit. Bovendien kunnen gemeenten de kosten tot een maximum verhalen van ten hoogste de geraamde opbrengsten. Het tekort dat eventueel ontstaat moet door andere middelen gedekt worden, zoals de algemene middelen van de gemeente. Dit houdt in dat de gelden van de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken nu en in de toekomst niet vrij aanwendbaar zijn.

2.5 De berekeningsmethodiek: afdracht per woningequivalent

Als methodiek voor de berekening van de bijdrage vanuit de bouwgrondexploitaties wordt de afdracht per woningequivalent gehanteerd.

Het woningequivalent wordt bepaald door kavelgrootte en grondprijs voor woningen, waarna een omrekening plaatsvindt naar de overige functies. Uitgangspunt voor de gekozen woningequivalent is een grondgebonden woning met een gemiddelde kavelgrootte van 300 m². Gecombineerd met een gewogen gemiddelde grondprijs van € 329,- per m², leidt dit tot een basisbedrag voor de woningequivalent van (300 m² X € 329,- per m²) = € 98.700,-. Alle andere functies worden aan de hand van dit bedrag berekend naar één woningequivalent.

De grondprijs voor kantoren, winkels en Leisure wordt per lokatie bepaald. Voor winkels in het centrum is deze bepaald op € 750,- per m² bvo, de berekening is dan: € 98.700,-/€ 750,- per m² bvo = 132 m². Met andere woorden: 132 m² bvo winkels in het centrum staat gelijk aan één woningequivalent. De grondprijs voor de functie kantoren wordt ook per locatie bepaald. Uitgaande van een grondprijs van € 250 m² bvo voor een kantoorlocatie kan de volgende berekening worden gemaakt: € 98.700,-/250 per m² = 395 m² bvo. Met andere woorden: 395 m² bvo kantoren staat gelijk aan één woningequivalent. Als er wordt uitgegaan van een grondprijs € 750,- m² bvo voor een kantoorlocatie ontstaat de volgende berekening:
€ 98.700,-/750 per m² = 132 m². Met andere woorden: 132 m² bvo kantoren staat gelijk aan één woningequivalent.

De grondprijs voor de functie bedrijfsterreinen is bepaald op gemiddeld € 175,- per m². Aantal meters per woningequivalent is derhalve: 564 m² is gelijk aan 1 woningequivalent.

Bestemming	Toerekening m2 uitgeefbaar/BVO	Functie	Grondprijs	Grootte (m2)	Kavelprijs	Factor
Wonen	M2 uitgeefbaar	Woning	€ 329	300	€ 98.700	1,0
Detailhandel	M2 BVO	Winkels centrum	€ 750	132	€ 98.700	1,0
Detailhandel	M2 BVO	Winkels overig	€ 250	395	€ 98.700	1,0
Kantoren	M2 BVO	Kantoren	€ 250	395	€ 98.700	1,0
Bedrijf	M2 uitgeefbaar	Bedrijven	€ 175	564	€ 98.700	1,0
Maatschappelijk	M2 uitgeefbaar	Begeleid wonen	€ 329	300	€ 98.700	1,0
Maatschappelijk	M2 uitgeefbaar	Wonen in een instelling	€ 175	564	€ 98.700	1,0
Horeca	M2 BVO	Horeca	€ 750	132	€ 98.700	1,0

Tabel 1: Toerekening functies op basis van woningequivalenten

Bovenstaande tabel vormt de sleutel tot de toerekening van de diverse kosten aan de diverse functies. Daarbij worden alle woningen als één woningequivalent gezien: dit betekent dat de kosten even zwaar worden toegerekend naar een sociale huurwoning als een twee-onder-één-kap woning. De redenering hierachter is dat er tussen typen woningbouw (bijvoorbeeld sociale huurwoningen en twee-onder-één-kap woningen) weinig verschil is in gebruik van Voorzieningen zoals infrastructuur en groen. De gedachte hierachter is dat in principe een woning (huishouden) gemiddeld evenveel personen (belangrijk ten aanzien van het gebruik van een voorziening) dan wel voertuigen (verkeersintensiteit) genereert. Daarnaast is er ook nog de functie begeleid wonen en wonen in een instelling. Voor begeleid wonen wordt de gemiddelde landelijk woningbezetting van 2,3 pp per huishouden aangehouden. Voor instellingen wordt in verband met extensief gebruik de parallel getrokken met bedrijfsterreinen 564 m² privé terrein is gelijk aan 1 woningequivalent. Horecabestemming wordt gelijkgesteld aan detailhandel en voor woningsplitsingen en inwoning met mantelzorg wordt geen toename van het aantal woningequivalenten geteld omdat dit nauwelijks substantieel van invloed is op het gebruik van de bovenwijkse voorzieningen. Bovendien neemt het aantal m², evenals bij de woningsplitsing, niet toe.

2.6 Het rekenresultaat

Bij de berekening van het resultaat zijn een aantal uitgangspunten maatgevend geweest. De belangrijkste voorwaarde is dat het saldo gedurende de gehele looptijd niet negatief mag zijn. Vanuit bedrijfseconomisch oogpunt is het belangrijk geen tekort te laten ontstaan vanwege de rentecomponent die dan een rol gaat spelen. In het geval van een negatief saldo zal er uit de begroting van de algemene reserve dekking aangegeven moeten worden. Het rekenresultaat wordt nader behandeld in hoofdstuk 4.

2.7 Gehanteerde gegevens

Voor de berekening zijn naast de eerder genoemde randvoorwaarden en uitgangspunten, de volgende gegevens als input gebruikt voor het opstellen van deze nota:

- gerealiseerde kosten in 2012 en nog openstaande verplichtingen;
- rekenrente op jaarbasis bedraagt 2,8 % vanaf 01-01-2014
- huidig inzicht in investeringsniveau van BoVo projecten en projecten Reserve Grote Werken;
- voortgang woningbouwplanning en planning werklocaties per 1 juli 2013.

3. Uitgaven en inkomsten

3.1 Uitgaven algemeen

Binnen ieder project is geïnventariseerd in welk jaar welke uitgaven zijn te verwachten. Dit is belangrijke informatie om inzicht te krijgen en op welk moment krediet nodig is. Voordat projecten voor financiering in aanmerking komen is in eerste instantie onderzocht of de kosten binnen de bouwgrondexploitatie en de vrije reserve gedragen kunnen worden en daar thuishoren. In tweede instantie is bekeken of andere gelden beschikbaar zijn zoals beheer- en onderhoudsgelden en subsidies. Als dit niet toereikend is kan een bijdrage uit de algemene vrije reserve worden overwogen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de projecten zoals die in de berekeningen Voorziening BoVo zijn opgenomen en zoals deze volgens de laatste gegevens zijn begroot en gepland (peildatum 1 juli 2013). Hierbij zijn de jaarlijkse investeringen per project in de periode 2013-2019 aangegeven. De tabel laat zien dat in 2013 ca. € 12 miljoen nodig is van de totaal bijna € 17 miljoen in de begrotingsperiode 2014-2017.

TOTAAL INVESTERING VOORZIENING BOVO (VOORBEREIDING EN UITVOERING) (excl. realisatie)										
	Omschrijving project	Projectnummer	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
1	Afbouw Oersebaan Habraken	707000	€ 487.500	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 487.500
2	Verlengde Oersebaan (incl. grondaankopen)	707200	€ 1.228.613	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.228.613
3	Verlengde Heerbaan (incl. grondaankopen)	707201	€ 1.718.777	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.718.777
4	Zilverbaan (incl. grondaankopen)	707202	€ -	€ -	€ -	€ 1.809.419	€ -	€ -	€ -	€ 1.809.419
5	Aansluiting A67 excl. Aansluiting N69	707203	€ 2.212.194	€ -	€ 2.985.201	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.197.396
6	Reconstr.Kempenbaan deel ri. A67	707204	€ 1.224.960	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.224.960
7	Reconstr.Kempenbaan tussengedeelte incl. MMC aansluiting	707205	€ 5.078.524	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 5.078.524
15	Park Muggenhol	723800	€ -	€ -	€ -	€ 182.099	€ -	€ -	€ -	€ 182.099
	TOTAAL		€ 11.950.569	€ -	€ 2.985.201	€ 1.991.518	€ -	€ -	€ -	€ 16.927.289

Tabel 2: investeringen Voorziening BoVo

Tabel 3 geeft een overzicht van de projecten zoals die in de berekeningen Reserve Grote Werken zijn opgenomen. Hierbij zijn de jaarlijkse netto investeringen per project in de periode 2013-2019 aangegeven.

TOTAAL INVESTERING RESERVE GROTE WERKEN (VOORBEREIDING EN UITVOERING) (excl. realisatie)										
	Omschrijving project	Projectnummer	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
10	Opwaardering de Gender	707600	€ 1.483.605	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.483.605
11	VCP- Heistraat/Kruisstraat/Peter Zuidlaan	722116	€ 836.171	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 836.171
12	VCP- Julianastraat/Peter Zuidlaan	722117	€ 100.000	€ 900.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.000.000
14	VCP - Locht 1e fase	709122	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.000.000	€ -	€ -	€ 1.000.000
16	Landschapsplan	725800	€ 10.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10.000
	TOTAAL RESERVE GROTE WERKEN		€ 2.429.777	€ 900.000	€ 0	€ 0	€ 1.000.000	€ 0	€ 0	€ 4.329.777

Tabel 3: investeringen Reserve Grote Werken

Bovenstaande tabel laat zien dat voor Reserve Grote Werken in 2013 ca. € 2,4 miljoen nodig is van de totaal € 4,3 miljoen.

3.2 Inkomsten algemeen

Naast de rente op het positieve saldo bestaan de opbrengsten hoofdzakelijk uit de afdracht vanuit de afzonderlijke gemeentelijke en particuliere bouwgrondexploitaties. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen gemeentelijke bouwgrondexploitaties en particuliere bouwgrondexploitaties. Bij de particuliere bouwgrondexploitaties (zoals HTP) is de opbrengst ten behoeve van BoVo risicovol te noemen aangezien deze ontwikkelingen van derden niet te sturen zijn. Echter, recentelijk is de overeenkomst met ASML, welke gezien

kan worden als de financieel belangrijkste particuliere bouwgrondexploitatie vastgesteld. Een eventueel financieel risico is daarmee in belangrijke mate afgenomen. Een relatief gering deel komt uit enkele particuliere bijdragen, die vooraf contractueel vastgelegd worden. Naast deze inkomsten is ook rekening gehouden met subsidies voor de afzonderlijke projecten.

3.3 Opbrengsten uit de bouwgrondexploitaties ten behoeve van de voorziening BoVo

In tabel 4 staan de bouwgrondexploitaties weergegeven die een bedrag storten voor de Voorziening BoVo. De bijdrage per bouwgrondexploitatie is afhankelijk van het aantal woningequivalenten (afhankelijk van aantal m2 uitgeefbaar) en de bijdrage per woningequivalent. Het totaalbedrag bedraagt € 29.166.000 waarvan reeds € 21.766.005 is gestort door de diverse bge's. Het restant wordt aangevuld vanuit de algemene reserves.

Project-nummer	Bouwgrondexploitatie Naam	Aantal equivalenten	Bedrag per equivalent	Totaal	Reeds gestort in BOVO
	Afdracht totaal gemeentelijke bge's	2.986		24.717.000	21.766.005
	Afdracht totaal particuliere bge's	537		4.383.000	0
	Afdracht BoVo 2013 tot 2025	3.523	€ 8.278,88	€ 29.166.000	€ 21.766.005

Project- nummer	Bouwgrondexploitatie Naam	Bedrag Voorziening BoVo per jaar						
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	Afdracht totaal gemeentelijke bge's	2.363.841	0	205.000	85.000	0	484.000	0
	Afdracht totaal particuliere bge's	28.429	28.429	2.828.429	728.429	28.429	712.429	28.429
	Afdracht BoVo 2013 tot 2025	€ 2.392.270	€ 28.429	€ 3.033.429	€ 813.429	€ 28.429	€ 1.196.429	€ 28.429

Tabel 4: stortingen bge's in de Voorziening BoVo

Bovenstaande tabel is gemaakt op basis van de meest recente planningen. Er is uiteraard altijd een risico dat bij stagnerende grondverkoop de resultaten op de bouwgrondexploitaties wijzigen. Naar verwachting zal er in de periode na 2019 geen extra substantiële bijdrage vanuit de bouwgrondexploitaties beschikbaar komen voor de Voorziening BoVo. Gezien de aanhoudende crisis ligt het niet voor de hand dat er nog nieuwe projecten komen of dat er binnen de bekende projecten meer programma gerealiseerd zal worden. De voortgang van de realisatie van de lopende projecten zal nauwlettend gevolgd worden en de mogelijke consequenties van stagnatie zullen tijdig in beeld worden gebracht.

3.4 Opbrengsten uit subsidies/bijdrage derden

In tabel 5 staat een overzicht van de subsidies/bijdrage derden waarvoor beschikkingen zijn ontvangen of waarvoor de subsidieverstrekker gelden in haar eigen begroting heeft gelabeld en die te zijner tijd beschikbaar komen voor specifieke projecten. Het totaalbedrag aan subsidies bedraagt € 51.200.000,- waarmee in het rekenresultaat in de berekening voor de aanvullende dekking uit de algemene reserves rekening is gehouden. Elders in de begroting is hierop ingegaan.

SUBSIDIES NOG TE ONTVANGEN			
	Omschrijving project	Projectnummer	Totaal nog te ontvangen
1	Afbouw Oersebaan Habraken	707000	€ 211.370
2	Verlengde Oersebaan (incl. grondaanko	707200	€ 125.000
4	Zilverbaan (incl. grondaankopen)	707202	€ 3.757.420
5	Aansluiting A67 excl. Aansluiting N69	707203	€ 26.737.249
6	Reconstr.Kempenbaan deel ri. A67	707204	€ 5.820.950
7	Reconstr.Kempenbaan tussengedeelte incl MMC aansluiting	707205	€ 8.895.815
8	Reconstr.Kempenbaan deel ri. N2 incl. ontsluiting Techniekhuis	707206	€ 3.152.484
9	Transferium/VWP	707207	€ 1.944.724
10	Opwaardering de Gender	707600	€ 574.587
	TOTAAL		€ 51.219.599

Tabel 5: te ontvangen subsidies

4. Rekenresultaat

4.1 Inleiding

In hoofdstuk 3 is een analyse gegeven van de uitgaven die in de periode tot en met 2019 ten laste zullen worden gebracht van de Voorziening BoVo en de Reserve Grote Werken. Deze uitgaven zullen moeten worden gedekt door inkomsten uit uitgifte van bouwrijpe grond en andere financieringsbronnen zoals beschreven is in hoofdstuk 3. In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de verhouding tussen uitgaven en inkomsten en de gevolgen daarvan voor de bijdrage per woningequivalent.

4.2 Dekking Voorziening Bovenwijkse Voorzieningen en Reserve Grote Werken

Vertrekpunt voor deze berekening is de boekwaarde van BoVo volgens de jaarrekening 2012, zijnde het saldo van deze voorziening per 31-12-2012 dat € 1.495.000,- bedraagt. Deze reserve en de inkomsten uit gronduitgifte zal worden ingezet ter dekking van de uitgaven. Onderstaande tabel laat zien dat er onvoldoende dekking is uit de inkomsten van de bge's en dat er aanvullende dekking vanuit de algemene reserve benodigd is. In deze periode bedraagt dit tekort totaal € 7.911.448,-. Dit tekort is verwerkt in de begroting 2014.

Resultaat BoVo	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Benodigd bedrag Voorziening BoVo	€ 11.950.569	€ -	€ 2.985.201	€ 1.991.518	€ -	€ -	€ -
Bijdrage vanuit de bouwgrondexploitaties	€ 2.392.270	€ 28.429	€ 3.033.429	€ 813.429	€ 28.429	€ 1.196.429	€ 28.429
Tekort (aangevuld algemene reserve na restantkrediet)	€ 8.063.299	€ 28.429-	€ 48.227-	€ 1.178.090	€ 28.429-	€ 1.196.429-	€ 28.429-

Storting door algemene reserve bij begroting 2013 na burap	€ 4.341.882	€ 7.524.044	€ 45.826	€ 0	€ -	€ -	€ -
Verschil	€ 3.721.417	€ 7.552.473-	€ 94.053-	€ 1.178.090	€ 28.429-	€ 1.196.429-	€ 28.429-

Tabel 6: dekking uit inkomsten bge en aanvullende dekking algemene reserves

4.3 Conclusie

Op basis van de nieuwe berekende bijdrage van gemiddeld € 8.279,- per woningequivalent zal de Voorziening BoVo op termijn een negatieve stand laten zien. Het totaal aan benodigd bedrag van de investeringsprojecten BoVo vanaf 1-1-2013 bedraagt ruim € 16,9 miljoen. De bouwgrondexploitaties kunnen nog maximaal € 7,5 miljoen bijdragen aan BoVo. Daarom wordt voorgesteld om de Voorziening aan te vullen vanuit de algemene vrije reserve van de gemeente Veldhoven, uitgaande van de stand van de voorziening BoVo per 31-12-2012 van € 1,45 miljoen.

Voor de Reserve Grote Werken is totaal € 4,3 miljoen benodigd. Dit bedrag zal volledig gedekt worden uit de algemene middelen (algemene vrije reserve)

Deze nota zal integraal onderdeel uitmaken van het Meerjarenperspectief BGE en als zodanig met de begrotingsstukken door de raad aan het eind van het jaar worden vastgesteld. Dit is tevens de kredietvoting voor de investeringen in de begrotingsperiode voor de voorziening BOVO-investeringen en Grote Werken.

5 Omschrijving per project

5.1 *Afbouw Oersebaan; projectnummer 707000*

Voor de afbouw van de Oersebaan is binnen de Voorziening BoVo een bedrag van € 487.500 gereserveerd in 2013. Daarnaast is rekening gehouden met bijdragen derden van € 211.370,- bestaande uit een subsidie van het SRE uit het Regionaal Mobiliteitsfonds voor het fietspad Oersebaan en een bijdrage van het Financieringsfonds in het kader van de BOR afspraken voor de aanleg van de weg.

Het project is afgerond met uitzondering van de financiële eindafrekening. De aanleg is gecombineerd met de aanleg van de 1^e fase van de verlengde Oersebaan.

5.2 *Locht/Dorpsstraat/Kromstraat/Plank; projectnummer 707100*

De werkzaamheden aan het project Locht/Dorpsstraat/Kromstraat/Plank (projectnummer 707100) is in 2012 afgerond en financieel afgewikkeld.

5.3 *Verlengde Oersebaan; projectnummer 707200*

Voor de aanleg van de verlengde Oersebaan is voor 2013 een bedrag van € 1.228.613,- in de Voorziening BoVo gereserveerd. Er is rekening gehouden met een bijdrage van derden van in totaal € 125.000,- bestaande uit een subsidie van het SRE uit het Regionaal Mobiliteitsfonds voor het fietspad en een bijdrage van het SRE voor de aanleg van de weg. Het project is eveneens afgerond met uitzondering van de financiële eindafrekening. September 2013 wordt de Verlengde Oersebaan tegelijk met de Verlengde Heerbaan (zie hieronder) officieel geopend.

5.4 *Verlengde Heerbaan; projectnummer 707201*

Voor de aanleg van de verlengde Heerbaan is voor 2013 een bedrag van € 1.718.777,- in de Voorziening BoVo gereserveerd. Het project omvat een ontsluitingsweg inclusief bijbehorende voorzieningen vanaf de verlengde Oersebaan tot de bestaande Heerbaan. De weg is nodig om de bouw van Zilverackers Oerle-zuid mogelijk te maken.

5.5 *Zilverbaan; projectnummer 707202*

De Zilverbaan is naast de ontsluiting van de gemeente aan de westzijde tegelijkertijd de ontsluitingsweg van Zilverackers, De Drie Dorpen. Voor de aanleg van de Zilverbaan is slechts het gedeelte tot aan de toekomstige rotonde aan de Roskam meegenomen en is voor 2016 een bedrag van € 5.566.839,- in de Voorziening BoVo gereserveerd. Dit is inclusief de grondkosten voor een beperkt aantal percelen die nog aangekocht moeten worden. Daarnaast is rekening gehouden met bijdragen derden van in totaal € 4.175.801,- van het Financieringsfonds (subsidie SRE) waarvoor dit jaar nog een beschikking wordt verwacht.

5.6 *Aansluiting A67, Transferium, Reconstructie Kempenbaan; projectnummers 707203/707204/707205/707206/707207.*

Voor de aanleg van deze projecten is totaal een bedrag van ruim € 58 miljoen in de Voorziening BoVo opgenomen. Hierbij is ook rekening gehouden met grondkosten. De projecten Aansluiting A67, de reconstructie Kempenbaan richting A2, reconstructie Kempenbaan richting A67 en het tussengedeelte van de Kempenbaan maken onderdeel uit van de Nota Ruimte en het programma Beter Benutten van het Ministerie Infrastructuur en Milieu.

Voor de fasering van de genoemde projecten wordt verwezen naar het programma.

5.7 *Opwaardering De Gender; projectnummer 707600*

Voor de opwaardering van de Gender is voor 2013 nog een bedrag van € 1.483.605,- in de Reserve Grote Werken gereserveerd. Daarnaast wordt voor dit project subsidie ontvangen

uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (Operationeel Programma Zuid) en een bijdrage van het Waterschap.

5.9 *De Locht; projectnummer 709122*

Het betreft de aanpassing van de Locht waarvoor € 100.000,- voorbereiding en € 900.000,- voor de uitvoering in 2017 is opgenomen ten laste van de Reserve Grote Werken. De 2e fase is niet meer meegenomen omdat dit onderdeel uit maakt van de aansluiting N69 op de Kempenbaan.

5.10 *VCP Heistraat / Kruisstraat / Peter Zuidlaan; projectnummer 722116*

Het betreft de aanpassing van de aansluiting van de kruisstraat en de Peter Zuidlaan op de Heistraat waarvoor in 2013 nog € 836.171,- kosten worden verwacht ten laste van de Reserve Grote Werken.

5.11 *VCP Julianastraat/Peter Zuidlaan; projectnummer 722117*

Het betreft de aanpassing van de aansluiting van de Julianastraat en de Peter Zuidlaan waarvoor € 100.000,- is meegenomen in 2013 en € 900.000,- in de periode 2014 en komt ten laste van de reserve Grote Werken. De uitvoering hangt nog wel samen met de procedure van het bestemmingsplan.

5.12 *Park Muggenhol; projectnummer 723800*

Als onderdeel van het noordelijk woongebied wordt het park Muggenhol opnieuw ingericht als groene zone ten behoeve van de reeds aanwezige en nieuw te ontwikkelen woningen aan de noordkant van de gemeente Veldhoven en de woningen in Meerhoven op grondgebied van de gemeente Eindhoven. De kosten zijn inmiddels grotendeels geboekt en opnieuw berekend. De nog te maken kosten voor mogelijk nog de afronding van het park Muggenhol is € 182.000,- en zal niet voor 2016 worden uitgevoerd. De 2e fase wordt momenteel geactualiseerd.

5.13 *Landschapsplan; projectnummer 726800*

Is afgesloten per 1 juli 2013 en het restant budget à € 10.000 is nog nodig voor de uren ter afronding van dit project in 2013.